



Gradbenik in Agencija


CREDITANSTALT

Banka uspešnih

M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

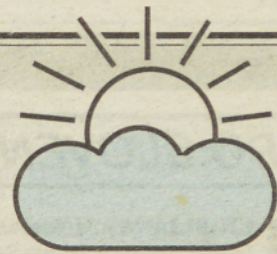
minicom d.o.o., vegova 13, m. sobota, tel.: 068 32 735, fax: 31 984


RAČUNALNIKI, KI LETIJO!
Microsoft
QUALIFIED DEALER
AKCIJSKA PRODAJA
RAČUNALNIKOV

VESTNIK

Murska Sobota, 18. januarja 1996, leto XLVIII, št. 3, cena 150 SIT

Na
Pomurskem
sejmu
letos trije
sejmi



VREME

Ob koncu tedna bo pretežno oblačno in suho vreme.

Vestnikov koledar
18. januar, četrtek, Marjetka
19. januar, petek, Marja
20. januar, sobota, Boštjan
21. januar, nedelja, Neža
22. januar, ponedeljek, Vinko
23. januar, torek, Rajko
24. januar, sredo, Franc

Pregovor
Fabjan in Boštjan – sok v drevje poženeta.


Zrno do zrna ... Kaj bi dale pozimi za to bogastvo nekatere živali? Med poslovnimi ljudmi je, kot kaže, premalo cenjeno.

Cerkev in njene težave z državo

»Lažje gre kamela skozi šivankino uho, kakor bogatin v božje kraljestvo«

Vprašanje vračanja cerkvenih gozdov je znova razburkalo in razdelilo slovensko javnost. O 'sumljivem' delovanju vlade (države) do Cerkve, neuspešnosti delovanja mesane krovne komisije,

pouku religije in etike in nenazadnje o beltskih pripetljajih smo se pogovarjali z dr. Ivanom Štuhecem, predavateljem moralne teologije in družbenega nauka cerkve na Teološki fakulteti v Ljubljani in Mariboru ter članom mesane 'državno-cerkvene komisije'. – str. 6

Naftino petdeseto leto poslovno uspešno

Posodobitev rafinerije je dejanje za obstoj

Predlog za povišanje rafinerijske cene

Dolar na deviznih tečajnicah se je popravil, cena surove nafte na svetovnem trgu se je pomembno podra-

žila, za lendavsko rafinerijo pa oboje pomeni, «... in da so se nam pogoji poslovanja bistveno poslabšali. To je tudi razlog, da

smo pripravili predlog za korekcijo naših cen.

Določanje rafinerijskih cen seveda ni v naši pristojnosti, ampak vladni. Ker je skok cene surovine pomemben, upamo, da se bo pristojni organ temu tudi ustrezno odzval.

Vloga je že oddana, po zadnjih informacijah pa vlada o tem še ni razpravljala, je povedal direktor Naftne Hozjan.

– Preberite na strani 4

Primer iz notarske pisarne

Posel – zaslužek – omika

Varljivo je bilo to, kar nam je država ob ponovnem uvajanju notarske službe zagotavljala: pri poslu boste dobili tisto, kar si zaslužite, in ne tisto, za kar se pogodite. – O tem pišemo na strani 3

Srebrne niti Stopinj

Glavna politična tema letošnjih Stopinj je uboj polanskega župnika Danija Halasa – Kdo je leta 1778 živel v Kotu, na Kapei in Hotizi? Škof Smej polemizira z zgodovinarjem Vargom – Bo Pomursko pastoralno področje prihodnja škofija? – O tem v Kulturnih obzorjih

V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan

Dobiček po zaključnem računu

Razen v govedoreji, kjer so bila pitališča zasedena le polovično, so vse druge proizvodne zmogljivosti izkoristili v celoti

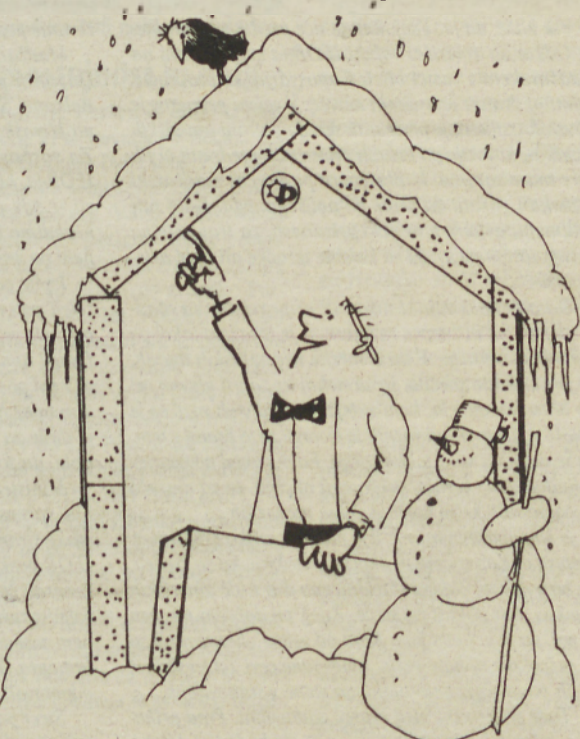
Vse potivodijo v *Potrošnik*

Obnovite in toplotno izolirajte podstrešje ter klet!

AKCIJSKA PRODAJA:

- stenskih oblog
- izolacijskih materialov (stiropor, novoterm ...)
- iveric, plošč iz mavca
- salonitnih plošč
- keramičnih ploščic Gorenje
- notranjih vrat

Od 18. januarja do 15. februarja nudimo za navedeni material 5 % popusta, za gotovinsko plačilo pa še dodatnih 5 %.

VELIKA IZBIRA
VSEH VRST GRADBENEGA MATERIALA IN STREŠNIH KRITIN.


Fotografiji: Jurij Zauneker



Še nedoldo od tega je bilo veliko snega. Potem se je stopil in ... Kaj bi brez kanalov, po katerih odtekajo vode, ki jih ne more vsrkati vase pomrznjena zemlja?

Petičneži in strokovnjaki na tujem geotermalnem zelniku

»Politično-strokovni biznis«

In tako bo neuko in naivno Prekmurje (pa tudi Prlekija) spet ostalo izigrano in brez nadaljnjih možnosti izrabe geotermalne energije! Ponovila se bo stara zgodba: zaradi zgrešenih potez, skorajda kriminalnih dejanj, v katera so vpleteni tudi občinski ljudje, bodo pri vseh nadaljnjih projektih in razgovorih odslovljeni kot neprimerni – tisti, ki jim ne kaže zaupati. Prav tako bodo črni trak dobili tudi vsi projekti, povezani z geotermalno energijo, čeprav bi lahko bili rešitev vseh energetskih problemov v Prekmurju in Prlekiji. – Več na strani 8

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA - Izredni in pooblašeni veleposlanik Republike Indonezije dr. Sumaryo Suryokosumo je izročil poverljivo pismo predsedniku države Milanu Kučanu.

LJUBLJANA - Člani Državnega sveta za dopolnjeni predlog državnega proračuna in za njegove oblikovalce niso našli dobre besede. Ker niso zadovoljni z omenjenim dokumentom, svetniki grozijo z odločilnim vetom.

LJUBLJANA - Protest ljubljanskih in mariborskih študentov zaradi zmanjšanja denarja za subvencioniranje njihove prehrane se je iz napovedanega bojkota predavanj sprevrglo v svojevrsno demonstracijo. Študenti zahtevajo tudi izboljšanje štipendijske politike in vsaj še tisoč postelj.

BRDO PRI KRANJU - Predsednik države Milan Kučan je priredil novoletni sprejem za člane diplomatskega zbora v Sloveniji. Zahvalil se jim je za sodelovanje in izrazil upanje, da bodo še naprej »naklonjeni del našega projekta prihodnosti«. To pot pa si lahko utiramo z dobrimi zgledi, z urejenimi odnosi med sosedi, s plodnim institucionalnim in stvarnim sodelovanjem z Evropo in svetom, je menil Milan Kučan.

LJUBLJANA - Poslanci državnega zbora so po več mesecih končali 36. sejo. Sprejeli so resolucijo o strategiji rabe in oskrbe Slovenije z energijo.

PO SVETU

SKOPJE - Posebni odposlanec Združenih narodov za Jugoslavijo Kofi Annan je bil na dvodnevem obisku v Makedoniji, kjer ga je sprejel predsednik Kiro Gligorov, srečal pa se je tudi s predstavniki vlade.

Poleg tega je obiskal poveljstvo in opazovalne točke mednarodnih enot Združenih narodov, ki so v Makedoniji navzoče že tri leta. V državi je skupno 1100 pripadnikov modrih čelad iz ZDA in Skandinavije.

BONN - Med prvim obiskom novoizvoljenega predsednika Poljske Aleksandra Kwaśniewskega pri nemškem kanclerju Helmutu Kohlu in predsedniku Romanu Herzogu so izrazili nemško podporo Poljski pri njenem vključevanju v Evropsko unijo in Nato.

BEograd - Prvi uradni obisk hrvaškega zunanjega ministra Mateja Granića v srbski prestolnici naj bi pripomogel k normalizaciji odnosov med državama. S predsednikom Srbije Slobodanom Miloševićem se je pogovarjal o normalizaciji odnosov med Beogradom in Zagrebom kot ključnem dejavniku za umiritev razmer na Balkanu.

ZAGREB - Na drugem sestanku pogajalskih skupin za nasledstvo iz štirih nekdanjih jugoslovanskih republik, Hrvaške, Slovenije, Makedonije in Bosne in Hercegovine je bilo doseženo popolno soglasje za zavarovanje skupnega premoženja nekdanje SFRJ, ki je po Daytonu po nekaterih informacijah že začelo kopneti. Pogajalska skupina je zato sprejela dogovor o sodni prepovedi deblokade računov za ZRJ.

SARAJEVO - Generalni sekretar zveze Nato Javier Solana je bil na obisku v prestolnici BiH. Sešel se je s predsednikom Alijo Izetbegovićem, predstavnikom bosanskih Srbov Momčilom Krajišnikom in poveljniki zveze Nato. Pred tem se je Solana v Zagrebu pogovarjal s hrvaškim predsednikom Franjem Tuđmanom.

TUZLA - Ameriški predsednik Bill Clinton je konec tedna obiskal ameriške vojske v BiH, spotoma pa se je ustavil na Madžarskem, kjer si je ogledal ameriško letalsko bazo v Taszaru. S Clintonom so se sestali tudi najvišji državni politiki. Bill Clinton se je mudil tudi v Zagrebu.

DAMASK - Ameriški državni sekretar Warren Christopher se je mudil v Izraelu in Siriji. Menil je, da bi bili pogovori med sprtima stranema uspešnejši, če bi sirska delegacija v Združenih državah Amerike odločala bolj samostojno, zato je predsednika Asada pozval, naj da delegaciji več pooblastil.

ZAGREB - Hrvaški predsednik dr. Franjo Tuđman na predlog svoje vlade ni potrdil nedavne izvolitve liberalca dr. Gorana Granica za župana Zagreba. Vse kaže, da se bo zagrebska politična kriza končala s predčasnimi volitvami.

TOKIO - Japonska je dobila novega premiera. Potem ko je dosednji predsednik vlade Murajama skupaj s celotnim kabinom odstopil, je parlament izglasoval Hašimoto za novega premiera. Hašimoto je nekdanji minister za finance, ki slovi kot nepopustljiv trgovinski pogajalec.

DUNAJ - Dvostranski problem med Italijo in Slovenijo bi moral biti rešen s podpisom asociacijskega sporazuma, je izjavila italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli. S svojim avstrijskim kolegom Wolfgangom Schüsslom se je pogovarjala predvsem o nalogah, ki so pred Evropsko unijo (vodi jo Italija) v naslednjih mesecih.

RIM - Predsednik italijanske vlade Lamberto Dini se je odločil za odstop, ko je po razpravi o poslanski zbornici ugotovil, da nima podpore političnih strank.

PARIZ - Pogrebni slovesnosti ob smrti nekdanjega francoskega predsednika Françoisa Mitterranda so se udeležili številni državniiki iz vsega sveta. Po maši zadušnici v cerkvi Notre-Dame je politične predstavnike 171 držav v Elizeju sprejel predsednik Jacques Chirac.

VESTNIK

Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.
Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Stefan Smej, Stefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih kopij in fotografij ne vračamo. Naročnina za IV. trimesečje 1995 je 1.900,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.
Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

Pamflet

Cefta je prekucnila Slovenijo

O tem, kako se je s priključitvijo Cefti Slovenija za stoosemdeset stopinj zavrtela okrog svojega središča, kako se je spremenil geostrateški položaj njenih vzhodnih provinc, kako je Panonsko morje postalo plavno in kako se je rodil neformalni parlamentarni lobi za Prekmurje, Prlekijo in Štajersko.

Pristop Slovenije k Cefti je dogodek, ki ima zanjo, predvsem pa za njene vzhodne province tak pomen, kot ga imajo v zemeljski zgodovini dogodki, kot so prehod Izraelcev prek Rdečega morja, potopitev Atlantide, sneženje mane v Sinajski puščavi in še nekateri.

26. novembra 1995 je začetek tektonskih premikov, ki so postali postali posebej živahni po 1. januarju leta, ko je nova geostrateška konstelacija države začela delovati z vso gravitacijsko, centripetalno in centrifugalno silo.

V naših državnih okvirjih je čas, ki smo mu priče, »čas, ki ga živimo«, primerljiv s časom okrog osmega stoletja pred našim štetjem, ko sta se, kot je ugotovil astronom in astrolog Immanuel Velikovski, prav na blizu srečali Zemlja in Venera. Že letopisi Egipčanov so pisali, kako se včasih zgodi, da »zvezde na nebu spremenijo svoje poti«, kar se je dotlej zgodilo štirikrat, in da »je sonce zašlo tam, kjer navadno vzhaja«.

V tistem usodnem času osem stoletij pred Kristusom se je zemljino bližnje vesolje naenkrat v nemirilo. Venera je priplavala v bližino našega planeta in spremenila njegovo gravitacijsko polje, zagugala ga je in nazadnje prekucnila: severni tečaj je pristal tam, kjer je bil prej južni, sonce je začelo vzhajati na vzhodu, medtem ko je prej na zahodu. Izvoljeni Izraelci so izkoristili prilžnost in se pognali v beg, na begu pred Egipčani se jim je zaradi spreminjanja gravitacije odprlo Rdeče morje, pozneje jim je v puščavi padala mana in sploh je bilo po prvih pretresih vse zelo lepo in normalno. Velikovski je navedel dovolj dokazov, da mu lahko verjamemo. Kot smo rekli, se za slovensko državo nebesni preobrat dogaja prav v teh

Obsijala nas je luč iz prestolne Ljubljane: nismo več siv in moten kamen, temveč najsvetlejši dragulj v slovenski kroni.

dneh in njegovi učinki so primerljivi s tistim usodnim bližnjim srečanjem Zemlje in Venera.

Vodstvo države je pred podpisom pristopa k Cefti pod vplivom skrivnega delovanja planetov nenadoma spoznalo, da sonce vzhaja na vzhodu, da »se mora naša država odpirati v »srednjeevropski trgovski prostor«. Pred preganjalci Italijani se nam je, tako kakor takrat Izraelovim sinovom pred Egipčani, odprlo morje. Njim Rdeče, nam Panonsko! Z Jadranskega nas skupaj s farsaonskimi Italijani preganjajo tudi filistejski Hrvati, zdaj pa nam ni več potrebno. Naj ga imajo, mi imamo Cefto! (In zlobno upajmo, da bodo majhnim srednjeevropskim spremembam sledili veliki planetarni skoki. To se je v zgodovini že tolikokrat zgodilo, saj zgodovina ljubi posnemanje! Če bo Zemlja sledila našim notranjepolitičnim preobratom, se bo učinek tople grede sprevrgel v svoje nasprotje, zemeljsko ozračje se bo začelo hladiti namesto segrevati in Jadransko morje bo začelo zamrzovati. Trst bo večji del leta trdo opasan kakor kak Murmansk. Hrvati in Italijani bodo, kar se nas tiče, lahko v Piranskem zalivu igrali hokej!)

osamosvojitve, če ne bi bilo Kučana?

Komu naj potemtakem mi tukaj pojmemo hvalnico, da smo postali za Ljubljano pomembnejši od vseh drugih slovenskih ljudstev, pomembnejši celo od Primorcev? Mi smo zdaj pravo slo-

Ne glede na njihovo siceršnjo strankarsko poslušnost, ki vedno presliči regionalne interese, in glede na to, da nikoli niso zagovarjali zunanje politične usmeritve, ki bi za izhodišče zamejskega delovanja postavljala tisti države, kjer je njihova volilna baza, so zasluže za nov geostrateški položaj Prekmurja, Prlekije in Štajerske njihove! Oni so nam najbližji in najplavnejši politiki. Vsak od poslancev in poslan-

Ce bo Koper kdaj mednarodna luka s prostim izhodom na odprto morje, tega ne bo doživel zato, ker je slovenska luka, marveč zato, ker je dalje v njegovem zaledju severovzhodna Slovenija, ki na robu nekdanjega Panonskega morja meji na države Cefta. Sele ob pritisku celinske Madžarske, Češke, Slovaške in Poljske na Hrvaško lahko Slovenija upa, da ji bodo Hrvati omogočili dostop do visokega morja.

vensko okno v svet in kmalu nam bo začela rositi nebeška mana!

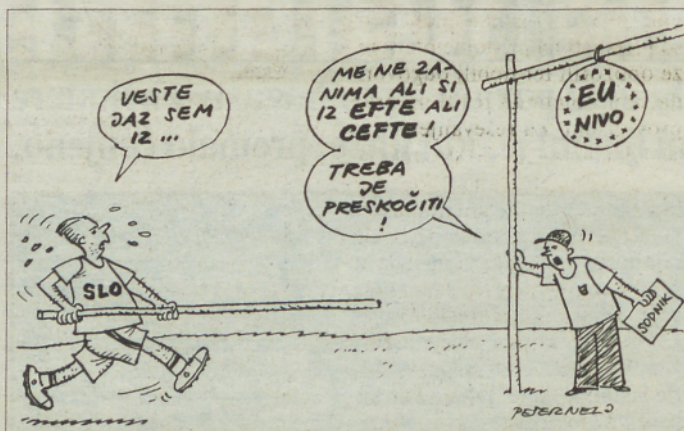
Komu hvala? Našim poslanecem, kajpada! Oni so naša Venera! Spremenili so gravitacijsko polje Ljubljane! Kaj ob teh velikih in nenadnih dogodkih šteje to, da niso nič naredili za spremembo tranzita čez vzhodno provinco? Naj nam bo mar, če so zaradi tovarnjakov nedavno tako slasopetno obnovljene ceste že spet kotanjaste? Naj jim ob tem morda mečemo v brk, ker nas do pristopa k Cefti pred grmenjem tovarnjakov niso rešili z uvedbo oprtnih vlakov?

Ne počnimo tega, ko pa je vendar jasno, da gre njihovemu marljivemu in neslišnemu prizadevanju pripisati spremembo geostrateškega položaja Prekmurja, Prlekije in Štajerske. Vedno smo se spraševali, kako to, da severovzhodna Slovenija nima svojega parlamentarnega lobija. Krivčino

so ob skupnem uspehu dosegli svojega strankarskega, mandatskega in osebnega. Drago Šiftar, socialdemokratski poslanec, je začel in bo povečal napajanje vod na območju svojih bencinskih napajališč; reformirani komunist Fejor Horvat je zagotovil geostrateški tranzicijsko povezavo z vzhodnimi državami, kjer so povsod, razen zdaleč se na Češkem, na oblasti nedanji komunisti – tako kakor pri nas; manjšinska poslanka Marija Požonec bo odslej zlahka dokazovala, da je most v svet slovenske manjšina na Madžarskem, ne pa Italiji; Bojan Korošec, liberalni demokrat, ima liberaliziran brezarinski pristop do cenejše vzhodne nogometne delovne sile; prav tako liberalni demokrat Geza Džiban bo po izteku mandata zlahka našel zaposlitev kot saksofonist praških, krakovskih, bratislavskih ali budimpeštanskih kavarnah; slovaška demokrata Ciril Pucko in Jožef Kocuvan imata naslednji mandat v parlamentu zagotovljen, ker je minister iz njune stranke. Deželak s slovenske strani podpisal sporazum s Cefto. Nasposledje je vzhod vendarle manj grešen od razuzdanega zahoda!

Neformalni poslanski lobi Prekmurja, Prlekije in Štajerske zasluži, da se vsakemu njegovemu posamezniku podeli naslov častnega državljan matične pokrajine. Enaka čast naj se pripelje tudi svetnikom Magdiču in Hreščetu, ker nista vložila veta na podpis pristopa k Cefti. Kot je očitno, nimajo poslanka, poslanec ter svetnika za vključitev Cefto nič manjših zaslug, kakor jih je imel za rimski imperij cesarjev konj, ki ga je njegov stnik povzdignil v državniški stan.

S. SMILJ



Izraelci so uspešen beg iz egiptovske sužnosti pripisali Mojezovemu vodstvu. Delovanje vesoljskih sil si za svoje izvajalce vedno izbere velike politike. Kje v vesolju bi obvisela slovenska

smo jih dolžili, da so v primerjavi s primorskimi poslanci čista izguba. Naši izvoljeni predstavniki so pač vedeli, da se kolo zgodovine nezadržno obrača v našo smer in da je potrpljenje božja mast.

Iz Monostra piše
Ifor ima »for«?

Vse kaže, da ja. Vsaj, kar se tiče prednosti v prometu. Odkar so ameriški vojaki IFORja stacionirani na Madžarskem v vasi blizu Kaposvára, so povzročili najmanj dvajset prometnih nesreč. V večini primerov je bil vzrok izsiljevanje prednosti, seveda s strani ameriških voznikov, ki vozijo po lastnih prometnih predpisih in jih bore malo zanimajo, koliko mora povprečni madžarski državljan garati, da pride do boljšega avta. Kajti niti rešilnemu avtomobilu niso priznale, za trabant pa prav gotovo mislijo, da so kakšne igrčke ali hobi avtomobili.

Da ameriški vojaki niso bili pripravljeni na madžarske ceste in snežne razmere, se je izkazalo takoj po prihodu iz Nemčije. V tistih mrzlih decembrskih dnevih, ko je kar hudo snežilo, so za nekaj ur zaprli glavno cesto blizu Sombotela, kajti eno izmed njihovih vozil se je zhašlo v jarku. Mlad voznik iz George se je branil s tem, da še nikoli ni videl toliko snega. Eden izmed novinarjev je hudomušno vprašal njegovega oficirja, če za nesrečo slučajno niso krive poletne gume na vozilih.

S temi ogromnimi vozili je nasploh veliko problemov. Prebivalci Kaposvára in okolice so takrat, ko so zvedeli, da bo v njihovi okolici stacionirano dva tisoč ameriških vojakov, kar pokali od sreče. Zdaj, po dobrem mesecu in pol, pa pokajo od jeze. Kajti od velike obremenitve so se razpokale njihove ceste, vodovodne cevi, od tresljajev, ki jih povzročajo tovarnjaki, pa stene v stanovanjih.

Tudi podjetniki niso preveč zadovoljni. Pred prihodom mirovnih sil so računali na to, da bodo kot dobavitelji Amerikanov masno zaslužili. Toda le-tim, razen mineralne vode Kekkuti in »dezinficiranih« zemljišč nič

ni ustrezalo. Druge stvari dobivajo iz prejšnje postojanke v Nemčiji. V okviru IFORja se bo v teh dneh napotila na Hrvaško inženirsko-tehnična enota madžarske vojske. Njena naloga naj bi bila postavitev in vzdrževanje pontonskih mostov in cest.

Madžarska vlada je takoj po mirovnih pogajanjih v Daytonu ponudila sodelovanje v mirovni misiji na Balkanu. Sodelovanje je pogojevala s tem, da bo poslala na Hrvaško le inženirce, ne pa oborožene vojaške sile. Za varnost le-teh naj bi poskrbeli oboroženi vojaki IFORja, ki bodo stacionirani na tistem območju. Javnosti se zdi, da vidi vlada v tem nekakšno možnost, da naredimo izpit in dokažemo, kako smo sposobni, obenem pa vredni, da nekoč postanemo člani Nata.

Izpite pa so morali opravljati tudi prostovoljci, ki so želeli priti v inženirsko enoto. Kandidatov ni manjkalo, prijavilo se jih je 2960, med njimi sedemindvajset žensk. Izmed njih so izbrali približno štiristo, ki so bili potem deležni posebnega usposabljanja. Zakaj tako veliko zanimanje? Nekateri – predvsem poklicni vojaki – so trdili, da je za njih to strokovni izziv, večina pa je kar priznala, da so privlačne tudi visoke plače.

Minister za obrambo se je znašel v škripcih prav zaradi varnosti madžarskega kontingenta. Nekateri opozicijske stranke so zahtevale pisna zagotovila Nata, da bo IFOR poskrbel za varnost inženircev. Hkrati pa so bili generali Nata, ki so obiskali madžarsko enoto, nezadržljivo zaščitno njene opremo. Svar je rešila po večkratnem zasedanju komisija za obrambo madžarskega parlamenta. Tako bodo inženirski konec januarja vseeno odpotovali. Vsaj zaenkrat kaže tako.

Sicer pa naj omenim le eno stvar. Prostovoljci, ki so se prijavili v enoto, so se prav gotovo zavedali, da ne grejo na nedeljski sprehod ob reki Savi.

MARIJANA SUKIĆ

To pa pomeni, da si pridobijo delo in toliko zaslužka, da poravnajo stroške ter da plače uravnajo z določili kolektivne pogodbe. O velikih načrtih ter investicijah seveda ne morejo govoriti.

Seja vlade

Kmalu brez zimskega in poletnega toka

Vlada je na svoji prvi ponovnoletni seji zavrnila zahteve za podrazitvijo elektrike in plina v jeklenkah; o podaržitvah na železnici in poštne prometu pa (zaenkrat) ni niti razpravljala. Osrednja tema se je bila Poročilo o stanju okolja 1995.

Vlada ni dala soglasja k zahtevam po podrazitvi elektrike in plina v jeklenkah. Eles je zahteval za 13,2 odstotka višjo ceno za elektriko, medtem ko so distributerji tekočega naftega plina v jeklenkah zahtevali od 31- do 40-odstotno povišanje cen. Državni sekretar v Ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Davor Valentinčič je dejal, da se s takimi zahtevami niso mogli strinjati, saj se nabavne cene niso za toliko povečale. Ministrstvo pripravlja tudi natančne analize poslovanja distributerjev in na morebitne spremembe v organizaciji. Seveda se bo cena elektrike slejkoprej dvignila, že zaradi inflacije, ki bo od 5 do 7 odstotkov. Po drugi strani pa bo šlo veliko denarja v naložbe, ki si jih je zamislilo elektrogospodarstvo. Tudi te bodo pregledali in se lotili najpotrebnejših. Verjetno bo med prvimi ukrep, ki bo izenačil ceno elektrike čez vse leto. Talum iz Kidričevega je še vedno največji porabnik elektrike in največji dolžnik elektrogospodarstvu. Razmišljajo, da bi Talum nabavljal elektriko v tujini in sam skrbel za njeno plačilo. Višjo ceno plina so zahtevali na osnovi višje nabavne cene, vendar se je plin lani podražil trikrat, in to za 51 odstotkov. Vlada ni obravnavala zahtev po višjih cenah, ki so prišle iz Slovenskih železnic in Telekom. O cenah na železnici se bo vlada prejšnjost odločila, vse je odvisno od proračunskega denarja za železnice. Železniški promet je po mnenju Davorja Valentinčiča v primerjavi s cestnim še vedno poceni. Cena železniških vozovnic pa bo odvisna tudi od podražitev dizelskega goriva in kurilnega olja, kar prav tako zahtevajo distributerji. Vlada je sprejela sklep, ki določa novo višino zajamčenega osebnega dohodka: ta je zdaj 32.200 tolarjev.

Onesnaženost se ni povečala

Poročilo o okolju '95 v Sloveniji je namenjeno širši javnosti in Državnemu zboru, ki bo razpravljal o njem. Poročilo sestavljajo trije osnovni sklopi. V prvem (stanje in spremembe okolja) so prikazani osnovni podatki o stanju in spremembi v okolju in posledice tega stanja ter izvedeni ukrepi v letih 1990 do 1994. V drugem sklopu so prikazani izbrani podatki pritiskov na okolje in odpira podrobnejši vpogled v tiste dejavnosti, ki so bistvenega pomena pri obsegu in intenzivnosti degradacije okolja. V tretjem sklopu je težišče na analizi odziva družbe. Osnovna ugotovitev je, da se stanje onesnaženosti bistveno ni spremenilo, vendar so razlike med posameznimi vidiki znatne. Onesnaženost z žveplovimi dioksidi in dimom upada. Uvedba novih meritev je opozorila na problem preseganja mejnih vrednosti za ozon. Ob koncu leta 1993 sta bili emisija žveplovega dioksida in dušikovih oksidov previsoki, in sicer glede na obveznosti, ki jih je Slovenija prevzela z ratifikacijo protokola o žveplu. Boljša je kakovost površinskih voda, slabša pa se kakovost nekaterih podtalnic in izvirov ter Cerkljskega jezera. Sistematično delo je že dokaj zaokrožilo poznavanje problematike onesnaženosti tal, ki predstavlja vse pozornosti vreden problem v Sloveniji. Naravna dediščina je pod pritiskom neposrednih in posrednih oblik ogrožanja. Področje hrupa je zapostavljeno in sodi med tista področja, ki so nam malo znana in raziskana. Problematika ravnanj z odpadki je na nivoju iskanja ustreznih lokacij. Kot osnovni element odziva družbe na probleme okolja je analiza (poleg Zakona o varstvu okolja) izpostavila upadanje sredstev za varstvo okolja in zamude pri operativni zakonodaji.

Marjan HORVAT

Naftino petdeseto leto poslovno uspešno

Posodobitev rafinerije je dejanje za obstoj

Predlog za povišanje rafinerijske cene

Dolar na deviznih tečajnicah se je popravil, cena surove nafte na svetovnem trgu se je pomembno podražila, za lendavsko rafinerijo pa oboje pomeni, »... in da so se nam pogoji poslovanja bistveno poslabšali. To je tudi razlog, da smo pripravili predlog za korekcijo naših cen. Določanje rafinerijskih cen seveda ni v naši pristojnosti, ampak vladni. Ker je skok cene surovine pomemben, upamo, da se bo pristojni organ temu tudi ustrezno odzval. Vloga je že oddana, po zadnjih informacijah pa vlada o tem še ni razpravljala,« je povedal direktor Naftne Hožjan.

Rafinerijske cene naftnih derivatov je vlada zadnjič popravljala, vendar takrat navzdol, maja lanskega leta, kar je dr. Andro Ocvirk, predsednik nadzornega sveta naftne družbe takrat pospremlil s komentarjem, da gre za neutemeljeno znižanje. Takratno triinpolodstotno znižanje rafinerijskih cen je za Nafto pomenilo manjši prihodek, in sicer za 20 milijonov tolarjev na mesec.

Obnova rafinerije, ker veljajo ekološki evropski in domači normativi

Vprašanje rafinerijskih cen je za Nafto tako pomembno, kot os za kolesje, kajti od njega je še kako pomembno, kako močno in hitro se bo vrtilo vse okoli njega. Morda najpomembnejša naveza te osi pa je razvoj. Razvojna strategija za Nafto pa je po vsebini zelo bogata, kar tudi pomeni, da bo za načrtovano potrebno zbrati veliko denarja.

Skupščina Naftne družbe je bila opravljena sredi decembra in na nji so sprejeli Razvojno strategijo družbe za obdobje do leta dva tisoč, kot sta jo predlagala uprava in nadzorni svet, družbeniki pa so jo dopolnili v tistem delu, ki govori o raziskovalni dejavnosti. Morda najpomembnejša točka strategije je, da so se »lastniki strinjali s predlogom uprave in nadzornega sveta, da se pristopi k obnovi rafinerije,« je povedal

direktor Naftne. Obnova rafinerije bo potekala postopno ali v več stopnjah, kakor so predvideli v terminskem planu. Prvo bo postavitev HDS enote, ki bo zagotavljala odžvepljanje srednjih destilatov diel goriva. V ta korak jih silijo tako standardi Evropske unije kot tudi domači normativi, kajti po sprejetih predpisih bodo jeseni na tržišče smeli dati samo derivate z določeno vsebnostjo žvepla. Zaradi tega to investicijo imenujejo ekološko ter nujno.

Naslednja stopnja je gradnja enote, ki bo omogočala proizvodnjo visokooktanskih komponent. To investicijo jemljejo kot stroškovno, komercialno, kar pomeni, da jim več ne bo potrebno proizvedenih komponent voziti na dodelavo v sosednje rafinerije. Z njimi pa bodo sodelovali še naprej, sodelovanje z rafinerijo MOL iz Salaegerszga pa je zapisano tudi v razvojni strategiji družbe.

Za investicije petdeset milijonov dolarjev

»Teža našega investicijskega programa, ki zajema rafinerijo, petrokemijo ter infrastrukturo, bo okoli 50 milijonov ameriških dolarjev,« je povedal sogovornik. To pa je že številka, ki je tudi za Nafto velik zalogaj. Predvidevajo, da bodo potrebno vsoto denarja zagotovili iz lastnih sredstev, s posojili ter s sredstvi lastnikov. In prav zato, ker načrtujejo velike investicije, je za Nafto še kako pomembna tudi priznana rafinerijska cena. Prav zato bo zanimivo spremljati, kako se bo obnašala vlada pri določanju rafinerijske cene, kajti država je hkrati tudi solastnik družbe, ki bo po načrtih obnove in tehnološke posodobitve rafinerije morala prispevati za nakup opreme. Kajti logično je razmišljanje, da bo čim več denarja za investicijo zbrala Nafta iz svojih sredstev, tem manj bo odpadlo na lastnike.

Nafta se bo pri nakupu proizvodne opreme za rafinerijo ozirala po trgu, ki ponuja rabljeno opremo. »Smo skrajno pragmatični, realistični, pa tudi praksa nas je že izučila,« je povedal direktor Naftne Hožjan. Kupovanje rabljene opreme ima v svetu in pri procesni industriji že bogato prakso in firme, ki se ukvarjajo s prodajo ter obnovo opreme, zanjo potem tudi jamčijo. Nakup rabljene opreme pa ne pomeni, kot je povedal sogovornik, da se kupuje mačka v zaključku, cenovno gledano pa je tak nakup cenejši od tretjine do dveh tretjin. To pa je že velik denar.

Nafta se bo pri nakupu proizvodne opreme za rafinerijo ozirala po trgu, ki ponuja rabljeno opremo. »Smo skrajno pragmatični, realistični, pa tudi praksa nas je že izučila,« je povedal direktor Naftne Hožjan. Kupovanje rabljene opreme ima v svetu in pri procesni industriji že bogato prakso in firme, ki se ukvarjajo s prodajo ter obnovo opreme, zanjo potem tudi jamčijo. Nakup rabljene opreme pa ne pomeni, kot je povedal sogovornik, da se kupuje mačka v zaključku, cenovno gledano pa je tak nakup cenejši od tretjine do dveh tretjin. To pa je že velik denar.

Raziskave ustavljene, dokler ne bo pripravljena zakonodaja

In kaj strategija pravi za ostale tri enote v Nafti? Za petrokemijo niso načrtovane večje investicije, razen posodobitev tovarne metanola ter ureditev ekoloških obveznosti. Oprema tehnološko ni zastarala, je pa zaradi iztrošenosti potrebna obnova.

Strojgradnja bo tudi v prihodnje ostala v sedanjem obsegu, s tem da zanjo in za kadre načrtujejo specializacijo za potrebe

rafinerije in petrokemije. S svojimi storitvami pa bodo še naprej vstopali na slovenski in tuji trg.

»Odprto pa ostaja področje raziskav nafte in plina, oziroma sklep skupščine se glasi, da je potrebno načrtovati strategijo zoževanja in ne širitve,« je povedal Jože Hožjan. Kajti na področju raziskav se ni pripravljena potrebna koncesijska zakonodaja, ki bi na primer določila možnost tujih sovlaganj v domače raziskovanje. Naftina strategija razvoja za raziskovanje nafte in plina pa je predvidevala sodelovanje in sovlaganje tujih firm. V tem času, ko bo država pripravila zadržanja te dejavnosti, kajti lahko se obrne, da jo bodo jutri že potrebovali. Zmanjševanje pa seveda ne velja za rudarski del enote. Ostale enote sektorja torej ostanejo, zaslužiti pa bodo morale več, da nadomestijo izgubljeno na področju raziskav.

V Nafti druga načrtovana ekološka investicija bo namenjena obnovi in dodelavi infrastrukture. Rešiti bodo namreč morali vprašanje odpadnih voda ter trdnih odpadkov. Predlagajo tako rešitev, ki bi odpadne snovi ponovno vključila v proizvodni proces. Kajti »mi imamo industrijo, ki bi lahko odpadne proizvode porabila. S tem bi pocenili tudi proizvodnjo naftnih derivatov,« je povedal Jože Hožjan.

Lansko leto prineslo dobiček, a za letos napovedano težje poslovanje

Leto, v katerem je Nafta praznovala tudi svojih petdeset let obstoja in za katerega bi lahko rekli, da je bilo za lendavsko podjetje prelomno, je minilo tudi kot poslovno uspešno leto. Številke pa le ne bodo takšne, kot so načrtovali, predvsem zaradi padca cen metanola.

»Rezultat bo predstavljal skupščini, prav tako predlog za delitev dobička,« je povedal direktor Naftne Hožjan ter nadaljeval z napovedjo: »Vtis pa je, da se pogoji poslovanja za leto '96 poslabšujejo. Poslovanje bo težje, bolj kompleksno kot v letu '95.«

MAJDA HORVAT

V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan uspešno zaključili lansko poslovno leto

Dobiček po zaključnem računu

Razen v govedoreji, kjer so bila pitališča zasedena le polovično, so vse druge proizvodne zmogljivosti izkoristili v celoti

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan je zaenkrat še družbeno podjetje, čeprav so Agenciji že predložili program lastniškega preoblikovanja, vendar zanj še niso dobili niti prvega soglasja. Vzroki za to so v procesih denacionalizacije, toda v Rakičanu upajo, da bodo soglasje v prihodnjih dneh dobili, po končanem lastniškem preoblikovanju pa se bo podjetje organiziralo kot delniška družba. Tudi po izločitvi nekdanjega lendavskega dela podjetja Kmetijsko gospodarstvo Rakičan ostaja največji pridelovalec hrane v Sloveniji, saj mu je Kmetijski kombinat Ptuj le za krajši čas prevzel ta primat. Podjetje v Rakičanu, ki je organizirano v treh profitnih centrih, gospodarji na 4 tisoč hektarjih zemljišč, od teh je 3.500 hektarjev obdelovalnih površin, med katerimi prevladujejo njivske. Poleg Poljedelstva in govedoreje pa sta v posebna profitna centra organizirana še Prasičereja in Tovarna močnih krmil. Primarna kmetijska pridelava vključuje razen poljedelstva tudi sadjarstvo in vinogradništvo, saj gospodarji s 40 hektarji trajnih nasadov vinogradov in sadnega drevja.

Podržavljenje zemlje je krivično

Po zakonu o denacionalizaciji bodo morali predvidoma vrniti od 400 do 500 hektarjev kmetijskih zemljišč; doslej so izdane odločbe o vračilu kakšnih 200 hektarjev, zemljo pa vračajo predvsem tistim, ki jim je bila odvzeta po zakonu o zemljiškem maksimumu ter cerkvi in dedičem podjetnika Benka. Žal so med upravičenci tudi takšni, ki niso kmetje, zato je vprašanje, kaj se bo s to zemljo

dogajalo. Kljub temu da bodo določene površine izgubili, pa po besedah direktorja Mirka Horvata to ne bi smelo preveč neugodno vplivati na razmere v podjetju. Bolj kot ta strah zaposlene v Rakičanu vznemirjajo krivice, ki se jim dogajajo s tem, ko kmetijske površine ponovno prehajajo v državno lastništvo. Pri tem imajo v mislih predvsem tiste površine, ki so jih kupili na račun lastnih dohodkov, pa tudi tiste, za katere so od države prejeli del nepovratnih sredstev. Pravijo, da so tako v nee-

nakem položaju s fizičnimi osebami, ki so za določene naložbe prav tako dobile nepovratna sredstva.

Lani le 2.300 govejih pitalcev

V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan še niso obdelali vseh podatkov za lansko leto, vendar pravijo, da je bilo minulo poslovno leto zanje uspešno in ga bodo sklenili z dobičkom. Le-tega so namreč izkazovali že v devetih mesecih, po spravi jesenskih pridelkov pa se bodo rezultati lahko le izboljšali.

350 zaposlenih, ki se jim občasno pridružijo še sezonski delavci, je v lanskem letu v glavnem v celoti izkoristilo proizvodne zmogljivosti, izjema je bila le govedoreja, kjer so zaradi težavnih razmer nekatera pitališča ostala prazna. Če so včasih v hlevih imeli tudi do 6.000 pitalcev, so jih lani pitali le 2.300, približno polovico let-teh pa uslužnostno za različne mesne industrije. Čeprav pri govedu dosega visoko kakovost, ki izpolnjuje izvozne zahteve, je govedoreja v največjem položaju. Ker so njihova pitališča v velikem delu na ravninskem območju, zaradi sprejete državne politike na tem območju ne dobivajo spodbud za pitanje, do sredine leta pa tudi niso dobi-

vali izvoznih stimulacij. Težave so bile še toliko večje, ker govedo izvažajo v glavnem na italijanski trg, vrednost lire pa se je znižala. Svojevrsten problem predstavlja tudi odliv telet iz Prekmurja na druga območja (zaradi spodbud za privedenje dosega tam višjo ceno), prekmurski rejci pa morajo uvažati manj kakovostna teleta iz vzhodnih držav. V Rakičanu so prepričani, da govedoreja mora ostati na tem območju, zato zahtevajo, da se odnos države spremeni.

Rekordni pridelki in dobra kakovost

Izpad v govedoreji nadomeščajo z rezultati, ki jih dosega v poljedelstvu. Na 1.500 hektarjih so lani pridelali 10.500 ton pšenice, od tega 1.600 ton semenske pšenice marija in ana. S 7,1 tone povprečnega pridelka na hektar so presegli vse dosedanje rekorde, zadovoljni pa so tudi s kakovostjo, saj je hektolitrska teža dosegla 80 kilogramov, vsebnost beljakovin pa v povprečju 12,5 odstotka. S takšno kakovostjo so dosegli povprečno ceno 29,08 tolarja za kilogram pšenice. Zadovoljni so tudi s pridelovalnimi rezultati pri sladkorni pesi, kjer so na 350 hektarjih dosegli povprečni neto pridelok 52,1 tone in digestijo 15,5 odstotka. Za kilogram so tako dobili 7,3 tolarja in pesa tako ostaja med dohodkovno najbolj zanimivimi poljščinami. Veliko bolj kot

koruza, kjer so bili pridelki lani nižji. Le okoli 7 in pol ton so je pridelali po hektarju, skupno pa 11.000 ton, vendar ugotavljajo, da prihajajo v poštev le zgodnejše sorte, saj je sicer vlaga previsoka in podražuje stroške sušenja.

V vinogradništvu in sadjarstvu so lani utrpeli precejšnjo škodo zaradi toče, ki je pobrala četrtino pridelka, so pa zato toliko bolj zadovoljni s kakovostjo vina.

Rezultati lastnega znanja

V prasičereji so bile hlevske zmogljivosti izkoriščene, saj so lani vzredili 85.000 bekonov (3 tisoč več kot leto prej) in prodali 1.300 plemenitih svinj. Njihova farma je priznana kot selekcijska farma, kakovosti pitalnih prasičev, ki prihajajo iz njihovih pitališč, pa gre za slabo, da tudi s prodajo niso imeli posebnih težav. Vsa slovenska mesna industrija priznava, da je kakovost njihovih prasičev najboljša, direktor Mirko Horvat pa pravi, da je to rezultat lastnega dela njihovih strokovnjakov, do njega pa so prišli z ustreznim križanjem štirih pasem (švedski landrace, nemški landrace, pietren in yorkshire). V Tovarni močnih krmil izdelajo letno 40 tisoč ton krmil in opravljajo skladiščenje za blagovne rezerve, s tem pa so zmogljivosti izkoriščene. 90 odstotkov krmil delajo za lastne potrebe, preostalo prodajo drugim kupcem. Pomembna pridobitev je trgovina

pri mešalnici v Lipovcih, ki so jo uredili skupaj s tovarno Lek, v njej pa je tako rekoč po tovarniških cenah moč dobiti krmila in druge sestavine za potrebe živinorejcev. Tem je v trgovini z navetji na voljo tudi agronom. Uspehi, ki jih dosega v proizvodnji, so rezultat dobrega strokovnega dela in usrezne tehnologije, ki nenazadnje tudi prispeva k zniževanju pridelovalnih stroškov. Vsa gnojenja, denimo, opravijo na osnovi predhodnih analiz zemlje, primerno gnojenje pa seveda prispeva tudi k varovanju okolja. Kot že vsa leta doslej so v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan tudi lani v posodobitvi opreme in mehanizacije ter v tehnologiji vložili 3,2 milijona mark. Od tega kar 2,2 milijona mark v prasičereji, kjer so opravili rekonstrukcijo objektov in precej sredstev namenili za ekologijo. Celotna proizvodnja je tudi računsko niško vodena. Ob vseh teh vlaganjih je spodbudno to, da so jih v celoti opravili z lastnimi sredstvi, brez posojil, to pa tudi pomeni, da podjetje nima večjih likvidnostnih težav. Kljub plačilni nedisciplini plačilo od kupcev dobivajo v celoti in v dogovorjenih rokih, podobno pa izpolnjujejo tudi svoje obveznosti do dobaviteljev. Rezultati uspešnega poslovanja pa uživajo tudi zaposleni, saj podjetje izpolnjuje določila kolektivne pogodbe, njihove plače so celo nad republiškim povprečjem; pa tudi z plačilom nikoli ne zamujajo.

LUDVIK KOVAL

Alojz Behek o prihodnosti polnjenja najbolj cenjene naravne dobrine

Sta mineralna in navadna pitna voda res enaki?

zakonom. Vendar mislim, da to vseeno ni tako velik ekološki problem. Plastenke PET bi lahko vsak skuril, ker je sežig okolju

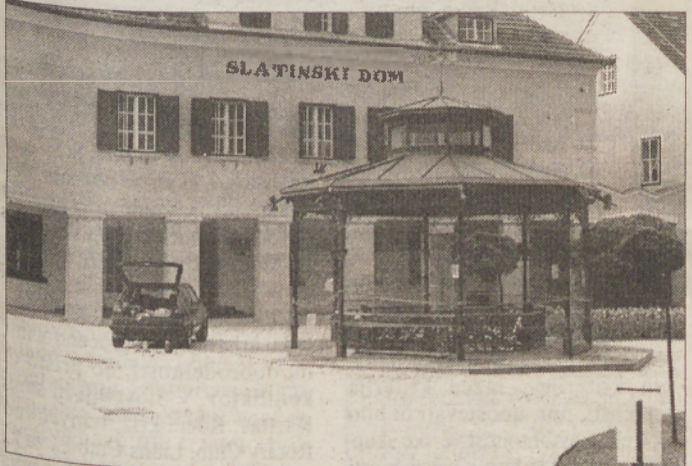
Škodljivo zavlacanje pri sprejemanju podzakonskih aktov o koncesijah in pravilnika o mineralnih vodah

Nedavni primer prodaje družbe Rogaški vrelci je prinesel na plan še eno črno piko vlade oziroma pristojnega Ministrstva za okolje in prostor. Čeprav je prišlo v primeru prodaje rogaškega podjetja do (ne)namernih nejasnosti, ko so mediji skušali prepričati javnost, da so bili prodani vrelci, ki so po krovnem zakonu o okolju v resnici nacionalna dobrina, pa je bilo v celotni »kolobociji« vseeno nekaj pozitivnega. Končno je prišlo na plan dejstvo, da skorajda tri leta po sprejemu Zakona o varstvu okolja še vedno ni sprejet podzakonski akt o dodeljevanju koncesij za koriščenje naravnih dobrin, med katere spada tudi voda v različnih oblikah: jezerska, rečna, pitna, mineralna, termalna in še kakšna. Lastnik naravnega bogastva je Republika Slovenija, zato naj bi od tega imeli koristi občine in država. Nerešeni pa sta še vsaj dve vprašanji: Kako se bodo sredstva, zbrana s koncesijami, porabila in ali bo navadna pitna voda res izenace-

na z mineralno in zdravilno vodo?

Alojz Behek, pomočnik generalnega direktorja Radenske, nam je odgovoril na nekaj vprašanj, povezanih s prihodnostjo polnjenja vode.

»Krovni zakon o varstvu okolja v 21. členu sicer določa, da bomo za izkoriščanje naravne dobrine morali pridobiti koncesijo, vendar pa manjkajo izvedbeni akti. V Radenski vemo, da bomo morali pridobiti koncesijo za izkoriščanje mineralne in termalne vode v vseh naših družbah, vendar še vedno ni podzakonskih aktov, ki bi določali način kandidature in pridobivanja koncesijskih pravic.



V Radenski smo pri opravljanju te dejavnosti krajevnogo pogoje in lastniki zemljišč naj bi imeli pri pridobivanju koncesijske pravice določene prednosti. Mi torej nismo zaskrbljeni, da koncesije ne bi dobili. Nas pa vsa zadeva zanima z drugega vidika, in sicer z vidika stroškov. Koliko bomo morali za to pravico plačevati? Da bomo nekaj mo-

Da bomo nekaj morali plačevati, nam je popolnoma jasno, zanimata pa nas višina in namembnost teh zbranih sredstev.

rali plačevati, nam je popolnoma jasno, zanimata pa nas višina in namembnost teh zbranih sredstev.

Za kaj naj bi, po vašem mnenju, ta zbrani denar porabili?

»Mi imamo zbrane podatke, kako to počnejo na primer v Nemčiji. Tam je plačevanje koncesij natančno določeno v okviru posameznih zveznih dežel. Velja pa zvezni zakon, ki določa, da se morajo sredstva, ki se zberejo s plačevanjem koncesij, koristiti izključno in samo za zaščito voda. Nekaj takega bi dogovarjalo tudi nam. Torej v tujini je tudi namembnost teh sredstev že zakonsko določena in mislim, da bi tudi pri nas morali porabo teh sredstev zelo natančno definirati, da ne bi tega denarja iz koncesij izkoriščali za nekaj povsem tret-

jega. Bojim se, da ne bi ta sredstva postala dodatni vir za napajanje proračunov, občinskih in državnega. Sredstva naj bi se zbirala ločeno, na poseben skladu s točno določeno namenskostjo, ker v nasprotnem primeru se bojim, da se ne bodo namensko izkoriščala.

Ali sta lahko koncesiji za mineralno vodo in navadno pitno vodo enaki? Čeprav vsak laik ve, da

bomo prizadevali, da bo pravilnik o mineralnih vodah ločen od pravilnika o pitnih vodah, saj gre za dva popolnoma različna izdelka, tudi njun nastanek in lastnosti so popolnoma različne. Enak je le namen: oba gasita žejo.

V Nemčiji vsaka zvezna dežela določa svojo višino koncesij in marsikje je koncesija za koriščenje pitne, mineralne ali zdravilne vode različna. Ponekod koncesije za zdravilno vodo sploh ni, drugod je izenace- na z mineralno vodo. Po navadi je tako, da čim širša je poraba določenega vodnega vira, tem nižja je višina koncesije. Na primer, če se voda uporablja za osnovno preskrbo prebivalstva, so koncesije zelo nizke ali pa jih sploh ni. Voda je strateški proizvod, strokovnjaki po vsem svetu zatrjujejo, da bo voda kmalu večji problem kot nafta.

Ali Radenska nima interesa, da bi polnila tudi pitno vodo?

»Mi imamo vse možnosti, da to naredimo. Eden izmed razlogov, zakaj tega še nismo naredili, čeprav smo imeli pred dvema letoma že vse pripravljeno za ta korak, je prav to, da Slovenija še nima ustreznih pravilnikov, ki bi urejali pogoje polnjenja in kako- vosti. Imamo pa vse možnosti in tudi interes, da polnimo izvirsko vodo.

Eni si pač lahko to »privoščijo«, da začnejo s polnjenjem takšne vode brez ustreznih pravilnikov! Radenska pa ima blagovno znamko, reference in tradicijo. Iz Radenske naj ne bi prišel izdelek, ki ne bi bil kakovosten, ki ne bi ustrežal standardom – ne le slovenskim, ampak tudi evropskim in svetovnim. Mi zelo pazimo, res močno pazimo, da obdržimo renome, ki ga imamo pri polnjenju mineralnih vod. Zato bodo najverjetneje naši kriteriji tudi pri polnjenju pitne vode mnogo višji od tistih, ki zdaj polnijo in prodajajo vodo na slovenskem trgu.

Kakšno pa je vaše mnenje in kriterij pri reševanju problema nepovratne embalaže, plastenk in pločevink?

»Nepovratna embalaža sama po sebi ni nujno večji onesnaževalec kot povratna. Če upoštevate tudi energijo, ki jo porabite pri pranju steklenic, da so tukaj tudi škodljive lužine, transport, ki gre poln v eno smer ... dejstvo je, da steklenica ni a priori okolju sprejemljiva. PET je bistveno bolj sprejemljiva embalaža od PWC-ja, je pa res, da se v Evropi vse bolj pojavlja tudi povratni PET. Tudi v Radenski bomo verjetno v dolgoročni prihodnosti uvedli povratni PET.

Mislim, da bo pri zbiranju in uničevanju nepovratne embalaže v naši bramži težko doseči kakšen dogovor. Če je to res tako velik problem okolja, v kar jaz osebno močno dvomim, bo to morala rešiti država s kakšnim



Alojz Behek, drugi najbolj odgovoren mož Radenske, dvomi, da bi se polnilci sami uspeli dogovoriti o načinu zbiranja in uničevanja nepovratne embalaže

neškodljiv. Prepričan sem, da ni največji problem v tistem, ki polni pijačo v plastenke ali pločevinke, ampak v tistem, ki je to odvrget v naravi.

Problem pri nas je tudi, da je tukaj le dvomilijonsko tržišče in je zato težko prenesti neke sisteme reševanja tega problema – zbiranja, od drugod, npr. iz Amerike. Verjetno bo moral ne-

Prepričan sem, da ni največji problem v tistem, ki polni pijačo v plastenke ali pločevinke, ampak v tistem, ki je to odvrget v naravi.

kakšen sistem »zafunkcionirati« tudi v Sloveniji, vendar sem skeptik, da bi se mi v bramži sami dogovorili!

BERNARDA B. PEČEK

Od 1. januarja Avstrijci izvajajo schengenski sporazum

Na našem območju le delna »južna meja«

Avstrijske carinike postopoma zamenjuje zvezna žandamerija

Od 1. januarja 1996 naj bi Avstrija začela izvajati sporazum, podpisan v Schengenu, kar z drugimi besedami pomeni, da bo morala poskrbeti za varovanje južne meje Evropske zveze. Slovenija je pač politično zunaj združbe držav, članic Evropske zveze, kljub temu pa je geografsko še kako del Evrope. Vendar bo z novim sporazumom postala ponovno del »preostale« Evrope in kaj hitro jo bodo – če bodo takšne potrebe – spet potisnili v okvir Balkana.

Tako kmalu se to ne bo zgodilo, kajti po sedanjih informacijah je Slovenija izvzeta iz vseh strožjih ukrepov, ki spadajo k varovanju južne meje Evropske zveze. Tako za Slove- nijo in Hrvaško naj ne bi uvedli vizu- ma, kar sicer velja za preostale čla- nice bivše Jugoslavije, npr. Bosno, Sr- bijo in Makedonijo in za čez sto dru- gih držav. Tudi spremembe režima na mejnih prehodih in sami meji med Slovenijo in Avstrijo potekajo nekoliko bolj lagodno, počasi in brez večjih pretresov. Potniki, ki so po 1. januarju prestopali mejo z Evropsko zvezo, niso občutili nobenih večjih sprememb; morebiti le, da so se po- leg carinikov pojavili na mejnem prehodu tudi policaji ali zvezna mej- na žandamerija. Največja novost je prav gotovo to, da so ustanovili novo službo »zvezne žandamerije« za ču-

Pomurski sejem bo letos v Gornji Radgoni pripravil tri sejemске prireditve

Osnovni poudarek na kakovosti prireditev

Mednarodni sejem gradbeništva bo odslej vsako leto, sejem INPAK pa ostaja bienalni

Za kolektiv Pomurskega sejma bi lahko trdili, da je številčno eden izmed najmanjših, ki se ukvarjajo z organizacijo velikih sejemskih prireditev in da mu kljub temu uspeva kakovostno izpeljati tudi največje prireditve. Takšna ugotovitev velja tudi za leto 1995, ko so v Gornji Radgoni uspešno organizirali dve sejemski prireditvi, kolektiv Pomurskega sejma pa je bil tudi organizator predstavitev slovenskega gospodarstva na sejmih v Nemčiji in Švici. Tudi v prihodnje cilj zaposlenih na Pomurskem sejmu ne bo v povečevanju števila novih prireditev, saj so prepričani, da je teh v Sloveniji že zdaj preveč, pač pa bodo dajali poudarek predvsem kakovostni krepitvi že uveljavljenih sejemskih prireditev.

Da sta obe lanskoletni prireditvi v Gornji Radgoni uspeli, ni le ugotovitev direktorja sejma Janeza Erjavca, pač pa to najbolj zgovorno potrjuje število obiskovalcev in razstavljalcev na njih. Na mednarodnem sejmu gradbeništva je lani sodelovalo 360 domačih in tujih razstavljalcev, ki so se predstavili na 11 tisoč kvadratnih metrih zaprtih in odprtih razstavnih površin, prireditev pa si je ogledalo 26 tisoč obiskovalcev iz domovine in tujine. Še uspešnejša je bila največja sejemška prireditev, mednarodni kmetijsko-živilski sejem, na katerem se je lani predstavilo 1.500 domačih in tujih razstavljalcev, prišli pa so že iz 32 različnih držav. Da si je prireditev utrdila svoje mesto v tem delu Evrope, priča tudi obisk, saj si je 33. mednarodni kmetijsko-živilski sejem ogledalo 185 tisoč obiskovalcev.

V okviru Pomurskega sejma se bodo letos v Gornji Radgoni vrstile tri prireditve. Od 16. do 20. aprila bo MEGRA, mednarodni sejem gradbeništva in gradbenih materialov, ki tokrat iz bienalne prehaja v vsakoletno prireditev. Gradbeni sejem, ki bo tokrat že devetiti, bodo posej v Gornji Radgoni pripravili vsako leto, na letošnjem pa bodo dali večji poudarek programu notranje opreme stanovanj, poslovnih prostorov, lokalov in gospodarskih objektov ter programu opreme za varstvo okolja. Ker so z novo lokalno samoupravo v Sloveniji nastale številne občine, ki se ubadajo tudi z izvajanjem javnih služb, bodo v okviru sejma predstavili komunalno mehanizacijo, prav tako pa se bo na sejmu odražal tudi obsežen program gradnje avtocest v Sloveniji, saj bo predstavljena široka mednarodna ponudba gradbene mehanizacije. Seveda ne bodo manjkali najrazličnejši gradbeni materiali in naj- novejši dosežki na tem področju, za mlade, ki so odločajo za gradbe- ne poklice, pa bodo predstavili gradbene šole v Sloveniji.

INPAK, sejem embalaže, tehnike pakiranja, skladiščenja in trans- porta ostaja še naprej bienalni, letos ga bodo pripravili petič in bo potekal med 4. in 7. junijem. Razstavni program sejma bo obsegal prikaz embalaže in embalažnih materialov, strojev za proizvodnjo embalaže in vse tehnike pakiranja ter strojev in opreme za skladiščenje in transport, letos pa mu bodo dodali še oblikovanje in grafič- no opremo embalaže. Seminar za embalažo je postal že del tega sej- ma, na katerem vsakokrat podeljujejo tudi slovenski OSKAR ZA EMBALAŽO.

Osrednja prireditev Pomurskega sejma pa ostaja vsekakor medna- rodni kmetijsko-živilski sejem, ki bo med 24. avgustom in 1. septem- brom, tokrat pa bo že 34. po vrsti. Moto letošnjega sejma bo Sloven- sko kmetijstvo in Evropa, ob že tradicionalnem prikazu mehanizacije in opreme za kmetijstvo, reprodukcijskega materiala, razstave živine in strokovnih predavanj, pa se bodo tudi tokrat vrstila ocenjevanja slovenskih vin, kmetijske mehanizacije in inovacij, živine, mesnih in mlečnih izdelkov; novost vseh ocenjevanj pa je, da so pravilniki prilago- jeni evropskim merilom in standardom.

LUDVIK KOVAC

organi, najsi bodo policaji ali cari- niki, upali poostreiti nadzor z nateč- nejšim pregledovanjem potnih listin in vozil in s tem ustvarjati kolone čakajočih, saj bi takšno delovanje škodilo predvsem njim samim, predv- sem pa trgovcem v obmejnih mestih. Kakorkoli: največ potnikov prestopa mejne prehode z Avstrijo predvsem zaradi nakupov v avstrijskih trgov- nah. Poostreitev nadzora na mejnih prehodih bi odvnila marsikaterega kupca iz Hrvaške ali Slovenije, zato je vprašanje, kako bi se s tem strinjali trgovci. Je pa res, da so predpisi tukaj in obstajajo kot vedno dosegljiva možnost za zahtevanje sprememb ali celo izsiljevanje. Navaditi se bomo morali, da bo meja z Avstrijo odslej zastražena, bolj zaprta kot je bila prej, čeprav le zadnjih pet let. Pred petimi leti je namreč to isto mejo ču- vala vojska bivše Jugoslavije. Namen je bil isti: preprečiti prehod nezače- ljenih oseb, le da je bila takrat smer ogrožanja nasprotna. Pomurci smo bili »varovani« takrat in smo tudi dan- es, le da to varovanje danes plačuje druga država. Slovenska mejna poli- cija je bila z novostmi pri avstrijskem nadzoru južne meje Evropske zveze seznanjena že konec lanskega leta, nam je povedal vodja mejne policije pri UNZ-ju Murska Sobota Alojz Fi- sar. Glede prehajanja meje z osebni- mi izkaznicami zaenkrat še ni nobenih sprememb. Za domačine, ki samo po- tujejo čez Avstrijo, je najbolje, da pri tem uporabljajo osebne izkaznice, saj bodo mejo prestopali veliko hitreje kot s potnimi listi.

BERNARDA B. PEČEK

Cerkev in njene težave z državo

»Lažje gre kamela skozi šivankino uho, kakor bogatin v božje kraljestvo«

Vprašanje vračanja cerkvenih gozdov je znova razburkalo in razdelilo slovensko javnost. O sumljivem vedenju vlade (države) do Cerkev, neuspelnosti delovanja mešane krovne komisije, pouku religije in etike in ne nazadnje o belinskih pripetljivostih, sva se pogovarjala z dr. Ivanom Štuhcem, predavateljem moralne teologije in družbenega nauka cerkve na Teološki fakulteti v Ljubljani in Mariboru, članom cerkvenega dela mešane krovne komisije...

Hvala za tak način pogovorov!

– Kako bi označili odnos med državo (oblastjo) in Cerkvijo po petih letih tega, čemur pravimo demokracija?

»Glede odnosa med državo in rimskokatoliško cerkvijo moram opozoriti na pričakovanja, da bo po koncu totalitarnega sistema nastopil čas medsebojnega dialoga in skupnega interesa za reševanje vprašanj na področjih, kjer se interes vlade in Cerkev dotikata. Po petih letih, tudi prizadevanj v okviru t. i. mešane krovne komisije, nismo prišli do nobenega bistvenega in konkretnega soglasja ali dogovora. Osnovno področje dogovarjanja je zadevalo predvsem interpretacijo ustavnega člena o ločitvi cerkve in države, kjer smo v okviru mešane krovne komisije prišli do sprejemljive razlage člena, vendar so se dogodki po tem razvijali v nasprotni smeri in danes lahko rečem, da smo v Cerkvijo razočarani nad delom te komisije, pa tudi nad tem, kakšen način dogovarjanja je pri tem ubirala država.«

– Kako bi opisali scenarij dogovarjanja znotraj komisije in nato realizacijo dogovorjenega?

»Lahko bi rekli tako: ko odkriješ vse karte, potem sogovornik na državni strani poskrbi, da tisto, kar je cerkvena stran odkrila, v zakonodaji tako postavi, da intencija, oziroma želja Cerkve ni ureničena. In to je izigravanje. V prihodnje ne bomo več dovolili, da se z nami na tak način komunicira. Če bo šlo tako naprej, potem bomo najbrž morali reči: 'Gospodje, hvala za tak način pogovorov!' Mešana krovna komisija je bila ustanovljena z namenom, da bi pripravila dogovor med slovensko škofsko konferenco (uradni predstavnik Cerkev v Sloveniji) in Vlado RS. Šele mednarodna pogodba med Svetim sedežem v Vatikanu, poglavarjem rimskokatoliške cerkve Janezom Pavlom II., ki je mednarodno pravni subjekt, in R Slovenijo bi lahko dokončno opredelila in jasno definirala status rimskokatoliške cerkve v Sloveniji.«

– Zakon o ustavitvi vračanja cerkvenega in veleposesniškega premoženja je eno tistih dejanj oblasti (države), ki nakazuje, da ta ni nikoli imela resničnega namena urediti odnosov.

»Prva naloga in namen Cerkev ni ukvarjanje z gospodarskimi zadevami. Z vprašanjem premoženja se ukvarja toliko, kolikor ji to služi pri njeni pastoralni nalogi, ki je najprej oznanjevanje evangelija, nato karitativna dejavnost oziroma diakonija, nato socialna, vzgojno-izobraževalna in ne nazadnje kulturna dejavnost, kajti Cerkev je v naši državi lastnik 80 % vseh kulturnih spomenikov. Žato, da bi se lahko vse te dejavnosti razvijale na osnovi nekih svobodnih pobud, so potrebni gnotni temelji, nek denar, sredstva. Vprašanje cerkvenega premoženja je potrebno presojati zgolj skozi to perspektivo, kajti tu se v slovenskem javnem mnenju stvari marsikdaj zamegljujejo. Kakor da bi si na primer lahko škof ali duhovnik prilastil nekaj, kar je cerkvena lastnina. Če

je že kdo kaj takega poskušal, ima Cerkev znotraj svojega pravnega reda ustrezne mehanizme, ki bi dotičnega človeka sankcionirali. Cerkevno premoženje naj bi bilo po logiki stvari vrnjeno kot vsem drugim, ki jim je bilo odvzeto. Za posameznike in institucije bi morala biti enaka merila. V zakonu o denacionalizaciji je bila Cerkev prizadeta že s tem, ko je zakon predvidel, da se ne vračajo stavbe, v katerih je ustanova javnega interesa, npr. šole, bolnišnice, domovi za ostarele... Tako mariborska škofija v Mariboru ni dobila nazaj nobene stavbe, katere lastnik je bila pred vojno. Pri vračanju nepremičnin v obliki gozdov, njiv, travnikov je najbolj prizadeta ljubljanska nadškofija, saj ima največ premoženja v tej obliki. Moratorij na gozdove potiska Cerkev v neenakopraven odnos do drugih subjektov, ki imajo pravico do vračanja gozdov. Zmagoslavje si je strašno prizadeval, da bi zadevo prikazal tako, da je lastnik cerkvenega premoženja v Sloveniji tujec, namreč papež v Rimu. Končno so temu pritegnile tudi druge stranke, Liberalna demokracija in Združena lista. Tak zakon dodatno hendikepira celotno pastoralno dejavnost Cerkev. Postavlja se vprašanje financiranja šol, kot je v Ljubljani Zavod Sv. Stanislava. Tudi v Mariboru bi radi ustanovili gimnazijo. Tudi vrtnice, domove za ostarele in podobne institucije, ki jih Cerkev želi ustanoviti in do katerih ima tudi pravico, da jih ustanavlja, bi delno krili iz vrnjenega premoženja.«

»Ne morem se otrestiti občutka, da se državni predstavniki, ko se pogovarjajo s Cerkvijo, še vedno pogovarjajo tako, kot so se s Cerkvijo pogovarjali državni predstavniki v prejšnjem sistemu. Ko se pogovarjaš, se zdi, da ni nerešljivih problemov. Na drugi strani pa se pripravljajo zakoni, s katerimi se tisto, o čemer se pogovarjamo, zablokira na ta način, da se o tisti materiji ni več smiselno pogovarjati. Konkretno se je to zgodilo pri carinskem zakonu in tudi z moratorijem na gozdove.«

– Ali to pomeni, da so bila podjetja, kot je Krekova banka, ponesrečena Novomedia... ustanovljena zgolj zato, da se zagotovi neka materialna baza za izvajanje pastoralne? Mnenja o podjetjih, kot je omenjena banka, so deljena. Če ne prej, se ljudje ob njih spominjajo na evangelij, na Jezusove besede: »Lažje gre kamela skozi šivankino uho, kakor bogatin v božje kraljestvo.«

»Ti pomisleki lahko obstajajo in so čisto legitimni, vendar jaz ne gledam na Krekovo banko kot na cerkveno institucijo. Krekova banka ima različne delničarje, eden izmed njih je lahko ena ali druga škofija in kolikor vem, slovenska škofovska konferenca ni delničar Krekove banke. Tu gre za popolnoma legitimno zadevo, banka se je seveda ustanavljala s pomočjo Cerkev in Cerkev ima pač v tej banki svoj denar. Problem bi nastal, če bi Cerkev z denarjem, ki ga oplaja preko banke, počela stvari, ki bi bile v nasprotju z njenim temeljnim poslanstvom; omenili ste investicijo v ponesrečeno Novomedia, ki pa je tudi ni ustana-

vljala slovenska škofovska konferenca. Če si človek, ki je član Cerkev, omisli neko podjetje in to propade, to še ne pomeni, da ga je ustanovila Cerkev. Če pa so bile hipoteke dane s strani ene ali druge škofije, je potrebno gospodarski riziko temeljitelje preučiti, kot pa je bilo to v primeru Novomedia. Zanimivo se mi zdi to, da se pri Novomedii kar naprej omenja Cerkev, nisem pa še slišal imena in priimka tistega, ki je Novomedia ustanovil. O njem pa nihče nič ne govori.«

– Verjetno ni ustanovitelj samo eden, čeprav običajno pade krivda samo na enega človeka.

»Saj se točno ve, kdo je bil direktor Novomedia. Gospod Cuderman je bil, kolikor jaz vem.«

Zaradi mošnjička uradno iz Cerkev

– V nekaterih evropskih državah je uveden t. i. cerkveni davek, s katerim se financira cerkev in njene dejavnosti. Nekje sem zasledila, da si slovenska cerkev prizadeva za španski in italijanski model.

»Predstavniki Cerkev smo bili ves čas proti uvedbi cerkvenega davka, čeprav se je v slovenski javnosti utrjevala ideja, da ga hočemo uvesti. Nekdo je hotel manipulirati, saj pobiranje davkov vsakega človeka udari po žepu. Izkušnja v Avstriji in Nemčiji je negativna, saj je davek pogost povod za formalni izstop iz Cerkev, čeprav ljudje še naprej uživajo njene usluge, hodijo v cerkev, sprejemajo zakramente. Izstopili so samo zaradi gnotne situacije. Zato se nam tak način ne zdi sprejemljiv. To, kar smo mi predlagali, je, da bi ljudje imeli možnost v okviru dohodnine

odmeriti določen del, ali za karitativno dejavnost ali rdeči križ ali rimskokatoliško ali evangeličansko cerkev itd. Nikakor pa tu ne gre za kakršnokoli obvezo. Davkoplačevalci bi se na ta način naučili razpolagati s tistim denarjem, ki je njihov, ki je od nas davkoplačevalcev. V Ameriki je ta sistem davka dosti bolj razvit, zato je tam tudi situacija rimskokatoliške cerkve drugačna kot pri nas. Naš predlog je bil samo to, da bi lahko posamezniki znotraj dohodnine, procent ali kolikor bi to že bilo, usmerili bodisi na naslov cerkve ali na enega izmed desetih naslovov. V tem smislu smo se zgledovali po italijanskem vzoru.«

– Ali se bo, glede na rezultate, še smiselno pogovarjati v okviru mešane krovne komisije?

»Smiselnost pogovorov je možno presojati z različnih perspektiv. Moratorij zagotovo ne bo olajšal pogovorov. Po drugi strani pa sem osebno prepričan, da se je potrebno pogovarjati, enkrat bomo morali priti do rešitev, takih, ki bodo sprejemljive za obe strani.«

Kdor glasno poje, se ga daleč sliši

– Pred nekaj leti je bilo precej govora o uvajanju verouka v javne šole. Zaradi tega je bilo dvignjenega mnogo prahu. Po tem je bilo zaslediti, da si Cerkev prizadeva za konfesionalni pouk religije, zdaj pa v parlamentu odločajo o nekonzesionalnem pouku. Kako komentirate to zaporedje?

»S tem, ko je ministrstvo predalo vprašanje pouka religije in etike v parlamentarno obravnavo in s tem, ko 71. člen šolske zakonodaje govori o avtonomiji šolskega prostora, se poskuša izogniti pri-



sotnosti različnih svetovnonazorskih opcij v javni šoli. To ni najbolj demokratično. V javnih šolah oziroma v celotni javnosti bi bilo dobro, da bi se ljudje naučili komunicirati z različnimi svetovnonazorskimi opcijami. 71. člen omejuje svobodo verskih skupnosti in tudi katoliške cerkve, šola bi morala biti odsev družbenega življenja. Poleg tega se konfesionalnost danes različno razlaga. Eni so pod tem videli evangelizacijo, to je današnji verouk po župnijskih učilnicah. V celotni zgodovini Slovenije je to edina izkušnja, ki jo poznamo. Preprosti prenos verouka iz župnijskih učilnic v šole bi bil popoln nesmisel. Konfesionalni pouk bi moral biti umeščen v celotni šolski program. Možnost konfesionalnega predmeta v javnih šolah je popolnoma legitimna, če bi se starši skupaj z otroki svobodno odločili, kdo bo predmet obiskoval in kdo ne. Pri konfesionalnem pouku je potrebno upoštevati, da nobena verska skupnost in tudi rimskokatoliška cerkev ne more pristati na to, da bi se o njej pri nekem predmetu govorilo na način, ki je recimo proti temu, kar neka vera sama o sebi misli. V tem smislu se razume konfesionalnost v Italiji.«

– Menite, da dejansko obstaja možnost, da bi prihajalo do potvarjanja religije, če bi predmet izdelalo ministrstvo brez sodelovanja cerkvenih moči?

»Seveda se to lahko zgodi. Navsezadnje je res, da je javna šola v pristojnosti države, toda na vidiku so zopet zelo dvolomne rešitve, in kolikor sem dobil odmeve s terena, se je že zdaj dogajalo, da so nekateri videli problem konfesionalnosti v božičku in Miklavžu, ki sta obiskala šole in vrtnice, in so zopet začeli uvajati dedka Mrza. To so te čisto konkretne, praktične neumnosti, do katerih bo prihajalo, ker se želi šola predstavljati kot

nevtralnost, v katero jaz ne verjamem. Veliko bolj pošteno je, da si rečemo: vi ste agnostiki, vi ste skeptiki, vi kristjani katoličani, vi kristjani, evangeličani..., zdaj pa se pogovarjamo o tem, zakaj ste to, kar ste. In če bi v tem duhu zastavljali slovensko šolo, bi bilo veliko boljše, kot da jo zastavljamo na čelu neke nazorske nevtralnosti.«

– Krščanstvo je sicer najmočnejša religija v Sloveniji, vendar ni edina. Naslov »pouk religije in etike« nakazuje, da bo govor o različnih religijah. Ali so po vašem mnenju osnovnošolci sposobni razpravljati o etičnih vprašanjih posamezne religije. Prav tako bi bila interpretacija krščanstva najbrž različna, če bi jo razlagal kristjan ali budist. Kdo bi bil najbolj primeren za pouk religije in etike?

»Načelno ne vidim problema, da neko spregovorijo npr. o budizmu v celoti njegovega sistema in o vseh elementih, ki jih ima budist za pomembne, ne glede na to, ali sam je ali ni budist. To so konkretni problemi. Rad bi opozoril na neki drugi problem, na načelo enakosti verskih skupnosti, ki je zagotovljeno po slovenski ustavi. To načelo se zlorablja, saj ga predstavniki države aplicirajo takrat, ko bi radi predstavnikom avtohtonih verskih skupnosti nekaj onemogočili, nimajo pa izdelanih kriterijev za to, da bi razlikovali med verskimi skupnosti na osnovi nekaterih drugih kriterijev, razen kriterija enakosti, npr. upoštevati bi bilo potrebno avtohtonost verske skupnosti, kriterij kulturne navzočnosti verske skupnosti v identiteti naroda, nenazadnje tudi kriterij števila. Država pa teh kriterijev nima izdelanih, kar je priznala tudi voditeljica urada za verske skupnosti ga. Nina Čoš. Dolgoročno si bo država s tem nakopala velike težave. Kar zadeva večinsko in manjšinsko, je potrebno upoštevati še vidik lokalne samouprave, kar pomeni, da bi se na primer tam, kjer je evangeličanska skupnost močna in v večini, njo moralo vprašati, kako se bodo tam stvari odvijale. Iz centrale se stvari zmeraj slabše rešujejo, če se ne upošteva realno stanje življenja ljudi na terenu. Če znajo to reševati v drugih državah, ne vem zakaj ne bi tega mogli tudi pri nas.«

– Dovolite, da ponovim, ali so osnovnošolci sposobni razpravljati o etičnih razsežnostih določene religije?

»Vem, na to nisem odgovoril. Predmet mora biti usklajen ne samo s celotnim šolskim sistemom, z versko skupnostjo, o kateri se bo govorilo, temveč tudi z razvojno psihologijo otroka in temu ustrežno prilagajati vsebino predmeta. Podkomisija pri mešani krovni komisiji je imela v mislih predvsem zadnji dve leti osnovne šole in prvi dve srednje šole, to pa je že čas, ko je mogoče o teh vsebinah kritično razmišljati. S strani Cerkev smo seveda zagovarjali, da je potrebno vsebino krščanske religije vnašati v celotni šolski sistem.«

– Primer iz Behincev, ko je šlo za razdeljevanje daril »Samaritans Persue«, ki jo je organizirala baptistična cerkev, kaže, da na lokalni ravni prihaja do verske nespravnosti med predstavniki rimskoka-

toliške cerkve in predstavniki drugih verskih skupnosti pri nas.

»Nekaj sem o tem slišal, podrobnosti ne poznam. Vem, da je baptistična cerkev, preko šolskega sistema, skušala obdariti otroke. Jaz bi si zdaj postavil vprašanje, kako bi reagirala slovenska šola, če bi rimskokatoliška cerkev za božič uporabila njeno strukturo, da bi slovenski Karitas obdaril vse otroke v Sloveniji z nekim simboličnim darilom in da bi se vedelo, da je bil to Karitas rimskokatoliške cerkve. Dvomim, da bi se to dalo izpeljati. In upravičeno bi lahko rekli, da se cerkev poslužuje državnih institucij za to, da dela propagando.«

– Torej je po vašem mnenju šlo zgolj za propagando baptistične cerkve?

»Po mojem mnenju je šlo za zlorabo neke institucije v neke druge namene. Če gre za to, da jaz nekoga obdarujem, potem obstajajo za to drugi mehanizmi in institucije, npr. Karitas in Rdeči križ. To dejanje lahko več kot upravičeno interpretiramo kot manipulacijo.«

– Toda Karitas tudi pomaga pri padnikom drugih religij. Tisto pa torej ni propaganda?

»Seveda pomaga. Toda tisto se ve, da je to Karitas, ki pomaga, ne glede na versko skupnost.«

– In to je neka samostojna institucija, ki ima razporedeno lastno mrežo in pooblaščenca ljudi. In če je nekdo musliman in gre h katoliškemu Karitasu, ve, da je to katoliški Karitas. Vnaprej mu je dana možnost izbire, da reče: 'Ne, hvala, vaše pomoči ne rabim.' Ima to svobodo.«

– Kolikor vem, je ravnatelj OŠ poslal staršem obvestilo, naj sporočijo, ali hočejo ali ne hočejo sprejeti teh daril.

»No, če je že to bilo, je to eden od detajlov, ki jih ne poznam. Šola ni karitativna ustanova in ne more biti servis nobeni verski skupnosti za delitev katerih koli bombončkov. Za to so druge ustanove in vsak se naj tega drži. Če bomo imeli anarhijo, povzročeno v imenu dobrotelnosti, bo prišlo do konfliktov. V Sloveniji ni samo Karitas, Rdeči križ, temveč tudi Rotary Club, Lions Club..., za katere se ve, da so dobrotelne organizacije.«

– Toda tudi tukaj se je vedelo, da gre za dobrodelno organizacijo Samaritans Persue, ki prihaja iz Amerike in da je posrednik baptistične cerkve.

»V redu, toda zakaj se 'poslužujejo' šolskega sistema, zakaj ne Rdečega križa, Rotary cluba? Ali pa naj bi ustanovili v kraju, kjer želijo to izvesti, neko ad hoc skupnost, ki bo pač imela to funkcijo. Tu ne vidim nobenega problema.«

– Ali je vera, predvsem pa pripadnost rimskokatoliški cerkvi tako šibka, da bi se ljudje na podlagi darila odločili za prestop?

»Zaradi enega darila ne. Toda, če se to tolerira enkrat, se tolerira tudi drugič, tretjič... in to lahko slabsa situacija. Boljša je prva zamera kot zadnja. Župnik, ki je opozoril na možnost manipulacije, je ravnal povsem pravilno. O tem lahko razpravljam na posvetu načelni ravni, ker nisem bil zraven.«

– Ali se posamezni predstavniki določenih verskih skupnosti kdaj dogovarjate med sabo?

»Ustanovljen je bil ekumenski svet cerkva. Posamezne verske skupnosti, ki so strokovno sposobne, sodelujejo pri prevajanju svetega pisma. Msgr. Šuštar je obvestil predstavnike evangeličanov in pravoslavcev, vendar se ti niso odločili za pogajanja z državo v okviru mešane krovne komisije. Dialog med posameznimi verskimi skupnostmi ni odvisen samo od političnih dogodkov, ki jih tudi pogujejo, temveč tudi od duhovne in intelektualne moči ene ali druge ali tretje verske skupnosti.«

AMNA POTOČNIK

Prizadevanja, da Občine Lendavane ne bi poznali le po dolgovaškem mejnem prehodu

Prihodnost je v turizmu

Nova Občina Lendava meri 153,3 kvadratnega kilometra. Vanjo je vključenih 26 naselij, število prebivalcev pa je 13887 po popisu iz leta 1991. Kar v 23 naseljih živi dvojezično prebivalstvo. Lendavska občina leži tako rekoč na meji med Hrvaško in Madžarsko. Zaradi svoje lege in naravnih danosti je zanimivo območje. Že v daljni zgodovini je bilo toobmočje, kamor so prihajala, vpadala in tudi odhajala različna ljudstva. Tudi danes je približno tako, vendar so ti, ki prihajajo in odhajajo, predvsem vozniki tovornjakov. Zal večina tistih, ki prestopijo dolgovaški mejni prehod, niso turisti, ampak šoferji, ki se tukaj niti ne ustavijo.

»V letu 1995 smo začeli nanovo in priznati moramo, da je bilo Lendavi, ki je ostala na sedežu stare občine, lažje. Imeli smo že nekaj kadra, sedaj je zaposlenih petnajst ljudi, s 15. januarjem pa bo zaposlena tudi prevajalka za madžarski jezik. Dokumenti, ki izhajajo, morajo biti dvojezični. Lendavska občina je bila med prvimi v Sloveniji, ki je sprejela občinski statut, kar ni bilo lahko, ker smo na dvojezičnem območju. Pri tem so morali upoštevati tudi statut iz ustave glede dvojezičnega območja in s tem pravice madžarske narodnosti. Tudi proračun in pravilnik sta spre-

šnjem letu so začeli z gradnje genterovske telovadnice in adaptacijo osnovne šole, v predračunski vrednosti 185 milijonov tolarjev. Vsako leto znova pa so ceste potrebne popravila in adaptacije, urejati pa je potrebno tudi kanalizacijo. Začeli so tudi s plinifikacijo Lendave in nekaterih okoliških vasi. Župan je še povedal, da bo potrebno v njegovem mandatu veliko narediti, zato so začeli s številnimi akcijami. Pohvalil je tudi občinske svetnike, ki so konstruktivno sodelovali pri vsem. Pomagajo pa tudi predstavniki krajevnih skupnosti, predsedniki in drugi krajani. »Sem se

prihajao potožit, kaj smo dobrega naredili in kaj bi bilo potrebno še narediti.« Precej težav imajo z infrastrukturo, popraviti je potrebno most v Trimlinih, ceste razjeda čas, tudi po gorica je še veliko dela (vodovodi, elektrika).«



Katere so rakave rane, ki Lendavo najbolj pestijo?

»Začeli smo s projektiranjem obvoznice Lendave, ki naj bi jo začeli graditi v letih 1996-'97. Z aktivnostmi v 1995 smo naredilo to, da bodo z gradnjo obvoznice začeli dve leti prej.

Če bi začeli z gradnjo 1998-'99, bi bilo za lendavsko staro jedro, ki je od treslajev teh kamionov že precej načeto, katastrofalno. Za to pa so veliko naredili tudi na Ministrstvu za promet in zveze.«

Prihodnost Lendave v razvoju turizmu

Poudarek bo dan turizmu, saj je žalostno, da poznajo Lendavo predvsem po dolgovaškem mejnem prehodu. Imajo neprecenljivo vrednost lendavskih gor, termalno kopališče, lendavski grad s kletjo, urediti so vinsko cesto ... V projekt vinske ceste se je vključilo veliko ljudi, ki imajo vino-

grad. »Tisti, ki prvič pridejo v Lendavo, ne pridejo zadnjič. Če uspemo z obvoznico in avtocestno povezavo, bo šel ropot iz mesta in bo Lendava z okolico lep in miren kraj. Razvoj mesta je pred nami. Ob kulturnem domu želimo razviti tudi trg s tržnico in s tem lahko v turizmu naredimo še veliko.« Lendavo pa poznajo tudi po mednarodnih prireditvah, kot so likovne kolonije in mednarodna pasja razstava.

Kako je poskrbljeno za mladino?

Upamo, da bo Ministrstvo za obrambo dodelilo Ministrstvu za šolstvo in šport karavlo Štefana Kovača, da bi tukaj začeli razvijati center šolskih in občinskih dejavnosti, to je velikega pomena tudi glede zaposlovanja in glede razvoja turizma v Lendavi. V okviru centra bo poskrbljeno za računalništvo in naravoslovje. V Sloveniji so podobni štirje centri. Vendar to ne bo za druženje mladit, ko gre za zabavo, ples in koncerte. Čeprav je tudi to zelo pereč problem. »Žalostno je, ko pride mladina k meni in jim ne morem ponuditi nobenega primernega prostora. Zato pa je godrnjanje staršev in nerganje mladine, da nimajo kam, povsem upravičeno. Dokler ne bo kulturni dom zgrajen, kjer lahko dobijo svoje mesto, ne gre drugače. Ta čas pa moramo bdeti na to mladno, da se ne bi zgodilo najhujše, kar prinaša Evropa. Tudi v Lendavi glede narkomanije nismo nedolžni.«

Od kod ima Lendava največ prihodkov?

Žal se vsi bojimo Evrope glede kmetijske politike, to pa je odvisno tudi od državnih subvencij. Kmetijske in turistične danosti imajo, vendar še nismo v celoti izkoriščene. »Ko se bo privatizacija končala, upam, da se ne bo dogajalo, da bi vsa lendavska podjetja razprodana. Zadnje čase namreč veliko podjetij prevzema Ljubljana ali močnejše firme. Akumulacija pa je veliko manjša, to zmanjša brezposlenost, vendar to ni dolgoročno. Zelo malo imamo domačih močnih podjetij. V lendavski občini je število zaposlenih 903, od tega 383 žensk. Tudi v letu 1996 bomo poskušali pritegniti kapital v Lendavo. Od tega, da ležijo ob meji, velikih koristi ni, kajti državljani Madžarske in Hrvaške pri nas ne pustijo skorajda nič. Madžari hodijo k nam po bencin, nekoliko več kupujejo edino Hrvati, ker se jim vrača davek.

Aleksandra Nana Rituper
Foto: Jurij Zauneker

O lendavskih krajevnih skupnostih

Občina Lendava ima dvanajst krajevnih skupnosti, pri čemer je vsota tudi Krajevna skupnost Lendava, kamor spada tudi vas Trimlini. Za investicije v krajevnih skupnostih so namenili 52 milijonov tolarjev, kar je 40 odstotkov, ostalih 60 odstotkov pa so morale KS investirati same - za redne dejavnosti v KS 16 milijonov tolarjev in za povračilo javne razsvetljave in popravila 6 milijonov tolarjev. To je skupaj 74 milijonov tolarjev. O lanskim investicijah in planih za letošnje leto pa smo povprašali predsednike krajevnih skupnosti:

Koša Štefan, KS Lakoš (Dolnji in Gornji Lakoš): Glavna investicija v lanskem letu je bila razsvetljava in ureditev trifaznega električnega omrežja v vaške domove. Najosnovnejši cilj za letošnje leto pa je ureditev in asfaltiranje pločnikov, kar so nam obljubili že lani, vendar ni prišlo do realizacije. V začetku februarja bomo imeli referendum o samoprispevku, če ga bomo sprejeli, bomo sredstva namenili za vzdrževanje vaških in poljskih poti ter za preselitev pokopališča.

Jože Lebar, Gabereje: »Lansko leto smo asfaltirali parkirišče pri pokopališču, v obsegu 130 kvadratnih metrov, sanirali so notranjost pokopališča ter naredili novo črpalko za vaški vodovod. V letošnjem letu bi želeli urediti občestni jarek in Kopico, kamor so speljane vse vode. Želeli bi narediti tudi prizidek k vaškemu domu in zgraditi kapelico.«

Štefan Mauček, KS Lendavske Gorice: »Lani smo se osredotočili na razširitev dveh cest, kar je znašalo skupaj 6,5 milijonov tolarjev. Skrbeli smo tudi za vzdrževanje makadamskih cest in vzdrževanje ulične razsvetljave. V načrtu imamo plinifikacijo, želeli bi asfaltirali še neasfaltirane ceste, med drugim tudi cesto za gradom Čentoš (za lendavskim gradom). Prizadevali si bomo, da bi bili tudi turistično bolj aktivni, k sodelovanju bi radi pritegnili tudi Turistično društvo Lendava. Referendum za samoprispevek pa ni uspel.« Do sredstev pridejo težje tudi za to, ker v tej KS živi le 30 odstotkov domačinov, ostali so zunanji in »vikendaši«. Na nivoju države bi morali urediti pobiranje turistične takse. Težko je vzdrževati vse ceste in odseke, ker je naseljenost redka. Njihova velika želja pa je tudi razsvetljava v Dolgovaških gorica.

Litrop Bojan, KS Dolga vas: »Lansko leto smo končali z urejanjem pokopališča, postavili smo zvonik, uredili prostor za novo avtobusno postajo, asfaltirali cesto mimo romskega naselja ter gramozirali vaške poti. Naredili smo prizidek k vaškemu domu, sanitarije in streho; naložba je bila vredna 15 milijonov tolarjev. Uredili smo tudi kanalizacijo. V Dolgi vasi leži tudi smetišče, ki je namenjeno celotni občini Lendava. Krajanom so uredili zvočni zid, ki malenkost zadrži hrup. Vaščani pa se pritožujejo, ker jim dela senco, v hišah pa imajo vedno temo. Zid ni takšen, kot so se prvotno domenili, kajti pogovarjali so se o lesenem zidu, sedanji pa narejen iz heraklita.«

Štefan Horvat, KS Dolina - Orešje (Benica, Dolina, Pince, Pince-Marof): »Imeli smo tri velike investicije. V Pincih nadaljujejo z etapno gradnjo vaškega kulturnega doma z večnamensko dvorano. V Dolini so investirali v gradnjo vodovodnega omrežja. Poleg tega so čistili järke, gramozirali ceste in drugo. Samoprispevek imajo v vasi Pince-Marof. V tem letu nameravajo iz svoje krajevene skupnosti »narediti« tri, in sicer Benica, Dolina in Pince-Marof. Prizadevali si bomo tudi, da bi vsa naselja vključili v kabelski sistem ter da bi jih vključili v projekt plinifikacije.«

Jože Kocon, KS Čentiba: »Lani smo zgradili vodovod, zgradili šest stavb in do štirih asfaltirali ceste. Adaptirali smo kapelico, dozidali kuhinjo in predsobo, asfaltirali pot do pokopališča ter izkopali järke. V Genterovcih so na kulturnem domu zamenjali streho in skrbeli za komunalno, v Kamovcih so obnovili vaško-gasilski-kulturni dom, kjer so večnamenski prostori in premetstili so zbirališče mleka, cesto za vojašnico pa so nasipali z gramozom. Letos želijo na kulturnem domu narediti fasado. Uredili so tudi zvon, ki je bil nekoč poleg ceste in je oviral promet, zato so ga premetstili v notranjost in ga osvetlili. Zvonjenje je po novem električno. Samoprispevka nimajo.

Julij Vegi, KS Genterovci (Genterovci, Radmožanci, Kamovci): V Radmožancih so uredili vaško-gasilski dom, oder, sanitarije, dozidali kuhinjo in predsobo, asfaltirali pot do pokopališča ter izkopali järke. V Genterovcih so na kulturnem domu zamenjali streho in skrbeli za komunalno, v Kamovcih so obnovili vaško-gasilski-kulturni dom, kjer so večnamenski prostori in premetstili so zbirališče mleka, cesto za vojašnico pa so nasipali z gramozom. Letos želijo na kulturnem domu narediti fasado. Uredili so tudi zvon, ki je bil nekoč poleg ceste in je oviral promet, zato so ga premetstili v notranjost in ga osvetlili. Zvonjenje je po novem električno. Samoprispevka nimajo.

Evgen Gömböš, KS Petišovci: »Sam si najbolj želim, da župan čim prej razpiše volitve za predsednike krajevnih skupnosti. Pred osmimi leti smo podpisali za dobo štirih let, potem pa smo morali to funkcijo opravljati osem let.« Po njegovem mnenju se s tem samo zavira razvoj krajevnih skupnosti.

Viktor Bogdan, Hotiza-Kapca (Hotiza, Kapca, Kot, Brezovec - del): »Dogradili smo vežico, uredili zvonik z zvonom. Pokrili smo vodovodno črpališče. Na Hotizi smo popravljali asfalt, urejevali poljske poti.« Letos varčujejo z investicijami, saj bodo sredstva potrebovali za gradnjo magistralne ceste, ki pelje skozi Hotizo. V Kotu so uredili ulično razsvetljavo, dela okrog vaškega doma in skrbeli vzdrževanje vodovodov. Na Kapci so uredili mrliško vežico, opravili vzdrževalna dela na vodovodu in drugih komunalnih objektih. Vse tri vasi pa imajo tudi krajevni samoprispevek. Na Hotizi so veliko vložili tudi v ureditev športno-rekreatijskega centra. Prizadevali si bodo, da bi čimprej odprli mejni prehod Hotiza - Martin, povezava z republiko Hrvaško pa za temkajšnje prebivalce poteka z brodom.

Ciril Cigut, KS Mostje - Banuta: »Glede na to, da samoprispevka nimamo, večjih investicij nismo mogli imeti. Uredili smo mrliško vežico, letos pa bi radi uredili še okolico pokopališča in cerkve, v kulturnem domu pa smo napeljali kurjavo na olje.« V programu plana za letos pa imajo urediti 'glazuro' na cesti skozi Dobrovnik, nadaljevati s pripravi na gradnjo kanalizacije in urediti Bukovniško jezero. Krajevni prispevek pa imajo v vseh treh vaseh.



tako da imamo vse ustanovitelske akte urejene in delajo po zakonu o lokalni samoupravi,« je povedal lendavski župan **Jožef Kocon**.

Plan za leto 1995 je 846 milijonov po rebalansu. Največji projekt v lendavski občini pa je trenutno gradnja ulturnega doma v Lendavi, ki bi naj bil končan leta 1997 ali '98. Urejajo tudi židovsko cerkev in židovsko šolo, kateri bosta priključeni h kulturnemu domu. Lani pa so na Mohorjevi ulici uredili sedež VVZ-ja, to je nov vrtec, ki jih je stal 51 milijonov tolarjev. V leto-

O zgodovini

Kraj Lendava je prvič omenjen v delu *Conversio Bagoariorum et Carantianorum* (871), kjer govorijo o cerkvi, ki bi naj stala v kraju Lindolves. Leta 1192 je posest Lendave kupila rodbina Hoholtov, poznejših Banffyjev. Kot trg se Lendava omenja od 14. stoletja naprej, leta 1644 pa so postali lastniki tega območja grofje Esterhazyji. V času reformacije je bila v Lendavi tiskarna, kjer so tiskali madžarske knjige. V cerkveni upravi je območje Lendave spadalo pod zagrebško škofijo vse do leta 1777, ko je pripadlo Szombatelyu. Evangelizacijska cerkvena občina je bila ustanovljena 1902, do druge svetovne vojne pa je bila tudi močna židovska občina.

Seja Občinskega sveta Občine Gornja Radgona

Dom za ostarele občane tudi v Gornji Radgoni

Na dnevnem redu je bilo enajst točk, najdlje pa so se člani sveta pomudili pri točki o predlogu odloka o gospodarskih javnih službah v Gornji Radgoni. Člani Odhoda za varstvo okolja, urejanja prostora in gospodarske javne službe so podali enajst mnenj in predlogov k temu predlogu odloka, ki so jih na seji prekvaficirali v amandmaje. Izpostavili pa so predvsem delo židovske službe, ki naj skrbi za vzdrževanje in varstvo lokalnih in nekategoriziranih krajevnih cest, ki merijo skupaj okoli 400 kilometrov.

Povedali so, da bodo v primeru, če Občinski svet ne bi sprejel njihovih amandmajev, zahtevali, da se naj zaradi bistvenih vsebinskih pomanjkljivosti vrne v prvotno obravnavo.

Župan **Miha Vodenik** se z večino predlogov ni strinjal. Razložil je, da je sprejem teh amandmajev povezan z različnimi težavami, s katerimi se bodo srečali pri sprejemanju proračuna. Poleg tega pa podjetja, ki skrbijo za čiščenje cest, nimajo ustreznih mehanizacij in opreme, zato ne bodo mogli zadovoljivo skrbeti za vse ceste. Večino amandmajev so svetniki v posamičnem glasovanju sprejeli, in s tem tudi omenjeni predlog odloka. Za usklajitev vseh amandmajev pa so potrebovali tri ure in dva odmor.

Svetniki so na seji med drugim sprejeli izhodišča za pripravo investicijskega programa za zgraditev doma starejših občanov v Gornji Radgoni. Največ ostarelih iz te občine je v domu v Rakičanu in Lukavcih, po eden pa je tudi v lendavskem, ptuj-skem in mariborskem domu. V občini je trenutno visok odstotek starejših občanov, zato lahko realno

pričakujejo, da bodo potrebe v prihodnjih letih večje. Predvidevajo, da bi v novem domu uredili prostor za okoli sto oseb. Nekateri svetniki so glede kapacitete predlagali, da bi naredili anketo, kdo od starejših občanov bi šel v dom. Navdušenja za anketo ravno ni bilo, kajti anketa veliko stane, poleg tega pa so redki, ki se v naprej odločajo za dom. Večina je takih, ki če je le možno raje ostajanejo doma. Obstaja tudi vprašanje lokacije, ali graditi dom v Gornji Radgoni ali v Radenci, bolj so se nagibali k temu, da bi bil dom starejših občanov v Gornji Radgoni.

Izmed dogodkov, ki bodo v prihodnjih letih v Gornji Radgoni najbolj odmevni, bo gotovo Deželna razstava 1998, ki jo bodo pripravili v sodelovanju s sosednjim avstrijskim mestom Bad Radkersburgom in bo potekala pod naslovom Meje kot fenomen. Nosilec projekta je Pokrajinski muzej Murska Sobota. Strokovni delavec tega muzeja **Janez Balazic** pa je na seji na kratko predstavil celoten projekt in razstavo, ki bo imela namen predstaviti identiteto tega prostora.

Andrej Fišinger je opozoril na Dinos, kjer je zbrana veliko pločevine, starih akumulatorjev, olj, otroci pa se tam pogosto zadržujejo in plezajo po odpadku. Občani Trat bi želeli, da se to čimprej odstrani.

Janko Irgolič je znova izpostavil mladinsko problematiko v tamkajšnji občini, kjer mladi nimajo drugih prostorov za zbiranje kot gostinske lokale. Predsednik Občinskega sveta **Peter Fridau** se je s tem strinjal in dodal, da bi temu vprašanju morali na eni izmed prihodnjih sej zagotoviti strokovno razpravo.

Aleksandra Nana Rituper

Petičnejši in strokovnjaki na tujem geotermalnem zelniku

»Politično-strokovni biznis«

In tako bo neuko in naivno Prekmurje (pa tudi Prlekija) spet ostalo izigrano in brez nadaljnjih možnosti izrabe geotermalne energije! Ponočila se bo stara zgodba: zaradi zgrešenih potez, skorajda kriminalnih dejanj, v katera so vpleteni tudi občinski ljudje, bodo pri vseh nadaljnjih projektih in razgovorih odslavljeni kot neprimerni – tisti, ki jim ne kaže zaupati. Prav tako bodo črni trak dobili tudi vsi projekti, povezani z geotermalno energijo, čeprav bi lahko bili rešitev vseh energetskih problemov v Prekmurju in Prlekiji.

Zgodba je preprosta, žalostna. Strokovnjaki in uslužbenci, ki uvidijo, da ne bodo mogli prepričati ne politikov in ne energetskega lobija o koristnosti izrabe geotermalne energije, se odločijo za podjetniško potezo – zakaj ne bi kar sami pridobili nekaj zainteresiranih podjetnikov in na svojo roko izrabljali to naravno dobrino? Obeti so veliki, dokazi o prisluženem bogastvu na račun vroče vode tudi, zanimanje za prekmurško neokrnjeno naravo vse večji. In ker bo država sčasoma pazljiveje podeljevala dovoljenja (koncesije), je potrebno pridobiti firmo, vrtino in dejavnost čim hitreje. Tako so se tisti, ki so vedeli, da obstajajo nekakšni načrti v zvezi z Bukovnico, da obstaja nedaleč vstran poskusna vrtina in da obstaja interes policijskega sindikata in menda Interpol, da bi imeli svoje počivališče, odločili, da se povežejo in poskušajo združiti znanje in izkušnje za lastne koristi. Le tako lahko razumemo čudno povezavo ustanovitelj podjetja ENERGO-TER-
RM, registriranem konec novembra 1995 za izrabo obnovljivih virov energije, s sedežem v Občini Črenšovci. Ta občina, ki ima velike probleme s pitno vodo, bi prav gotovo morala prej sofinancirati vrtino za pitno vodo kot pa drago vrtino za geotermalno energijo v Bukovnici. Župan občine Anton Törnar je tudi član nadzornega sveta podjetja. Solastnik podjetja in direktor je Anton Benkovič, občinski uslužbenec Mestne občine Murske Sobote, ki je bil vsa leta nazaj zadolžen za energotiko in geotermalno energijo, ki je nadzoroval soboške vrtine, podpiral gradnjo reinjekcijske vrtine ter vedel, kako se pridobivajo sredstva; od 1. januarja 1996 je menda razrešen cilje, stanje proizvodnje in prodaje, spremembo in zmanjšanje gospodarske dejavnosti, spremembe v organizaciji proizvodnje in tehnologije, letni obračun in poročilo. Poleg tega

Zakaj je zdravišče v Bukovnici tako težko uresničljivo? Kar nekaj razlogov bi lahko našli; prvi je ta, da poskusna vrtina še vedno ni prava vrtina s termalno vodo, za kaj takega bo potrebno ogromno denarja, dovoljenj za vrtanje in opravljanje dejavnosti; gradnja zdravišča, katere večji del bo pod zemljo, bo zelo draga, načrtovalci pa še vedno nimajo zagotovljenega vira denarja, niti od policijskega sindikata niti od Interpol; dobiti goste iz Evrope ali domovine v zdravišče, ki bo tako odmaknjeno, je iluzorno pričakovati, saj je morje eno, odmaknjenost brez ustrezne infrastrukture in ostale turistične ponudbe pa nekaj drugega. Poleg tega pa bi dovoljenje za tako velik poseg v prostor moralo dati najprej Ministrstvo za okolje in prostor.

nikov (menda soproga dr. Lea Šešerka), ki pa naj bi svoj solastniški delež že odprodala. Prav po zaslugi dr. Lea Šešerke, poslanca Državnega zbora, naj bi država podjetju Energotherm dodelila okrog 80 milijonov tolarjev ali deset milijonov mark. V vse skupaj naj bi bila vpletena tudi soboška občina s svojimi načrti za reinjekcijsko vrtino, katere občinski svet je prav na prepričevanje Kralja in Benkoviča sprejel sklep, da za novo reinjekcijsko vrtino nameni 35 milijonov proračunskega denarja. Denarja, ki naj bi ga k soboški vrtini prispevala država, namreč ni od nikoder. In kaj bo z Bukovnico? Dvomim, da je pri vsem skupaj sploh kdo pomislil na razvoj Bukovnice.

Prvenstveno je bilo pridobiti si od države denar za projekte ali vrtino, pa če od tega bodo kakšne koristi ali ne. Podobno je bilo pred leti z malimi hidroelektrarnami, ko so ljubljanski petičnejši gradili eno elektrarno za drugo, ker se jim je to tisti čas splačalo. Niso jih niti malo zanimale koristi tamkajšnjih domačinov. Ker je država takšno gradnjo takrat podpirala, so »lovaši« prepričali lokalne skupnosti, da jim bodo male elektrarne prinesle napredek. Toda od njih so imeli koristi le investitorji – podjetniki, ki pa v nobenem primeru niso bili domačini. Ali čaka podobna usoda tudi vrtine s termalno vodo? Gredo tudi namakalni projekti v tej smeri? Pa smo res naivni in neuki, predvsem pa nevedni sodobnega »politično-strokovnega biznisa«!

BERNARDA B. PEČEK

ZADNJA VEST

V torek, 16. januarja, ob 3.30 uri se je v Žepovcih v Apaški dolini zgodila huda prometna nesreča. Ki je terjala prvo žrtev v letošnjem letu v Pomurju. Voznik osebnega avta, 34-letni Stojan Peček, stanujoč v Žepovcih, sicer pa komandir Policijske postaje Gornja Radgona, je z osebnim avtom v ovinku zapeljal s ceste in trčil v drevo, kjer se je tako hudo poškodoval, da je na kraju samem umrl.

Kaj mora delavec vedeti o novem sistemu soupravljanja v podjetju?

Ali že imate delavskega direktorja?!

Ko je pri nas prevladovala tako imenovana družbena lastnina, so delavci odločali prek svojega organa delavskega sveta, v katerem so jih zastopali njihovi predstavniki. Z olastnitvenjem podjetij pa stopa v veljavo Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Ta postaja v današnjih razmerah vedno bolj aktualen, čeprav je proces lastnitvenja šele na pol poti in večino podjetij še čaka ta postopek, ki ga ovirajo konkretni primeri iz prakse. Nič čudnega, da omenjeni zakon še vedno ni dobil prave domovinske pravice v marsikaterem kolektivu. Zato je prav, da se z njegovo vsebino nekoliko podrobneje seznanimo.

Kaj prinaša zakon?

Državni zbor je že 9. julija 1993 sprejel Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki podrobneje določa načine in pogoje za sodelovanje delavcev pri upravljanju gospodarskih družb. To sodelovanje delavcev pri upravljanju se uresničuje na

V družbi z več kot 500 delavcev imajo delavskega direktorja, ki ga v upravo družbe predlaga svet delavcev. Kot enakopraven član uprave družbe zastopa interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj.

več načinov, in sicer s pravico do pobude in do odgovora nanjo, s pravico do obveščeniosti, ko mora delodajalec svet delavcev obveščati predvsem o vprašanjih, ki se nanašajo na gospodarski položaj družbe, njene razvojne cilje, stanje proizvodnje in prodaje, spremembo in zmanjšanje gospodarske dejavnosti, spremembe v organizaciji proizvodnje in tehnologije, letni obračun in poročilo. Poleg tega

ne smemo zanemariti pravice do dajanja mnenj in predlogov, obvezno skupno posvetovanje z delodajalcem, pravice do sodelovanja in zadržanja odločitev delodajalca. Skupno posvetovanje lahko zahtevajo glede statusnih in kadrovskih vprašanj družbe, predvsem pa zaradi morebitne prodaje družbe ali njene bistvenega dela in bistvene spremembe lastništva. Glede sodelovanja pa imajo v mislih odločitve v zvezi z organizacijo in izvajanjem ukrepov varstva pri delu, določitvijo ukrepov za preprečevanje poškodb in obolenj na delovnem mestu, merili za ocenjevanje delovne uspešnosti delavcev, kakor tudi o njihovem nagrajevanju za inovacijske dosežke, razpolaganje s stanovanjskim skladom, počitniškimi zmogljivostmi in drugimi objekti standarda delavcev.

Prav sprejem omenjenega zakona prinaša ločnico med tistimi funkcijami, ki bodo še naprej pomenila neposreden odnos sindikata do delodajalca, torej kolektivna pogodba, in tistimi pravicami delavcev, ki jih bo tudi sindikat uveljavljal preko sveta delavcev. Ker pa so take pravice iz kolektivne pogodbe, kakor tudi pravice iz soupravljanja temeljni interes delavcev in članov sindikata na ravni družbe, bo nujno zagotoviti odgovoren organizacijski pristop. Po določbah zakona imajo delavci pravico izvoliti svet delavcev, kar pomeni, da ni za-

konske obveze za njegovo oblikovanje. O slednjem odloča zbor delavcev. Sicer pa traja mandat članov sveta delavcev štiri leta. Pri tem imajo aktivno volilno pravico vsi delavci, ki delajo v družbi nepretrgoma najmanj šest mesecev, razen vodilnega osebja in njihovih družinskih članov. Pasivno volilno pravico (biti izvoljen) pa imajo vsi delavci, ki imajo aktivno vo-

lahko tudi po delih delovnega procesa. Le-ta lahko daje le pobude, predloge, mnenja in stališča svetu delavcev glede vprašanj iz njegove pristojnosti, ker zbor delavcev samostojno ne odloča o ničemer. Svet delavcev skrbi za to, da se izvajajo zakoni in drugi predpisi, kolektivne pogodbe in doseženi dogovori med svetom delavcev in delodajalcem. Prav tako predlaga ukrepe, ki so v korist delavcev, sprejema njihove predloge in pobude, pomaga pri vključevanju invalidov, starejših in drugih delavcev, ki jim je v delov-

V družbi, kjer je zaposlenih do 20 delavcev z aktivno volilno pravico, se namesto sveta delavcev izvoli delavski zaupnik, ki ima enake pravice, kot veljajo za svet delavcev. Svet delavcev sestavlja naslednje število članov: trije v družbi z več kot 20 do 50 delavcev, pet v družbi z več kot 50 do 100 delavcev, sedem v družbi z več kot 100 do 200 delavcev, devet v družbi z več kot 200 do 400 delavcev, enajst v družbi z več kot 400 do 600 delavcev in trinajst v družbi z več kot 600 do 1.000 delavcev. V družbi z več kot 1.000 delavcev pa se število članov sveta delavcev poveča za 2 člana na vsakih dodatnih 1.000 delavcev.

lilno pravico in so zaposleni v družbi nepretrgoma 12 mesecev. Pravico za predlaganje kandidatov za člane sveta delavcev imajo vsi reprezentativni sindikati v družbi ter posamezne skupine delavcev (predlog kandidata mora biti potrjen s podpisami 50 delavcev).

Od zbora in sveta delavcev do delavskega direktorja

In kakšne so oblike delavskega upravljanja (participacije)? Najprej je treba omeniti pobude posameznikov in pravico odgovora nanje ter pravico do obveščeniosti. Zbor delavcev sestavljajo vsi zaposleni, sestaja se

nem procesu zagotovljeno po sebnost varstvo.

Sodelovanje delavcev pri upravljanju v organih družbe se uresničuje preko predstavnikov delavcev v nadzornem svetu. Njegovi člani, ki so predstavniki delavcev, zastopajo njihove interese v okviru pooblastil, ki jih ima v skladu s statutom družbe nadzorni svet. Kot zanimiva novost pa je uvedba delavskega direktorja. Družba, kjer je zaposlenih več kot 500 delavcev, ima namreč delavskega direktorja, ki ga svet delavcev predlaga v upravo družbe. Delavski direktor je enakopraven član uprave družbe in pri sprejemanju njenih odločitev zastopa in predstavlja interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj.

MILAN JERŠE

Podatki o boleznih kot pomembno blago

Delodajalec je zahteval od zaposlenega, da od zdravnika prinese dokazilo, zakaj mu je bila odobrena »bolniška«, seveda z namenom, da bi se sam presodil o njeni upravičenosti. Zaposleni takega dokazila od zdravnika ni mogel prinesiti, ker mu slednji tega ni izdal zaradi varovanja osebnih podatkov o njegovi boleznih. Toda v strahu za zaposlitev in misleč, da prejemek, ki ga je dobil od delodajalca za čas bolniškega dopusta mora opravičiti, je o svojih zdravstvenih težavah delodajalcu spregovoril delavec sam. Že na tako vsakdanjem primeru iz življenja se nam osebni podatki o zdravstvenem stanju bolnika pokažejo kot pomembno blago. Delavec jih je pripovedoval delodajalcu ter jih, ne da bi se tega sploh zavedal, postavil v odnos kupčije. S tem, da je izdal svoje osebne podatke, si je »kupil« naklonjenost delodajalca ali vsaj mislil si je tako.

Podatki o zdravstvenem stanju bolnika namreč vse bolj postajajo pomembni, kajti mogoče jih je vnovčiti, z njimi izsiljevati, dokazovati, potem pa tudi zaradi njih sprejemati ali zavracati, pa če je to zaposlitev, posel ali preprosto pri vsak-

danjem druženju. Podatki o boleznih in zdravstvenem stanju so »čisti denar«, kadar gre za nezgodno zavarovanje pri zavarovalnicah ali ob sklepanju življenjskega zavarovanja, skratka postali so tudi menjalno blago. Cilj varovanja osebnih po-

datkov, kot ugotavljajo avtorji članka na temo varovanja osebnih podatkov v Zdravstvenem vestniku, ni v tem, da bi varovali podatke kot take, ampak varstvo človeka, posameznika. Morda nam je slednje še premalo prišlo pod kožo, zato dostikrat tudi sa-mi nemarno ravnamo s podatki, ki razkrivajo del naše zasebnosti, malomarno pa z zasebnimi podatki mnogokrat ravnamo tudi zaposleni v zdravstvenih ustanovah. Na mizo zloži kartoni čakajočih, v prostoru pred zdravniškovo ordinacijo so mnogokrat na pogled mnogim očem, zato takšno ravnanje s kartotekami omenjeni avtorji sestavka uvrščajo med situacije, ki pomeni kršenje varovanja

osebnih podatkov. Kršitev pomeni tudi shranjevanje kartotek po predalih in omarah ter v nezaklenjenih prostorih, nič bolj varno pa niso shranjeni podatki v nezaščitenih računalnikih. Dostop do kartotek imajo tudi administrativni delavci zaposleni v zdravstvu, in sploh ti imajo opravka z obilico osebnih podatkov. Izgubljena dokumentacija v administrativnih službah pa tudi nekaj povsem neznanega. Osebnosti podatke o zdravstvenem stanju vse kodnevno predstavljajo zdravniki tudi drugim na viziti, nemalokrat pa si dokumentacijo, ki vsebuje tudi identifikacijske podatke, vzamejo kot gradivo na javnih predstavitvah, seminarjih in predavanjih. Nemalokrat mora zdravnik na receptu zapisati tudi diagnozo bolezni, da bolnik v lekarni lahko dobi predpisano količino zdravila. To velja v primerih, ko bolnik mora jemati večje odmerke zdravila. Sploh pa bolnikove podatke iz zdravstvenih ustanov morajo pošiljati številne naslove, kjer jih potem statistično, raziskovalno in znanstveno, po dolgem in počez obdelujejo, ne da bi za to sploh imeli zakonsko osnovo.

otroci, ki so v zavodskem varstvu in kjer je njihovo varstvo brezplačno. Z uvedbo dodatka za nego otrok, torej z majem, bo prenehalo veljati določilo, po katerem so otroci z motnjami v telesnem in duševnem razvoju prejemali za 50 odstotkov višji otroški dodatek.

Tisti, kateri bodo upravičeni do dodatka za nego, bodo prejemali tako otroški dodatek, odmerjen glede na socialne razmere družine. Stariši bolnih ter telesno in duševno prizadetih otrok bodo v februarju na centrih za socialno delo dobili vse potrebne informacije o novi pravici, vloge za pridobitev dodatka pa bodo lahko oddajali v maju.

M. H.

Dodatek za nego otroka

Dodatek za nego otroka bo uveden z letošnjim majem in bo namenjen otrokom z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter hudo bolnim otrokom, pravica pa bo dodeljena neodvisno od socialnega položaja družine, v kateri otrok živi. Denarni dodatek za nego otroka bo prejemal eden od staršev prizadetega otroka, upravičenec do dodatka za nego pa bo hudo bolan oziroma telesno ali duševno prizadet otrok, ki pa mora biti držaljan Slovenije in s stalnim bivališčem v Sloveniji. O tem, kateri otroci bodo upravičeni do dodatka, bo odločala posebna komisija, katere bo izdala mnenje o boleznih ali motnjah. Imenovala jo bo ministrica za delo, družino in socialne zadeve.

Na decembrski seji Državnega zbora Republike Slovenije so poslanci sprejeli spremembe zakona o družinskih prejemkih. Med najpomembnejšimi sodi gotovo uvedba novega družinskega prejemka, dodatka za nego otroka. Pravico do dodatka za nego otroka bo imel

otrok najdlje do 18. leta ali toliko časa, kot bo odločila komisija. Višina dodatka bo znašala 30 odstotkov zajamčene plače, če pa bo otrok v dnevnem varstvu, kjer bo imel brezplačno oskrbo, bo dodatek 20 odstotkov zajamčene plače. Dodatek ne bodo prejeli tisti

Pomnimo še primer, ko je vete po ljubljanskih ulicah raznašal pirje iz zdravstvene dokumentacije z osebnimi podatki, ki jih zaposleni v zdravstveni zavarovalnici niso uničili na primeren način, vse to pa nas sili k temu, da zapišemo: z našimi osebnimi podatki o boleznih in zdravstvenem stanju se vedno računajo brez vredno.

M. H.

Gozdovi v primežu snega in ledu

Kako ublažiti posledice? Posvet s strokovnjakom zavoda za gozdove ne bo odveč.

Snegolom 1. januarja 1996 in žledolom 8. januarja sta v pomurskih gozdovih terjala izredno visoki davek. Največ škodo so utrpeli gozdovi severnega Goriškega ter gozdovi v Prlekiji. V tem hipu je zaradi obsežnosti pomurskih gozdov (36.000 ha) težko postreči z natančnimi podatki prizadetosti teh gozdov. Kljub temu ocenjujemo, da je sneg polomil od 1.000 do 9.000 m³ lesne mase, žled (dež, ki primrzne na drevo) pa na alnih 5.000 m³. Podrobni podatki teh ujm bodo znani šele po podrobnem pregledu vseh gozdov.

Kdaj pride do gozdovih takih katastrof?

Sneg povzroči polomijo in s tem razgradnjo gozdnih stebel, od zapade v velikih količinah in se obdrži v krošnjah dreves. Če od teže snega se lomijo posamezne veje, vrhovi dreves in krošnje, upogibajo in lomijo se cela drevesa. Posebej kritično je, če padli sneg na krošnjah pomrže in nanj pade novi sneg. Med drevesnimi vrstami so najbolj ogroženi iglavci. Med njimi predvsem rdeči bor, ki z habitusom svoje krošnje, krhkimi vejami in velikimi iglicami težko odloži obilno sneg. V letošnjem snegolomu predstavlja rdeči bor 10 % poškodovane lesne mase. Med drugih vrst so ogroženi predvsem črna jelša, robinija, hrast in nekatere druge, ki imajo krhke veje.

V sestojuh, kjer je sklep krošnje pregost, ima sneg dobro opor, na kateri se lahko zadrži. Če so sosednje krošnje ne morejo prenesti teže, da bi lahko sneg zdrsel.

Ob 5. obletnici Sadjarskega društva Pomurja Skrb za izobraževanje sadjarjev

Februarja 1991. so pomurski sadjarji ustanovili društvo, v katerega so se povezali sadjarji z obeh bregov Mure in se v njem tudi izobraževali. Največjo pozornost so želeli dati prav malomu pridelovalcu, ki ga pripravlja vsako leto soboto v februarju, je tradicionalna in najbolj obiskana prireditev, člani društva pa so veliko časa in truda vložili tudi v ureditev sadnega vrta v Otovcih. V sadu so svoje drevo zasadili člani društva in številni člani javni in politični delavci med njimi predsednik države Milan Kučan, žal pa so še vedno ljudje, ki ne cenijo dela društva.

Društvo ob izobraževanju skrbi tudi za razvedrilo in družabno življenje svojih članov. Ples z jabolki, ki ga pripravlja vsako leto soboto v februarju, je tradicionalna in najbolj obiskana prireditev, člani društva pa so veliko časa in truda vložili tudi v ureditev sadnega vrta v Otovcih. V sadu so svoje drevo zasadili člani društva in številni člani javni in politični delavci med njimi predsednik države Milan Kučan, žal pa so še vedno ljudje, ki ne cenijo dela društva.

Uničenje kar 37 dreves od skupno 161 to najbolj zgovorno potrjuje. Člani društva pa so na kljub temu vztrajni, saj se zave-

Snegolomi se pojavljajo praviloma v mlajših razvojnih fazah (letvenjaki, drogovnjaki), in to v starosti 15 do 50 let. Navadno so v tej starosti drevesa zelo vitka, imajo tanko deblo, ozko krošnjo, slabše so razkoreninjena - vse to pa vpliva na slabšo mehansko stabilnost osebkov in celotnega sestoja.

V starejših razvojnih fazah so zaradi snega ogrožena le posamezna drevesa. Pri letošnjem snegolomu in žledolomu je poleg polomljenih lesne mase zelo veliko škodo v mladovju gozdov, saj ocenjujemo, da je prizadetih okoli 50 ha takih površin. En hektar ponovne revitalizacije take površine pa stane minimalno 700.000 SIT.

Odločilno vlogo za nastanek snegoloma - žledoloma na drevesu je asimetričnost krošnje. Drevesa s takšnimi krošnjami navadno prva klonijo pod obremenitvijo snega.

Škode po snegu in žledu so različne

Rezultati direktne škode so: slabša sortimentacija prisilno

posekane lesne mase, bistveno povečani stroški sečnje in izdelave lesa, zmanjša se vrednostni in količinski prirastek preostale lesne mase in končno je ogrožena trajnost izkoriščanja vseh funkcij gozdov.

Pri snegolomu polomljena posamezna drevesa v starejših fazah so navadno manj kvalitetna (gojitveno nezanimiva), zato je škoda manjša. Se pa škoda »potencira«, če je polomljena večja strnjena površina sestoja, saj je tu obvezna sanacija nastale ogrožene površine.

Indirektna škoda ima lahko bistveno večje posledice kot direktna: podrti ali polomljeni drevesi ja lahek plen različnih škodljivcev in boleznih.

Lubadarji, ki smo jih v zadnjih letih kar uspešno zatrli, se bodo po teh ujmah zanesljivo spet razmnožili. Drevesa, ki stojijo na robovih upostojenih površin, trpijo zaradi vetra, mraza in sončne pripeke.

Zgoraj navedenih naravnih nesreč ne moremo preprečiti, lahko pa jih ublažimo. Pri tem moramo upoštevati nekaj temeljnih pravil:

- vzgajamo in sadimo samo avtohtone drevesne vrste,
- oblikujemo stabilne sestoje s simetričnimi krošnjami,
- pospešujemo mešane gozdove z več drevesnimi vrstami, ki se dopolnjujejo,
- izogibajmo se nasadom drevesnih vrst neznane (provenienčne) porekla,
- pospešujemo naravno obnovo gozdov,
- v monokulture (čiste nasade) iglavcev vnašamo listavce,
- negujemo gozdove od mladosti naprej in oblikujemo sestoje s pravilnim sklepom.

Na lastnike gozdov apeliramo, da se za vse nasvete obračajo na javno gozdarsko službo - Zavod za gozdove Slovenije - Območna enota M. Sobota, ki ima svoje izpostave v M. Soboti, Lendavi, Dobrovniku, G. Petrovcih, Ljutomeru in G. Radgoni. Naj spomnimo, da je izbira dreves za posek - odkazilo »štemplanje« zakonsko obvezujoče. Sam postopek je brezplačen. Priložnost je potrebno izkoristiti in obenem povprašati za nasvete strokovne gozdarske delavce (sofinansiranje različnih del in materialov, brezplačna nabava sadik za gozdozgoj gozdnih površin, sofinansiranje sanitarnih sečenj zaradi lubadarja, snegoloma, žledoloma, vetroloma itd.)

Ob katastrofi, ki je prizadela tudi naše gozdove, lastnike in upravljalce gozdov pozivamo, da:

- sami pregledajo svoje gozdove in ocenijo škodo v svojem gozdu (pri tem opozorijo na morebitno škodo tudi svoje sosedbe),
 - o škodi obvestijo pristojnega revirnega gozdarja Zavoda za gozdove,
 - do pomladi posekajo, izdelajo in odstranijo iz gozdov vso poškodovano lesno maso (samo za kvalitetno opravljeno delo bodo upravičeni do morebitnih stimulacij države),
 - vzpostavijo gozdni red in se tako izognejo gradaciji lubadarjev,
 - pri morebitni pogozditvi razgajenih površin ne sadijo iglavcev, ampak rastišču primerne listavce,
 - se redno udeležujejo dnevov odkazila v posameznih vaseh,
 - da se z izvedbo sanacij po drugi osebi izognejo visokim stroškom izvršbe ali celo kazni. Izvajanje del bo kontrolirala tudi gozdarska inšpekcija.
- Anton LEJKO, dipl. inž. gozd.
Območna enota Murska Sobota
ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

16. uri pa se bo v srednji kmetijski šoli v Rakičanu začel tečaj za sadjarje. Sicer pa je želja vodstva društva, da se v njihove vrste včlanijo čim več novih članov, saj bodo tako še uspešnejši. Prijave za včlanjenje v društvo sprejemajo člani upravnega odbora društva, včlanitvi pa se je možno tudi v tajništvo Srednje kmetijske šole Rakičan.

VLADO SMODIŠ, inž. agr.

V Dobrovniku so ustanovili Vinogradniško društvo

V dobrovniških, strehovskih in žitkovskih goricah ima vinogradništvo že dolgo tradicijo; na tem območju je trenutno zasajenih 97 hektarjev vinogradov, pretežno z žlahtno trto, med sortami pa prevladujejo laški rizling, chardonnay in renski rizling. Tukajšnji vinogradniki so pokazali interes po ustrezni organiziranosti, zato so pred kratkim v Krajevni skupnosti Dobrovnik, kamor spadajo te vasi, ustanovili Vinogradniško društvo Dobrovnik.

Že sam ustanovni zbor je pokazal, da je zanimanje za društvo

veliko, saj se ga je udeležilo 85 vinogradnikov, v društvo pa se jih je včlanilo 60. Med osnovne cilje društva so zapisali izobraževanje članov, ocenjevanje in promocijo tukajšnjih vin ter prizadevanja za razvoj vinogradništva. Za predsednika Vinogradniškega društva Dobrovnik so izvolili agronoma Mirana Lovrića, med člani pa zasledimo tudi priznanega slovenskega enologa Janija Gönca.

L. K.

VESTNIK

Ovčereja

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Parklji te pasme so zdravi in trdi na kamnitih površinah. Veliko večji problem predstavljajo na mehkih, vlažnih tleh. Na takih tleh so občutljivi in zaradi hitre rasti zahtevajo precej nege, zlasti v mokrih letih. Noge so čvrste, zadnje so precej sabljaste zaradi prilagojenosti hoje po strminah.

b) Bovška ovca

Ta pasma je bolj mlečna pasma ovac. Danes jo v glavnem redijo v zgornji Soški dolini. Večinoma izkoristijo poletno pašo v planinah, ki običajno traja le 2 meseca.

Bovška ovca je sorazmerno lahka, saj tehta le 40 do 50 kg. Je bela, brezrožna, s kratkimi ušesi, izrazito mlečen tip ovce, ki jo strižejo dvakrat letno. Pripuščajo jih enkrat letno običajno novembra, ponekod šele decembra. Bovška ovca je skromna, zdrava in dobro izkorišča kratko planinsko pašo. Največ jih molzejo v planinah, kamor jih odženejo po odstavitvi jagnjet.

V boljših tropih ocenjujejo njeno mlečnost na 200 kg mleka v laktaciji, okrog 50 kg pa ga posesajo jagnjeta. S tem pa še ni izkoriščena njena sposobnost prireje mleka. Te ovce krmil skoraj ne poznajo. Na planinski paši pa so te ovce pogosto brez vode, sol pa dobijo le enkrat tedensko. Z dokrmeljevanjem in redno oskrbo z mineralnimi vitaminskimi mešanici ter vodo je možno izboljšati mlečnost pri tej ovci. Bovške ovce imajo zaradi dobre mlečnosti nekoliko manj masno mleko z okrog 6,5 % mlečne tolšče. Precej bovških ovci ima izredno lepa in funkcionalna vimena, veliko ovce pa ima vimena, ki niso primerna za veliko mlečnost in strojno molžo. Zato je glavna rejska naloga povečati velikost teh ovac, izboljšati vimena in mlečnost; vsekakor je pa prvenstveno potrebno izboljšati prehrano teh ovac.

c) Istrska pramenka

Ta ovca spada v skupino pramenk z izrazito dolgo, grobo, pramenasto volno, ki jo največkrat strižejo enkrat letno. Redijo jo kot mlečno ovco na Krasu. Mlečnost teh ovac na Krasu je mnogo manjša kot bovških. Vzrok je slabša paša na Krasu in zelo ekstenzivna reja, vendar je tudi genetski potencial za mlečnost nižji kot pri bovški ovci. Na Krasu namolzejo od 50 do 80 kg mleka po ovci z 8 % mlečne tolšče. Istrska pramenka je slabše plodna ovca.

V Sloveniji so začeli mlečne pasme ovac pretapljati z najbolj mlečno pasmo na svetu - vzhodno frizijsko pasmo. Prvi rezultati pretapljanja so vzpodbudni, vendar pa je vsekakor potrebno obenem izboljševati tudi pogoje reje ovac.

d) Romanovska pasma

To je najbolj plodna ovca v Evropi. Izvira iz severne Rusije in daje kakovostno grobo krzno. To je kratkorepa pasma iz skupine nordijskih pasem, katerih skupni prednik je muflon. Ovce tehtajo okrog 50, ovni pa okrog 70 kg. V Rusiji so to pasmo vzrejali izredno skromno, saj je bila njihova glavna krma slama. Vendar pa so tudi v tako skromnih pogojih reje zgodaj dozorevale in bile zelo plodne. Ovca romanovske pasme je sive barve, ima črne noge in črno glavo z belo liso na čelu. Jagnjeta se rodijo črna - zaradi črne dlake -, pozneje pa postanejo siva zaradi belih volnenih vlaken (podlanke). Volna je mešana - 5 do 15 % vlaken je črnih in debelejših, imajo stržen in so debela več kot 0,04 mm. Podlanka je fina 0,022 do 0,025 mm debela. Tako runo daje idealno grobo krzno.

Romanovska pasma zelo zgodaj spolno dozori, in sicer samci v 3. mesecu, samice pa 5. do 6. mesecu. Zgodnja zrelost se pri križanju dobro prenaša na potomstvo. Mrkanje ovac traja povprečno 60 ur, 30 % ovac se mrka več kot 3 dni, 15 % pa celo več kot 8 dni. Ovni kažejo izredno dobro spolno aktivnost.

Največja odlika romanovske pasme so velika gnezda, saj je po podatkih povprečna velikost gnezda 2,7 jagnjet v boljših rejskih pogojih pa se še poveča. Jalovosti skoraj ni zaslediti. Pojavljajo se tudi gnezda s 5 in več jagnjeti.

Jagnjeta so vitalna, čeprav se skotijo lahka, povprečno tehtajo okrog 2,5 kg. Kljub velikim gnezdom so dnevni prirasti zelo dobri, kar kaže na dobro mlečnost mater. Materinski instinkt ovac je izredno močno razvit tudi pri privesnicah, zato so izgube jagnjet do odstavitve majhne.

Pri križanju s slabše plodnimi pasmami se plodnost deduje od obeh pasem. Za križanke so značilna srednje velika gnezda med obema pasmami, ki smo ju križali. Običajno se pri takem križanju, kljub povečanim gnezdom, zmanjša odstotek poginov pri jagnjetih. Dosegli znani podatki o križanju z romanovsko pasmo so boljši od pričakovanih.

e) Finska landrace

Finska landrace je po izvoru sorodna romanovski pasmi; je kratkorepa, ima ravni profil glave in kratka ušesa. Volna je mešana, z grobimi vlakni in fino podlanko. Večina ovac je bele barve. Teža odraslih ovac je 60 do 65 kg, ovnov pa 80 do 85 kg.

Finska landrace je zelo zgodaj zrela pasma, za katero so značilna velika gnezda. Velja za zdravo, robustno in prilagodljivo pasmo, vendar pa je odstotek poginov pri jagnjetih večji kot pri romanovski pasmi. Z velikostjo gnezda narašča odstotek slabotnih jagnjet, ki ne preživijo. Finsko landrace so v Evropi največ uporabljali za izboljšanje plodnosti drugih pasem. Dosegli so sorazmerno dobre uspehe, vendar pa se ob povečani plodnosti pri takem križanju poveča odstotek poginov pri jagnjetih. Dejansko jo romanovska pasma prekaša v robustnosti in zdravju.

V Evropi je znanih še več precej plodnih pasem, vendar pa zaostajajo za romanovsko in finsko landrace.

Evropske mesne pasme ovac

Pasme za meso so sicer zelo številne, vendar teh ovac v čisti reji ne redijo veliko. Uporabne so za gospodarska križanja z zelo plodnimi pasmami, da dobimo hitro rastoče jagenjčke.

a) Texel pasma

Izvira iz nizozemskega otoka Texel, kjer je nastala iz domače pasme z delnim križanjem z angleškimi pasmami. Ovce tehtajo 70 do 80 kg, ovni pa 100 do 120 kg. Texel pasma je bela, velika in zelo mesnata. Ovce te pasme imajo zelo razvito mišičje hrbta in stegen. Volna je izenačena, srednje kakovosti. Pasma texel je odporna in prilagojena za pašo v ograjenih čredinkah. Na nizozemskih pašnikih je pogosto skupaj s kravami, redijo jo še v severni Franciji in Nemčiji, drugod pa le v manjšem številu.

Poseben problem te pasme so težke jagnitve. Z odbiro na mesnatost so se razvile večje zunanje kosti, rodna pot pa se ni bistveno razširila. Pri križanju z drugimi pasmami daje zelo mesnata in rastna jagnjeta, vendar obstaja velika nevarnost težkih porodov predvsem pri slabše plodnih pasmah. S texel pasmo je priporočljivo križati zelo plodne pasme, pri katerih so zaradi velikih gnezd jagnjeta lažja in ni nevarnosti za težke porode.

(nadaljevanje prihodnjič)

JANEZ LEBAR dipl. inž. kmet, KSS za Pomurje



AGROMERKUR,
proizvodnja perutninskega mesa,
Murska Sobota d.o.o. objavlja prosto
delovno mesto

KOMERCIALISTA PRODAJE

Zahteve:

- višja izobrazba ekonomske ali agronomske smeri
- dve leti delovnih izkušenj
- vozniško dovoljenje B kategorije

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8. dneh po objavi na naslov: **AGROMERKUR, Murska Sobota, Industrijska 8.** Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

KRAJEVNA SKUPNOST RADENCI Razpisna komisija KRS

objavlja JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO KANAL 8 V SVOJEM KABELSKO-RAZDELILNEM SISTEMU V NAJEM

Namen in pogoji razpisa:

Razpisovalec želi zagotoviti informativni televizijski program na območju, ki ga pokriva kabelsko-razdelilni sistem Radenci. Kanal, dan v najem, bo razpisovalec oddal enemu, in to najugodnejšemu ponudniku, izključno za informativni in drugi TV-program z urejenimi avtorskimi pravicami.

Na ta razpis se lahko prijavijo pravne osebe, ki so registrirane za opravljanje te dejavnosti v Republiki Sloveniji. Najugodnejši ponudnik je dolžan v vsebini dnevnega programa zagotoviti:

- najmanj pol ure tedenske lastne produkcije TV-programa v živo - od tega najmanj 10 minut lokalnih novic,
- dnevni videotekst ali teletekst program,
- dnevne avtorske in sorodne pravice za televizijski, videotekst, teletekst program v skladu z zakonom,
- razpisovalcu omogočiti brezplačno objavljanje lastnih informacij ter informacij humanitarnih organizacij.

5. V razpisnem roku so dolžni vsi ponudniki opisno predložiti:

- predvideno dnevno, mesečno oz. letno programsko shemo,
- opis lastne tehnične opremljenosti,
- kadrovske strukture za opravljanje TV-dejavnosti,
- morebitne dodatne ugodnosti.

6. Najugodnejši ponudnik se obvezuje plačevati izhodiščno mesečno najemnino v znesku 70.000,00 SIT.

7. Najemna pogodba se sklene za dobo najmanj 5 let. Rok za predložitev ponudb je 15 dni po objavi tega javnega razpisa.

Razpisovalec bo najkasneje v 30 dneh pisno obvestil o izbiri vse ponudnike.

Ponudbe je potrebno vložiti pisno na naslov: Krajevna skupnost Radenci, KRS, razpisna komisija, s pripisom »javni razpis - interni kanale«.

MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA objavlja RAZPIS

ZA PRIJAVO PREDLOGOV ZA OBLIKOVANJE LETNEGA PROGRAMA KULTURE V MESTNI OBČINI, KI BO V LETU 1996 FINANCIRAN IZ PRORAČUNA MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

I.

Predloge programov, projektov, akcij in drugih aktivnosti lahko prijavijo vsi pravni subjekti, ki so v Mestni občini M. Sobota registrirani za opravljanje dejavnosti s področja kulture, občinska društva ustvarjalcev in njihove zveze, avtorji in avtorske skupine ter samostojni kulturni delavci.

II.

Predlagatelji pošljejo en izvod predloga, iz katerega mora biti obvezno razvidna vsebina in finančna konstrukcija predlaganega projekta (vsi predvideni prihodki in odhodki v SIT december 1995) in čas izvedbe.

III.

Predlagatelji pošljejo svoje predloge na naslov: Mestna občina M. Sobota, Kardoševa 2, 69000 M. Sobota, do 31. 1. 1996. Obvezno pripisite: »Razpis '96 - kultura«.

2) ZA PRIJAVO PREDLOGOV ZA OBLIKOVANJE LETNEGA PROGRAMA MLADINSKIH PROJEKTOV V MESTNI OBČINI, KI BODO V LETU 1996 FINANCIRANI IZ PRORAČUNA MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

I.

Namen tega razpisa je sofinancirati dejavnosti tistih mladinskih in drugih organizacij, ki so nosilci projektov namenjenih mladim med 14. in 27. letom starosti.

II.

Predlagatelji pošljejo en izvod predloga, iz katerega mora biti obvezno razvidna vsebina in finančna konstrukcija predlaganega projekta (vsi predvideni prihodki in odhodki v SIT december 1995) in čas izvedbe.

III.

Predlagatelji pošljejo svoje predloge na naslov: Mestna občina M. Sobota, Kardoševa 2, 69000 Murska Sobota. Obvezno pripisite: »Razpis '96 - mladina«.

Hundertwasser bo začrtal novo smer razvoja zdraviliškega turizma

Kam plovejo naša zdravilišča?

Bo Slovenija v vsesplošnem posnemanju
sosedov posnemala tudi njihovo bodočo
svetovno atrakcijo: Hundertwasserjeve
Terme Blumau?

Dejstvo o pomenu turizma v evropskem, slovenskem in pomurskem gospodarstvu je neizpodbitno. Ameriški futurolog Herman Kahn je že leta 1976 opozarjal, da bo ob koncu stoletja in tisočletja postal turizem ena izmed najpomembnejših, če ne celo najpomembnejša gospodarska dejavnost. Ekonomisti najbolje vedo, da je »turistični proizvod« eden izmed najbolj kompleksnih in multiplikativnih ekonomskih področij, ki lahko odločilno vpliva na razvoj dežele, njeno politično moč, kulturno identiteto in naravno okolje. S številkami bi povečanje turizma lahko opisali takole: turistični dohodki so v petdesetih letih po svetu znašali nekaj milijard dolarjev, v osemdesetih letih so se povzpeli na sto milijard, sredi devetdesetih let pa naj bi znašali že 350 milijard dolarjev. Polovico od tega odpade na evropske države, milijardo naj bi pokasirala tudi Slovenija, vendar naši podatki niso natančni. Turizem je z letošnjo dinamiko rasti vsekakor ena izmed najperspektivnejših gospodarskih dejavnosti ter hkrati globalni pokazalec gospodarskega in kulturnega razvoja slovenske družbe. Res pa je, da bi s pravilnim, spodbudnim sodelovanjem vlade, zbornice in drugih organov delež prihodka od turizma v BDP lahko znašal namesto 3 % v prihodnje 8 ali celo 10 %.

Samozadostno zadovoljstvo

Tako kot za Slovenijo je lahko turizem odločilnega pomena za nadaljnji razvoj pokrajine ob Muri. Lahko bi bila

Skeptiki tudi porečejo, da se ne bo nič spremenilo, dokler nam bodo usodo krojili nevljudski birokrati in turistični politiki po poklicu: kot ponovni dokaz navajajo pripravljanje razvojne strategije Pomurja, ka-



Sodobna »ekološka« gradnja zdravilišč je prilagojena pokrajini; čim manj želi posegati v okolje, ne želi kvariti podobe pokrajine, namesto klasične strehe bo nad zgradbami rastle trava.

tudi najpomembnejša gospodarska panoga, s katero bi sodelovale vse ostale dejavnosti. Pa ni tako, ne v Sloveniji in ne v Pomurju turizem nima tiste veljave, ki bi mu pripadala glede na dosežene rezultate. Čeprav so v vseh teh letih ostale trdne in se nenehno povečevale le turistične »tovarne«, medtem ko so vse druge propadale ena za drugo, turizem v Pomurju še nima prave veljave. Če bi se ozirali na višino deviznega priliva in število zaposlenih v gostinstvu in turizmu, bi morali imeti turistični delavci prednost pri vseh projektih in naložbah. Pa nimajo. Še vedno so pomembne klasične tovarne, »žitnica« Slovenije in intenzivno kmetijstvo, še vedno je norma in količina pomembnejša od kakovosti in resničnega prihodka.

Čeprav pomurska zdravilišča pridobijo več dobrih kot kmetijstvo, so zaradi politične borbe močnejši kmetijski politiki, ki poskušajo uvajati celo namakanje - če bi ta denar, ki ga bodo itak dobili posredniki in preprodalci izraelskih ali drugih načrtov namakalnih sistemov, porabili za gradnjo infrastrukture, ureditev turističnih krajev in naložbe v turizmu, bi bilo prav gotovo več koristi. Pa ne gre, ker je politika pač močnejša. Pa še nekaj je.

Ničrtovalci prihodnjega razvoja so vse preveč navajeni na posnemanje in prepisovanje programov in predpisov - žal ne pri enem ne pri drugem niso dosledni. Še vedno ni znano, kakšni bodo pogoji za zares kakovostne turistične storitve, saj ni programa obvladovanja kakovosti niti konkretne turistične standardizacije. Državne organe in uslužbenke bi lahko jemali resno, če bi rekli: Če hočemo, da bo v Sloveniji več kot šest milijonov prenočitev letno, moramo v prihodnjih štirih letih pridobiti dvajset tisoč novih ležišč (saj podatki kažejo, da smo imeli konec osemdesetih let 91 tisoč postelj, letos pa manj kot 73 tisoč), da bomo dobili nove marine, zdravilišča, hotele, igrišča za golf in igralnice. To bi tudi pomenilo, da bo država podpirala gradnjo teh objektov z vsemi razpoložljivimi sredstvi oziroma da ne bo postavljala ovir.



Dobrih trideset kilometrov od meje z Avstrijo (med Fürstenfeldom in Hartbergom) gradi družba RO-GNER Austria veliko novo zdravilišče kot velik kompleks, kjer bo gostom na voljo prav vse; povsem na novo, na novi lokaciji, toda (kar je najpomembnejše) z novimi idejami.

pokrajini, ljudje, ki nimajo pojma o svetovnih trendih v turiz-



Koncept in zasnovo velikega zdraviliškega kompleksa Bad Blumau je izdelal svetovno znani umetnik Friedensreich Hundertwasser, ki je bil doslej znan med drugim tudi po nenavadni hiši »neenakosti, presenečenj in barvitosti« na Dunaju in v podobnem slogu obdelani cerkvi Sv. Barbare v Bärnbachu.

mu, ki niso sposobni razmišljati s svojo glavo (navajeni so prepisovanja), ki mislijo bolj na svoj dobiček in svoje zasebno (skrito) podjetje in ki na žalost nimajo ne domišljije ne široke razgledanosti ne vizije o priho-

dnosti pokrajine. Takšni ljudje na žalost krojijo usodo pokrajine!

Kje je vizija razvoja?

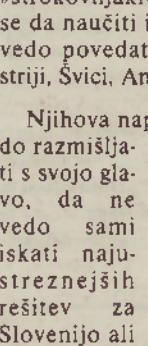
Vse dosedanje strategije razvoja turizma so bile zgolj megle globalne usmeritve, ki niso niti približno natančne, še manj uresničljive. Prvič: ne moremo imeti slovenske turistične strategije, ko pa vemo, da turizem na Krasu, v Alpah in na morju ni enak turizmu v pokrajini ob Muri; tudi zdraviliški turizem nekje na Dolenjskem ali v Strunjanu ni enak zdraviliškemu turizmu v Prekmurju, Lendavi, Prlekiji ali Radencih. Kje je kaj in v kakšni povezavi je z naravnimi danostmi, bo v prihodnje zelo pomembno.

Načrtovalci prihodnjega razvoja so vse preveč navajeni na posnemanje in prepisovanje programov in predpisov - žal ne pri enem ne pri drugem niso dosledni. Še vedno ni znano, kakšni bodo pogoji za zares kakovostne turistične storitve, saj ni programa obvladovanja kakovosti niti konkretne turistične standardizacije. Državne organe in uslužbenke bi lahko jemali resno, če bi rekli: Če hočemo, da bo v Sloveniji več kot šest milijonov prenočitev letno, moramo v prihodnjih štirih letih pridobiti dvajset tisoč novih ležišč (saj podatki kažejo, da smo imeli konec osemdesetih let 91 tisoč postelj, letos pa manj kot 73 tisoč), da bomo dobili nove marine, zdravilišča, hotele, igrišča za golf in igralnice. To bi tudi pomenilo, da bo država podpirala gradnjo teh objektov z vsemi razpoložljivimi sredstvi oziroma da ne bo postavljala ovir.



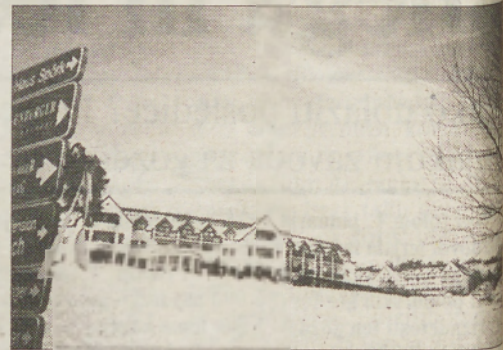
Dobrih trideset kilometrov od meje z Avstrijo (med Fürstenfeldom in Hartbergom) gradi družba RO-GNER Austria veliko novo zdravilišče kot velik kompleks, kjer bo gostom na voljo prav vse; povsem na novo, na novi lokaciji, toda (kar je najpomembnejše) z novimi idejami.

pokrajini, ljudje, ki nimajo pojma o svetovnih trendih v turiz-



Koncept in zasnovo velikega zdraviliškega kompleksa Bad Blumau je izdelal svetovno znani umetnik Friedensreich Hundertwasser, ki je bil doslej znan med drugim tudi po nenavadni hiši »neenakosti, presenečenj in barvitosti« na Dunaju in v podobnem slogu obdelani cerkvi Sv. Barbare v Bärnbachu.

mu, ki niso sposobni razmišljati s svojo glavo (navajeni so prepisovanja), ki mislijo bolj na svoj dobiček in svoje zasebno (skrito) podjetje in ki na žalost nimajo ne domišljije ne široke razgledanosti ne vizije o priho-

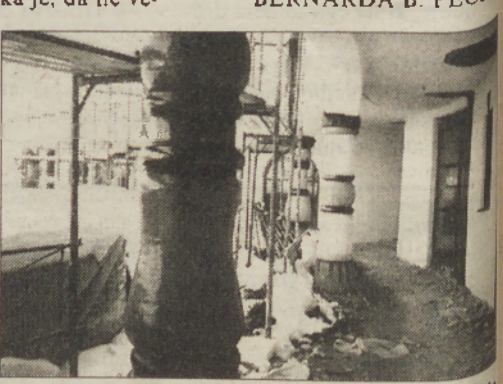


Pomena tradicije v arhitekturi so se v sosednji Avstriji zavedali že zelo zgodaj; tudi hoteli so bili zgrajeni v glavnem v njihovi značilni arhitekturi. Poimenovanje »Termenland ali Termenhof« je pri njih že staro in nekaj normalnega. Ne bo pa takšno posnemanje normalno pri nas.

let govorijo o »mehkem turizmu«, vendar doslej še ni izdelanih konkretnih programov tega področja, ki bi lahko pomagali rešitev za podeželje, ki bi ostala zgolj na papirju (razen redkih izjem, ki pa so se uveljavili povsem samostojno, npr. društva ali zasebna podjetja in agencije). Vsak začetek zadane ob prvo in največji oviro: zastareli predpisi. Igralniški turizem, ki bi se ob primerni podpori države lahko razvil ob celotni zahodni meji, se more razvijati zaradi političnih igravic: zdraviliški turizem bi moral specializirati, vsi zdraviliški kraji ne morejo biti »množični« in hkrati »visoko standardni«; še vedno ne znamo prodajati naravnih znamenitosti, ki niso samo gore, slapovi ali kraške jame, saj je za sodobnega človeka najlepša neokrnjena narava, kakršno lahko najde le v pokrajini ob Muri in na Goričkem. Po kakovosti bodo zdravilišča vsa enaka, posebnost in višji nivo bo v sistemu, kar bo »nekaj več«, nekaj posebnega, česar konkurenti ne bodo imeli.

Sedanja razvojna usmeritev zdravilišč je ključna, pomilovanja vredna. Evforiji gradnje velikih brezosebnih hotelov brez arhitekturnih posebnosti tukajšnje pokrajine (hotel Radin, Miral, Diana, Lipa, Termal Ajda), je sledila evforija gradnje velikih bazenskih kompleksov. Tudi ti so zgrajeni brez posebne domišljije, v osnovi so vsi enaki, različni so le detajli. Nadaljnja stopnja »razvoja« evforija gradnje turističnih naselij s t. i. tipično arhitekturo. Prva pomanjkljivost je v tem, da so s tovrstno arhitekturo ponudbo prepozni za kakih dvajset let; druga, da je ta »tipična« arhitektura skoraj enaka Čateških toplicah in Moravskim toplicah; tretja pomanjkljivost pa je v tem, da še vedno ne vemo, za koga bomo gradili, kaj si ne prizadevamo pridobiti iz njih skupin, ampak delamo na načelu »kdor prvi pride in do več«. To pa nikakor ni načrtovanje razvoja v turizmu!

BERNARDA B. PEČEK



Takšno vrsto gradnje bi lahko imenovali pogumno napredno: zaupati znanemu umetniku, da bo s svojo ustvarjalno močjo naredil svetovno zanimivost, ki bo poleg vsega še zdravilišče. Pri nas so edini »ustvarjalci« zdravilišče arhitekti, ki bi bili radi tudi oblikovalci, kiparji, etnologi, slikarji in še kaj. V resnici nobeden še vedno ne seže Plečniku do pet pri razumevanju povezovanja tradicionalnega in sodobnega.

Srebrne niti Stopinj

Glavna politična tema letošnjih Stopinj je uboj polanskega župnika Danija Halasa - Kdo je leta 1778 živel v Kotu, na Kapci in Hotizi: škof Smej polemizira z zgodovinarjem Vargo - Bo Pomursko pastoralno področje prihodnja škofija?

Pomursko pastoralno področje, ki ga vodijo Franc Kodila, Martin Poredoš in Izidor Veleber, je izdalo petindvajseto številko Stopinj. Uredil jih je uredniški odbor v sestavi Jože Ftičar, Lojze Kozar, Lojze Kozar ml., Vilko Novak, Franc Puncer, Jože Smej in Jože Zadravec. Natisnili so jih v soboškem Pomurskem tisku, fotografiji na naslovnem in hrbtnem ovitku je prispeval Jože Ftičar, ki ga je tako šteti za opremljevalca.

Počastitvi srebrnega jubileja je namenjen uvodnik Stanislava Zverja in na zadnjih straneh fotografski posnetki vseh doslejšnjih naslovnih. Zver omenja, da sled Stopinj vodi v čase, ko na setev ni vedno sijalo sonce, »sejalcem besede so mnogokrat sodili, prelomna pa da ja izdaja iz leta 1992, ko so se Stopinje okrasile s slovensko zastavo».

V koledarskem delu, ki je značilen po tem, da navaja vse godovnike dneva, navadni koledarji le enega, so vnešeni kraji proščenj, kar je prav tako koledarska posebnost.

Škof dr. Smej priobčuje pastoralni esej z naslovom Nekaj biserov iz Matejevega evangelija, v katerem razkriva, kako se skozi biserni slovenski besedi »krotkost« in »pozivitev« svetila njuna svetopisemska grška izvirnika. Jakob Šešerko v črtici Večerna molitev prav tako obravnava moč besede, celo moč popačenih besed, če nastopajo v molitvi. Franc Puncer se je namisljeno pogovarjal s svetniškim kandidatom Antonom Martinom Slomškom, tudi v tem intervjuju je poučar na jeziku, slovenskem jeziku, materinski jezik je najdražja dola, ki smo jo dobili od svojih starišev.

»Za vse sem Bogu nadvse hvaležen« je naslov poklona, ki ga je Jože Zadravec napisal doktorju Antonu Trstenjaku ob njegovi devdesetletnici. Omenjamo značilno Zadravevo pikrost pri obravnavi prejšnjega režima. Trstenjak je postal član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, »kajpada šele potem, ko je že dalj časa bil redni ali dopisni član pomembnih tujih akademij«. Slavljeni spis akademiku Trstenjaku je prispeval tudi Franc Puncer (Trstenjakovih devdeset), v katerem povzema svoja osebnostna srečanja z njim, ne opusti pa tudi priložnosti, da ne bi spomnil na to, kako ga je domača oblast »spoštovala« v času »enonimja«.

V laični javnosti še ne povsem rehabilitiranega Jožeta Kleklo obravnavajo trije prispevki, dva neposredno, eden posredno. Franc Kuzmič piše o Kleklu kot uredniku in izdajatelju, Jožetu Zadravec piše o razponu Kleklove pesniške duše. Posredno piše o Kleklu Vilko Novak v članku z naslovom Pripombe h Kleklovemu simpoziju v Rimu (1994). Ocenjuje, kako so v zborniku s tem naslovom o tej »zelo pomembni osebnosti naše polpreteklosti, ki jo je pa silno težko pravilno in vsestransko ovrednotiti«, govorili avtorji prispevkov. Zelo pohvali F. Justa, ki je obravnaval Kleklo kot literata (pesnika), torej po enaki plati kakor prej omenjeni Zadravec. »Najbrž nihče drug ne bi bil sposoben tako tezaške in uspešne raziskave,« pravi Novak o Justu, kar je zanimivo, prvič zato, ker Novak mlajši avtorjev v recenziji v nobenem drugem primeru ne pohvali tako brezprizivno, drugi pa prav zaradi odnosa do zadavne Zadraveve ocene, ki pa je ocenjevalec ocenjevalcev najbrž pred objavo v letošnjih Stopinjah ni prebral.

Jože Zadravec dalje priobčuje pogovor z jezuitskim patrom in filozofom dr. Vladimirjem Kosom, po rodu iz Gornje Radgone, rojenim v Soboti, ki živi in predava v Tokiu (Dobro večer, Tokio!). V domačih krajih nosi filozofsko čelo biseromašnik Ivan Camplin, s katerim se je pogovarjal Lojze Kozar mlajši. Članek ima naslov Mladenec s filozofskim čelom, ker je takratni soboški nadrabin to značilnost opazil na mladem Camplinu.

V intervjuju Camplin trdi, da polanskega župnika Danija Halasa leta 1945 niso ubili madžarski orožniki, kakor že ves čas in pred kratkim znova dokazuje borčevska oziroma prokomunistična stran, marveč so bili »ubijalci le oble-



čeni v madžarske uniforme« in so ga ubili »po naročilu komunistov Kranjca, Žalika in drugih«.

Halasov uboj je pravzaprav ključna politična tema v letošnjih Stopinjah. V spomin jo kot mogočre pokliče tudi škof Smej v omenjenem eseju Nekaj biserov, ko Halasa imenuje mučenika. V resnici pa gre za namig oziroma napoved razkritja okoliščin, kakor se pokaže iz Camplinove izjave in črtice Lojzeta Kozarja starejšega z naslovom Danijeva smrt. V njej avtor na pripovedni način prav tako trdi, da so župnika ubili njegovi komunistični rojaki, ne Madžari.

Pesniki v letošnjih Stopinjah so Jože Smej, Jože Gerič, Tone Kuntner, Stanislav Koštrac, Terezija Luk in Avgust Pavel.

Politično neangažirane bolj ali manj domoznanske prozne prispevke, ki sledijo »pesniškemu delu« Stopinj so napisali Lojze Kozar ml. z dvema pripovedma, Od razkrižja do Bistrice in Družina potuje v Monoster; Stanko Zver je napisal meditativno zgodbo Njiva, Janko Klebenzetel Tri zgodbe, Štrkov Jožek tudi v tej številki v narrečju šegavo pobira S črvivoga prečnjaka edne stare škrinje.

Fotokronika minulega slovenskega cerkvenega leta je pripravil Jože Zadravec, ki je ob Jožetu Ftičarju, katerega fotografije so razen že omenjenih na ovitku, tudi na straneh 18-32, edini podpisani avtor fotografij, kar je, recimo, urejevalska pomanjkljivost publikacije, razen če niso avtorji prispevkov, ki so opremljeni s fotografijami vedno tudi avtorji teh, kar pa bi bilo kljub temu potrebno navesti.

Zgodovina, kultura in naše resnične družbene korenine je naslov zgodovinsko kulturološke-

ga eseja Metke Fujs, ki bi mu smeli pridjati označitev, da je v letošnjih Stopinjah temeljna študija o etnični istovetnosti ljudi ob Muri. Fujsova oškrne prleški separatizem in osrednjeslovensko ignoranco do levega brega Mure.

Če se postavimo v značilno pokroviteljsko, vzgojiteljsko in opominjevalno vlogo Vilka Novaka ter imamo ob tem v mislih na straneh 157-159 objavljeno recenzijo madžarske knjige Varge Sandorja z naslovom, ki bi se po slovensko glasil Iz zgodovine lendavske župnijske cerkve, napisal jo je škof Smej, potem bi dejali, da je želeli, naj bi Fujsova in drugi zgodovinarji podedovali Smejevo eruditstvo, ker bi nas tako, po Novakovo rečeno, bolje branili pred poskusi zgodovinarske madža-

nja, ki so ga pri dopolnjevanju revolucije zaprli in pretepali po nedolžnem, je tale: zaporniki so zahtevali, naj krutega paznika v ljubljanskem zaporu do golega postržejo in to se je res zgodilo. Drugo besedilo je naslovljeno z Rimskokatoliške šole v Crensovcih (1808-1947).

Pavel Judit je v madžarsčini napisala Spomine na Avgusta Pavla, ki jih je v slovensčino izborno prevedel Lojze Kozar. Članek je jubilejen, letos je petdesetletnica Pavlove smrti. Vilko Novak pod naslovom Dve stari cerkveni pesmi v Martjanski pesmarici ponovno poudarja in dokazuje, da je naša najstarejša pesmarica napisana v slovenskem jeziku in da si jo hrvaško slovo po krivem prisvaja.

Predstavitve reda sester sv. Križa je podpisana kot skupinsko delo, ta red, ki domuje na Mali Loki slavi letos 25-letnico. S »Sestre H.M.P.« je podpisan tudi članek o salezijankah Hčerah Marije Pomočnice. Imre Jerebic priobčuje nostalgčno črtico z naslovom Ukradli so mi Jezusa. Jože Hozjan v sestavku S prekmursko duhovnostjo v zahodno Evropo blagruje domačo vernost in kara zahodnoevropski liberalizem. Franc Puncer v kratki zgodbi z naslovom Žena Franza Wiegela razmišlja o človeški krutosti.

Sledi niz in memoriamov. Franc Tement se spominja duhovnikov Janeza Utrše in Martina Prše. Jože Smej pa kratko predstavi tri preminule sodelavce Stopinj pisatelja in pesnika Jakoba Šešerka, profesorja Miloša Rybarja ter duhovnika Franca Krampača.

V recenzijem bloku z naslovom Knjige naših ljudi o nas so poleg že omenjene Smejeve recenzije Vargove knjige o zgodovini lendavske župnije predstavljene še: knjiga Boruta Brumna Na robu zgodovine in spomina, knjiga Irene Šavel Prazgodovinske naselbine v Pomurju, Jožeta Zoharja Veku Bukey, knjiga dr. Franceta Sušnika Koroški zapisi, knjiga Toneta Sušnika Življenje in delo doktorja Franceta Sušnika, avtor vseh teh recenzij je Vilko Novak; Jože Ftičar ocenjuje knjigo Dušana Rešeka Brezglavjeki, Lojze Kozar mlajši pa Evangeličansko Cerkev na Slovenskem Vilija Kerčmarja. Mojo protirevolucijo Alojza Labaherja in knjigo Iz spomina v spomin, ki sta jo uredila Martin Horvat in Katarina Lavš.

Važnejši dogodki župnij Pomurskega pastoralnega področja zaključujejo Stopinje. Samo v tej pastoralni kroniki se kaže, da ima takomenovano pomursko pastoralno področje dva bregova Mure, oglašanje z desnega brega je zaznali le v njej. Najbrž pa razlog, da se področje pastore ne preimenuje v »Prekmursko« ni samo administrativna inercija. Škofija, ki bi obsegala samo Prekmurje bi bila premajhna in govori se, da se bo Slovenija cerkveno-upravno razdelila na več novih škofij, sedež škofije bo tudi v Soboti. S čimer bodo opredeljene tudi regije oziroma pokrajine. Če politična oblast ne ve, ve toliko bolj cerkvena. ŠTEFAN SMEJ

rizacije ali kroatizacije. V recenziji Smej med drugim prijazno oporeka dobesednemu prevajanju tistih latinskih mest iz Kanonične vizitacije, po katerih naj bi leta 1778 v Kotu, Kapci in na Hotizi živel Madžari in Hrvati (»croatici« in »Hungarico-croatici«), ne pa Madžari in Slovenci (vandalici).

Ker smo s tem ekskurzom preskočili zaporedje sestavkov po straneh, kakor se ga pri naštevajanju v glavnem držimo, se vrnimo h kratki reportaži z naslovom Birma na Gornjem Seniku, ki jo je napisal S. Sledita dva članka Martina Poredoša, v tistem z naslovom Na polju znamenje, stoji opisuje nekaj obpoptnih znamenj v bakovski župniji, drugi ima naslov Duhovna oskrba v domu oskrbovancev v Rakicah.

Tudi Franc Tement je prispeval dve besedili. Prvo je pogovor z nekdanjim političnim zapornikom Ivanom Martonom in ima naslov Prestane krivice v socialističnem raju. Zanimiva obrobost iz Martonovega pričeva-

Novice iz kulture

Ptičje mleko Milana Vincetiča

V petek je bila predstavitev nove knjige pesnika in pisatelja Milana Vincetiča Ptičje mleko. Knjiga je izšla pri grosupeljski založbi Mondena. V tej knjigi je ponatisnjen tudi kratek roman nebo nad Ženavljami, po katerem je bil posnet tudi dokumentarni film. Na predstavitev sta prišla tudi recenzent knjige Goran Gluvič in Ivo Frbežar, ki je med drugim povedal, da ima Sobota zelo dobro publiko, saj še nikoli ni doživel, da bi se na predstavitvi kakšne knjige zbralo toliko ljudi. Odlomke iz knjige pa je interpretiral Miki Roš. Kot presenečenje pa je z odlomkom iz nove knjige nastopil tudi direktor Zavarovalnice Triglav, kjer je bila predstavitev.



V knjigi Ptičje mleko so zbrane duhovite in sočne novele, in čeprav Vincetič pravi, da si je večino zgodb izmislil, so to zgodbe iz resničnega življenja o resničnih ljudeh. O ljudeh, ki na kakršen koli način izstopajo, ki so opazni, drugačni, o ljudeh, ki še živijo ali pa jih več ni, a so kljub temu zaznamovali neko obdobje. So zgodbe o ljubezni, o osebah, ki se imajo rade povsem na navaden način. Vincetič pravi, da obstajata dva načina pisanja, stvarni in hermetični, ter da se sam bolj navdušuje nad stvarnim. Po duši pa je bolj pesnik kot pisatelj. Pesmi pa so velikokrat preozke, da bi se dalo vse povedati. Zato se Vincetič odloča za prozo.

V lanskem letu je Vincetič poleg te izdal še dve knjigi Srebrni breg/Srebrni brej (zgodbe za otroke) in Obrekovanje Kreča. Obe sta izšle bolj potihem, še posebno »naskrivaj« se je na knjižnih policah znašla knjiga Obrekovanje Kreča. Potihoma smo upali, da bo kakšna beseda padla tudi o tej knjigi, pa ni. Sicer pa, obrekuje se po tiho, ne naglas.

Na koncu kratke, vendar zabavne in duhovite predstavitve knjige je Vincetič obljubil, kar vedno obljubi, a svoje obljube še ni izpolnil - da bo napisal roman o železnici. Morda pa bo tokrat obljubo uresničil. Torej, potem se bomo srečali ob njegove dvanajsti knjigi. Upajmo, da na javni predstavitvi, ne pa na knjižni polici.

Sneguljčica in sedem palčkov

V soboški grajski dvorani je bil v petek gledališko-plesni projekt Sneguljčica in sedem palčkov. V predstavi sodeluje trideset učencev iz osnovnih šol Črenšovci, Beltinci in Odranci ter VVZ iz Turnišča in Odranec. Predstavo je režirala Majda Francić, plesno koreografijo je pripravila Mateja Vinkovič, za glasbo je poskrbel Boris Vučkic, peli pa so Mateja Horvat, Matjaž Horvat in Darko Kegl; masko jim je naredil Beno Horvat, sceno sta naredila Dejan Kavaš in Tibor Francić, ozvočitev in razsvetljavo pa Zvonko Horvat in Ivan Bohnec. Pa še koga smo morda pozabili navesti. Ker se je pri tej predstavi zbral velik orkester, je zelo težko usklajevati njihove urnike. K temu, da vse poteka, kot je treba, pa veliko pripomorejo tudi starši otrok, ki sodelujejo v predstavi. S to predstavo so gostovali po številnih osnovnih šolah in kulturnih domovih, povabil je še veliko, zato nič ne kaže, da bi imeli čas za pripravo nove igrice. Povsod, kamor koli pridejo, pa so zelo dobro sprejeti, to pa nas niti ne preseneča, saj je predstava odlično pripravljena v vseh pogledih.

Predstava Sneguljčica in sedem palčkov je bila tokrat v okviru akcij Življene - strah me je. Denar, ki so ga zbrali s predstavo, bodo namemili odvisnikom in njihovim staršem. Izkopiček vstopnine bo v celoti nakazan na žiroračun, kamor se stekajo tudi vsi prostovoljni prispevki (od kulturnih prireditelj, prodaja slik in drugo). Številka žiroračuna je 51900-603-31460 - za mlade s problemi z odvisnostjo. ANR, Foto: Jure Zauneker



kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si lahko ogledate pregledno razstavo slik in risb iz obdobja 1986-1995 slikarja Marjana Gumilarja.

MURSKA SOBOTA: V grajskem razstavnem prostoru si lahko ogledate likovno razstavo del udeležencev slikarske delavnice, ki jo je v poletnih mesecih vodil Mirko Rajnar.

RADENCI: V galeriji muzeja Radenske je na ogled razstava Veš, slikar, svoj dolg? Razstavlja skupina, ki je zastopala Slovenijo na letošnjem bienalu likovne umetnosti v Benetkah.

GORNJA RADGONA: V prostorih ljudske univerze je na ogled pregledna razstava knjig akademika dr. Antona Trstenjaka.

LENDAVA: V Galeriji Lendava si lahko ogledate pregledno razstavo karikaturnih, stripa in risanega filma Mikija Mustra. Razstavo posreduje Dolenjski muzej iz Novega mesta in bo odprta do 3. februarja.

ČAKOVEC: V Čakovcu je na ogled mednarodna razstava Panonia '95, po tem pa se bo preselila v Galerijo Murska Sobota. Na njej sodelujejo

tudi člani DLUPP-a, in sicer Vlado Potočnik, Mirko Rajnar, Jože Denko, Suzana Kiraly-Moss in Endre Gönter.

LENDAVA: V galerijskem prostoru hotela Elizabeta v kompleksu Mlinška si lahko ogledate razstavo slik akademskega slikarja Lojzeta Logarja.

ORMOŽ: V četrtek, 18. avgusta, bo ob 18. uri v avtosalonu Renault otvoritev razstave Zlatka Gnezda. V kulturnem programu bo nastopila tudi maja Frangež (flavta) in Metka Žižek (klavir).

PRIREDITVE

DOBROVNIK: V petek, 19. januarja bo v Kulturnem domu ob 18.30 uri prireditev ob dnevu madžarske kulture.

LENDAVA: V knjižnici bo v nedeljo, 21. januarja ob 17. uri slavnostni program ob dnevu madžarske kulture.

GORNJI LAKOŠ: V vašem domu se bo v soboto, 20. januarja ob 19. uri predstavila amaterska gledališka skupina iz Dobrovnika.

MURSKA SOBOTA: V torek, 23. januarja, se bo začel začetni in nadaljevalni tečaj likovne delavnice. Vse informacije lahko dobite po telefonu 22 125, int. 6, od 11. do 14. ure ali 23 646. Pisne prijave lahko pošljete na Poštni predal št. 197, za ZZRKM.

6. tradicionalno srečanje Prlekov v Mariboru V znamenju Trstenjakovega jubileja

»Vi ste se ob 90-letnici spomnili mene, jaz pa tistih devetdesetletnikov, ki so pozabljeni,« je na srečanju povedal slavjenec akademik dr. Anton Trstenjak

Letošnje srečanje Prlekov in prijateljev Prlekije je bilo v dvorani Tabor v Mariboru, na njen pa se je zbralo 1.118 ljudi. Mnogi teh so se pripeljali z vlakoma, ki sta krenila na pot iz Gornje Radgone in Ljubljane. Na slednjem sta bila tudi slavjenec akademik dr. Anton Trstenjak in predsednik države Milan Kučan. Organizator letošnjega, tokrat že 6. takega srečanja, je bila Mestna občina Maribor, ki ji načeljuje dr. Alojz Križman, prav tako Prlek, rojen v Križevcih pri Ljutomeru. Ta je tudi prvi nagovoril slavljence in druge obiskovalce:

»Pokrajina med Dravo in Muro je preprosta in idilična. Je dežela dela in potu, je dežela, polna petja, je dežela bogatstva, upanja in življenja, je dežela človeškega srca. Je pa tudi na nek način otročja, domiselna in objestno razposajena. Delo in moči si tam najde človek, kakor da bi nameraval večno živeti. Pristrčnost, preprostost in idiličnost krasijo našo Prlekijo. Vsi, ki izhajamo iz te idilične pokrajine, čutimo neko ožjo identiteto. Brez čutenja ožje identitete tudi ni pripadnosti narodni identiteti.«



Na srečanju Prlekov v Mariboru je predsednik države Milan Kučan izročil akademiku dr. Antonu Trstenjaku častni znak svobode R Slovenije. - Foto: L. Kr.

»Dragi Prleki in vsi, ki ste tukaj zbrani ob moji visoki obletnici. Prav vsem se prisrčno zahvalim, začeni s predsednikom naše države. Da ne bi koga užalil, ne bom nikogar imenoval, le vsem iskrena hvala, da ste prišli na to slovesnost.« V nadaljevanju svojega nagovora je menil, da bi bil krivičen, če bi si dal slaviti 90-letnico življenja, ob tem pa bi pozabil mnoge, ki so prav tako doživeli 90 let življenja, in se jih ni nihče spomnil.

Dr. Alojz Križman je akademiku izročil stekleničko vina, pridelanega na 400 let stari znameniti mariborski trti. Steklenička je imela zaporedno številko 90, torej toliko, kolikor je star dr. Trstenjak. Sicer pa so jubilarju čestitili tudi mnogi župani, pa tako tudi gornjeradgonski Miha Vodenik, ki je obljubil, da bo tako srečanje 1988. leta pripravili v Gornji Radgoni. Srečanje Prlekov in prijateljev Prlekije v letu 1997 bo v Ljubljani.

L. KRAMBERGER

Geza se zeza Na desnem bregu Mure

Prejšnji četrtek smo naš radio Murski val in oddajo Geza se zeza preselili na desni breg Mure - v Križevce pri Ljutomeru. Od tam smo namreč prejeli največ kupončkov na naše nagradno vprašanje, ki vam ga vsak četrtek zastavimo v Vestniku. Naš gostitelj pa je bila gostilna Zorko iz Borecev.

Geza se je tako kot ponavadi pogovarjal s svojimi poslušalci in z gosti, ki so se udeležili oddaje v živo. Z nekaterimi gostji, in tokrat je bila to 83-letna Prlečka, pa je tudi zaplesal.

Zbrane sta zabavala tudi pevec iz Prlekije Darko Kegl in že nadvse uveljavljena mlada pevka Manja Salamun. Manja je izžrebala tudi mesečne nagradence. Tokrat so bili to Karla Madžarič, Mar-kovci 24, 69204 Šalovci, Sre-

čko Gyerkeš, Žitkovci 40, 69223 Dobrovnik, Geza Šanca, Domanjsevi 109, 69206 Križevci v Prekmurju, Ljudmila Škalič, Selo 31/a, 69207 Prosenjakovci ter Janko Veršič, Postružnikova 3, 699240 Ljutomer.

Na svidnje prihodnjic v kraju, od koder bomo dobili največ dopisnic. Nikoli ni prepozno, da odgovorite na zapletena vprašanja, ki jih zastavlja voditelj Geza se zeza.

ANR

Pomurje - slepo črevo zelene Slovenije

Ko je sredi decembra 1995 Slovenija (oz. institucije, ki lahko to v imenu države počnejo) sprejela celotno grafično podobo slovenskega turizma, katere snovalec je bila agencija FUTURA (agencija leta - ZLATI BOBEN 1995), se je ob t. i. novo podobo spotaknil priznani likovni kritik g. Brane Kovic in je ustvarjalcem predvsem pa tistim, ki so to delo izbrali, predložil grafiko Andya Warhola, nastalo leta 1964. V kratki analizi in primerjavi obeh del jim je očital nepoznavanje Warholovega opusa, krajo intelektualne lastnine oz. kitenje s tujim perjem.

Kritika je zelo ostra, pri vsem skupaj pa se mi zdi pomembno dejstvo, da je znotraj štirih petlinstnih cvetlic in slogana THE GREEN PIECE OF EUROPE prišlo tudi Pomurje na svoj račun. Lahko bi rekli prvič v zgodovini. Še vedno se dobro spominjamo lipovega lista in sončne strani Alp, s katerima smo se v osemdesetih hočeš nočeš istovetili. Ta podoba je zunaj naših meja predstavljala tudi Pomurje. Bili smo zraven, ampak le kot organizmu izrezano slepo črevo, saj bi podobnosti, ki jih ima Po-

murje s sončno stranjo Alp in lipovim listom, lahko našli vsaj ti-soč.

Podobna situacija se je primerila pred nekaj leti, ko so hoteli Sloveniji »prilepiti« slogan oz. geslo ALPADRIA, katerega namen bi bilo ločevanje Slovenije od po imenu podobnih Slovaške, Slavonije itd.

Akcija je na našo srečo propadla, ker bi geslo ALPADRIA lahko označevalo tudi katero drugo pokrajino, pri tem se pa ni nihče trudil dodati temu imenu kakšno kratico, ki bi označila pa-

nonski del naše pokrajine in s tem vzpostavil trikotnik, ki je edinstven le Sloveniji. Čeprav je o geslu ALPADRIA tekla beseda kar nekaj mesecev in so organizatorji akcije javno pozivali tako širše občinstvo kot tudi strokovne javnosti k izmenjavi mnenj, so na temo razpoznavnosti Slovenije zunaj naših meja lomili kopja le redki, sicer eminentni posamezniki. Tudi iz pomurskih logov ni bilo nikakršnega odziva, čeravno bi se primerilo, da bi v prihodnosti našo pokrajino prodajali pod geslom ALPADRIA. Verjetno je to le ena od posledic lokalne samouprave, kjer se strokovni pristop k promociji kraja prične in konča s pluzenjem snega do svoje table, pri tem pa več nihče ne razmišlja o regiji. Vsekakor pa moramo pohvaliti madžarske carinike, saj smo se z njihovo pomočjo uspeli v lanskem letu celo dvakrat uvrstiti na naslovno stran najeminentnejšega časnika v Sloveniji, pri me-

dijski promociji regije pa ne smemo zanemariti beguncev, tih tapcev mamil, narkomanov in kakšnega kreativnega samomaničarja. Kaj več niti ne potrebujemo saj je vsakemu povprečnemu Slovencu popolnoma jasno, da smo v Pomurju ljudje z rogov, katerih materin jezik je madžarski, obenem pa se zelo dobe prehranjujejo. Vse, kar nam storiti, je pripraviti svinjske polovice po meri prtljažnika osebe, ga avtomobila ter izvoliti tri pol-slance v Državni zbor, saj bomo kmalu potrebovali nekoga, komu bomo očitali, da ni naredil nič za Pomurje.

Navkljub polemikam pa smo lahko z novo celotno podobo slovenskega turizma zadovoljni in če že nismo neposredno oboje, smo lahko veseli, da na vsaj izrezali niso. Za kaj več bomo morali poskrbeti sami, pa bomo še naprej SLEPO ČREVO ZELENE SLOVENIJE. Matej Fiser

V LB Pomurski banki po zaključku leta 1995

Dobiček med delničarje

S 6,5 milijarde tolarjev jamstvenega kapitala si je banka zagotovila licence za opravljanje vseh bančnih funkcij

Prvi podatki, ki so na voljo, kažejo, da je bilo poslovanje Pomurske banke v letu 1995 uspešno, po besedah direktorja Viktorja Šubla pa je banka s tem uresničila tudi enega od osnovnih zastavljenih ciljev - pozitivni finančni rezultat in doseganje dobička, ki ga bodo razdelili tudi med delničarje. Po prvih ocenah bo dobička za okoli 100 milijonov tolarjev, vendar podatek se ni dokončen, saj čakajo na revizijo, minimalni dobiček pa v nobenem primeru ne bi smel biti manjši od 30 milijonov tolarjev.

V Pomurski banki so v letu 1995 izpolnili pogoj o zagotovitvi ustrezne višine jamstvenega kapitala, saj so ga presegli za 2,5 milijarde tolarjev, s 6,5 milijarde jamstvenega kapitala pa je banka tako ohranila vse licence za samostojno opravljanje vseh bančnih funkcij. Izjema je le samostojno finančno poslovanje s tujino, za kar imajo prav tako pogoj, vendar te posle zdaj uspešno opravljajo preko Nove Ljubljanske banke, ki uživa v tujini ustrezen ugled in zaupanje. Med cilji poslovanja v lanskem letu je bilo tudi čiščenje starih dvomljivih terjatev (dubioz) v podjetjih, kar je seveda imelo za posledico stečaj nekaterih podjetij, vendar pravijo, da mora banka delati v interesu svojih delničarjev, zato se pač obnaša tako, kot je v tržnih pogojih gospodarjenja zanjo najboljša. Neuresničena pa je ostala ureditev statusnega položaja banke, zaenkrat ostajajo še naprej v sistemu Nove Ljubljanske banke, vse pa kaže, da bodo takšen status v nekoliko drugačnem odnosu ohranili tudi naprej. Sicer pa je ureditev statusnega položaja ena od prihodnjih nalog, za kakšno obliko organiziranosti se bodo odločili, pa je odvisno od volje delničarjev.

Uspeh banke je moč meriti tudi po pridobivanju sredstev varčevalcev, in čeprav se v pokrajini ob Muri pojavljajo nove banke s svojimi poslovalnicami, Pomurska banka uspešno ohranja prednostni položaj. V lanskem letu se je njena bilančna vsota povečala za 7,67 milijarde tolarjev ali za 23 odstotkov, kar predstavlja 13-odstotno realno povečanje, bilančna vsota Pomurske banke pa je tako dosegla raven dobrih 41,5 milijarde tolarjev. Največji delež v izvirnih sredstvih banke (ta predstavljajo 88 odstotkov celotnega bančnega potenciala) zavzemajo sredstva občanov, saj je njihov delež 42-

odstoten, kar 68 odstotkov sredstev občanov pa je v devizah.

Ker je ena od nalog banke tudi servisiranje oz. kreditiranje tukajšnjega gospodarstva in drugih pravnih in fizičnih oseb, v Pomurski banki ne zanemarijo naložbene dejavnosti. Seveda je varnost naložb primarnega pomena, zato prevladujejo hipotekarna posojila. Čeprav še vedno prevladujejo posojila za tekoče poslovanje, pa so v letu 1995 že hitreje naraščale naložbe v razširjeno reprodukcijo, kar delno kaže tudi na to, da se razmere v gospodarstvu vseeno izboljšujejo. V letu 1995 so se povečale tudi naložbe v malo gospodarstvo. Pomurska banka je s kreditiranjem tega sektorja prisotna na celotnem območju Pomurja, skupaj z občinami pa je poskrbela za razvoj malega gospodarstva, in tako za te

namene dodatno zagotovila okoli 300 milijonov tolarjev. Povečuje se tudi obseg poslovanja z občanmi, saj so se naložbe občanom v lanskem letu povečale za dobro četrtino, med njimi pa največji delež predstavljajo potrošniški krediti. V Pomurski banki pravijo, da je bila njihova ponudba v primerjavi z ostalimi bankami konkurenčna, v lanskem letu pa so 11 tisoč posojilojemlacom

Pomurska banka je ustanovitelj Pomurske družbe za upravljanje skladov, ki je doslej ustanovila tri investicijske družbe za zbiranje certifikatov občanov. Prva in druga Pomurska investicijska družba sta že registrirani s skupnim osnovnim kapitalom 7,195 milijarde tolarjev, tretja investicijska družba pa bo z zbiranjem certifikatov zaključila 31. januarja. Razpisani osnovni kapital te družbe je poldruga milijarda tolarjev. Prva Pomurska investicijska družba je doslej sodelovala na treh, druga pa na dveh dražbah za prodajo paketov delnic podjetij, za nakupe delnic pa sta porabili 935 milijonov tolarjev, od tega 224 milijonov za pakete delnic pomurskih podjetij.

odobrili za več kot 2,75 milijarde tolarjev posojil. Poleg klasične posojilne in varčevalne ponudbe v banki uvajajo tudi sodobne storitve, med katerimi zavzema po-

li prostore na Trgu zmage v Mariboru, vrednost naložbe pa bo znašala okoli 3 milijone tolarjev.

LUDVIK KOVAČ

LDS

Dati vsebino svojemu delu

Ker smo skočili v volilno leto, nas ne sme čuditi, da so tudi stranke v Pomurju začele bolj intenzivno sestankovati. V petek so se v Lendavi zbrali člani občinskega odbora Liberalne demokracije Slovenije.

Predsednik izvršnega odbora Igor Šetine je v svojem poročilu izpostavil predvsem delo štirih poslancev v občinskem parlamentu, ki so velikokrat nemočni, saj jih ostali v občinskem svetu navadno preglasujejo. In kako je s člani? Le-teh je 80 do 90, zanimivo pa je, da je le tretjina plačala članarino.

V razpravi so nekateri pogrevali stare zadeve, nezadovoljni z rezultati volitev v območnem odboru stranke, drugi pa so predlagali, da stranka najde stik s članstvom, zato bi morali svojemu delu dati tudi vsebino, se pravi pripraviti takšen program, ki bi pritegnil člane in volilce. Za novega tajnika so imenovali Štefana Harija. Najpomembnejši sklep je bil, da se izvršni odbor sestane in oceni, ali je potrebna programskovolilna konferenca in jo potem tudi pri-

pravi. Sestanka v Lendavi so se udeležili tudi trije LDS-ovi poslanci: Vika Potočnik, dr. Bojan Korošec in Geza Džuban. Vika Potočnik je izpostavila tri aktualne teme: proračun za letošnje leto, vodenje zunanje politike in sprejemanje paketa šolske zakonodaje. Dr. Bojan Korošec je dodal nekaj besed o našem zdravstvu, predvsem o potrebi po večji racionalizaciji, saj denar, ki ga namenjamo zdravstvu, ni več brez dna.

Geza Džuban, ki je mnenja, da ga v zadnjem času nekateri mediji neupravičeno napadajo, pa se je ustavil predvsem pri infrastrukturi in kmetijstvu. Predlog letošnjega proračuna po njegovem ni tako slab, če ga ocenjujemo iz lokalnega, obmurskega vidika.

Pri kmetijstvu pa je izpostavil predvsem to, da so poslanci in odbor za kmetijstvo storili vse, kar je v njihovi moči in da ne smemo pozabiti, da je izvajanje kmetijske politike pri nas predvsem stvar dveh ministrstev.

Silva Eder

Murska Sobota Več skrbi malemu gospodarstvu

V mestni občini je namenjeno ustrezno skrb tudi pospeševanju razvoja malega gospodarstva. V ta namen je izdelan predlog za dodelitev sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere iz občinskega proračuna. Po večkratnih proučitvah vseh vlog prosičev za subvencioniranje realne obrestne mere in upoštevanju ustreznih meril je komisija za dodeljevanje sredstev selektivno obravnavala prispele prošnje malih obrtnikov in podjetnikov.

Pri tem je komisija upoštevala, da znaša najvišji odobreni znesek subvencioniranega posojila 5 milijonov tolarjev, medtem ko vlogarji za primakljaje virov obratnih sredstev ni obravnavala. Zato je komisija v skladu z merili lastne

udeležbe nekaterim prosičcem že odobrene zneske subvencioniranega posojila primerno znižala.

Spričo velikega števila prispelih vlog in znatnega preseganja razpisane vsote posojil se je komisija, ki jo vodi Josip Kelemen,

odločila, da ponovno predlaga odobritev višjega zneska posojil od prvotno razpisanih. Zato je komisija za dodeljevanje sredstev na mestni svet naslovila predlog, po katerem bi razpisano vsoto 75 milijonov tolarjev povišali na 98 milijonov 576 tisoč SIT. Tako je na seznamu kar 32 prosičev za subvencioniranje realne obrestne mere za pospeševanje razvoja malega gospodarstva, ki so zaprosili za 167 milijonov 826 tisoč tolarjev posojil. S pomočjo LB Pomurske banke, UBK in SKB banke ter ABC Pomurke bo možno uresničiti večino naložb v nakup, razširitev in obnovo poslovnih prostorov, kakor tudi skladišč, nakup strojev in opreme, zlasti računalniške, nakup lokali in trgovin ter posojil za obratna sredstva.

M. JERŠE

Pomurski tisk na dobri poti

O negotovem položaju Grafičnega podjetja Pomurski tisk iz Murske Sobotice, ki se je zaradi prezadolženosti in pomanjkanja dela znašlo v slepi ulici, iz katerega sprva niso videli jasne poti, je bil govor še pred nekaj meseci. Kot kaže, se razmere v tem 159-članskem kolektivu vendarle izboljšujejo, saj so medtem večino dolga dobaviteljem surovin uspešno odplačali. Ob sodelovanju bančnih strokovnjakov so poravnali okrog 90 odstotkov finančnih obveznosti do dobaviteljev reprodukcijskega materiala in surovin. Če vemo, da je Pomurski tisk le-tim dolgoval celo 60 milijonov tolarjev, je podatek vsekakor spodbuden.

S tem se v znatni meri izpolnjujejo določila iz sanacijskega programa, ki predvideva tudi temeljito prevetritev proizvodnega programa. Med drugim so že opustili nedonosno tiskanje knjig in drugih izdelkov, ki so jim v preteklosti prinašali izgubo. V tem trenutku je vsekakor pomemben sporazum o podaljšanju vračanja posojil LB Pomurski banki in tujemu dobavitelju strojne opreme. Uspehi so se namreč dogovorili, da rok za plačevanje le-tega podaljšajo na deset let. Do takrat pa bo treba za nakup strojne linije za večbarvni tisk odplačati približno 320 milijonov tolarjev dolga.

Seveda pa bi bilo iluzorno pričakovati, da bo dosledno uresničevanje sanacijskega programa, za katerega so se odločili zaposleni v

Grafičnem podjetju Pomurski tisk, potekalo brez težav. Pri tem so se zaposleni morali odreči marsičemu in med drugim pristati tudi na nižje mesečne plače od običajnih, ki jih prejemale z določeno zamudo. Ni pa šlo tudi brez odpuščanja nekaterih delavcev. Tako so že prekinili delovno razmerje s 25 delavci. Po sanacijskem programu pa je predvideno, da se bo število zaposlenih od prvotnih 159 znižalo le na sto.

M. JERŠE

Nagrajenci velike božične križanke:

1. nagrada v višini 40.000 tolarjev - Darja Copol, Srednja Bistrica 27, 69232 Črenšovci.
 2. nagrada v višini 30.000 tolarjev - Jože Horvat, Rojska 27, 61230, Domžale.
 3. nagrada v višini 20.000 tolarjev - Izток Lovrenčec, Ulica 9. maja 19, 69240, Ljutomer.
- Po 10.000 tolarjev prejmejo: Marija Kolenc, Dobrovnik 162, Julijana Glazar, Kroška 11, Murska Sobota, Miran Jelen, Panonska c. 15, Radenci, Jasna Lebar, Juša Kramarja 8, Črenšovci, Eva Zupan, Cesta Svobode 26, Radovljica, Sandra Benke, Partizanska 31, Murska Sobota, Ana Pantič, Panonska 4, Turnišče.

Vsem izžrebancem čestitamo.

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na Ljubljanski borzi oz. trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom, 9. 1., in ponedeljkom, 15. 1. 1996.

Borzna kotacija A - redne delnice

V torek, 10. januarja, se je delnica Finmedie zadržala na ponedeljkovem nivoju 27000, ko je bilo za 69,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne je njen enotni tečaj poskočil na 27646 ob 87,8 mio tolarjev prometa, vendar je v četrtek padel na 27102 (29,7 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 27210, ko je bilo za 49,4 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 27300 ob 30,9 mio tolarjev prometa.

Po skoraj mesecu dni (zadnji posel je bil sklenjen 13. 12. 1995) se je v sredo ponovno trgovalo z delnico Leka, prometa je bilo za kar 60,6 mio tolarjev, njen enotni tečaj pa je padel s 13000 na 12110.

Enotni tečaj delnice Probanke je zdrsnil v torek s 16660 na 16194, ko je bilo za 6,7 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 15333 ob 10,3 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 16014 (5,4 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 16131, ko je bilo za 14,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 16258 ob 2 mio tolarjev prometa.

Tudi Salusova delnica je v torek padla, njen enotni tečaj se je tako znižal s 16830 na 16272, ko je bilo za 11,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 15820 ob 8,1 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 16120, ko je bilo za 8,7 mio tolarjev prometa, v petek poskočil na 16827 ob 6,7 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 17123 (2,6 mio tolarjev prometa).

S 34980 na 34095 je padel v torek enotni tečaj delnice SKBR, ko je bilo za 26,8 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 32489 ob 56,4 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 32876 (31,6 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 33062, ko je bilo za 14,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 32979 ob 20,2 mio tolarjev prometa.

Borzna kotacija A - obveznice

9. januarja 1996 je porasel s 112,3 na 112,4 enotni tečaj obveznice Abanke (AB01), ko je bilo za 6,7 mio tolarjev prometa ter se na tem nivoju zadržal tudi naslednjega dne ob 47,9 mio tolarjev prometa, pravtako pa tudi v četrtek (4,3 mio tolarjev prometa). Stabilen je njen enotni tečaj ostal tudi v petek, ko je bilo za 4,1 mio tolarjev prometa.

V torek je bil prijavljen aplikacijski posel z obveznico Banke Celje (BCE1) v vrednosti 12,4 mio tolarjev, njen enotni tečaj je porasel s 108,3 na 108,5, naslednjega dne je njen enotni tečaj padel na 108,4 ob prometu 855 tisoč tolarjev, v četrtek pa na 108,3 (118 tisoč tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 108,0, ko je bilo za 844 tisoč tolarjev prometa.

Enotni tečaj obveznice RSL 1 je v torek porasel s 103,9 na 104,2, ko je bilo za 6,4 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 103,0 ob 59,8 mio tolarjev prometa.

S 118,8 na 118,0 je padel v torek enotni tečaj obveznice RSL 2, ko je bilo za 48,5 mio tolarjev prometa, naslednjega dne porasel na 118,3 ob 11,2 mio tolarjev prometa, v četrtek pa ponovno padel, tokrat na 118,2 (119,3 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 118,0, ko je bilo za 100,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 117,8 ob 103,3 mio tolarjev prometa.

Prvič v tem letu se je trgovalo z obveznico RSL8 v petek, njen enotni tečaj je padel z 99,7 na 99,5, prometa pa je bilo za skromnih 70 tisoč tolarjev. Letos se je 11. januarja prvič trgovalo tudi z obveznico RSL11, njen enotni tečaj je padel za 1,0 odstotno točko na 100,0, ko je bilo za 2 mio tolarjev prometa ter se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek ob prometu 949 tisoč tolarjev.

V torek je porasel enotni tečaj obveznice RS01 z izkoriščeno davčno olajšavo s 103,1 na 104,3, ko je bilo za 819 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 104,3 ob 5,7 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj zdrsnil za kar 1,3 odstotne točke na 103,0, ko je bilo za 198 tisoč tolarjev prometa, v petek porasel na 103,5 ob 4,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 103,8 (1,5 mio tolarjev prometa). Na ponedeljkovem nivoju 118,0 je v torek ostal enotni tečaj obveznice RSL 2 z izkoriščeno

davčno olajšavo (takrat se je tudi izenačil s tečajem obveznice brez izkoriščene olajšave), ko je bilo za 213 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne zdrsnil na 117,0 ob aplikacijskem poslu 106 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa na 116,9 (1,6 mio tolarjev prometa). Enotni tečaj obveznice SKB 1 je porasel v torek s 107,0 na 107,4, ko je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 932 tisoč tolarjev, naslednjega dne pa se je vrnil na 107,0 ob prometu 413 tisoč tolarjev. V četrtek je njen enotni tečaj poskočil na 107,5, ko je bilo za 69 tisoč tolarjev prometa, v petek pa padel na 107,3 ob prometu 69 tisoč tolarjev. Na ponedeljkovem nivoju (111,5) je ostal v torek enotni tečaj SKB2, ko je bilo za 21 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 111,6 ob 19,9 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 111,8, ko je bilo za 17,8 mio tolarjev prometa.

11. januarja se je prvič v tem letu trgovalo z obveznico Sklada za razvoj (SKR 1), njen enotni tečaj je poskočil za 1,7 odstotne točke na 87,0, prometa pa je bilo za 771 tisoč tolarjev. V ponedeljek je njen enotni tečaj zdrsnil za 6,0 odstotnih točk na 81,0 ob prometu 2,3 mio tolarjev.

Borzna kotacija B - redne delnice

9. januarja je porasel enotni tečaj delnice BTBR s 14675 na 15000, ko je bilo za kar 83,8 mio tolarjev prometa, v četrtek nekoliko padel na 14953 ob prometu 523 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj porasel na 14990, ko je bilo za 90 tisoč tolarjev prometa. Padel je v torek enotni tečaj Dadasove delnice in sicer s 157170 na 15158, ko je bilo za 35 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 148974 ob 42 mio tolarjev prometa, v četrtek pa poskočil na 151729 (33,1 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj rahlo padel na 151379, ko je bilo za 26,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 148630 ob 23 mio tolarjev prometa.

Za 300 tolarjev na 26800 je porasel v torek enotni tečaj delnice Gradbenega podjetja Grosuplje, ko je bilo za 268 tisoč tolarjev prometa, v četrtek pa še za 300 tolarjev na 27100 ob prometu 271 tisoč tolarjev.

Na ponedeljkovem nivoju 4801 se je zadržal v torek enotni tečaj delnice Hipotekarne banke Brežice (HBR) ob skromnih treh lotih prometa, v sredo je padel za 1 tolar na 4800 ob prometu 1,5 mio tolarjev, v četrtek pa na 4507 (135 tisoč tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 4641, ko je bilo za 69 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 4587 ob prometu 138 tisoč tolarjev.

Po prvem dnevu kotacije na borzi, ko se je enotni tečaj delnice Kolinske izoblikoval nad nominalno vrednostjo, je prišel naslednjega dne (v torek) padati. V torek je tako padel s 1124 na 1014, ko je bilo za 3,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 915,3 ob 5,2 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 833,3 (85 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 859,1, ko je bilo za 5,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 893,7 ob 7,5 mio tolarjev prometa. Za 11 tolarjev na 16989 je padel v torek enotni tečaj delnice Hmezd banke, prometa pa je bilo za 357 tisoč tolarjev. S 13062 na 12476 je padel v torek enotni tečaj MK Založbe, ko je bilo za 3,9 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 11698 ob 1,4 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 12718 (471 tisoč tolarjev prometa).

Tončka Božinovič

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE MURA

Murska Sobota, p. o.

razpisuje

delovno mesto

VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjevati še:

- da imajo visoko ali višjo šolo ekonomske smeri in 2 oziroma 3 leta delovnih izkušenj.

Prijavo z navedenimi dokazili je treba poslati na upravo podjetja v 15 dneh po objavi.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 30 dni od objave.

ABANKA, d. d., Ljubljana

objavlja za svojo ekspoziuro v Murski Soboti

delovno mesto

STROKOVNEGA REFERENTA za področje kreditiranja fizičnih in pravnih oseb

Od kandidata pričakujemo:

- VII. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- eno leto delovnih izkušenj
- usposobljenost za delo z računalnikom

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom vašega dosedanjega dela pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

Služba za kadrovske in organizacijske zadeve Abanke, d. d., Ljubljana, Slovenska 58, 61000 Ljubljana.
O izidu izbire bomo kandidate obvestili pisno takoj po sprejemu sklepa.

Prodaj vinoteko na

Zvezni ulici 10 v Murski Soboti.



Vse informacije na tel.: (069) 32 027

TRGOVSKO OBRATNA ZADRUGA

prekmurka

MURSKA SOBOTA, Slomškova ul. 25

razpisuje prosto delovno mesto
vodje gradbene dejavnosti

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so poleg splošnih, z zakonom določenih še naslednji:

- visoko- ali višješolska izobrazba gradbene smeri z opravljenim strokovnim izpitom
- najmanj tri leta delovnih izkušenj pri gradnji objektov
- Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s 5 mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izboru pisno v 30 dneh od objave razpisa.



BREŽICE
Trg Iznancev 1a, tel. 0608 62-236

LJUBLJANA
Dunajske 20, tel. 061 133-11-55

MARIBOR CELJE
Parizanska 3-5 Ljubljanska 3a
tel. 062 29-460 tel. 063 28-936

KRANJ PTUJ
Koroška 2 Žnidarjevo n. 11
tel. 064 211-644 tel. 062 772-531

KOPER
Ferrarska 12, tel. 066 38-290



Le malokomu je dano, da bi dočkal visoko starost. Franciška Knez je na silvestrovo stopila v 96. leto svojega življenja, saj se je narodila 31. decembra 1900. leta na Kapeli. Večino svojega dolgega življenja je preživela na delu v vinogradih. Upokojenka je od 1956. leta, torej skoraj 40 let! Ob tokratnem jubileju je povedala, da se za dolgost življenja mora zahvaliti edinemu sinu Frančku, ki skrbi zanjo in njeno sestro Antonijo, ki pa je celo starejša: aprila bo dopolnila 100 let! - Fotografija: L. Kramberger

BUKOVNICA - V tem majhnem kraju s 36 hišnimi številkami, od tega je naseljenih le 22 hiš, v katerih živi okrog 70 prebivalcev, je bilo pred štirimi desetletji dvakrat toliko ljudi.

Zato si veliko obetajo od novega projekta, ki bi omogočil hitrejši razvoj tega območja. Zaenkrat je aktualen projekt bioturizma in biokmetovanja, ki ga skuša uveljaviti podjetje Mikrokozmos. Kdaj bo možno uresničiti večji projekt gradnje turističnega naselja z dvema hoteloma, športnimi objekti, igriščem za golf in konjeniško stezo, pa bo pokazal čas. M. J.

ROGAŠOVCI - Pred kratkim so ustanovili OO socialdemokratske stranke in za predsednika izvolili Hermana Kisilaka. Prav tako so izvolili dva podpredsednika, in sicer Stanka Štota iz KS Sv. Jurij in Marjana Madjara iz KS Pertoča ter 3-članski nadzorni odbor in tajnika OO.

Kot najvažnejšo nalogo so opredelili, da se bodo sestali pred vsako sejo občinskega sveta in tako čimveč prispevali k hitrejšemu razvoju rogašovske občine. M. J.

MARKIŠAVCI - Krajevna skupnost je dala pobudo za skupno organiziranje tedna starejših občanov s sosednjimi Nemčavci. Tako so že konec minulega leta pripravili skupno pogostitev in se dogovorili, da bodo v prihodnje take prireditve izmenično organizirali v obeh krajih. Stroške si delijo glede na število prisotnih. Rdeči križ v Nemčavcih pa je razdelil pakete vsem tistim, ki se iz zdravstvenih razlogov niso mogli udeležiti omenjene prireditve. M. J.

NEMČAVCI - V krajevni skupnosti je več kot 2,9 kilometra cest, od katerih jih je asfaltiranih dobrih 1,6 kilometra, medtem ko jih je 1,3 kilometra še vedno makadamskih.

To so naslednji odseki: Lutarič-RTV oddajnik Nemčavci, Nemčavci-Markišavci, pokopališče Nemčavci-Martjanci in krak do ograje RTV oddajnika. Pri tem pa niso zajete poljske ceste in poti. M. J.

Srečanje z dimnikarjem Karlom Belcem iz Gornjih Petrovec

Črni mož prinaša srečo

Ko boste zagledali dimnikarja, se le primite za gumb in srečni boste

Domanjsevi, Hodoš, Čepinci, Neradnovci, Lucova, Peskovci, Budinci, Dolenci, Šalovci, Markovci, Krupljevnik, Adrijanci ... To so naselja, ki jih že 22 let, odkar je dimnikar, obiskuje Karel Belc iz Gornjih Petrovec in čisti dimnike. Ljudje so se navadili nanj, on na njih, tako da je za vse prav. Sicer pa, kdo bi se branil človeka, četudi je v črnem oblačilu, ki prinaša srečo, le za gumb na obleki se je treba prijeti, brž ko ga zagledaš.

Karel Belc obišče domačije v omenjenih krajih mesečno enkrat. Zgodi se, da pri določeni hiši v tistem hipu ne more omesti dimnika, očistiti peči ..., ker ravno tedaj kurijo. Če je tako, pride drugi. Včasih pa tam, kamor ga pripelje pot, povedo, da so dimnik oziroma peč že sami očistili in mu tako prihranili delo. Tudi v redu, toda izvele knjižico, kjer se je treba podpisati, da jih je obiskal in je bilo delo opravljeno. Na eni takih domačij sem se tudi sam srečal z njim in poklepeta.

Ni več črnih kuhinj

»Na območju, kjer opravljam dimnikarske storitve, ni več črnih kuhinj ali pa visokih dimnikov, na katere bi se moral povzpeti in jih tako čistiti, pač pa običajni dimniki. Še največ je takih, ki imajo dimna okna na podstrešju, zlasti v starih hišah.«

»In kaj kmečki ljudje hranijo na podstrešjih?« sem brž vprašal, čeprav sem domneval, kako bo odgovoril.

»Ja, kaj bi imeli? Šunke in klobase vendar!«

Potem je dimnikar Karci povedal, da je ni hiše, kjer bi mu ne

ponudili kozarčka take ali drugačne pijače, ki jo tu in tam tudi srkne, ne pa seveda povsod, kajti potem bi moral izpiti 30 kupic (toliko hiš obišče dnevno), kar pa bi bilo seveda preveč in bi bil proti večeru pošteno »naklajen«. Nikakor pa se ne bi mogel peljati z mopedom, ki je drugače njegov vsakodnevni spremljevalec. Tudi jesti ne more povsod, kjer mu ponudijo šunko, klobase ali kaj drugega, kar je prav tako razumljivo. Se pa najde tudi kdo, ki mu pravi: »Tam gor si, pa si utrgaj klobaso ali si odreži kos šunke!« Karel oziroma Karci je povedal, da takih »ukazov« ne upošteva, saj, če je kdo pripravljen kaj dati, bo to storil sam.

Ko bi bil dimnikar tako domač, da bi si sam (o)drežal, bi ga lahko - če bi kdaj prišli z njim v spor - proglasili za tatu. Pokazal mi je torbo, v kateri ni bilo nobene klobase.

Očiščen dimnik - sreča

Karel, dobrosrčni dimnikar, ki delu Goriškega prinaša srečo, je po svoje srečen človek. Ne gre

Novice s Hodoša

Ogradili bodo pokopališče

Na Hodoš sem se pripeljal z nepreverjenim občutkom, češ da je to vas, kjer je vse manj ljudi, a sem se hudo zmotil, saj so vzgojiteljice peljale na sprehod 23 korenjakov

Gospe (»tovarišice«) Rozalija Totič, Suzana Kramberger in Milena Vukan, ki sem jih prestregel na cesti, ko so gnale četico, so mi pojasnile, da letos obiskuje vrtec na Hodošu 23 otrok, in sicer s Hodoša, iz Šalovca in Krplivnika. Vrtec je sicer odprt od 7. do 15.30 ure. Lepo!

Šest naj ... kmetij

V klepetu s Hodošanom, ki sem ga po naključju ogovoril, sem zvedel, da je v tem obmejnem kraju kakih šest večjih kmetij. Omenil mi je Peilschmidt, Tamaška, Kovača, Eöryja, Romana in Davida, za katerega je še pristavil, da je predsednik vaškega odbora.

»Potem pa kar stopim do nje-ga,« sem si zabundal in čez hip sem se že pozdravil s Francem Davidom, ki je pravkar s traktorsko črpalko črpal gnojnico v cisterno. Kar v toplo kuhinjo me je napotil, sam pa se je šel malo uredit. Medtem sem se pozdravil in pokramljal z mamo, ki mi je brž ponudila ocvirke pogače. Značilna goriška gostoljubnost!

»Verjetno bo zdaj, ko imamo svojo občino (kar zadeva finance), kaj boljše, a smo se zavedli, da brez krajevnega samoprispevka ne bo šlo, pa smo ga nanovo uvedli v decembru lanskega leta. Kmetje plačujemo 8 odstotkov od katastrskega dohodka, delavci pa 2 odstotka od plače. Tako zbrani denar bomo porabljali za sofinanciranje odseka krajevnih cest v dolžini 400 metrov (zaselek Telekser), za sofinanciranje dokumentacije za nov vaški dom in za dotacije društvom. Na Hodošu je društvena dejavnost še kar pestra, četudi imamo le 75 hiš oziroma



Na Hodošu je večjih kmetij le nekaj več kot je prstov na eni roki. Ena takih je kmetija Franca Davida, ki pa uspe najti tudi čas za vodenje vaškega odbora.



Dandanes imajo tudi dimnikarji urejen delovni čas, primerna oblačila in prevozna sredstva. Pa tudi samo delo, vsaj kar zadeva čiščenje dimnikov v gospodinjstvih, je lažje, ko pa ni več ogromnih dimnikov, na katere se je bilo treba povzpeti; tudi črne kuhinje so šle v pozabo. Ponekod pa občasno dimnik očistijo kar sami, dimnikarju podpisajo, da jih je obiskal in ga zadrži na klepetu in ob prigrizku. Na fotografiji je seveda naš junak - dimnikar Karci. (Fotografija: Š. S.)

Se je že dobro odločil. Tudi pravi poklic si je izbral. Je že res, da se pri delu umaže, a nič zato, saj so tuši in

kopalne kadi za to, da se v njih »prerodimo«. Drugače je bilo nekoč, ko tega ni bilo, in so dimnikarji kotovratili od hiše do hiše; tam, kjer jih je zatekla noč, so kar prenočili, včasih kar v vrhnjem oblačilu, zjutraj pa spet naprej: domov pa so se vrnili šele ob koncu tedna. Sem s tem pisanjem koga navdušil za dimnikarja?

Š. SOBOČAN

obvarovano, saj je okrog njega živa ograja. Novo pokopališče pa zaenkrat ne more povsem nadomestiti starega, saj marsikdo, ki ima pokopanega svojca na starem, želi tudi sam tam, ob njem, imeti svoje poslednje počivališče,« je nadaljeval predsednik Franc David.

V razgovoru mi je razkril še en načrt. Ograditi nameravajo tudi črpališče vaškega vodovoda! Ladi



Tole je četica otrok iz hodoškega vrtca, ki je ob novinarjevem obisku korakala po cesti ob skrbnem varstvu »tovarišic« Rožike, Suzane in Milene.

450 ljudi, saj že 102. leto deluje gasilsko društvo, ki ima ta čas 40 članov; dolgoletna je tradicija kulturnega društva, v katerem je zlasti dejaven mešani pevski zbor; imamo nogometni klub, krajevno organizacijo Rdečega križa in najbrž še kako interesno združenje. No, ja, na vidiku je ustanovitev lovskega društva,« je predstavil življenje v svoji vasi vaški predsednik in eden ta večjih kmetijskih proizvajalcev Franc David. Obema je jezik začel hitreje teči, ko sva zvrnila kozarčka rujnega vinca. Značilna goriška gostoljubnost, ki jo srečam tako v slovenskih, madžarskih, kakor tudi v narodnostno mešanih vaseh. Vsi smo predvsem ljudje, šele potem pride (ali ne pride) v ospredje narodnost.

Hodoš še zdaleč ni neznani kraj, kajti to je obmejno naselje, kjer je tudi znani mednarodni mejni prehod z Republiko Madžarsko, zato je skozi naselje dokaj gost avtomobilski promet. Sem pa prihajajo tudi ljudje nabirati gobe. Nabiralec je tudi marsikateri domačin in potem, ko jih proda, si nekoliko zboljša gmetno stanje. »Stara pesem« pa je, da kmetom veliko škode povzroča divjad. Saj dobe odškodnino, ampak oni njive obdelujejo, da oni želi - ne dijadi!

Š. SOBOČAN

Ogradili bodo pokopališče

»V tem letu pa bomo ogradili z žičnim plotom staro vaško pokopališče, da bi tako preprečili divjadi dostop nanj. Imamo pa tudi novejšo pokopališče, ki je že

Družabna kronika

»Šranganje« v Krncih

Mladinci in gasilci so zahtevali odkupnino

Pred kratkim sta se poročila Stanko Sočič in Darinka Vogrinčič, oba iz Krnec. Čeprav ne ženin ne nevesta nista šla iz rojstnega kraja, sta »mladožence« na poti na poroko naletela na cestno zaporo. Vaška mladina in gasilci so postavili čez cesto daljšo mizo, jo pogrnili z belim prtom ter položili nanjo po dva litra vina in mineralne vode, več kozarcevter darilo za ženina in nevesto. Zahtevali pa so »carino« oziroma odkupnino za slovo od »medik stanu«. Ko pa bi nevesta odhajala iz vasi, bi seveda hoteli

odkupnino zanjo. Ženin, njegova vim staršem, starešinom, preostalo nič drugega, kakor da so segli po denarnicah in dali bankovce v modro kuverto. Količen je bil znesek, to je »vojna tajna«. Vsota sploh ni pomembna, pomebnost je družabnost. Na dan, ko se človek poroča, mora biti veselo. Morda se bodo celo vrnili časi, ko bodo spet sične gostije. Zdaj je porok malo pa še te so čisto nekam »skrivnostne«, saj pogosto šele iz časopisa zveš, da se je ta in ta oženil. Naj živi »šranganje«!



Krncani lepe Darinke niso dovolili odpeljati iz vasi, ampak jo je poročil savačan Stanko. Pa vendarje: ta se je moral oddolžiti z ustrezno napitnico. Le kdo pa se ne bi za tako lepoticiko?! - Fotografija: Ernest Škerlak

SOS

telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja
061 441 993 ali 97 82,
od 18. do 23. ure.

Bili smo na krajšem obisku v Lucovi na Goričkem

Kdo je spet pogнал žago?

Lucovčani so kupili zemljišče ob pokopališču, da bi na njem čez čas zgradili mrliško vežico, kajti zazdaj pogrebno orodje hranijo v pokopališki kapelici

Tako kot v množici drugih krajev, se je v tem stoletju tudi v Lucovi zmanjšalo število prebivalcev; zdaj jih je 160, pred devetdesetimi leti pa jih je tam prebivalo 280, čeprav so bile življenske razmere mnogo težje od današnjih.

Lucova se sestoji iz več zaselkov, ki se razprostirajo v povišju Velike Krke. Skozi del naselja pelje občinska cesta Adrijanci-Lucova-Neradnovci, ki so jo pred letom dni asfaltirali. Še vedno pa ni moderniziran krak te ceste, ki pri žagi v Lucovi zavije proti Čepincem. Po drugi strani pa so v Lucovi asfaltirali že večino vaških cest. Tako so izrabili lepo vreme v prvih dneh lanskega decembra in s črnim trakom prevlekli 1.750 metrov vaških cest. Res je sicer, da je 30 odstotkov primaknila občina, glavnino (70 odstotkov) od predračunske vrednosti pa so vendarle zbrali krajanje. Posamezna gospodinjstva so dala od 50.000 do 180.000 tolarjev, odvisno pač od oddaljenosti od nanovo asfaltiranih cestnih odsekov. Še vedno pa je

kakih 1.200 metrov makadama, in sicer v smeri zaselkov Skrmlekin in Toreči, kar pa bo prišlo na vrsto v bližnji prihodnosti. Asfaltirali pa so okolico gasilskega doma in zbiralnice mleka.

V Lucovi je pred kratkim ponovno začela obratovati žaga. Za žagarsko obrt se je odločil domačin – gozdar Zoltan Ferko. Ob našem obisku v prvih ponovno letnih dneh sicer ni bilo čuti običajnega »cviljenja« žage, bo pa tega dovolj čez leto, ko pa je znano, da je goriški svet močno »posejan« z gozdovi. Marsikdo (po)seka, da bi hlode razžagal in jih porabil za domača ostrejša ali za »fosline«, so pa tudi taki, ki drevje poderejo in ga prodajo, kar je seveda tudi normalno, saj je treba gozd umno izrabljati. Na vaški žagi bo torej še veselo. Ta-

krito s telefoni. Za petrovsko območje, pa tako tudi za Lucovo, to že ne bo držalo, kajti v vasici je le šest klasičnih telefonskih priključkov in en mobilni telefon. Prav zdaj so v polnem razmahu dela v zvezi s širitvijo telefonskega omrežja. Da bi pospešili gradnjo, so se bodoči naročniki obvezali, da bodo poleg običajnega



Lucova se sestoji iz zaselkov: Mlinarni, Podokini, Povesi, Sabovini, Skrmlekin, Toreči in Vreje. Tako kot vsaka vas ima tudi Lucova središče, ki ga kaže fotografija. – Fotografija: Š. S.

ko pa je čisto tudi v sosednji lepo urejeni okrepčevalnici Ernesta Žilavca, ki ima površ še trgovino z živili in drugim najnujnejšim blagom, ki ga potrebujejo vaška gospodinjstva. Včasih je slišati, da je Goričko dobro po-

prispevka, ki znaša po priključku nekaj čez 100.000 tolarjev, primaknili še 25.000 tolarjev, in sicer za plačilo izkoka jarkov, v katere bodo položili telefonske kable. Novi telefoni naj bi zazvonili sredi tega leta. Š. S.

Ljutomerski vrvar Bazilij Prinčič – Zili

Vojkarija je največja čarovnija

»Kupec prosi, naj mu prodam štrik, da se bo obesil. Cena ni važna. Pa mu odgovorim: Podarim ti ga, celo namažem ga z zaseko, da te ne ožulil, če mi obljubiš, da mi ga potem, ko opraviš, vrneš!«

To je le ena od šal, ki jih stresa dolgoletni ljutomerski vrvar Bazilij Prinčič, ki odgovarja tudi na klic po imenu Zili. Je čistokrvni Prlek, rojen na Starem trgu v Ljutomeru. Hlode je trgal v osnovni šoli nad domačo hišo, med okupacijo je končal meščansko šolo, po osvoboditvi pa je obiskoval obrtno šolo. Vrvarske obrti se je izučil pri očetu Antonu.

Vajence so pretepali

V tistih časih vajencu ni bilo laško, saj je veliko svojih sotrpnikov hodilo peš v uk vsak dan daleč od doma. Nj bilo prevoznih sredstev. Tudi nismo poznali osebnega delavnika, ko pa so vajenci in pomočniki morali delati dnevno po 12 ur: od 6. do 18. ure. Pa ne le v delavnicah, ampak tudi v hlevih in na njivah. Povrh pa so hodili vsak teden dvakrat še v obrtno šolo. Vajenci so pogosto dobivali tudi klofute. Meni je bilo morda lažje, saj me je tepel oče, druge pa je udarjala tuja roka. Če pa se je kateri pri-tožil doma, jih je dobil še od staršev. Nekoliko boljše je bilo vajencem, ki so se izobraževali v državnih podjetjih. Tako mi je začel pripovedovati ljutomerski Zili in dodal, da

mu je bilo potem, ko je opravil pomočniški izpit, nekoliko lažje, je pa še naprej delal v očetovi vrvni.

Konopljo nadomestil sisal

»Oče je ostarel, jaz sem medtem opravil še mojsterski izpit, in tako sem postal samostojen obrtnik. Takrat smo izdelovali vrvarske izdelke iz konopljinih vlaken, pozneje pa sta se pojavili surovini afriški sisal in azijska manila. V novejšem času so prvo surovino izpodrinila sintetična vlakna. Nekoč smo izdelovali predvsem izdelke za kmeta, nekaj malega pa tudi za ladjarstvo, zdaj pa pletemo še mreže za nogomet, roket, košarko... Novejši izdelki zahtevajo nekoliko več znanja in spretnosti. Sam sem sicer že v pokoju, delu pa se le nisem izneveril, saj delam za firmo Primex, ki jo vodi moj sin.«

Baziliju oziroma Ziliju so med pogovorom misli često uhajale v pretekla leta.

Povedal je, da je imel nekoč v Ljutomeru svojo trgovino, vendar se ni uveljavila, pa jo je zaprl. Da bi izdelke ja prodal, je moral

vsak praznik na pot na razna žeganja in sejme. Včasih je šel zdoma celo ob treh zjutraj, da se je tja pripeljal s kolesom ob pravem času. Čeprav kot vrvarski obrtnik ni veliko zaslužil in si ni mogel kupiti ne počitniške hišice ne boljšega avta, je bil v svojem poklicu srečen in zadovoljen človek.

Zaslužek tudi v rokodelstvu

»Mladim priporočam, da si izberejo poklic, ki jih veseli. Morda tudi poklic vrvarja ali kaj podobnega iz rokodelstva, kajti tudi s takim delom se da skromno živeti in preživeti,« je svetoval Zili.



Ljutomerski vrvar Zili še vedno tu in tam izdelala kako vrv ali »štrik«, ve pa seveda splesti tudi mreže za razne športne igre. Eno takih pravkar plete.

Letos se bo začela plinifikacija

V programu nove lendavske občine je med drugim zapisano, da bodo v nekaj letih lahko vsa gospodinjstva uporabljala plin kot energetski izvor za ogrevanje. Plinovod naj bi najprej zgradili v Čentibi, Dolgi vasi, Gaberju, Kapci, Kotu in na Hotizi. Za priključitev na plinovod pa bo potrebno predvidoma prispevati 400 DEM. Naj povemo, da je bil del lendavske občine nekoč že

plinificiran; to je bilo takrat, ko so domača naftno-plinska ležišča še dajale dovolj plina. Plinifikacija naj bi potekala enakomerno in se končala do leta 2000. Za priključitev na plin vlada veliko zanimanje, saj se obeta ekološko čista energija. Čez nekaj mesecev naj bi v občini dobili načrt za plinifikacijo, potem pa se lahko začnejo gradbeni in druga dela.

Jani

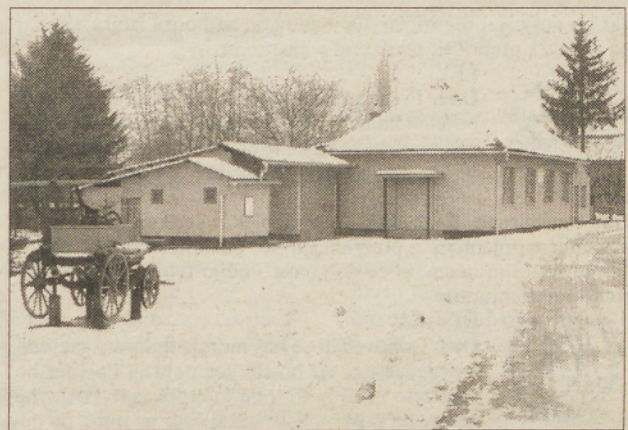
Gasilsko društvo Petišovci

Brizgalna na prostem

Slep bi moral biti, ko obiskovalec v Petišovcih ne bi postal pozoren na novo cerkev sv. Rozalije in prenovljen gasilski dom. Oba objekta, ki sicer nista daleč narazen, sta v kraju namreč zelo »izizvajajoča«. V pozitivnem smislu seveda.

Sam sem se tokrat pomudil pri gasilskem domu, ki sicer ni novejša stavba, toda od nedavna je pravi lepoteč. Predsednik gasilcev Arpad Bogdan mi je razkril, da je ocenjena vrednost opravljenih del več 800.000 tolarjev. Najmanj toliko bi morali plačati, ko bi gasilci držali roke v žepih. Pa seveda niso, ampak so pljunili v roke in veliko obnovitvenih del opravili kar sami, tako da je bilo treba kupiti le material. Pa še veliko tega, denimo barve za premaz zidov, so dobili. Poleg zunanosti so obnovili tudi notranjost, zlasti pa dvorano s kuhinjo, sejno sobo ... in gasilski muzej. Eden izmed eksponatov pa je kar pred gasilskim domom. Gre za prvo društveno ročno brizgalno, izdelano na Madžarskem. Ker so jo ustrezno zaščitili pred vremenskimi nepravilnostmi, bo verjetno kar dolgo ostala nepoškodovana. Po svoje pa je tudi privlačna, saj se nemalo tujcev ustavi ob njej, si jo ogleda in fotografira. Tako sem storil tudi podpisani.

Danes je Gasilsko društvo Petišovci, ki je lani slavilo 70-letnico delovanja, še kar dobro opremljeno, kajti 54 evidentiranih gasilcev, od katerih jih je 32 aktivnih, premore sodobno kombinirano vozilo TAM 80; imajo motorno brizgalno Ziegler z zmogljivostjo 800 litrov vode v minuti; ponašajo pa se tudi z ostalo gasilsko opremo. Mladinska in članska desetina se dobro uveljavljata na sektorskem in občinskem tekmovanju. Gasilskega predsednika pa sem še povprašal, kako je s požarnovarnostnimi vodnjaki oziroma sploh z zagotavljanjem vode za gašenje. Dobil sem bolj posreden odgovor – to bodo reševali skupaj z vodstvom krajevne skupnosti, ki pa je ta hip v določeni krizi, a se je ponudil pomagati lendavski župan Jože Kocon in te dni naj bi bil znan izid: vnovično padaljanje mandata ali pa novo vodstvo. Š. SOBOČAN



Gasilci v Petišovcih so v prenovljenem gasilskem domu uredili gasilski muzej, ki pa ni odprt vseskozi, zato pa se toliko več ljudi ustavi pred staro brizgalno na ročni pogon, ki so jo obnovili, zaščitili in – razstavili na prostem. (Fotografija: Š. S.)

Čez 90 odstotkov za samoprispevek!

V Košarovcih, ki spadajo v Občino Gornji Petrovci, so se krajani odločili za uvedbo kar dveh krajevnih samoprispevkov. Z več kot 90 odstotkov pozitivnih glasov so potrdili trdno odločenost, da sami prispevajo čimveč denarja k hitrejšemu razvoju svojega kraja. Prvi samoprispevek velja za obdobje naslednjih petih let, začne pa veljati od 1. marca letos do konca februarja leta 2000. Z dodatnim samoprispevkom za obdobje štirih let (veljavnost je od 1. januarja 1996 naprej) pa naj bi zagotovili dovolj denarja za asfaltiranje vaških cest v Košarovcih.

In kaj naj bi naredili v naslednjih petih letih? Denar bodo porabili za vzdrževanje in posodabljanje občinskih cest in mostov, za obnavljanje vaških oziroma gasilskih domov, za vzdrževanje mrliške vežice, pokopališča in kapelice, kakor tudi kulturne dvorane, za gradnjo transformatorskih postaj in požarnih zajetij ter za druge potrebe kraja. Odločili so se, da bodo zaposleni in upokojeanci plačevali mesečno 1-odstotni delež, obrtniki in podjetniki 2 odstotka od zaslužka, kmetje 10 odstotkov od katastrskega dohodka, delavci na začasnem delu v tujini 20 DEM mesečno, lastniki vikendov oz. počitniških hišic pa letno 10.000 tolarjev. Poleg tega je vsako gospodinjstvo dolžno opraviti 5 delovnih dni, traktorskih prevozov pa za tri dni.

M. JERŠE

Ženski pevski zbor Aktiva kmečkih žena in deklet, ki deluje pri KZ Gornja Radgona, praznuje 20-letnico. Zbor vodi pevovodja Vlado Maguš, prepevajo pa predvsem slovenske zborovske ljudske pesmi. Najpogostejše nastopajo na prireditvah kmetijske zadruge, a tudi na pevskih revijah in drugih kulturnih prireditvah. – Fotografija: L. Kr.



Dopisniku Vestnika prva nagrada

Kot kaže, ima naš dopisnik Ludvik Kramberger iz Gornje Radgone tudi žilico za pisanje aforizmov. Tako je lani sodeloval tudi v javnem natečaju podjetja Borovo trade iz Celja in prejel celo 1. nagrado (1.500 mark).

Med njegovimi aforizmi se je zdel posebni komisiji najboljši naslednji: Najlepše so obuti tisti, ki se obuvajo na račun bosih. Z njim je »premagal« tudi nekatere »profesionalce«, kot so Petan, Jurčič, Alašević, Fridauer, Souček idr. Medtem je izšla tudi knjižna izdaja aforizmov, s katerimi je 53 avtorjev iz vse Slovenije sodelovalo v dosedanjih javnih natečajih podjetja Borovo z naslovom Obutev in noge. T. T.

* zvezde vam kažejo *



OVEN

Ona: Imela boš velike težave, ki pa bodo le posledice tvoje neutemeljene ljubosumnosti. Raje malo bolj zaupaj svojemu partnerju, saj ti je le-ta se vedno zvest. Toda pazi, da ga po nepotrebnem ne izgubiš.

On: Povsem po sreči se boš izmazal iz zelo neprijetnega položaja, vendar bi ne bilo slabo, če bi se takim situacijam v bodoče izognil. Je že res, da je tveganje privlačno, vendar pa je to, kar počneš, pretiravanje.



BIK

Ona: Nikar se ne spuščaj v tvegane napovedi, ampak si raje pusti malo več »signalnega« prostora. Prijateljica ti bo najprej zavidala, pozneje pa se bo vendarle uspela sprijazniti z novonastalo situacijo.

On: Naletel boš na nasprotnika, ki ti bo v marsičem kos. Vse skupaj boš vzel kot še enega izmed izzivov. Za partnerja pa nikar ne skrbi, saj se bo konec tedna vse skupaj izteklo presenetljivo ugodno – predvsem zate.



DVOJČKA

Ona: Nepričakovano bo prišlo do nekega srečanja, ki pa ti bo v prihodnosti postalo kar naveda. Partner se bo temu od začetka sicer upiral, vendar pa se bo na koncu vendarle uspel sprijazniti z novo situacijo.

On: Odlično se boš počutil, saj ti bo šlo naravnost fantastično. Oglasila se ti bo prijateljica in skupaj bosta preživela kaseda nor konec tedna. Nikar ne odlašaj, saj ti lahko v nasprotnem primeru marsikaj uide.



RAK

Ona: Partner ti bo v odločilnem trenutku nenadoma obrnil hrbet, in to te bo prizadelo tako čustveno, kot tudi povsem materialno. Toda premisli, ali nisi prav ti tista, ki je storila začetni korak v vajinem sedanjem prepiru.

On: Partner ti bo naredil precejšnjo zmedo v tvojih poslovnih načrtih, kar se ti lahko še zelo maščuje. Nekdo vas bo poskušal prepričati, da je prav on najboljša izbira, vendar pa se boste prepričali predvsem v nasprotno.



LEV

Ona: Prepusti se svojim čustvom in si privošči prijeten konec tedna. Vse kaže, da se je stara zgodba ponovno začela, le da so tokrat osebe drugačne – mogoče ravno tiste prave. Za delo pa bo čas drugič.

On: Imaš srečo, da z lahkoto pozabljaš vse, kar je v tvojem življenju neprijetnega in preživetega. Več pozornosti pa boš posvetil radovednim očem, ki že dalj časa sledijo tvojim včasih celo smešnim avanturam.



DEVICA

Ona: Odpovedati se boš morala določeni razvadi, a drugače pač ne bo šlo več naprej. Partner bo tega zelo vesel in to ti bo tudi pokazal. Poslovne načrte pa raje pusti še nekaj časa na miru, da dokončno dozori.

On: Po zoprnih poslovnih pogovorih ti bo prijeten klepet s prijateljico pravi balzam za prenapete živce. Priljubljeni njeni zgodbi in kaj kmalu boš našel v njenem življenju prostor tudi za svojo »malenkost«.



TEHTNICA

Ona: Nihče ti ne želi ničesar slabega, zato se nikar ne izogibaj družbi, ki te že kar precej pogreša. Ob koncu tedna se ti obeta prijetna avantura, ki pa ti lahko prinese še kaj več, kot le eno prijetno noč...

On: Obeta se zanimiv konec tedna z osebo, za katero si že dalj časa kar precej ogret. Naj te ne skrbi za posle, saj jim tvoja kratka odsotnost pač ne more kdo več kaj škoditi. In nikar se ne zagovori.



SKORPIJON

Ona: Strah te je resnice, toda to je edini način, da si uspeš zagotoviti partnerjevo zaupanje. Prišla bo nepričakovana priložnost, ki pa se jo boš kar nekako bala izkoristiti. Raje boš počakala boljši jutri.

On: Dobro bi bilo, če bi vsaj malo popazil na svojo nestabilno finančno situacijo, saj ne moreš večno živeti iz dneva v dan. Toda nikar se preveč ne zaletaj, ampak vso stvar temeljito premisli, šele nato ukrepi.



STRELEC

Ona: Vse boš stavila na eno samo karto, čeprav nisi povsem prepričana, ali bo dobiček res tolikšen, da bi te zadovoljil. Toda star pregovor pravi, da imajo »norci« srečo, pa se bo to izkazalo tudi v tvojem primeru.

On: Izpolnila se ti bo dolgotrajna želja, toda nikar se ne prenašli, ampak poskusi obvladati svoje nagone. To se ti bo v prihodnosti še kako obrestovalo, tako na finančnem kot tudi popolnoma zasebnem področju.



KOZOROG

Ona: Končno ti je uspelo; začela si se zavedati sama sebe in svojih resničnih zmognosti. Samozaupanje ti lahko le koristi, saj se ti obeta precejšnje napredovanje, tako v poslovnem kot tudi pri vatnem življenju.

On: Nekdo se zelo trudi, da bi ti olajšal neprijetno situacijo, vendar pa ti ostajaš še naprej slep in zaverovan v nekaj, kar sploh ne obstaja. Poslovni načrti se ti lahko kaj hitro prevesijo v pravo pravcato polomijo.



VODNAR

Ona: Tvoje ljubosumje bo sicer povsem neosnovano, vendar pa si lahko zaskrbljena zaradi nečesa povsem drugega. Le vprašanje časa je, kako dolgo se boš uspela upirati osvajanju tistega, ki ti je nekoč že veliko pomenil.

On: Bodi bolj oprezen, saj ti nekdo prav vneto pripravlja zanko, v katero naj bi se ujel. Prijazen nasmeš se lahko kaj hitro spremeni v posmeh, vendar pa bo takrat že vse prepozno. Raje malo pohiti.



RIBI

Ona: Če boš poskušala na vsak način ugoditi prijateljicini želji, se bo vse skupaj končalo karseda slabo. Vedno znova se spuščas v stvari, ki se te sploh ne tičejo in kjer lahko ustvariš le še večjo zmedo, kot je že.

On: Poskusi se prilagoditi trenutnemu trendu v družbi, v kateri se giblješ. Nekdo te že dalj časa opazuje in potihoma upa, da jo boš opazil. Pripravi se na precejšnje presenečenje na poslovnem področju!

Kamenček z Lune buri dohove

Prvi kamen z Lune, ki so ga kdaj prodajali na ameriški dražbi, je zaplenila FBI zaradi suma, da je del državne lastnine. Gre za primer, ki so ga pobrali med odpravo Apolla 12 leta 1969 in ki je naslednje leto izginil. Nasilni uradniki so ga po pošti poslali univerzi v Los Angelesu, med potjo pa se je za paketom izgubila vsaka sled. Poštarskega tatu so obsojili, toda ta nikoli ni priznal, kje se skriva dragocenost. Ko

se je pred kratkim na dražbi sredi New Yorka pojavil 13 gramov težki kamen z Lune, so v upravi povedali, da ga je prinesel vesoljec iz Apolla. Ker se je eden od njih pritožil, da gre za nesramno laž, so opustili to različico zgodbe o izvoru skrivnostnega kamna. NASA še ni uradno potrdila, ali je primer pristen, toda dejstvo je, da pogrešajo prav tak kamenček. Apolovi vesoljci so prinesli s seboj 383 kg kamnov, od tega se je 64 kosov, težkih 35 gramov, »izgubilo«.

Naraščaj Pekingske opere

Učenci, ki hodijo v šolo pekinske opere, imajo kot vsi otroci radi risanke in pustolovske filme. Za svojo prihodnost so izbrali zahtevno poslanstvo – radi bi oživili skoraj mrtvo umetnost tradicionalne, dvesto let stare opere. Stari so od devet do dvanajst let, kar preslabotni se zdijo za vsakdanje napore. Vadijo od šestih zjutraj do desetih zvečer, vmes pa imajo šolski pouk. Številni omagajo, najboljši pa čaka nagrada – po osmih letih sojanja smejo plesati v zboru.



Zdravo življenje

Otroci se morajo kar se da utrditi, je sklenil dr. Grigorij Nižinkov iz Minska ter se z otrokoma Olgo in Grigorijem odpravil na kopanje v enega od jezer v okolici beloruskega glavnega mesta.

Ker je 57-letni Nižinkov zdravnik, bo torej že vedel, kako se streže tem rečem.

Obsojeni petelin

Štiriletnega petelina Bizeta, katerega lastnik je dvanajstletna deklica Tiziana iz Barija, so obsodili na prenočevanje pod odejo v temni sobi, ker je s svojim kikirikanjem motil okolice. Nekaj dni pred razsodbo je bil Bizet gost v televizijski oddaji Vase zadeve in se je v hipu priljubil italjanskim gledalcem. Kljub temu se ga sodnik ni umilil in je ravnal po zakonu. V petelinovem početju sicer ni nobene hudobije – veterinar je ugotovil, da boleha za nesposobnostjo.

Mezinčna Čelada za lastnike Sneguljčica mobitela?

Tajvanski knjigovez Chen Feng - Hsien je izdelal gotovo najmanjšo knjižico na svetu. Napisana je na 57 zlatih lističih, tehta pa vsega osem gramov. V njej je 40.000 besed.

Uporabnikom mobilnih telefonov se obeta novost, zaradi katere bodo v javnosti še opaznejši kot doslej. V prihodnje naj bi namreč imeli na glavi antene, ki bodo preprečile škodo.

Avstrijska kmetica Maria ima kokoši, ki nesejo jajca nenavadnih oblik. Nekatera so drobna kot frnikole, druga po obliki podobna krompirju, tudi barve lupine so presenetljive, od svetlo-modre prek rumene do rožnate. Jajca seveda nihče ne kupi; iznajdljiva gospodinja je zanje uredila muzejček, ki je, kot pravi, dobro obiskan.

dljiv vpliv elektromagnetnega polja na možgane. Gre za posebno čelado, mešanico med prusko vojaško in motociklistično čelado, izumil pa jo je dr. Ronald King iz laboratorija Gordon MacKaj na Harvardu. Mike Caldwell, menedžer britanske komunikacijske družbe Vodaphone, pravi, da še ni dokazano, da bi celularni telefon komur koli škodoval, zato ni potrebe, da bi se lastniki mobilnih telefonov še bolj smešili. Britancem gredo namreč pošteno na živce zaradi neskončnih razgovorov v podzemni železnici.



Skrivnosti neznanih letečih predmetov

Pripravil: Miloš Krmelj

2. del



Vrste neznanih letečih predmetov

Že od začetka moderne dobe NLP-jev, ki se je začela nekako v poletju 1947, je bilo moč zaznati več vrst ali oblik ter drugih značilnosti povezanih z neznanimi letečimi predmeti. V začetku, ko je bilo znanih sorazmerno malo primerov opazovanj ali pojavov NLP-jev, se na to področje zaradi tveganja lastnega ugleda in iz spekulativnosti znanstveniki nekako niso spuščali oz. vmešavali. Potem pa, ko je z vsakim letom raslo število primerov, je tudi počasi, toda lepostopoma raslo tudi zanimanje znanstvenikov za to problematiko.

V začetku šestdesetih let se je začel s to problematiko ukvarjati francoski astronom in kasneje tudi računalniški strokovnjak Jacques Vallee, ki je o tem napisal več knjig. On je bil prvi, ki je skušal pojave NLP-jev nekako sistematizirati ali spraviti v nekakšen razpored

dil naslov Bližnja srečanja III. vrste, kar je tudi predstavljal zelo komercialnega uspešnega filma, ki je obravnaval stik človeštva z NLP-ji. Film je deloma temeljil še celo na resničnih dogodkih in tudi sam dr. Allen Hynek je bil strokovni svetovalec pri tem izredno uspešnem filmu. Če se povrnemo k tej razvrstitvi, bi na kratko omenili teh šest (po novem celo sedem) razvrstitev poročil o opazovanjih neznanih letečih predmetov.

Nočne luči

Predstavljajo vrsto opazovanj NLP-jev, ki so najštevilnejša in tudi najširša ter zadevajo vsako nenavadno nebesno telo, ki bi bilo po mnenju opazovalcev tako izjemno, da mu je vzbudilo zanimanje ali pozornost. Na svetu sedaj obstaja verjetno že več sto tisoč primerov takih opazovanj, kjer so opazovalci različnih starosti in poklicev zaznali pojav, ki jim ni bil znan.

Žal je v tej kategoriji zelo velika možnost zmot ali zamenjav za znane pojave v ozračju ali s področja astronomskih pojavov ter drugih zadev, kot so posebej osvetljene reklame letal in zrakovni plovili (posebno v ZDA). Toda neko jedro le ostaja, in to predstavlja informacije za proučevanje.



Opazovanje nad Baslom, Švica 7. avgusta 1655 (lesorez)

Radarsko vidni primeri

Predstavljajo vrsto opazovanj, ki je zabeležena tako z našimi čutili, kot je to čutilo za vid, kot tudi z elektronskimi napravami, kot je radar. V to kategorijo sodijo številna opazovanja – tako vojskih kot tudi civilnih pilotov, zato predstavljajo že glede na izobrazbo in izkušnje navedenih opazovalcev kategorijo, ki ima velik pomen tako pri vplivih na javnost kot tudi pri ustreznih znanstveno usmerjenih proučevanjih. Ves svet so pred leti obse informacije o takem primeru v Avstraliji in Novi Zelandiji. Taki primeri se vrstijo praktično vsako leto. Za vojaške primere pa se pogosto zve zelo kasno ali precej po dogodkih, kar je na nek način tudi razumljivo. (Se nadaljuje)

Komunistična politika in njene posledice 18.

Mag. Miran Puconja

Delno so bili kmetijske obdelovalne zadruge deležne tudi razdeljenega nacionalnega premoženja in zaplenjenega materiala, pridobljenega z nacionalizacijo. Aktivist Vodopivec iz Ljubljane, ki je pri okrajnem ljudskem odboru v Ljutomeru vodil nacionalizacijo, je imel vsa pooblastila, na podlagi katerih je smelo poverjeništvu za kmetijstvo pri istem organu iz tega fonda prvoustanovljenim KDZ-jem deliti cement, nekaj preostalega zaplenjenega materiala, ki se je hranil pri Kukovčevem mlinu v Ljutomeru, del zasežene železnine pri Berenyu v Ljutomeru – podkve, verige, železje. Del tega je dobila tudi kmečka delovna zadruga na Cvenu.

Milan Babič z Mote, ki je delal na Poverjeništvu za kmetijstvo v Ljutomeru, je iz centralnega skladišča zaplenjenega materiala v Slivnici dobil tudi 7 nemških traktorjev. Razdelili so jih po KDZ-jih ljutomerskega okraja. KDZ Cven je dobil en traktor. Od tam so pripeljali tudi konjske vprežne »žetalice« in »šrotače« ter vprežne kosilnice. Po en kos vsake je dobil tudi KDZ Cven.

Polarizacija članov KDZ-ja

V sestavu zadrugnikov je bila vidna neka polarizacija, na eni strani je bilo nekaj vodilnih zadrugnikov, ki jim je dejansko šlo za to, da bi zadruga uspevala, na drugi strani je bila najštevilnejša uporna množica zadrugnikov, ki so svojemu članstvu v zadrugi kot tudi njenemu obstoju zelo nasprotovali in svoje nesimpatije do prej imenovanih tudi poka-

zali navzven. Ob teh dveh polih je bila še skupina dninarjev in kočarjev, ki v zadrugi ni imela kaj izgubiti, zato pa njenemu obstoju in svojemu članstvu v njej ni nasprotovala.

Večji kmetje

Z inteligenco, manj z revolucijo in trmo je v zadrugi reagiral Ferdo Magdič, predsednik delavskega sveta. Izhajajoč iz stališča, da človek mora znati živeti v vsakem času in v vsakem režimu, je »nujno zlo« zadruga jemal z neke distance, temelječe na filozofiji, da si ob butanju v steno krava lahko samo polomi roge. Vodilo ga je prepričanje, da dokler je tako, kot je, posameznik kaj dosti ne more spreminiti, najmanj pa je treba, da dela pri tem sam sebi škodo. Zato se mora vključiti kot konstitutivni, tvorilni subjekt, ki lahko naredi tudi kaj dobrega. V zadrugi je bilo še nekaj takih, ki so v njej delali v splošno dobro.

Vsekakor je izstopalo splošno nezadovoljstvo, negodovanje, odklonilnost, upornost. Vsiljene direktive so zlasti odklanjali samostojno misleči ljudje. Matija Sever, sicer zadrugni blagajnik, član upravnega odbora zadruga, je upal pred zadrugniki zagovarjati svoje stališče, da je zasebni način gospodarjenja boljši od zadrugnega. Ob drugem ljudskem posojilu je tudi opozarjal na pritisk, ki ga je izvajala ljudska oblast.

Kmet Andrej Roškar je trdil, da je zadruga zavozila. Franc Nemeč je poudarjal, da mu v zadrugi ni mogoče živeti. Krivdo za neuspeh so pripisovali upravni odboru. Neka opozicijska vodilnim članom zadruga je že iz

splošnega nezadovoljstva torej jasno vidna.

Gospodarska slika zadruga v tem letu pokaže, da je pri obvezni oddaji mesa presegla plan za 9 %, ker so zaradi pomanjkanja prostora za zadrugno čredo zmanjšali število osnovne črede. Tudi pri prodaji žita zadruga ni dosegla predpisane količine, enako je pri mleku oddala le 64 % predpisanih količin.

Vzrok padca obvezne oddaje je bil v slabši proizvodnji. Manj se je delalo, manj gnajilo in ni bilo pravega interesa. Tudi »krsdlo« se je na zadrugnih njivah, ki so jih novopečeni zadrugniki seveda imeli za svoje. Tako se je novopečeni »zadrugni kmeti« spremenili v dvojnika. Na eni strani je bil prisiljen hoditi po vsiljenih poti, na drugi pa je v figo v žepu ohranjal stari lastniški odnos. To se najbolj kaže v gospodarjenju na ohišnicah. Kadar je za krave in svinje na ohišnici zmanjkalo hrane, jo je poiskal na »svoji« zadrugni njivi. Zato je oskrbovanki zadrugni svinj Anici Drvarič lahko zmanjkalo hrane. Vse to je vodilo v konflikte med zadrugniki oskrbovalci prašičev in živine zadrugniki prejšnjimi lastniki zemlje. Tako je zadrugnica P. zagrozila Drvaričevim in Rubinovim, ki so oskrbovali živali, da jih bo »pustila poklati«, ker so nabirali travo po zadrugnih njivah, torej tudi po nekdanjih njivah omenjene zadrugnice.

Del zadrugne živine je bil rej zdužen in za te je zmanjkalo krme. Posledica: združeno živino so spet nagnali na svoje ohišnice. Kmetje so že sami dali, da je moralo zmanjkati krme, da je živina spet prišla domov. (se nadaljuje)

Godovni zavetniki

8. del

Pripravil: Štefan Sobočan

5. junij: Bonifacij

Vzgojen v samostanu

Velja za najpomembnejšega oznanjevalca vere na Nemškem. Rodil se je 627. leta v Angliji, umrl pa 754. v Dukkumu na Nizozemskem. Vzgojili so ga v samostanu in postal je benediktinski menih. Do 41. leta svojega življenja se je posvečal znanosti, zlasti razlagi Svetega pisma, nato pa je odšel za misijonarja v pogansko Frizijo, evangelij pa je oznanjal tudi v drugih deželah. Trikrat je obiskal Rim in papežu poročal o svojem misijonarskem delovanju. Pri drugem obisku ga je 722. leta papež Gregorij posvetil v misijonskega škofa. V Nemčiji je obiskal vas Geismar, kjer so pogani tisti hip častili prastari hrast, posvečen bogu vojne. Bonifacij ga je s sekuro podrl, a bog častilcev se ni maščeval. Iz lesa tistega hrasta je Bonifacij dal zgraditi kapelo in jo posvetil sv. Petru. V njej se je dalo krstiti več poganov. Sreče pa ni imel, ko se je 754. leta znova podal na misijonsko potovanje v Frizijo. Njega in spremljevalce je napadla tolpa poganov in jih pobila. Takoj po smrti so ga začeli častiti v Nemčiji in Angliji. Njegov grob je v kripti fuldske stolnice in vsak dan ga obišče veliko romarjev. Je

zavetnik škofij Fulda in Turingija ter pivovarjev in krojačev.

9. junij: Primož in Felicijan

Brata - rimska mučenca

Primož in Felicijan, ki ju imajo za zavetnika zdravilišč, sta bila brata, rojena v 3. stoletju v Rimu. Odpovedala sta se poganski veri in se dala krstiti, pa še druge sta nagovarjala, s čemer sta izzivala srd preganjalca krščanstva carja Dioklecijana. Dneve in noči sta preživela v ječah in tolazila trpeče in mučene, ki so čakali na smrt. Smrt ju je doletela, ko sta bila že starejša. Usmrtili so ju na javnem mestu. Kmalu so jima zgradili baziliko. Na slikah sta upodobljena kot imenitna Rimljana z napisnim trakom na roki. Njune relikvije hrani cerkev Sv. Stefano Rotondo v Rimu.

13. junij: Anton

Ščiti proti brodolomu

Anton Padovanski ni le zaščitnik proti brodolomu, ampak tudi proti vojnim stiskam, kugi, vročici, boleznim živine ... Je zavetnik več mest, zaljublencev, zakoncev, žensk in otrok, revežev, po-



Anton Padovanski z Jezuškom.

potnikov, pekov in rudarjev. K njemu prosijo za plodnost v zakonu in za izgubljene stari. Rodil se je 1195. leta v Lizboni na Portugalskem, umrl pa 1231. v Padovi v Italiji, zato mu pravijo Padovanski. Za svetnika so ga proglasili

po hitrem postopku - enajst mesecev po smrti. Izhajal je iz plemiške družine in postal je duhovnik. Vstopil je v franciskanski red in prevzel ime Anton. Prej se je imenoval Fernandez. Z ladjo se je odpel v Maroko v Afriko, kjer pa je kmalu hudo zbolel. Nameralo se je vrniti nazaj na Portugalsko, a je vihar zdobil ladjo in jo usmeril proti Siciliji v Italijo. Nastanil se je v gorskem samostanu, si opomogel in začel pridigati. Celu najtrdovalneje grešnike je uspeval spreobrniti k veri. Počiva v svoji baziliki in ob njegovem grobu naj bi se zgodili številni čudeži. Na slikah ga vidujemo, kako pridiga ribam! Nekoč ga namreč ljudje niso hoteli poslušati, nenadoma pa so ribe iz vode pomolile glave in mu prisluhnile. Potem so se spreobrnili še vsi prebivalci Riminija.

21. junij: Alojzij

Bolniki in študij

Orisali bomo življenje meniha Alojzija Gonzaga, rojenega 1568. leta na gradu pri Montavi v Italiji, ki paje umrl 1591. leta v Rimu. Velja za zavetnika mladine in študentov; pri izbiri poklica; poti kugi in očesnim boleznim. Nekatere njegove relikvije hranijo v cerkvi sv. Ignacija v Rimu, glavo pa v baziliki sv. Alojzija na gradu Castiglione. Tam se je nam tudi rodil. Na očetovo željo naj bi postal dober vojak, mati pa ga je vzgajal k pobožnostim in - zmagala: vstopil je v jezuitski samostan in se posvečal bolnikom ter študiju. Žal pa se je še sam okužil s kugo in umrl, ko mu je bilo ko-

majda 23 let. Zapustil je pisma in spise, ki so še zdaj lep zgled mladim. Svetnik je od 1726. leta.

24. junij: Janez

Pol stoletja pred Kristusom

Prerok Janez Krstnik se je rodil v Karinu šest mesecev pred rojstvom Jezusa Kristusa. Imajo ga zavetnika Malte, Burundije, Provanse ..., tkalcev, krojačev, krznarjev, strojarjev, barvarjev, sedlarjev, viničarjev in gostilničarjev.

Seznam tistih, ki si ga »lastijo«, pa še ni izčrpan: je tudi zavetnik sodarjev, dimnikarjev, kovačev, tesarjev, arhitektov, zidarjev, kamnosekov, lastnikov, kinodvoran, pastirjev, kmetov, glasbenikov, plesalcev, pevcev, vinskih trte, domačih živali in tako naprej, kar kaže, da mora biti zelo delaven, če hoče vsem pomagati. Poveljal ga ga je že Jezus, saj je dejal, da ni večjega med rojenimi od žena kot je Janez Krstnik. Rodil naj bi se pol stoletja pred Kristusom. S 30 leti je odšel v puščavo k reki Jordan in naznanjal prihod Mesija (Odrešenika).

Tam je pridigal in krščeval. Krstil je tudi Jezusa, rekoč: »Poglejte božje Jagnje, ki odjemlje grehe sveta!« Kralj Herold je dal Janeza Krstnika v ječi oglatiti.

27. junij: Ema

Za srečen porod

Na slikah je upodobljena, kako deli miloščino. Dobra dela so

sploh bila lastnost te ženske, ki se je rodila 980. leta, umrla pa 1043. na Krki v Avstriji. Častijo jo od 1938. leta. Bila je sododnica cesarja Henrika II. Mož ji je hitro umrl, sina pa so umorili, zato se je 1036. leta umaknila iz družbe in se posvetila gradnji cerkva in ljubezni do bližnjega. S svojimi premoženjem je ustanovila benediktinski samostan Krka na avstrijskem Koroškem in tudi postavila temelje poznejšemu benediktinskemu samostanu Admont na dolini reke Enns na Štajerskem. Njeni posmrtni ostanke so v grobnici cerkve Marijinega Vnebovzetja v Krki.

29. junij: Peter in Pavel

Apostola in mučenca

Rodila sta se približno okoli leta Kristusovega rojstva. Peter je zavetnik mesarjev, steklarjev, mizarjev, urarjev, ključavničarjev, kovačev, topilničarjev, lončarjev, zidarjev, opekarjev, graditeljev, mostov, izdelovalcev mrež, mizarjev, ribičev, trgovcev z ribami, ladjarjev, brodolomcev, spokornikov, spovedancev, devic ... Vel pa je zavetnik katoliškega tiska, delavk, teologov in dušnih pastirjev, tkalcev, izdelovalcev preprog, sedlarjev, vrvarjev ... K prvemu se zatekamo za pomoč ob kačem piku, vročici, steklinah, obsedenosti, bolečinah v nogah, drugemu pa ob ušesnih boleznih, kačem piku, strahu, prosimo ga za dež in rodovitnost polj. Predpostavljamo, da (krščanski svetniki) poznate njun življenjski pot, zato ga ne bom navajal. (Se nadaljuje)

V Sloveniji spet notarji

Po pravi poti varno do cilja

Očitno so bili notarji trn v peti revolucionarni oblasti, zato jih je Avnoj 1945. leta odpravil. V samostojni državi Sloveniji pa smo notariat kot javno službo nanovo uvedli, in sicer na podlagi ustavnega člena 137 in Zakona o notariatu, ki je izšel v Uradnem listu RS, številka 13, dne 10. marca 1994. Kdo so notarji, kakšne so njihove pristojnosti in – tudi to vas najbrž zanima – koliko je treba plačati?

Ministrstvo za pravosodje RS je za celotno območje naše države določilo 67 notarskih mest oziroma notariatskih. Na območju Pomurja imamo 5 notarjev: v Gornji Radgoni je notarka Danica Hojs-Hočevar, v Lendavi Marija Zag-Gyöfi, v Ljutomeru je notar Franc Šömen, v Murski Soboti pa sta notarja Andrej Rošker in Jože Ratnik, ki mi je pomagal pri sestavi tega članka. Povod za to pisanje pa so nekatere neprimerne govorice, po katerih naj bi posamezni notarji (seveda ne samo pomurski) dobro »kasirali«, odjemali stranke odvetnikom in tako naprej. V tem članku želim predstaviti institucijo notarja kot javno službo; pogoje, ki jih mora izpolnjevati, da lahko to postane; pristojnosti ... in tarife za storitve. Vse to pa zato, da se človek ne bi prenačil z ocenjevanjem.

Notarji javni pooblaščenici

V času, ko postaja zasebna lastnina spet temelj in eden izmed najpomembnejših spodbujevalnikov gospodarskega življenja in razvoja, je bilo nekako nujno nanovo uvediti notariat. Pri nas imamo tako imenovani latinski notariat. Njegova definicija se glasi: »Moderni notariat je institucija pravnih storitev, ki temelji na veljavni zakonodaji z določenimi pristojnostmi na nepravnem področju, vključno s sestavljanjem javnih listin. Storitve opravljajo praviloma osebe kot svobodni poklic posebej kvalificirani in strokovno izobraženi pravniki, in sicer kot javno pooblaščenici na podlagi oblastvenega akta.«

Tej opredelitvi je sledil tudi naš zakonodajalec, saj že prvi člen Zakona o notariatu določa, da je notariat javna služba, katere delovno področje določa zakon; notariat opravljajo notarji, imenovani po zakonu, kot svobodni poklic. Slovenski notari so diplomirani pravniki s pravnimi državnim izpitom in najmanj petletno dobo praktičnih izkušenj, je strokovno usposobljeni, zlasti za sestavljanje javnih in zasebnih listin o pravnih poslih (pogodbah, izjavah volje itd.), je oseba javnega zaupanja, ki jo imenuje država; je nepristranski in objektivni pravni svetovalec, ki je dolžan pošteno in vestno svetovati vsem udeležencem pravnega posla; dolžan je varovati kot tajnost vse podatke o osebah, dejstvih in pravnih razmerjih.

Ščiti interese vseh strank

Država je s tem, ko je imenovala nekoga za notarja (kdokoli to ne more biti), le temu dala določene koncesije, pooblastila, po drugi strani pa se zaupanje goji tudi med stranko in notarjem. Notar namreč mora ščititi interese ne le ene (kot je to sicer pri odvetnikih), ampak interese dveh ali več strank, ki nastopajo v določenem pravnem razmerju. To pomeni, da se mora poglobiti v zadevo in svetovati tako, da ne bo v škodo ne ene ne druge stranke. Velja torej načelo, da v notarski pisarni ne sme biti nezakonitosti.

Večina tistih, ki doslej še niso imeli zadev, zaradi katerih bi morali k notarju, misli, da notar le overja podpise. Notar, s katerim sem se pogovarjal, pa mi je zatrdil, da je overjanje podpisov drugotnega pomena. Poglavitna naloga, ki jo notarja nalaže zakon o notariatu, je sesta-

vljanje javnih listin. To so: notarski zapisi, zapisniki in notarska potrdila. Pri notarju sestavljena javna listina dokazuje resničnost tega, kar je v njej določeno ali potrjeno. Vsaka pogodba je lahko sestavljena v obliki notarskega zapisa. So pa tudi nekateri pravni posli, ki so po zakonu veljavni samo, če so sklenjeni v obliki notarskega zapisa: pogodba o urejanju premoženjskih razmerij med zakoncem (prej jo je potrjevalo sodišče), pogodba o razpolaganju s premoženjem oseb, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost; pogodbe o izročitvi in razdelitvi premoženja za življenja; pogodbe o dosmrtnem preživljanju, darilne pogodbe za primer smrti in darilne obljube, kupne pogodbe s pridržkom lastninske pravice, sporazumi o odpovedi nevednemu dedovanju ...

Pogodbe so sodno izvršljive

Na notarja pa se lahko seveda obrnemo tudi, kadar potrebujemo pomoč pri sestavi javne ali zasebne listine, ki se nanaša na promet z nepremičninami, ali potrebujemo pomoč pri sklepanju kake druge pogodbe z zahtevnejšo vsebino. Sicer nam pogodbe lahko naredi kdo drug, tudi sami, seveda pa morajo pogodbe vsebovati bistvene elemente, in nam jih notar samo overi. Prednost pogodbe (tudi notarskega zapisa), sklenjene pred notarjem, pa je ta, da, če se stranki tako dogovorita in je to zapisano, postane pogodba sodno izvršljiva. To pomeni, da upniku (pri posojilojemalni, najemni in podobni pogodbi) ni treba vlagati tožbe na sodišču in se pravdati, ampak postane (ko je dolžnik ne izpolni) takoj sodno izvršljiva (rubež na premoženje ali nepremičnino, osebne dohodke itd.). Zanimiva je tudi tako imenovana pogodba s pridržkom lastninske pravice, ki jo je mogoče skleniti tudi v obliki notarskega zapisa. Gre za to, da predmet pogodbe (stvar, ki se po pogodbi prodaja) ostane v lasti prodajalca vse dotlej, dokler ta ne poravnava celotne kupnine. Sicer pa je pogodba, ki jih lahko pripravi notar, še in še, pa jih nekaj omenim: darilna, menjalna, o razdružitvi solastnine, najemna, zakupna, zadolžnica, izročilna pogodba, hrambena, pogodba o tveganju, komisijska ... pa oporoka in druge izjave poslednje volje.

Notar tudi izdaja potrdila o dejstvih in izjavah, iz katerih izvirajo pravice, kot so: overjanje podpisov na listinah, overjanje prepisov listin, overjanje prevodov (če je notar hkrati tudi tolmač), potrditev česa, ko je bila listina predložena na

vpogled; potrditev, da oseba živi; potrjevanje sklepov organov gospodarskih družb in drugih pravnih oseb, izdaja protestov menic in čekov ... Notar mora tudi prevzeti v hrambo vrednostne papirje in gotovino, če so mu ob sestavljanju notarskega zapisa predani z namenom, da jih izroči določeni osebi ali državnemu organu. Med notarjeve dolžnosti spada tudi popis in cenitev zapustnikovnega premoženja, če tako določi sodišče.

Notar pa seveda nima pristojnosti le v zadevah med fizičnimi osebami! Po Zakonu o gospodarskih družbah mora biti v obliki notarskega zapisa izdelan statut delniške družbe, potem družbena pogodba o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo, pogodba o odsvojitvi poslovnega deleža d. o. o., akt o ustanovitvi d. o. o. z enim družbenikom ... Z notarskim zapisom morajo biti potrjeni sklepi skupščine delničarjev delniške družbe in sklepi družbenikov o spremembi družbene pogodbe v d. o. o.

Vrednost notarske točke 66,50 tolarja

Sedaj pa je že čas, da nekaj zapišemo še o tem, koliko vas stane notar. Pristojbina za delo notarja je določena v notarski tarifi, ki jo je potrdil minister za pravosodje, praviloma pa je odvisna od dejanske vrednosti predmeta, na primer zemljišča pri kupoprodajni pogodbi, in ne od zneska, za katerega se stranki »dogovorita«, saj je znano, da večkrat zapišejo v pogodbo nerealno vrednost, da bi se tako izognili večjemu plačilu prometnega davka.

Tako vrednost kot pristojbina sta v notarski tarifi izraženi v točkah. Od 1. junija 1995. dalje, ko so začeli z delom prvi slovenski notarji, in še zdaj znaša vrednost ene točke 66,50 tolarja. Nanizal bom nekaj primerov! Če je vrednost predmeta do 49.875 tolarjev, znaša notarska pristojbina za sestavo pogodbe 6.650 tolarjev. Ko je

vrednost med 49.875 in 199.500 tolarji, je pristojbina 9.975 tolarjev; pri vrednosti predmeta med 199.500 in 665.000 je 14.962; med 665.000 in 1.330.000 je 19.950; med 1.330.000 in 2.327.500 je 24.937; med 2.327.500 in 3.325.000 je 29.923; med 3.325.000 in 4.322.500 je pristojbina 34.912 tolarjev ... Če je vrednost predmeta pogodbe več kot 31.920.000 tolarjev, je pristojbina 99.750 tolarjev. Take pristojbine zaračunavajo tudi odvetniki.

Za sestavo notarskega zapisa pa so pristojbine nekoliko višje. Pristojbina za overitev podpisa za pogodbeno vrednost do 66.500 tolarjev znaša 665 tolarjev; za vrednost med 66.500 din 332.500 tolarji je pristojbina 1.995 tolarjev; med 332.500 in 665.000 znaša pristojbina 3.325 tolarjev itd. Če je vrednost predmeta pogodbe, ki jo (pogodbo) overja notar, med 14.630.000 in 16.625.000 tolarji, je pristojbina 16.625 tolarjev. Toliko je treba plačati tudi, če je vrednost več kot 15.625.000 tolarjev. Za vrednost, ki pa ni ocenljiva, znaša pristojbina za overitev podpisa 997 tolarjev.

Seveda pa se za določene pravne posle lahko pristojbina zviša ali zniža, notar jo lahko tudi obračuna na podlagi časa, ki ga je porabil za ureditev zadeve ...

V notariatu so poznane tudi pristojbine v stalnem znesku: za potrditev dejstva, da oseba živi (50 točk); za potrditev časa, ko je bila listina predložena na vpogled (50 točk); za overitev izpiskov iz družbenih in poslovnih knjig (za vsako stran 20 točk); za overitev prevoza notarske listine, ki ga je stranka sama preskrbela (100 točk od vsake začetne strani); za dovoljenje, da se vpogleda v notarski zapis (20 točk); za izdajo potrdila o obstoju notarskega zapisa (20 točk); za overitev prepisa listine (10 točk za vsako stran) ... V določenih primerih (če je stranka plačilno nezmožna) lahko notar opravi storitev brezplačno. Brezplačne so tudi pravne informacije o notarskih storitvah.

Na delom notarjev bdi Notarska zbornica Slovenije. Pri njej deluje tudi disciplinsko sodišče, ki kršilcem lahko izreče pisni opomin, denarno kazen ali pa celo odvzame pravico opravljati notariat oziroma pravico opravljati prakso pri notarju.

Je še kaj nejasnega?

ŠTEFAN SOBOČAN

Zgodilo se je ...

Poostren nadzor v petek

V petek, 12. januarja, med 12. in 22. uro je Uprava za notranje zadeve Murska Sobotica organizirala poostren nadzor cestnega prometa na območju Pomurja, zlasti zaradi ugotavljanja alkohola med vozniki v prometu, prekoračitve hitrosti in uporabo varnostnih pasov. V akciji je sodelovalo 36 policistov. Prekontrolovali so 870 udeležencev v cestnem prometu. Pa ugotovitve? Policisti so ugotovili 263 cestnoprometnih prekrškov; 78 voznikov so predlagali v postopek sodniku za prekrške, 185 pa so jih denarno kaznovali na kraju samem, z alkoktestom je bilo preizkušeno 57 voznikov in zaradi vinjenosti so 19 voznikom začasno odvzeli vozniška dovoljenja.

Nesreča v križišču

Predzadnji terek je prišlo do prometne nesreče v semaforiziranem križišču v Murski Soboti. Voznik osebnega avta Viktor K. se je peljal po Ulici Štefan Kovača in v semaforiziranem križišču zavil na levo v Slovensko ulico. Prav v tistem času je na prehodu za pešce prečkal cesto Milenko R., ki ga je avtomobilist zadell in zbil po vozišču. Pešec sprva ni čutil bolečin, pozneje pa je iskal pomoč v bolnišnici, kjer so ugotovili hudo poškodbo.

Vlomilec na črpalki

V Lenartu je komajda odprl svoja vrata nov bencinski servis OMV Istra Benz, že se je med množico strank prikolovratil neznanec. Ta je s silo odprl vhodna vrata in ukradel razne predmete in gotovino ter tako povzročil škodo v vrednosti 200.000 tolarjev.

Požar na vinski kleti

V soboto ob 21.50 uri je nenadoma izbruhnil požar na viski kleti v Pincah. Kljub temu, da so hitro posredovali domači in sosednji gasilci, je vendarle nasto za več ko 2.000.000 tolarjev škode. Vzrok požara še raziskujejo. Dodamo naj, da ni tako dolgo, ko je gorela vinska klet v Lendavskih gorah. Postavlja se vprašanje: malomarnost lastnikov ali pa so na delu požigalci?

Indijska konoplja v prometu

10. januarja so delavci Policijske postaje Murska Sobotica med kontrolo prometa na območju Beltincev naleteli na vinjenega voznika (imena nam niso sporočili), pri katerem so našli in nato seveda zasegli 20 gramov mamila indijske konoplje. Osumljeni je povedal, da ni preprodajalec, ampak uživalec, kar pa ni kaznivo.

Spet vlom v okrepčevalnico

Vlomi v okrepčevalnico Gool v Murski Soboti pri nogometnem igrišču so tako pogosti, da se človeku postavlja vprašanje, kaj je temu vzrok in ali je dovolj narejeno, da do tega ne bi prihajalo. Nazadnje je vlomilec obiskal to okrepčevalnico v četrtek, 11. januarja, in odnesel cigarete in steklenico žgane pijače.

Dva storilca sta pobegnila

V ponedeljek so pomurski policisti obravnavali pet prometnih nesreč z materialno škodo in eno, v kateri je voznik kolesa s motorjem utrpel lažjo telesno poškodbo. V dveh primerih sta voznika osebnih avtomobilov, povzročitelja prometnih nesreč, s kraja nesreče pobegnila. Stefana Z., ki je okrog 22.45 ure s svojim osebnim avtom (zaradi vožnje po levi strani ceste) trčil v dva druga avtomobila in povzročil za 1.000.000 škode, so radgonski in prometni policisti izsledili pol ure po prometni nesreči. Drugače je s porednim avtomobilistom, ki je trčil v razdelilno omarico kabelske televizije v Melincih, saj je pobegnil in ga še iščejo.

Pridržani do iztreznitve

9. januarja so na Policijski postaji v Murski Soboti pridržali do iztreznitve enega občana, ker je doma kršil javni red in mi, in se ni umiril niti po prihodu policije. Tega dne pa sta bila bolj pridna druga dva, saj se je pomiril tako tisti, ki je razgrajal doma, kakor oni, ki se je spozabil na javnem mestu. 10. januarja so policisti intervenirali 6-krat: 3-krat v stanovanjih in 3-krat na javnih mestih. Pridržali so dva, ki sta pod vplivom alkohola hotela še naprej voziti osebni avto. Njima (in drugim) v dobro je bilo, da so ju odpeljali v treznilnico. 11. januarja so policisti posredovali kar 8-krat: 4-krat na domovih in 4-krat na javnih mestih. Večina se jih je umirila, radgonski policisti pa so enega pridržali do iztreznitve. Zaradi kršitev javnega reda in miru so 14. januarja policisti intervenirali 2-krat v zasebnih prostorih in 1-krat na javnem mestu. Pridržali niso nikogar. 15. januarja so opravili eno intervencijo, in sicer na domu kršitelja.

S. S.

Prejeli smo ...

Še enkrat: Devetčlanska družina težko shaja

Spoštovani g. Sobočan!

V Vestniku (21. 12. 1995) smo z zanimanjem prebrali vaš članek o Kolaričevi družini iz Borec. Mnenja smo, da je lepo in dobro, da se piše o družinah z večjim številom otrok, ki se težko prebijajo skozi življenje. Pogrešamo več takih člankov.

Moti pa nas, da je v vašem članku kar nekaj navedb, ki se nanašajo na CSD (Center za socialno delo, op. ur.) Ljutomer, a so neresnične. Tako ne drži, da bi CSD Kolaričevim po pisanju predložil Kučanu povišal otroške dodatke. Družina je že prej prejela najvišjo možno višino otroškega dodatka. Oktobra 1995 se je ta valoriziral za enak odstotek vsem upravičencem.

Mesečna višina otroških dodatkov Kolaričevim znaša 48.766,00 SIT (in ne 40.000,00 SIT, kot je zapisano v članku). Družina prejema poleg otroškega dodatka še denarni dodatek v višini 9.582,00 SIT (3.464,00 SIT v denarju in 6.118,00 SIT za krije stroškov najemnine za stanovanje).

S strani delodajalcev potrjeni dohodki znašajo povprečno za avgust, september in oktober 1995 za Kolarič Vojmira 78.125,00 SIT in za Jožico Kolarič 36.836,10 SIT. Družina je prejela decembra 1994 enkratno denarno pomoč iz občinskega vira v višini 35.000,00 SIT,

novembra 1995 pa 19.000,00 SIT. Tako družina brez enkratnih pomoči dobi mesečno čez 170.000,00 SIT (in ne 130.000,00 SIT, kot navajate v članku). Seveda je to na družinskega člana še vedno zelo nizek dohodek. Je pač tako, da je prag preživetja po zakonu o socialnem varstvu preizkušeno postavljen, saj znaša 16.466,00 SIT za odraslo osebo, za otroke pa še manj. Z vso odgovornostjo pa trdimo, da je družina z našo pomočjo uveljavila vse materialne prejemke v maksimalni višini. Pomoč z naše strani pa ni bila omejevana le na vabilo po pismu predsedniku države, ki ga omenjate, ampak je bilo opravljenih več obiskov in razgovorov že na začetku lanskega leta, da sta si Kolaričeva uredila denarni dodatek, da je bil urejen problem plačevanja vrta in najemnine za stanovanje.

Vemo, da s tem pismom našega članka ne moremo spremeniti. Tudi polemizirati ne želimo z vami. Želimo samo, da veste, da kakor pri vseh tudi pri tej stvari obstaja še druga plat medalje. Najbrž vam ni mogoče, da bi pri vseh sestavkih vedno upoštevali vse udeležene strani. Morali bi pa takrat, ko s predstavljajo le ene resnice koga prizadene ali mu škodite. Najhujše je namreč, če te za nekaj obsojijo in ti niti ne dajo možnosti, da se braniš.

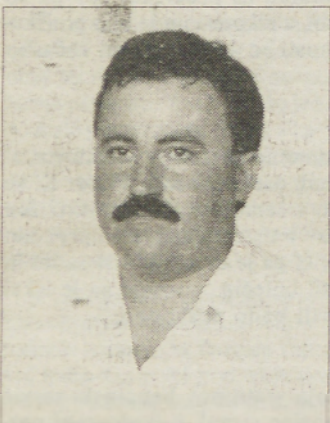
Pa še to. Pri nas so vam vrata vedno odprta. Tako možnost, da preverite to, kar vam kdo pove, vedno obstaja. Ne trdimo, da ne delamo napak. Zagotavljamo pa vam, da je bilo za družino Kolaričevih z naše strani narejeno precej več kot zahteva profesionalni odnos. Pa brez zamere in lepo pozdravljeni!

Direktor CSD: Boris Sunko, dipl. psih.

Ernest Nemeč iz Občine Puconci

Dograditi športno-rekreacijski center

V puconski občini je med športnimi dejavnostmi daleč največje zanimanje za nogomet, saj deluje Nogometni klub Puconci, ki je v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota jesenski prvak, ter 16 klubov malega nogometa, od katerih jih 14 tek-



Ernest Nemeč - odgovoren za športno dejavnost v puconski občini.

muje v občinski ligi Puconci, dva pa v soboški občinski ligi. V občinski ligi Puconci tekmujejo naslednji klubi: Predanovci, Prosečka vas, Šalamenci, Puževci, Dolina, Bodonci, Lemerje, Otovci, Moščanci, Beznovci, Vadarci, Zenkovci, Mačkovci in Inter iz Lemerja. V soboški občinski ligi pa tekmujejo ekipi Pečarovec in Izvira iz Gorice. O ustanovitvi kluba malega nogometa pa razmišljajo tudi na Vaneči in Brezovcih. Poleg tega v občini deluje Hokejski klub Triglav iz Predanovca, ki sodi med najboljše klube v državi, uveljavlja pa se tudi v mednarodnem merilu. V športna tekmovanja pa se vključujejo tudi v nekaterih drugih krajih puconске občine, kot denimo v strelsko tekmovanje v Bodoncih in šah v Brezovcih. V občini tudi razpolagajo z nekaterimi pomembnimi športnimi objekti, od katerih naj omenimo

PKL - moški

Rezultati - 8. kolo:

Brod : Radgona 52 : 59
Sobota v. : Lindau 72 : 70
Claudia shop : Lindau 118 : 64
Vena caffè : Sebeborci 72 : 74
La Luna : Ljutomer 2 : 0 b. b.

La Luna	8	8	0	580	500	16
Claudia shop	8	7	1	664	452	15
Sobota v.	8	5	3	618	495	13
Lindau	8	5	3	447	441	13
Sebeborci	8	4	4	488	497	12
Radgona	7	4	3	397	369	11
Lindau Icl	8	3	5	415	498	11
Vena Caffé	7	2	5	557	563	9
Brod	8	1	7	352	623	9
Ljutomer (-4)	8	0	8	166	222	3

K. Glazar

Šport od tu in tam

Nogomet - Nogometni klub Drava iz Ptuja je bil organizator nogometnega turnirja za starejše dečke. Sodelovala so moštva Maribora, Drave, Aluminija in Mure iz Murske Sobotice s po dvema ekipama. Zmagala je prva ekipa Mure, ki je v finalu premagala drugo moštvo s 7 : 6. Najboljši strellec je bil Stefan Horvat (Mura), ki je dosegel 10 golov.

Kegljanje - Na kegljišču Nafta v Lendavi je bil prvi krog kegljaškega tekmovanja za prvenstvo mariborske kegljaške podzveze. Med 70 tekmovalci so sodelovali tudi pomurski kegljači. Najboljši med njimi je bil Miro Steržaj (Radenska), ki je podrl 859 kegljev in zasedel drugo mesto. Drvarič (Radenska) je bil z 828 keglji četrti, Horvat (Nafta) z 852 šesti, Malsar (Radenska) z 822 sedmi, Radaković (Nafta) z 822 osmi, Kopinja (Nafta) z 814 keglji enajsti. Vsi so se uvrstili v nadaljnje tekmovanje.

Šah - Šahovsko društvo Radenska - Pomgrad iz Murske Sobotice je pripravilo januarski hi-

motokros progo v Mačkovcih, kjer vsako leto potekajo tekmovanja. v Gorici imajo pristajališče za motorne zmaje, pri osnovni šoli v Puconcih pa telovadnico, ki pa je za razvitost športne dejavnosti že premajhna. Ponošni pa so tudi, da imajo na svojem območju državnega rokoborskega prvaka in državnega reprezentanta Radeta Bačiča. Prvo leto delovanja so za športno dejavnost namenili okrog 2,5 milijona SIT, od tega je nekaj šlo tudi za investicije. Za letos načrtujejo nekoliko več sredstev za športno dejavnost, vsaj 3 milijone SIT, poleg tega pa še nekaj sredstev za investicije. V prihodnje nameravajo v Puconcih dograditi športno-rekreacijski center pri osnovni šoli, kjer je že zgrajeno nogometno igrišče s slačilnicami. To so v glavnem zgradili s prostovoljnimi

Namizni tenis

Kovač ni uspel

V Manchesteru v Angliji je bil kvalifikacijski namiznoteniški turnir za Olimpijske igre v Atlanti. Med 60 tekmovalci iz 35 evropskih držav je med tremi slovenskimi igralci nastopil tudi Stefan Kovač iz Murske Sobotice. V svoji predtekmovalni skupi-

delom ob pomoči krajevnih dejavnikov in pokrovitelja Keme Puconci. Po dokumentaciji, ki jo je že pripravljalo, nameravajo zgraditi dve teniški igrišči, otroško igrišče, odbojkarstvo igrišče na pesku in atletsko stezo. Pri gradnji naj bi sodelovali ministrstvo za šolstvo in šport, občina, šola in krajevna skupnost. V nogometnem klubu Kremen Puconci po osvojitvi naslova jesenskega prvaka v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota vse bolj glasno razmišljajo o uvrstitvi v tretjo državno nogometno ligo. Zaradi vse večjega zanimanja za zimsko športno razmišljajo tudi o zgraditvi vlečnice. Sicer pa si v puconski občini prizadevajo, da bi čimveč mladih pritegnili v športne aktivnosti in jih s tem odvrnili od nekaterih škodljivih početij, nam je povedal Ernest Nemeč, ki je v puconski občini odgovoren za športno dejavnost.

Feri Maučec

Nafta startala

Lendavčani v borbi za vrh druge lige

Prekmurski drugoligaš Nafta iz Lendave, ki je z osvojitvijo drugega mesta po jesenskem delu prvenstva eden od najresnejših kandidatov za vrh lestvice in uvrstitve v prvo državno ligo, je v ponedeljek začel s pripravami za drugi del prvenstva. Na prvem sestanku so se zbrali vsi igralci razen Tadića in Prekazića, ki sta bila upravičeno odsotna. Ker pa na sestanku ni bilo predsednika kluba Milorada Sakača, ki je bil službeno odsoten, bodo s treningom začeli v sredo, prehodno pa naj bi rešili zaostala izplačila igralcem.

Med novinci je bil na sestanku tudi igralec Turnišča Ternar, vrste Nafta pa naj bi okrepil tudi igralce Šmartnega Delamea. Želja Lendavčanov je, da bi se za nadaljevanje prvenstva dobro pripravili in dosegli zaželjeni cilj, za kar imajo lepe možnosti, zlasti še, ker z najnevarnejšimi tekmečji za prvo mesto igrajo doma. Nafta ima dogovorjene naslednje prijateljske tekme: 31. 1. Nafta : Beltinci, 4. 2. Aluminij : Nafta, 7. 2. Nafta : Mura, 15. 2. Nafta : Haladás, 21. 2. Odranci : Nafta, 24. 2. Lenti : Nafta in 25. 2. Batronci : Nafta.



Nogometaši Nafta na prvem sestanku pred začetkom priprav za drugi del prvenstva v drugi državni ligi. Fotografija: Jure Zauneker

tropotezni turnir za dečke in deklice do 16 let ter za mladince in mladinke. Med 14 dečki in deklicami je zmagal Samuel Hodošek s 5 točkami, pred Denisom Gjuranom in Simonom Kolarjem po 4 ter Blažem Frasom, Dušanom Kozicem in Majo Vučko po 3 točke. Med 7 mladinci in mladinkami je zmagala Lea Števanec s 5 točkami, pred Mihom Gombocem in Jožetom Sedonjo po 4 ter Sinišo Žižkom in Sandro Balaško po 3 točke.

Košarka - V Lendavi je bil tradicionalni mednarodni košarkarski turnir veteranov. Sodelovalo so štiri ekipe. Rezultati : Lindau : Nagykanizsa 51 : 29, Zalegerszeg : Radenska 54 : 48, Radenska : Nagykanizsa 64 : 60 in Zalegerszeg : Lindau 70 : 55. Najboljši strelci: Szuch (ZTE) 48, Geder (Radenska) 42 in Klemenčič (Lindau) 40 košev. (K. G.)

Igra z zveneco žogo - V Škofji Loki je bila končnica tekmovanja v igri z zveneco žogo, kjer so se za naslov prvaka potegovale štiri ekipe, med njimi tudi ekipa slepih in slabovidnih iz Murske

Sobotice. Sobočani so najprej premagali Zmaje iz Ljubljane z 10 : 4, v drugi tekmi izgubili s 4 : 5, v tretji pa zopet zmagali s 4 : 3 in se tako uvrstili v finale, kjer jih je premagala ekipa Feji iz Ljubljane s 6 : 3. Ekipa Murske Sobotice (Potočnik, Maučec, Vogričič in Korošak) je tako zasedla drugo mesto, kar je lep uspeh.

Patroljni tek - V Dražgošah je bilo jubilejno petindvajseto odprto prvenstvo slovenske vojske v patrolnem teku (tek na smučeh 10 km, streljanje, premagovanje ovir). Med 43 ekipami je sodelovala tudi ekipa 76. protiotlepe divizije iz Murske Sobotice in med ekipami stalne sestave slovenske vojske med moškimi zasedla odlično tretje mesto.

Nogomet - Nogometni klub Nafta veterani organizira tradicionalni turnir v malem nogometu, ki bo v nedeljo, 21. januarja 1996, ob 8. uri v telovadnici v Lendavi. Prijave zbira v gostilni Kančal in bifeju Brico do 19. tega meseca, ko bo tudi zbiranje ob 18. uri v gostilni Kančal. Prijavnina 4000 SIT.

(F. H.)

Darko Pahor - predsednik ONZ Lendava

Skrb za večjo kakovost in organiziranost nogometa

Območna nogometna zveza Lendava, ki deluje kot deveto tekmovalno območje v Sloveniji, uspešno opravlja svoje poslanstvo - tako na organizacijskem kot tekmovalnem področju. Več o tem smo se pogovarjali s predsednikom zveze Darkom Pahorjem.

- Kako ocenjujete nogometno dejavnost na območju Občinske nogometne zveze Lendava v minulemu letu?

»Mislim, da smo lahko zadovoljni z doseženimi rezultati v minulemu letu. Nogometaši Nafta so kljub težavam uspešno končali tekmovanje v drugi državni ligi in se uvrstili v kvalifikacije za prvo državno ligo, kjer pa žal niso uspeli. Zelo uspešno so tudi končali jesenski del prvenstva v drugi državni ligi v sezoni 1995/96, saj so pristali na drugem mestu z velikimi možnostmi, da se uvrstijo v prvo državno ligo. Čeprav gre za zahtevno nalogo, mislim, da bo vodstvo kluba na čelu s predsednikom Sakačem temu kos. Nogometaši Turnišča so po izpadu iz druge lige doživeli velike kadrovske spremembe tako v vodstvu kot pri igralcih. Te spremembe so opazne v tekmovalnem v tretji državni ligi. Kljub vsemu mislim, da bodo spomladaj igrali vidnejšo vlogo in da se jim ni treba bati za obstanek v ligi, saj ima nogomet v Turnišču veliko tradicijo. Nezasluženo in

nesrečno so izpadli iz tretje lige nogometaši Renkovec (nedorečene propozicije za popolnitev tretje lige). Lep uspeh so dosegli nogometaši Odranci, ki so postali občinski prvaki in v zadnjih kolih prehiteli Črenšovce. Odranci so bili uspešni tudi v kvalifikacijah in se uvrstili v tretjo državno ligo, kar je največji uspeh. Tudi v tej konkurenci uspešno tekmujejo, tako da si bodo ob morebitnih okrepitvah zagotovili obstanek v tretji ligi. V kvalifikacijah so bili uspešni tudi mladinci Bistrice, ki so se uvrstili v drugo slovensko mladinsko ligo vzhod. Iz prve občinske nogometne lige Lendava je izpadlo moštvo Polane, kot prvak v drugi občinski nogometni ligi pa so se v prvo ligo uvrstili nogometaši Opel Horserja iz Lakoša. Območna nogometna zveza Lendava, ki se je preimenovala iz občinske zveze, združuje nove občine: Lendava, Črenšovci, Turnišče, Odranci in Kobilje.

- Kako pa ste zadovoljni z disciplino in organizacijo tekem?

»Po analizi, ki smo jo izdelali po končanem tekmovalnem letu, smo ugotovili, da disciplina igralcev ni najboljša, saj je bilo podeljenih preveč rumenih in rdečih kartonov. Skrb vzbujajoče je tudi nešportno obnašanje nekaterih trenerjev in gledalcev.

- Katere so najpomembnejše naloge, ki vas čakajo?

»Posvetu, ki smo ga organizirali s klubi, ki tekmujejo v prvi in



drugi občinski ligi, je pokazal, da je bil koristen za obe strani. Dogovorjeno je bilo, da bomo v prihodnje morali več storiti pri odpravi vseh slabosti, zlasti pa pri dvigovanju kakovosti klubov v tekmovalni sezoni 1996/97. Zato bo moral izbrani odbor spremeniti propozicije tekmovanja in predpisati pogoje. Večjo pozornost bomo morali posvetiti tudi izobraževanju trenerjskega kadra, saj le-teh spominjamo navadno takrat, ko si morajo pridobiti licenco za vodenje ekip. Tako bomo konec tega meseca organizirali zanimivo strokovno predavanje inštruktorja FIFE Ivana Toplaka in Vilibalda Pavca iz sodniške organizacije. V letošnjem letu bomo tudi veliko skrbi posvetili usposabljanju sodniškega kadra. Dvig kakovosti, boljša organiziranost, ustrezna usposobljenost trenerjskega in sodniškega kadra ter izpopolnjevanje zahtev Nogometne zveze Slovenije, je moto našega delovanja v letu, ki smo ga začeli.

Feri Maučec

Nogomet

Gutalj pri Beltincih, Poljšak odšel

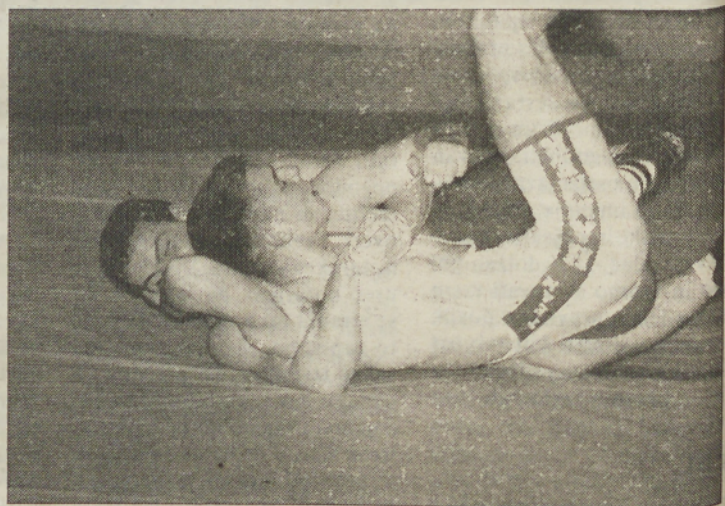
Potem ko je beltinskega prvotligaša okrepil reprezentančni vratar Boško Bošković, ki je nazadnje igral pri Izoli, je v Beltince prišel še bviši igralec Mure in Maribora Goran

Gutalj. Nepričakovano pa je drug pomurski prvotligaš soboška Mura ostal brez Poljška, ki je odšel h Gorici. Pri Muri pa je na preizkušnjo mladi igralec Slovana Lampreht.

Rokoborba - superfinale

Sobočani zopet državni prvaki

V Murski Soboti je bila povratna tekma superfinala za naslov ekipnega državnega prvaka v rokoborbi med Keorjem iz Razvanja in Mursko Sobotico. Sobočani, ki so zmagali že na prvem srečanju v Hočah, so bili tudi tokrat boljši tekmeč in prepričljivo premagali goste s 26 : 14. Obe ekipi sta nastopili oslabljeni, Sobočani brez Miholića in Strbada, gostje pa brez Hazla in Gutmaherja. Srečanje, ki si ga je ogledalo okrog 200 ljubiteljev rokoborbe, so vodili sodniki: Kranjc (Murska Sobota), Kosi (Maribor) in Gogov (Grosuplje). Rezultat - 48 kg: Mitja Medved 0 : 4 b. b.; 52 kg: Domen Godvaj 4 : 0 b. b.; 57 kg: Matej Horvat : Dean Glavica 1 : 3; 62 kg: Jože Vrbancič : Marko Horvat 4 : 0; 68 kg: Mitko Nasevski : Uroš Garbus 4 : 0; 74 kg: Rade Bačič : Robi Hernet 4 : 0; 82 kg: Slavko Zec : Ivo Žižek 4 : 0; 90 kg: Zoran Vukan : Jože Kranjec 4 : 0; 100 kg: Kristijan Štrtak : Tomo Jagarinac 1 : 3 in 130 kg: Denis Vrzel 0 : 4 b. b. Z osvojitvijo naslova državnega prvaka bodo Sobočani sodelovali v evropski ligi.



Rokoborci Murske Sobotice - novi državni prvaki. Stojijo od leve: Mirko Nasevski (trener), Rade Bačič, Slavko Zec, Kristijan Štrtak, Edi Vogrinec, Zoran Vukan, Boris Barac (predsednik); čepijo: Senti Baranja, Domen Godvaj, Jože Vrbancič, Matej Horvat in Slavko Miholić. Fotografija: Jure Zauneker

Ob rob naši smučarji v domači pokrajini

Danes že skoraj ne najdemo kraja tudi pri nas, kjer se ne bi smučalo in drsalo. Če pa bi bile zime tako radodarne s snežno odejo, kot je letošnja, bi bilo oblik množične rekreacije na snegu in tudi smučarskih tekmovalniško več. Čeprav je lep čas naš tednik, iz upravičenih razlogov, ni pisal o tovrstnih tekmovalnih, nas mora vsakokratna vest o takšnih tekmovalnih v našem okolju razveseliti in ohrabriti. Vsa ta prizadevanja pa niso izžarevanja sedanjega časa, pač pa imajo že dolgo pot iskanja in delovanja znotraj športnih vrst.

S smučarskim športom so se sprva ukvarjali redki posamezniki v Športnem klubu Mura v Murski Soboti (ust. 1924). Člani te sekcije so se zadovoljevali z osnovnimi oblikami gibanja v okolju, ki jim ga je ponujala zimska narava. Prirejali so namreč več smučarskih izletov. Leta 1926 je soboška sokoška telovadna organizacija poslala na Pohorje prvega svojega člana v začetni smučarski tečaj (pri Mariborski koči) in 1933. je tudi ta telovadna organizacija kot namnožičenjsa v mestu ustanovila jmožičenjsa smučarsko sekcijo. Ustanovitelj in vodja sekcije je postal učitelj Franc Bračko. Člani sekcije so se predvsem ob nedeljah nahodili, natekli, preznojili in se nadihali svežega zraka, ko so se odpravljali s smučmi v mirno zimoško okolje na Gočko, predvsem na smuko okrog Pečarovec.

Pred drugo svetovno vojno je soboški Sokol izobrazil prenekaterega smučarja začetnika na tečaju na Pohorju, po vojni pa je njen naslednik društvo Partizan nekaj let zapovrstjo organiziral tovrstne tečaje doma v pokrajini

Predstavljamo vam

Dejan Fujs - državni reprezentant

Slovenska moška odbojbarska reprezentanca je na nedavnem mednarodnem odbojbarskem turnirju na Norveškem zmagala in dosegla največji uspeh. Eden od najboljših igralcev v reprezentanci je bil 27-letni Dejan Fujs iz Murske Sobotice. Dejan Fujs je osrednja osebnost tudi pri Odbojbarskem klubu Pomurje iz Murske Sobotice - igralec, kapetan in pomočnik trenerja. Z odbojko se je začel ukvarjati s petnajstim letom pri Odbojbarskem klubu Pomurje iz Murske Sobotice, kjer je igral za vse selekcije. Potem je eno leto igral za Ljutomer, dve leti za ljubljansko Olimpijo in eno leto za Fužinarja iz Raven na Koroškem. Leta 1993 se je vrnil v matični klub Pomurje.

- Na mednarodnem odbojbarskem turnirju na Norveškem je Slovenija prijetno presenetila z zmago. Kaj je bilo pomembno za tako dobro igranje naše reprezentance?

»Slovenska moška odbojbarska reprezentanca že od samostojne Slovenije igra v glavnem v istem sestavu, vendar je imela premalo mednarodnih tekem. V zadnjem času igra vse boljše in je dosegla določen nivo, kar je pokazala na Norveškem. Zdej je na potezi Odbojbarska zveza Slovenije, da naredi še korak naprej z večjim profesionalnim pristopom ter fi-

Strelstvo

Dušan Ziško in Janko Jurkovič

V Ljutomeru je bilo tretje kolo temovanja v pomursko-avstrijski ligi v strelalnju s standardno značno puško. Sodelovalo je 9 ekip in 28 posameznikov. Ekipno je zmagala SD Kolomana Flisarja Tišina s 1739 krogi pred SD Ljutomer 1710 in SD Janka Jurkoviča 1706 krogov. Po treh krogih vodi SD Janka Jurkoviča s 26 točkami (5108) pred SD Radgona 19 (5043), SD Kolomana Flisarja Tišina 19 (3449) in SD Ljutomer 19 (3435). Med posamezniki je zmagal Branko Bukovec s 583 krogi pred Dragom Perčocijem 580 in Dušanom Ziškom (vsi Tišina) s 576 krogov. Med posamezniki po tretjem kolu vodi Dušan Ziško (Tišina) s 1722 krogi pred Ernstom Huberjem (Bad Gleichenberg) 1722 in Gorazdom Kocbekom (Videm ob Ščavnici) 1721 krogov. (S. Balaško)

Vodita Hari in SCT

V pomurski strelski ligi - serijski program je bilo na sporedu 5. kolo. Rezultati: Skorpion: Črenšovec 1073 : 1003. Varstoj: Gancani 1016 : 1066. SCT: Dolina 1076 : 1028. Ljutomer: Coal 1066 : 1020. Radgona: Bakovec 1043 : 1040. Tišina: SD Janka Jurkoviča neodigrano. Vodi SCT s 15 točkami (5338) pred Ljutomerom 15 (5259). Gancani 13 (5419), Skorpionom 13 (5381), Radgona 10 (5411). Med posamezniki vodi Hari (Gancani) s 1833 krogi pred Basakom (Skorpion) 1821, Balazicem (Gancani) 1820, Kuzmo (SCT) 1817, Maucecem (Bakovec) 1809 krogov. (T. Horvat)

niki že tudi prave drsalke. Mladi pa so na ledu veliko igrali hokej. S preprostimi, doma izdelanimi palicami so potiskali, vodili in nabijali ploščice v nasprotnikova vrata. Ščasoma so poleg manjših skakalnic ob naravnih terenih posamezniki razmišljali o zgraditvi večjih skakalnic. Ena prvih take vrste je bila postavljena leta 1954 v Beltincih. Imela je umetno, iz lesa zgrajeno zaletišče nad ledenico ob beltinskem gradu. Omogočala je skoke do 10 metrov. Leta 1969 so neumorni smučarski zanesenjaki Mačkovec in okolice zgradili 20-metersko smučarsko skakalnico. Na njej je Občinska zveza ta telesno kulturo organizirala tekmovalje za pionirje in mladince. Najdaljši skok je dosegel Roman Lovenjak iz Mačkovec in je znašal 11 metrov. Po letu 1970 so razne oblike zimskih radosti na snegu doživljale vzpone in padce, vendar pa niso zamrle. Zaradi bližine Pohorja in smučarskih središč v Avstriji se je vse več ljubiteljev smučanja odpravljalo na ta smučišča. Obilica snega in ugodne razmere v letošnji zimi so spet prisklala smučarska tekmovalja med nas. To potrjujejo zadnji smučarski prireditvi v Pečaroveh in Poznanoveh in še drugod. Upajmo, da bo takih zim še več in da bodo prišli na svoj račun ljubitelji smučanja, s tem pa obogatili zimski čas.

Š-an



oslabljeni, saj imamo poškodovana Bačviča in Kereca, ki tudi ne trenirata. Pričakujem sicer, da bo Bačvič že lahko nastopil, medtem ko bo moral Kerec dalj časa počivati. Naše možnosti v končnici pa je tretje mesto, če bomo ujeli pravo formo. Vse, kar bi bilo več, bi bil velik uspeh.

- Kaj pa si sicer želite?

»Želim si, da bi se odbojbarji Pomurja v državnem prvenstvu uvrstili čim višje ter da bi se slovenska odbojbarska reprezentanca uvrstila na evropsko prvenstvo.«

Feri Maučec

Šahovski »vikend« turnir v Gornji Radgoni

Prvi turnir dobil Miran Zupe

V hotelu Grozd v Gornji Radgoni je bil prvi letošnji šahovski »vikend« turnir, ki ga je pripravilo SD Beltrans. Sodelovalo je 76

šahistov, kar je ponovna potrditev, da vlada za tovrstno tekmovalje veliko zanimanje. Zmagal je član Radenske - Pomgrada iz Murske Sobotice Miran Zupe s 7,5 točke pred Domnom Krumpačnikom 7,5. Darkom Supančičem (oba Ptuj), Albinom Zganecem (Ormož), Jožetom Vučkom (Lendava), vsi 7, Ljubišo Krstičem (Poljskava) 6,5, Markom Koklinom (Radenska - Pomgrad), Alešem Lazarjem (Poljskava), Alojzom Kosom, Borisem Kovacem, Danilom Harijem (vsi Radenska-Pomgrad), Zdravkom Forstnarčičem, Milanom Lesjakom (oba Maribor), Igorjem Kosom (Radenska - Pomgrad), Leon Kranjcem (Maribor) in Stefanom Režonjo (Radenska - Pomgrad), vsi po 6 točk.

Najboljša mladinka na turnirju je bila Lea Stevanec (Radenska - Pomgrad) s 5 točkami, najboljši mladinec pa Robert Supančič (Ptuj) s 4,5 točke. Drugi šahovski »vikend« turnir bo 28. januarja v teniskem centru Mešič v Murski Soboti.

Feri Maučec

Med junaki kegljaškega športa

Dva rekorda Mira Steržaja v Zagrebu

V letu 1963 je bilo člansko prvenstvo Slovenije v Kranju. Med 72 tekmovalci je sodeloval tudi Miro Steržaj iz Ljutomer, član mariborskega Branika, in s 1.822 podrtimi keglji zasedel prvo mesto ter drugi postal članski prvak Slovenije. Odlično pa se je odrezal na izbirnem tekmovalju za sestavo državne moške in ženske reprezentance za srečanje z Vzhodno in Zahodno Nemčijo. S 3.034 podrtimi keglji je zasedel prvo mesto, hkrati pa postavil dva jugoslovanska rekorda. Najprej je podrl 1.017 kegljev, kar je bilo za 13 kegljev več od jugoslovanskega rekorda, ki ga je imel Smoljanovič. Na svojem drugem nastopu pa je bil še boljši, saj je podrl 1.058 kegljev. To sta bila rekordna rezultata v Jugoslaviji, ki pa nista bila priznana, ker so bili keglji za 3 kg težji, kot to določajo pravila.

Srečko Grzel prvak varaždinske zveze

Kegljači lendavske Nafta so v letu 1963 zelo uspešno tekmovali v sosednji Hrvaški. Na prvenstvu čakovske podzveze so v ekipnem delu tekmovalja podrl 4.778 kegljev in zasedli drugo mesto ter se uvrstili v nadaljnje tekmovalje - varaždinsko kegljaško zvezo. V tekmovalju posameznikov je sodelovalo 63 kegljačev. Od 16 tekmovalcev lendavske Nafta se jih je 7 uvrstilo med 15, ki so sodelovali v tekmovalju varaždinske kegljaške zveze. Najuspešnejši tekmovalci pri Nafti je bil Lebar s 792 podrtimi keglji. Na tekmovalju varaždinske kegljaške zveze je ekipa Nafta podrla 4.797 kegljev in se uvrstila na prvenstvo Hrvaške. Med posamezniki je zmagal Lendavčan Srečko Grzel z 878 podrtimi keglji in postal prvak varaždinske kegljaške zveze, kar je bil njegov največji uspeh. Poleg njega so se na prvenstvo Hrvaške uvrstili še Jože Kos 843, Karel Lebar 807 in Jože

Kepe 794 podrtih kegljev. Na kegljaškem tekmovalju za naslov prvaka Hrvaške v Zagrebu je ekipa Nafta iz Lendave podrla 4.644 kegljev, kar pa je bilo premalo za sklepni del prvenstva. Najboljši Lendavčan v ekipnem delu tekmovalja je bil Grzej z 822 podrtimi keglji, medtem ko so bili ostali tekmovalci Nafta precej slabši. Še slabše pa so Lendavčani tekmovali med posamezniki. Najboljša med njimi sta bila Kos (814) in Grzej (811 podrtih kegljev), medtem ko je Kepe podrl 772, Lebar pa 744 kegljev.



Na evropskem kegljaškem prvenstvu leta 1964 v Budimpešti je reprezentanca Jugoslavija postala evropski prvak. Med posamezniki pa je bil junak prvenstva Ljutomerčan Miro Steržaj, saj postal dvakratni evropski prvak in postavil dva svetovna rekorda. Miro Steržaj stoji na najvišji stopnički v Budmpešti.

Miro Steržaj dvakratni evropski prvak in svetovni rekorder

Leto 1964 je bilo za kegljača Mira Steržaja iz Ljutomer, člana mariborskega Branika, najplodnejše leto v njegovi športni karieri. Na evropskem kegljaškem prvenstvu v Budimpešti na Madžarskem je namreč dosegel izreden uspeh. S 1.936 (982, 954) podrtimi keglji je postal evropski prvak med posamezniki pred Jožefom Sabojem (Madžarska) 1.886 in klubskim kolegom Francem Mlakarjem 1.863 podrtih kegljev. Evropski prvak je Miro Steržaj postal tudi skupaj s klubskim kolegom Francem Mlakarjem v dvojicah s 1.881 podr-

timi keglji pred Grosom-Greutigenom (DDR) 1.840 in Szabom-Vargom (Madžarska) 1.823 podrtih kegljev. Prvo mesto in zlato medaljo pa je osvojila tudi reprezentanca Jugoslavije v ekipnem delu evropskega prvenstva 5.410 podrtimi keglji (Šibar 857, Hladnik 903, Mlakar 941, Steržaj 966, Grom 928, Smoljanovič 815), kar je bil novi svetovni rekord. Poleg tega je odlični Miro Steržaj postavil dva nova svetovna rekorda. Najprej je podrl 966 kegljev in tako izboljšal prejšnji rekord, ki ga je imel Luther za 15 kegljev. Piko na i pa je Miro Steržaj postavil, ko je dosegel novi svetovni rekord z 982 podrtimi keglji. V letu 1964 je Miro Steržaj prvič postal prvak Jugoslavije. Za reprezentanco Jugoslavije pa je nastopil 19-krat in dosegel povprečje 955,5 podrtih kegljev. Zaradi teh izrednih uspehov je Zveza za telesno kulturo Jugoslavije proglasila Mira Steržaja za tretjega najboljšega športnika Jugoslavije za Cerarjem in Simičem. Tretje mesto pa mu je prisodilo šest slovenskih športnih uradnikov, ki je vsak teden med letom točkovo najboljšega športnika Slovenije za plaketo Branka Zihlerja. Za tretjega slovenskega športnika pa so Mira Steržaja izbrali tudi anketiranci slovenskega športnega lista Polet.

Klubski rekord kegljačev Nafta

Kegljači Nafta iz Lendave so tudi v letu 1964 tekmovali v čakovski kegljaški podzvezi. V ekipnem delu tekmovalja so podrl 4.952 kegljev, kar je bil klubski rekord, vendar se kljub temu niso uvrstili v nadaljnje tekmovalje, saj je Varteks podrl 5.239 kegljev. Med posamezniki pa so kegljači Nafta podrli naslednje število kegljev: Grzej 864, Kos 844, Larnsak 822, Pal 798 in Kepe 770.

(nadaljevanje)

Odbojka - 1. A moški

Pričakovan poraz Ljutomer

V štirinajstem kolu prvenstva v 1. A moški odbojbarski ligi je vodeči Marles Maribor po pričakovanju premagal Ljutomer s 3 : 0 (15 : 8, 15 : 3, 15 : 11). Ljutomerčani so nastopili brez Rajnarja. Ljutomer: Berlot, Kavnik, Šmaux, Belec, Onišak, Grut, Zidar, Pirher, Savič. (N. Š.).

Maribor	14	14	0	42	3	28
Olimpija	12	8	4	27	17	16
Krka	13	5	8	21	26	10
Bled	13	5	8	49	29	10
Kamnik	14	5	9	17	31	10
LJUTOMER	14	3	11	15	35	6

Odbojka - 1. B ženske

Poraza Ljutomerčank in Sobočank

V štirinajstem kolu prvenstva v 1. B ženski odbojbarski ligi sta obe pomurski ekipi izgubili. Ljutomerčanke so gostile vodeči Krim in po pričakovanju izgubile, medtem ko so Sobočanke presenetljivo visoko izgubile z ekipo Tabora, ki so jih pred kratkim v pokalu kar dvakrat premagale. Ljutomer - Zavarovalnica Maribor : Krim 0 : 3 (11 : 15, 11 : 15, 6 : 15). Ljutomer - Zavarovalnica Maribor: Ljubec, Kosi, Šostarič, Novak, Senčar, Vrtnjak, Lukienko, Kolar, Vahen, Pirher, Tabor : MTC-SL-ROTO Sobota

0 : 3 (15 : 4, 17 : 15, 15 : 13). MTC-SL-ROTO Sobota: Drevšek, Zver, Forjan, Šlebingar, Kuhar, Mörec, Casar, Cipot. (N. Š., F. M.)

Krim	14	14	0	42	3	28
LJUTOMER	13	9	4	28	18	18
Tabor	14	5	9	25	29	10
SOU	13	5	8	21	28	10
Mislinja	14	5	9	15	31	10
MTC-SL-ROTO	14	3	11	15	37	6

STIGMA
droge, AIDS
061 97 89

Odsevi mladosti

Kaj je zate sreča?

(Razmišljanje učencev OŠ IV M. Sobota)

- Sreča je zdravje. (Martina, 8. raz.)
- Sreča je ljubezen, veselje, radost in denar. (Klavdija, 8. raz.)
- Srečen sem, ko sem v šoli, kjer imam kosilo in malico. (Tina, 7. raz.)
- Sreča je, če imaš prijatelje. (Irena, 7. raz.)
- Sreča so dnevi brez vojne. (Andreja, 3. raz.)
- Sreča je mirno spanje in lepe sanje vseh otrokov sveta. (Drago, 3. raz.)
- Sreča je, da me ima očka rad. (Štefan, 5. raz.)
- Srečni smo, ko zmagamo v odbojki. (Katja, 5. raz.)
- Sreča je, da je zapadlo veliko snega. (Daniela, 4. raz.)
- Sreča bi bile zame nove smuči. (Ljubo, 4. raz.)
- Sreča je, da imam atija in mamo. (Alen, 5. raz.)
- Sreča je, ko lahko mirno spim. (Simon, OVI III.)
- Sreča je, ko si zdrav. (Marija, OVI III.)
- Sreča je moja mama in novoletna jelka. (Urška, 1. raz.)
- Sreča je zame biti velik in voziti avto. (Simon, 2. raz.)

Moj prosti čas

V prostem času delam veliko stvari. Gledam televizijo, se igram ... Najbolj me zanima šport, moje najljubše igrice pa so lego kocke. Zelo rad pa preživljam prosti čas

zunaj, v naravi, z mojima kužkoma Benom in Dinom. Skoraj vsak dan ju peljem na sprehod. Hodimo na bližnjo Piramido. Med potjo se tudi jezim, ker me ne ubogata. D. HAMLER, 4. d.

OŠ Gornja Radgona

Ali veste?

Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Zadnjič smo vas spraševali za najkrajšo slovensko reko. Pravi odgovor nam je poslal samo **FRANC ČOR iz Bistrice pri Trzinu**, in sicer da gre pravzaprav za dve reki v Sloveniji, ki sta enako dolgi - 27 kilometrov -, to pa sta Pivka in Tržiška Bistrica. Čestitamo! Za primerjavo naj navedemo, da ima reka Sava 221 kilometrov dolgo pot po Sloveniji, njena dolžina v celoti pa je 945 kilometrov (o tem smo že pisali).

KUPON št. 19- ALI VESTE?

Ali veste, katero mesto v Sloveniji se nahaja na umetnem rečnem otoku? Odgovore pričakujemo najpozneje do 24. januarja.

Nekega zimskega večera

Nekega zimskega večera, ko je zunaj snežilo in je bilo zelo mrzlo, sva z mamo pekli rižev narastek, očka pa je pripravljala sok iz pomaranč. Brat je zlagal prtičke v rožice in pripravljala mizo za večerjo. Ko je mama dala rižev narastek v pečico, smo posedli v dnevni sobi, poklepali in se pogovarjali o tem, kako je bilo v šoli. Seveda pa tudi na smeh nismo pozabili. Tako je minila točno ena ura. Mama je vzela iz pečice rižev narastek in nas prijazno povabila k lepo pogrnjeni mizi. Pojedli smo dobro večerjo in popili svež

pomarančni sok. Lepo bi bilo, če bi imeli še več tako lepih zimskih večerov.

MIHAELA VAJDA, 4. a
Dvojezična OŠ I Lendava

Moj medvedek

Moj medvedek sladko spi,
zjutraj pa se z mano prebudi.
Očke hitro si pomane
in preišče vse predale.
Najde mleko, kruh, potico,
vzame si še žlico.
Ko pa se zvečeri,
moj medvedek spet zaspi.

LIDIJA SEVER, 3. a
OŠ Franceta Prešerna
Crenšovci



Praznovanje starega leta

V nedeljo zvečer smo praznovali staro leto. K nam so prišli Dvoršakovi. Jedli smo narezek. Otroci smo se igrali, starši pa so se pogovarjali. Večkrat smo pogledali skozi okno, kako se prižigajo lučke. Končno je minil zadnji trenutek starega leta. Ob polnoči smo si nazdravili s šampanjcem. Drug drugemu smo čestitali in zaželeli vse najlepše v novem letu. Nato je šel očka k sosedovim in jim nesel šampanjec. Skozi okno smo gledali,

kako spuščajo rakete. Mama nam je naredila sadno kupo. Potem smo gledali film. Igrali smo se tudi kolo sreče in se kartali. Ob treh zjutraj so šli Dvoršakovi domov. Ker je bilo zasneženo in ledeno, so težko prišli z vrha. Pomagala sem pospraviti mizo, mamica pa je pomila posodo. Ob štirih zjutraj sem šla spat.

Sedaj je leto 1996. Naj bo res srečno in zdravo!

DORIS PAHOR
OŠ Kapela

Moja neprevidnost

Moje otroštvo je bilo lepo. Starši so me vzgajali kot je prav. Ko so bili v službi, me je babica položila v zibelko, ki je bila v kuhinji, sama pa je medtem kuhala in pospravljala. Spominjam se, kako sem doživela nesrečo. Mama mi je rekla, naj se ne vozim po cesti, a jaz je nisem ubogala. Zapeljala sem se okoli cerkvice, ki je blizu naše hiše. Ko sem pridrla v ovinek, sem zadela neko starejšo žensko, ki se je znašla pred mano. Posledice so bile tako hude, da je morala mama tisto gospo odpeljati k zdravniku. meni pa je pošteno »napela«. Čez nekaj dni je bilo vse pozabljeno.

JERENEJA JENEŠ, 6. d., OŠ Beltinci



S pesmijo v novo leto

Prazniki so minili, ugasnile so lučke na božičnih drevescih, pozabljene so vse priprave, a ostalo je zadovoljstvo, da smo praznične dni v Kobilju obogatili s pesmijo.

Kulturno društvo je pripravilo prireditev Družina poje. Veliko družin se je zvrstilo na odru in njihova pesem je občanom prijetno zazvenela. Povezala je mlajše in starejše ter vse skupaj popeljala v čas nekdanje družinske povezanosti.

Na drugi prireditvi so se predstavili učenci osnovne šole, ki so izvedli že četrti otroški festival. Glasovi enajstih mladih pevcev so povezali nastopajoče z obiskovalci, ki so neutrudno ploskali še dolgo potem, ko je izzvenela zadnja skupna pesem. Podobno je bilo na sveti večer. Nastopili so mladinci naše občine na prireditvi z naslovom Moč volje in ljubezni. Peli so, igrali in recitirali, poudarili lepoto božiča ter prav tako poželi velik aplavz.

Otroke iz vrta in učence nižjih razredov osnovne šole je obiskal tudi dedk Mraz, oni pa so mu v zahvalo pripravili prisrčen program.

Vse te prireditve so popestrile božične in novoletne praznike v zasneženi obmejni vasi, vsi nastopajoči pa so dokazali, da je praznovanje lahko tudi prijetno v kulturni dvorani, seveda z ljudmi, ki so pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas za tako stvar. V Kobilju smo dokazali, da imamo take ljudi!

ALENKA FARKAŠ, 8. raz., OŠ Kobilje

Nick in Kylie Tam, kjer rastejo divje rože

Čeprav so mnogi resno dvomili v uspešnost in pametno potezo dueta Nick Cave in Kylie Minogue, so se usteli. Njuna skladba, ki jo je sicer napisal Nick, glasbo pa skupina The Bad Seeds, Where The Wild Roses Grow, ki sta jo posnela v oktobru, je zelo uspešna na vseh cehlinah sveta. Gotovo pa je ena izmed najlepših novih balad v zadnjem času.

Singl je s Cavovega najnovejšega albuma, ki ga imenujejo Album Of Murder Ballads, album balad o umorih, ki pa s ni izšel. Že ko je Cave pisal to skladbo, je ves čas mislil na Kylie, avstralsko pevko, ki je zaslovela z nekaj poceni skladbami in je bila zaradi raznih drugih kvalitet pogosto na straneh rumenega glasbenega tiska. Kylie je na povabilo tega slavnega temnega pevca takoj odgovorila s prirediteljskim odgovorom. Takoj so o-

dšli v studio, poleg tega pa so posneli tudi videospot, ki ga je režiral Rocky Schneck.

Rocky je znan po tem, da je delal videospote za Jonija Mitchella, The Meatpuppets in druge. Videospot so posneli v Kentu, zelo primernem okolju za takšno tematiko, v Veliki Britaniji. Želel si je, da videospot spominja na glamurozne hollywoodske filme petdesetih let, to mu je tudi uspelo. Kylie se je vživela v vlogo Elize Day.

Nick pa je njen ljubimec, ki jo vodi do obale reke in jo tam ubije. Čeprav pesem govori o umoru, v spotu ni kadrov ubijanja, Kylie pa se večinoma pojavlja kot truplo.

Celoten spot so posneli v enem samem dnevu. Kylie pa je morala dolgočasno ležati v rezervuarju polnem vode, okoli nje pa so se plazile kače. Pravi, da je ni bilo zaradi tega prav nič strah. Za njeno zahtevno masko so porabili kar ne-

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RITUPER



kaj ur, bila je namreč v celoti od pet do glave pobarvana, da bi najpristneje ustvarili vtis trupla. Ker je zelo dobra igralka, so lahko brez večjih težav izpeljali snemanje, dobro pa se je odrezal tudi Nick, ki tudi ni imel tako lahke naloge. Ure in ure se je moral prebijati skozi blato in gledati v reko, kjer

naj bi se prikazovala njegova ubita ljubica. No, njej na srečo ni bilo potrebno ležati v reki, ampak v rezervuarju vode.

To skladbo je producirala Cavova skupina The Bad Seeds, pri čemer sta sodelovala tudi Tony Cohen in Victor Van Vught, izšla pa je na singlu v omejeni nakladi.

Novice od tu... ... in tam

Pogrešal te bom je naslov nove kompaktne plošče Jana Plastejnaka. Plošča je namenjena samo za promocijske zadeve, zato ne bo prišla v prsto prodajo. Na njeje je še skladba Ker te ljubim. Naslovno skladbo pa je posvetil svojemu očetu. Zanj je v sodelovanju z Vinčijem posnel tudi videospot.

Na razpis za letošnjo slovensko prireditev Pesmi Evrovizije se je prijavilo kar šestdeset izvajalcev, kar kaže na izredno veliko zanimanje za ta festival. Strokovna žirija je izbrala enajst finalistov, ki se bodo pomerili 11. februarja. Za nastop na Norveškem se bodo potegovali Vili Resnik, Pop Design, Panda, Irena Vidic, Irena Vrčkovnik, Regina, Roberto, Don Juan, Ansambel J. Novaka, Marta Zoreter ter Alenka Vidrih in Miha Vardjan.

Mick Jagger je razveselil svoje starše z nakupom komfortnega stanovanja v južnem delu Londona.

Ugotovili so, da je dobro, če staršujejo čim bližje svojim tretjim vnukom. Joe, star 82, in Eva, stara 81, sta prej živela na deželi v bližini Lonodna v veliki hiši, sedaj pa sta podeželje zamenjala za mestni hrup.

Mogoče je bil kdo v teh dneh prepričan, da je Elvis Presley vstal od mrtvih.

Pa se je motil. Elvis mirno spi, njegovi zvesti oboževalci in poslušalci pa so glasno počastili njegov rojstni dan. 8. januarja bi kralj rock and rolla moral na torti upihiti 61 svečk. Prihodnje leto pa bo minilo 20 let od njegove smrti.

AUDIO - VIDEO - CD

MSHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Vladimir Kodoš zec: - To je bila noč
2. Dražen Zečić - Silvija
3. Oliver Dragojević - Moja tajna ljubavi
4. Minea - Mornaru moj
5. Boris Novković - Emily

Predlog:

Alen Vitasovič - Vrime od zime

GLASUJEM ZA:



PISMA, MNENJA, STALIŠČA ...

Odgovor g. Gezi Džubanu

Špoštovani gospod, že večkrat sem vam mislil pisati, a sem vedno pomislil, da se tako nizko en kmet ne sme spustiti. Zdaj pa sem vzel v roko papir in svinčnik, za to pa so me prosili moji prijatelji, znanci, sosesčani in politični sodbratje. Moja kmečka duša je tudi zato, da odgovorim na vaše pismo objavljeno v Vestniku 14. 12. 1995 in v Lipnici decembra 1995 št. 3 (Občinski informativni list Moravske Toplice). Najprej kmetijstvo, potem pa okoli Občine Prosenjakovci in občine Moravske Toplice z botrom in botrico. Kot izvoljeni poslanec Mestne občine M. Sobota ste štartali z bogato kmetijsko in industrijsko urejeno občino (tu mislim tudi na kmetijsko predelevalno industrijo). Politiki biverga režima, ki so bili pred vami naši predstavniki, so to znali razvijati in ohraniti. Kot član kmetijskega odbora pri vladi RS je vaša odgovornost še večja, nite pa edini odgovorni, odgovorna je tudi vaša prijateljica, ki je tudi član tega odbora. Navajate v vašem pismu, da ste vi vzor z njo in takih poslancev se lahko veselimo. Dejansko stanje pa je čisto drugo. V obdobju vašega mandata za naša biva občina M. Sobota ali regija izgublja vse tisto, kar je mišno za tu živečega kmeta in delavca. V državnem zborni ste sprejemali zakone proti kmetu in delavcu. Neomejen in nekontroliran uvoz kmetijskih pridelkov, mesa, pšenice, krompirja, mlečnih izdelkov itd. Slovensko kmetijsko politika ne ščiti kmeta. Kmet je prepričan sam sebi, naj se znajde kot se zna. Davčna politika, pokojninsko invalidsko zavarovanje, padanje cen naših pridelkov, proizvodov, nenehno raste cena reprimateriala kar kmet potrebuje za nemoteno kmetovanje. In zdaj je še težko najti trg za pitano govedo in prašiče, zgodilo se je, da smo morali čakati mesec dva do prodaje. Krediti so neugodni (to morem vam razložiti), zato ker inflacija pri kmetu in cena pitanega goveda je ista ali celo nižja kot leto prej. Če najameš kredit, je veliki R 12% do 18 % obresti, to si lahko sumo vi privoščite, res je, da se je zdaj nekaj obrestna mera znižala, ampak to ni signum in če najameš kredit, hitro spravim kmetijo v stečaj. Vidimo, da Ljubljana vse želi centralizirati.

V stečaju je simbol in glavna žila prekmurskega kmet - Mesna industrija Pomurka. To smo židali mi kmetje in delavci, prekmurski kmet brez Pomurke ni kmet, ampak hlapec! Tu je najboljša kladnost. Pomurka je bila edina v Sloveniji, da je lahko v veli svet, od Evrope, Azije in ZDA izvažala. Vas ne boli srce, ko vidite to, da namerno uničujejo naš Pomurko? Ko je zaskrlopalo v lendavski Nafti, je takoj bil predsednik vlade v Lendavi, stvar so uredili. Več se je slišalo in pisalo o Dolgovaški opekarni in prikazovalo na televiziji, kot o Pomurki. Kje ste vi, g. Džuban? In nikomur ni mar za delavke in delavce Pomurke, ki so na cesti. Goricko, moj rojstni kraj, spada v demografsko oroženo, za kmetovanje omejenimi pogoji, kjer nam pripadajo določeni regres, stimulacije. Pogledajte Uradni list in se boste prepričali, koliko se je vse skupaj znižalo. Podpira se hrbovit predel, kjer je kmetovanje, govedoreja in mlekarstvo postli dražje kot na Gorickem in vi samo kimate, da ste vzorni poslanci. Poslanci na Murskem valu ste izjavili, da vas minister ne posluša. To ni res, pred dvema letoma sem bil z eno delegacijo pri ministru za kmetijstvo in Ljubljani pri g. Ostercu in on je med pogovorom povedal sledeče: G. Džuban je najbolj priznani strokovnjak na kmetijskem področju v državi. Moj odgovor pa je bil sledeči: Ne čudim se, g. minister, da je slovenska kmetijska politika na psu! Hlevi se praznijo, dosti hlevov bo za večno ostalo praznih, travniki nepokošeni, čez nekaj let zaraščeni z gozdom. G. Džuban, imate znanje, ki ste si ga pridobili s 25-letnim delom na področju kmetijstva. Samo teh 25 let je bilo v planskem kmetovanju in gospodarstvu. Danes pa živimo v tržnem gospodarstvu, in to ni vseeno. Zato bi se morali usposabljaliti ali to področje prepustiti tistemu, ki to obvlada. Orena nas kmetov in delavcev je sledeča:

Naši poslanci so izdelali zakon o divjem kapitalizmu, kjer kmet in delavec vse izgubi. Vračali se boste v revno pokrajino, kjer je kmet in delavec na beraski palici. G. Džuban, namesto tega, da v časopis pišete neresnice, se z vašo prijateljico zamislite. Delarka v Tekstilu eno leto ne zasluži toliko, kot vi dobite za en mesec. Ne moremo pa trditi, da se Slovenija ne razvija. Slovenija se razvija na tistem območju, kjer so poslanci z glavami poleg, ne samo s telesom, kot naši.

Za občino pa vam kratko in jasno napisem samo to. Na referendu smo se odločili za občino Prosenjakovci. V državnem zboru na prvem glasovanju, kar vi ne navajate v vašem pismu, je vaša prijateljica izjavila, da sta samo dva glasu manjkala da bi Prosenjakovci dobili status občine, vaš glas in še od gospoda, ki ste bili proti. Kaj in kako ste se v parlamentu »ljubčkovali«, me ne zanima, znate star pregovor pravi: Si-gdar močnejši pes ... Napišem vam samo še, kaj imamo mi v Prosenja-kovcih: dom krajevne skupnosti, krajevni urad, malo sejno sobo, veliko se-jno sobo, veliko dvorano z odrom za kulturne dejavnosti, pošto smo imeli že za časa Marije Terezije, za splošnega zdravnika imamo tri prostore, tedensko trikrat je doktor na razpolago! Samopostrežno trgovino z živili, kmetijsko zadrugo s skladiščem in sodobno blagovno hišo, Petrol, tovar-ni Tekstil, sejemšče, gostilno z domačimi specialitetami in vrhunsko pro-senjakovsko kapljico, prehodni dom za tujce, spominski gasilski dom, veliki gasilski dom z dvorano in še z bogatim prostorom, dve kapelici, lovski dom, šolo, vrtec, NK Prosenjakovci, deponijo za sladkorno peso, veliko vago, malo vago, sodobno mrliško vežico, grajski park, zobno ambulanto za odrasle in mladino, zobozdravnik trenutno dela samo za mladino, bomo pa poskrbeli tudi za odrasle. V KS Prosenjakovci dosta-vajo pošte v vsako vas vsak dan, stanovanjski blok, krajevna knjižnica. Tudi meja bo odprta v Prosenjakovcih prej ali slej. Zdaj pa mi vi napišite, kaj imate v občini - z botro in z botrom? Niti en prostor niste znali priskrbe-ti, kjer bi se lahko občinski svet sestel. Najemniki smo v hotelu Ajda. Od začetka se je občinski svet s sestanki selil kot ptice selivke. Imeli smo sestanek v Motvarjevcih, Bogojini, potem smo svetniki sprejeli sklep, da ne bomo tako naprej delali. In zdaj imamo sestanke stalno v Ajdi, ko ni prostora v sejni dvorani, nas preusmerijo v restavracijo, saj gostov večkrat ni. Škoda, da odpirate rano, ki se je začela celiti, nikoli in nikdar pa ne bo zaceljena. Upanje imamo v našega župana, na vaše pisarjenje g-ljuben pa res nič ne damo, to so neresnice. Za vaše prijatelje iz moje bližnje okolice, ki jih v pismu omenjate, pa samo toliko: Žalostno, da sami ne upajo pisati in so mogli vas zaprositi. Za njih pa samo toliko: Nikoli ne bom dopustil, da bi kdorkoli deloval proti Prosenjakovcem, tu je naše krajevno središče, predmestje in okno v Evropo občini Moravske Toplice. Želeli so ti vaši prijatelji osiromašiti KS Prosenjakovci, razseliti po-što itd. Ocenili so, da je gospodar na dopustu že precej časa. Jaz kot le-zabno izvoljeni predstavnik in predsednik podružnice naše stranke tega kraja, sem se takoj odločil za poteze. S svojimi političnimi sodelavci sem se zmenil in takoj smo sklicali zbor občanov vasi Prosenjakovci, na ka-terem smo povabili predstavnike ostalih vasi KS Prosenjakovci. Da bom kratak. Na sestanku so bili sprejeti sklepi. Mi pa smo dobili zeleno luč za izvedbo te politične akcije. Akcijo smo izvedli uspešno. Na domači

zemlji je lahko samo domačin in gospodar. Ko so ti vaši prijatelji ocenili, da nimajo več možnosti zavirati razvoj našega kraja, so nas prebrinorali v Gruntovčane. Vsak odgovorni udeleženec tega sestanka je dobil svoje line po epizodi Gruntovčani. Pismo sem osebno predal na ustrezno mesto - zahteva, da se odkrije avtorja tega anonimnega pisma. Upam si trditi, da bo avtor tega pisma čim prej znan in še vprašam, kako bo upal avtor tega pisma pogledati meni in mojim kolegom v oči in dalje delati v tem bogatem krajevnem središču. Glede lokalne samouprave bi morala vlada odstopiti, vam poslanec pa bi morali soditi mi, kmetje in delavci, za razbitje sožitja med narodnostjo in večinskimi narodom. Zdaj nam je bolj vsem jasno, da gospod poslanec in njegova prijateljica sploh nista imela interesa za našo občino. Več sreče so imeli Kobiljčani, čestitam jim. Jasno mi je tudi to, slavitli smo dvajseto obletnico narodnostne skupnosti in v naši KS živeča narodnost ni dobila ničesar v dvajsetih letih razen obljub. Gospod poslanec, vi se mene ne bojte, vašo usodo sem prepustil nebeskemu očetu. On naj vas po vaših zaslugah kazni ali obdari. Pridite enkrat na našo sejo občinskega sveta in bomo skupaj zapeli tiisto našo lepo domačo pesmico "Micka daj mi peježe nazaj ..."

Želim vam in vaši prijateljici vse najboljše, zdravje in pejsneze v letu 1996 in bodite previdni! Lep pozdrav! Tibor Vörös, Središče 23, Prosenjakovi

Odločanje upravnega odbora zadruge s podpisovanjem sklepov oz. na korespondenčni seji

Na vprašanja nekaterih članov upravnih odborov zadrug glede odločanja upravnega odbora zadruge na korespondenčni seji oz. s podpisovanjem sklepov predstavljam s soglasjem dr. Emila Čeferina povzetek njegovega članka oz. mnenja, ki ga je objavil v Pravni praksi dne 30. 11. 1995, s katerim se v celoti strinjam.

1. Zakon o združitvah določa (27. člen), da upravni odbor zdruške odloča na sejah. Upravni odbor je sklepčen, če je na seji navzočih več kot polovica vseh članov upravnega odbora. Odločitve na upravnem odboru pa je veljavno sprejeta, če je za sklep glasovalo več kot polovica prisotnih članov upravnega odbora. Če združnica pravila ne določajo drugače (za sprejem določenih sklepov je lahko v pravihli zdruške predpisana tudi strožja večina).

2. Zakon o zadrugi (21. člen) pozna možnost sprejemanja odločitev obnega zbora zadruge s podpisovanjem sklepov, vendar je v tem primeru sklep veljavno sprejet, če so se za sprejem predlaganega sklepa odločili vsi člani zadruge in so ga tudi vsi člani zadruge podpisali. V tem primeru govorimo o univerzalnem obnemem zboru zadruge.

3. Navedeno določilo zakona o zadrugah bi se lahko uporabilo tudi za odločanje na drugih organih zadrug, čeprav zakon govori samo o občnem zboru zadruge. Torej bi lahko upravni odbor ob pravični uporabi navedenega člena odločal tudi s podpisovanjem določenega sklepa. Vendar se morajo ob sprejemu takšnega sklepa vsi člani upravnega odbora izreci za tak sklep in to potrditi s svojim podpisom.

Pri sprejemanju sklepov s podpisovanjem pa upravni odbor ne bi smel "zanemariti" pravice članov upravnega odbora do pravilne in popolne, predvsem tudi istine, obrazložitve za sprejem predlaganega sklepa, kot tudi pravice do udeležbe na sejah (z možnostjo obrazložitve svojih predlogov) tistih, o katerih pravicah se odloča, kar pa določajo tudi drugi predpisi, ne samo zakon o združajah.

Ob tem dr. Čeferin še navaja, da ne bi smeli mešati odločanja na nadzornih svetih gospodarskih družb, kateri delujejo po zakonu o gospodarskih družbah, z odločanjem na organih zadrug. V primeru nadzornih svetov gospodarskih družb je dopuščena možnost sprejemanja sklepov tudi pisno, telefonsko, telegrafsko ali z uporabo podobnih tehničnih sredstev, če temu ne nasprotuje noben član nadzornega sveta. Za sprejem sklepa pa je v tem primeru potrebna večina oddanih glasov. Vendar tukaj gre za specifično ureditev gospodarskih družb.

Družba pa ni gospodarska družba, zato je potrebno upoštevati ureditev oddelčan na organih združbe po zakonu o združbah, in ne po zakonu o gospodarskih družbah. Torej: sklep upravnega odbora združbe je lahko veljavno sprejet tudi brez seje upravnega odbora, če so se s predloženim sklepom strinjali vsi člani upravnega odbora in so ga vsi člani upravnega odbora tudi podpisali.

Jože Tivadar

Pártosfalva - Gruntovec
Falugyűlés
Osszehívó: Csinóber/Kertész Mihály

To je naslov in upravičen razlog mojega pisma 16.11.1995. Kdo razdira sožitje in dobre odnose v Krajevni skupnosti Prosenjakovci. Ta naslov bi lahko razumeli, da med tu živječimi ljudmi nekaj ni v redu. Z isto vsebino sem nastopila na MMR in se predstavila gospe poslanki tudi osebno, zato ni bil potreben naslov Neznanka. Hvala ji za odgovor, z njim nisem bila zadovoljna, ker osebno avtorja oziroma pisca anonimnih pismen ni želela omeniti, še najmanj pa obsoditi. Odgovor je bil opredeljen de zame.

Odgovarjam vam, gospod poslanec, in vašim spodbuditeljem. Kar sem napisala, to tudi danes zagovarjam. Da je imela pšenica slabo ceno, je bila moč osnovna 18 SIT, 25 SIT in 30 SIT, med tem pa velika razlika. Da sta manjkala za občino Prosenjakovci le 2 glasa, lahko še danes preberete v Novicah (četrtak, 3. nov. 1994) pod naslovom Ponizižani, osramočeni in razžaljeni! (bila sem preglasovana samo z dvema glasovoma). To je dokaz, katerega je napisal novinar. Med temi ljudmi, ki vas sprašujemo oziroma spodbujajo, je morda ravno krivec mojega začetega pisanja. S pisanjem v časopisu se nisem prej nikoli ukvarjala. S tem pismom sem branila ugled svoje vasi, za kar imam dolžnost in tudi vso pravico. V njej sem našla svoj dom in tudi zaposlitev. Zato ne dovolim še tako izobraženim krogom ljudi, da jo blatijo v svoji tako lepi materinščini. Jemljejo čast in ponos tu živčnim ljudem. Prepozno mi pojasnjujete vlogo poslancev, morali bi nam jo predstaviti v začetku mandata. Osebo sem bila prepričana, da pot do nebes je volilec - poslanec. Danes razmišljam, kakaj ste nas sploh volilce potrebovali, ko nimamo pristojnosti, da vam izrazimo svoje nezadovoljstvo.

Vsak človek se rodi z biserom nadarjenosti. Vas je, če sem vas prav spoznala, izobrazena strokovnost in donosno poslanstvo, a moj je le skromnost, spoštovanje do dela in srčna kultura do drugih. V rani mladosti sem spoznala razliko med bogatimi in revnimi, iz kateri tudi sama izhajam. Spoznala sem težko delo kmetijstva, 12-urni delavnik, tudi pri 35 ° vročine. Dostikrat žulji na rokah in vedno za delo preslabo plačilo. Človek v kmetijstvu ni bil nikoli cenjen, se najmanj spoštovan, tako je tudi danes. Zato se ne čudimo, če mladi zapuščajo kmetije, če se praznijo njihovi hlevi in se kadi po pašnikih, praznijo se naše vasi.

Da občine nismo dobili, o tem več ne razmišljamo, čutimo zadovoljstvo v tej ureditvi, če bi postali samostojni, bi že danes bili veliki reveži. Verjamein vam, da nimate pristojnosti glede pravilnika, ki določa cene. Toda kot strokovnjaku s 25-letnimi kmetijskimi izkušnjami vam je sigurno dovoljena pripomba. Pišete, da so vaša prepričanja pripomogla k popravku cene. Hvala vam v imenu vseh prizadeih. Ponosno z gospo opisujete vajine zasluge v naši družbi. Tihi, čeprav navedeno strofolni so naši ljudje, ki se vsak dan, leto za letom, sklanjajo nad svojimi travami in ob priliki upokojitve je skoraj vsak s

poklino boleznijo, majhno odpravnino ali brez nje z naglino. Upam, da bosta vidna za vajino delo tudi pristožno nagrajena, z mojo dobro željo brez poklincne bolezni. Tudi mi navadno ljudje koristimo naši družbi. Kaj mislite vi kot strokovnjak, zakaj vsaka naša bližnja kmetija potrebuje dva ali vsaj en steber delavske plače ali dohodek iz tuje. Osebnostno mislim, da bi drugače že zdavnaj propadle. Pišete, da vam znanja ne more nihče odvzeti, sigurno ne, ampak da bi z njim vsaj malo koristili našim ljudem, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in jih usmerjati z dobrimi nasveti, se jim približati, bi jim bilo sigurno v zadovoljstvo.

Da revez: ni bil nikoli bogat in: z dosti zemlje, za to se ne nvrščam med velike pridelovalce. Ker pa je bil moj prvi življenjski zaslužek vložen v kos zemlje, jo še danes ljubim in jo tudi obdelujem. To je moje bogastvo – delo, srčna kultura, spoštovanje do drugih – čeprav drugače govorečih in pštenost o kateri danes tako malo govorimo. To pa se ne da pridobiti z nobeno izbrarbo, s tem se moras roditi. Pri svojih 15 letih sem spoznal, da le v dobri zemlji in dobro pripravljeni vključijo dobra semena, da so mi znane vse čitarice, soja, lan in industrijska konoplja in delo z njimi, pa bi kljub temu dobrodošel vaš nasvet. Za sejanje pšenice že prepozno. Sama hova h kukovosti težko vplivala, ker od setve do četre se hova srečevala z vrsto škodljivcev, dognojevanj, največ pa pripomore vreme, zima ji je dala že koristno odejo. Zatakne pa se nama spei pri njeni ceni, ker nama še ni znano, kaj se še lahko v tem drobnem zrncu najde, da bo nižja odkupna cena. Predstavljam mi gospo poslanko brez potrebe. Sem jo imela priliko srečati, spoznati in tudi sama presoditi. Jo cenim, spoštujem, verjamem v njeno sposobnost in tudi strokovnost, ima svoj ponos. Zato je tudi napacno sprejela mojo spodbudo, da se v zboru premalo oglaša, glede vseh opisanih problemov, ki obstajajo, čeprav se tudi vidva z njimi vsakodnevno srečujeta. Sama – kot ženska mora prispevati k temu, da čim več žensk zasede mesta v državnem zboru, da se z vso odgovornostjo zoperstavi dostikrat večinski in napacni usmeritvi denarja. Naj enakopoprstno da ni zapisana nekeje v predalu, ženske pa po ulicah v bojni proti nasilju. Da bo tudi moč doma v gospodinjstvu in pri vzgoji otrok kakor tudi dober gospodar zna biti z malo denarja. In na kraju, ne iščite več neznanke, ker imam pri roki argument, s katerim bi lahko celi naši mali domovini predstavila sprje na našem območju. To ni bil moj namen, kajti v njem je zapisano preveč znanih imen in osebnosti. Upam pa, da tudi piscu tistih pismen je za dejanje prav zagovorno žal. Vsakdo izmed nas lahko zgreši, ampak še vedno in nikoli ni prepozno se skesati. Prav dobro vemo, da je v današnjem času največje zlo, če si večinski narod, drugače govoreči, išče oblast nad manjšinskim. Za potreben mir je od velike važnosti razum, strpnost in medsebojno spoštovanje. Osebo niseen nikoli sejala zla in sovrašiva, tudi danes moj veter ne bo odnesel plevla na vaša dobra izbrana semena.

Kljub vsemu pa nosim v srcu kamek zadovoljstva, da sem nekoč tudi sama prispevala velik delež k dobrim odnosom na tem dvojezičnem območju. Priznavam korenine tu živčih Madžarov z njihovo bogato kulturno dediščino, sami pa jo morajo bolj ceniti in spoštovati, ker pravo bogastvo ni denar. Bogastvo je medsebojna poštenost.

G. poslanec, za vaju pa iskrene čestitke ka novemu letu, srećen in vesel božić in dosti poslanskih uspehov in ne pozabite, da je včasih pri odločitvi še kako važen tudi naš glas. S tem tudi zaključujem svoje pisanje, ne glede na vaše odgovore. Štefka Vukan, Prosenjakowci 58

Aristokratski gornji ali dolnji Prleki

Spostovani Štefan Smej se je bil pred časom v Vestniku razpisal o Prlekijah; med drugim tudi izhajajoč iz zmot Franja Baša in Antona Trstenjaka. Dolnji Prleki se vspegoledujejo z aristokratskimi gestamja in si izmišljajo svoje grbe, gornji Prleki pa naj bi imeli občutek manjvrednosti, zato si vvaških grbov ne ršejoja.

*Resnici na ljubo je treba priznati, da je to netočna razčlenba, ki izhaja
bržkone iz nepoznavanja prleških duš in vaških grbov.*

Pred nekaj leti sem v *Večeru* objavil daljše nadaljevanje o slovenskih vaških grbih, kjer sem v sliki in besedi jasno sporočil, da gornji Prleki niso nič manj ali bolj »aristokratski« in imajo prav tako svoje vaše grbe. Med grbi so nekateri celo starejši od grbov dolnjih Prlekov. »Aristokratskosti« in pripadnosti ne moremo meriti po številu hektarjev obdelovalne zemlje, kajti tudi neumni kmet ima lahko debeli krompir in obratno. Ravniški del Prekije je bogatejši z njivami, gričevnati pa z vinogradi. Ampak tudi vinogradi nekaterih gričevnatih lastnikov so bili obsežni, celo tako veliki, da bi jim jih država po drugi svetovni vojni vzela, ko jih ne bi na papirju razparcelirali in dala svojim številnim otrokom kot doto. Prepisali so jih torej na otroke, četudi so bili še miceni. Ravniški Prleki so bili v tem oziru manj iznajdljivi.

Naslednje vprašaje je seveda, kaj so sploh gornji in kaj dolnji Preleki? Druga netočnost je ta, da so Preleki, za razliko od Prekmurcev, ostajali doma. Slaba metafora je, da so ostali doma trdno zaradi klopotev, ki označujejo neko stabilnost ... Klopote so kot veter in so odvisni plasti od vetrov. Sicer pa so brčkone v tem oziru Prekmurci pokazali več poetičnega domoljubja in vztrajnosti kot Preleki, saj so živeli v hujših narodnostnih razmerah. Prav tako Preleki, kot Prekmurci, pa tudi Korošci, Primorci in še kdo, so se napotili s trebuhom za kruhom; tudi onkraj luže. Zato v Vestniku navedena oznaka brčkone ni v prid resnici.

Prleške pesmi tudi niso nič bolj ali manj nenakomerne, punktirane in klopčevsko monotone kot pesmi drugih slovenskih krajev. Za Prleke velja kajpada nasprotno, saj so njih pesmi barvite in so s slovenjeorški-mi pesmimi vred morda bliže avstrijski ljudski pesmi, pa bolj so šegave, vedrejšje, obogatene z mojstrskim fabuliranjem. Prekmurske ljudske pe-smi pa v resnici preveva lirična navezanost na naravo, na primer o belih vencih in žrgoljenju slavec ob Muri, fant imenuje dekle grlica, ona pa njega goloh itn. Prekmurska ljudska pesem podlega tudi nekatere-m madžarskim vplivom.

Sicer pa je prešlo narečje s transkripcijo še slabo raziskano. Z akad. prof. dr. Bratkom Krefrom sva se pred leti zavzemala za ustanovitev fakultetne katedre za proučevanje vzhodnoštajerskega narečja, zlasti prleščine. Delo katedre še zdalej ni steklo. Drugo je seveda pesanje prleškega in prekmurskega narečja. Vestnik je menda edini časopis pri nas, ki se v živi besedi posveča obema narečjema. Na žalost pa računalniška obdelava prispevkov ne omogoča več poglobljene raziskovalne uporabe diakritičnih znamenj. Kljub temu je vsak prekmurski ali prleški prispevek raziskovalca zase. Jezikovni brizganci seveda niso priporočljivi.

Najsi bo tako ali drugače, prav je, da je Smej namenil članek tudi obravnavi narečnega prostora severovzhodne Slovenije, saj, kot rečeno, zlasti prešlečja še ni ustrezno raziskana in je lahko koristna vsaka pobuda. Največjo napako pa je storil tisti, ki ne nekod - iz političnih razlogov - razglasil Ljutomer za metropolo Prioktije, kar pa ni ne geografsko in ne govorno, četudi to napako v zmoti ponavljajo. Z ohranjanjem avtentičnega narečja žlahtnimo in bogatimo naš jezik. Narod brez jezika pa ni narod.

Miroslav Slana - MIROSLAV



PETEK 19. JANUARJA

TV SLOVENIJA 1

- 9.40 Ciciban smuča
9.55 Otroci širnega sveta, ameriška nanizanka
10.20 Larry Adler, glasbena dokumentarna oddaja
11.20 Stineček Buck, ameriški film
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.20 Svet narave, angleška serija
15.10 Slovenska klavirska glasba
15.45 Zvoki godal
16.15 Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper
17.00 Dnevnik
17.10 Pravičnica
17.20 Heatcliff, risana serija
18.00 V najboljših družinah, norveška nanizanka
18.30 Hugo
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Grace na udaru, ameriška nanizanka
20.30 Podarim-dobim
20.40 Pogled in zadani
22.20 Dnevnik
22.50 Anja, angleški film
0.20 Poročila

TV SLOVENIJA 2

- 11.30 Svetovni poslovni utrip, ameriška oddaja
12.00 V žarišču
12.30 Skrivnostni svet Arthura Clarka, angleška serija
13.00 Pisave
13.45 Umetniški večer: Video na Slovenskem
15.15 Zelig, ameriški film
16.30 Grace na udaru, ameriška nanizanka
16.55 Znanje za znanje: Analitična mehanika
17.25 Veliki dosežki slovenske kirurgije
18.00 Po Sloveniji
18.45 Pogled me!
19.25 Pasje mesto, risana serija
20.05 V žarišču
20.35 Umor v družini, ameriška nadaljevalka, 3/4
21.20 Studio City
22.15 Novice iz sveta razvedrila
22.40 Nor na reklame, ameriška serija

POP TV

- 7.00 Videostrani - 11.00 Santa Barbara, ponovitev - 12.00 Magnum, ponovitev - 13.00 MASH, ponovitev - 13.30 Med prijatelji, ponovitev - 14.30 Skrivnostni mojega uspeha, ponovitev filma - 16.30 POP 30 - 17.00 Santa Barbara - 18.00 Matlock - 19.00 Cosby - 19.30 24 ur - 20.00 Dosejje X, nanizanka - 21.00 Newyorška policija: Osebnih prekršek, nanizanka - 22.00 Odpadnik: Končna sodba, nanizanka - 23.00 Zasebni detektiv, film - 0.30 POP 30, ponovitev - 1.00 24 ur, ponovitev - 1.30 Videostrani

TV HRVASKA 1

- 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Otroški program - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Gusar Prince, britanski film - 14.35 Smešna družina, ameriška nanizanka - 15.05 Poročila - 15.10 Babica, dokumentarna serija - 15.40 Risanka - 16.15 Za otroke - 16.45 Hrvaška danes - 17.45 Kristalni imperij, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Pol ure kulture - 19.30 Dnevnik - 20.10 Javna zadeva - 20.45 Glasbena oddaja - 21.45 Preteklost v sedanjosti, dokumentarna oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 Terra X, dokumentarna serija - 23.55 Poročila

TV HRVASKA 2

- 16.40 Koledar - 16.50 SP v alpskem smučanju: smuk (m), posnetek iz Wengna - 17.30 Triler - 18.30 Besede, besede - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Na zdravje, ameriška nanizanka - 20.40 Film - 22.15 Latinka - 23.30 Naravni izbor, ameriški film

TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Lov za amforo, nanizanka - 6.25 Otroški spored - 9.00 Naš glasni dom - 9.25 Kdo je tukaj šef? - 9.50 Ekipa A - 10.35 Salve smeha - 10.55 Sport - 13.00 Otroški spored - 15.05 Popeyjev šov - 15.25 Mini Čas v sliki - 15.35 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Ekipa A - 17.15 Zlata dekleta - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.10 Dr. Quinova, zdravniška iz strasti - 19.00 Pri Huxtablovih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Mighty Ducks: Super ekipa, film - 21.50 Sport - 22.00 Sport - 22.10 Tuje sence, film - 23.45 Čas v sliki - 23.50 Target: Hary, pustolovski film - 1.10 Kalifornijski klan - 1.55 Schiejkov vsak dan - 2.55 Dobrodošli v Avstriji - 4.40 Venera na plaži, film

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Umori so njen konjiček - 9.55 Bogati in lepi - 11.00 Schiejkov vsak dan - 12.00 Čas v sliki - 12.05 Vera - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Pravica do ljubezni - 13.40 Umori so njen konjiček - 14.25 Kalifornijski klan - 15.10 Bogati in lepi - 16.00 Schiejkov vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Stari, film - 21.15 Halo, stnic doktor! - 22.05 Čas v sliki - 22.30 Sodobni časi - 23.00 Beatlesi - 0.30 Umor, kriminalni film - 2.25 Čas za kulturo - 3.05 Pogledi s strani - 3.10 Videonoc

TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Tarzan - 9.30 Dopoldne, vmes Dallas - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25

Welcome to Hungary - 12.55 Telepakk - 13.25 Gospodarska abeceda - 15.00 Poročila - 15.10 Regionalni program - 16.00 Poročila - 16.05 Posel - 16.30 Top model, serija - 17.00 Za upokojenje - 17.30 Teka - 17.45 15 minut - 18.00 Okno, magazin - 19.00 Pravičnica - 19.30 Dnevnik - 20.20 Dallas, serija - 21.15 Desert - 22.15 V vrtnicu, madžarski film (čb) - 23.25 Dnevnik - 22.40 Černobil, dokumentarni film 2. del

TV MADŽARSKA 2

- 12.00 Siesta - 15.00 Afrika ekspres, film - 16.35 Barvna lisa - 16.45 Krični odtis - 17.30 Regionalni program - 18.00 Brooklynski most, serija - 18.30 Vesoljske igre - 19.00 Pesem ptic trnov, ameriška nadaljevalka - 19.45 Pratika - 19.50 Glasba - 20.00 Stoletnica filma - 20.40 Margit Halasz, 2. del - 21.00 Dnevnik - 21.15 Tip-hop, igrice - 21.40 Muza, kultura - 22.00 Objektv - 22.30 Kaj je novega? - 22.35 Športna stava - 22.50 Pop rock

RTL

- 5.30 Poročila - 5.35 Čas hrepenenja - 6.05 Tvegano - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno opoldne - 7.35 Med nami - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Ločitveno sodišče - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjiček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Atentat, kriminalni film - 22.50 Robocop - 23.40 Prijazna družina - 0.00 Dnevnik - 0.35 Shadow Hunter, film - 2.15 Atentat, ponovitev - 3.55 Robocop - 4.45 Hercules, ponovitev

SOBOTA 20. JANUARJA

TV SLOVENIJA 1

- 7.50 Radovedni Taček: Kopa
8.05 Ključave dogodivščine
8.20 Male sive celice, kviz
9.05 Zgodbe iz šolke
9.35 Angleščina
10.00 Bach in Bottine, kanadski film
11.35 Znanje za znanje
12.35 Camerata Slovenica - Godalni kvartet
13.00 Poročila
13.05 Hugo
14.00 Svet narave, angleška serija
14.50 Tednik
15.40 Policisti s srcem, avstralska nanizanka
16.25 Starodavni vojskaci, ameriška serija
17.00 Dnevnik
17.10 Pravičnica iz mavrice
17.25 Irska: Dežela besede
17.55 Alpe Jadran
18.30 Hugo
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Avto leta
21.00 Ljubljana, reka, ki izginja
21.45 Tunisljska oddaja
22.10 Dnevnik
22.35 Moj ameriški jaz, ameriški film
0.40 Poročila

TV SLOVENIJA 2

- 9.25 Pogled in zadani
10.55 SP v alpskem smučanju: Smuk (ž), prenos iz Cortine
12.00 Portreti športnikov
12.25 SP v alpskem smučanju: Smuk (m), prenos iz Wengna
14.05 Moja draga Klementina, ameriški film (čb)
15.55 Športna sobota
18.30 Karaoke
19.30 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
20.05 Camille Claudel, francoski film
22.55 Sobotna noč: Orlek
Evropske MTV glasbene nagrade

POP TV

- 7.00 Videostrani - 9.30 Reboot, risanka - 10.00 Dosejje X, ponovitev - 11.00 Newyorška policija, ponovitev - 12.00 Odpadnik, ponovitev - 13.00 Privatni detektiv, ponovitev - 15.00 Veleslalom zvezd, reportaža - 16.00 Obraz tedna, ponovitev - 16.30 Avtodrom, ponovitev - 17.00 Šeststajnična, komedija - 19.00 2,4 otroka, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Na jug: Kitajska četrt, nanizanka - 21.00 Povratni ogenj, film - 23.00 Poslednje opozorilo, film - 1.00 24 ur - 1.30 Videostrani

TV HRVASKA 1

- 8.55 Poročila - 9.00 Slanko, otroška serija - 9.25 Risanke - 10.00 Koncert - 10.30 Charlie Chaplin, ameriški film - 12.00 Dnevnik - 12.20 Prizma, mednarodni magazin - 13.20 Pogovor s teologom - 14.30 Risanka - 14.45 Briljantene, oddaja za mlade - 15.35 Svetovni reporteri - 16.25 Poročila - 16.30 Sinovi neviht - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Kdo pride na večerjo? - 19.30 Dnevnik - 20.10 Film - 21.50 Zabavna oddaja - 22.55 Dnevnik - 23.15 Sliko na sliko - 23.45 Polnočna premiera: Poirot

TV HRVASKA 2

- 16.35 Koledar - 16.45 Življenje na severu, ameriška nanizanka - 17.30 Serijski film - 18.15 Samuel Beckett, dokumentarna serija - 20.10 Beda v srcu, dokumentarni film - 20.45 Vidikon - 21.30 Z jadrni okrog sveta, serija - 22.05 Sport - 22.20 TOP 20

TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Nahrtnik, poln dogodivščin - 6.30 Otroški

spored - 8.25 Vroč sled - 8.50 Sobotna igra - 9.30 Denis, risana nanizanka - 10.00 Risanke - 10.55 Sport - 12.25 Kalifornijski klan - 13.10 Pustolovščine mladega Indiana Jonesa, film - 14.00 Blossom - 14.25 Princ iz Bel - Aira - 14.50 Superman - 15.40 Beverly Hills - 16.25 Melrose Place - 17.15 Mladinska oddaja - 18.00 Sport - 18.30 Drendaj - 19.00 Sami nismo, nanizanka - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Oh, li moja Avstrija - 22.05 Sport - 23.05 Bolniške sestre - 0.05 Čas v sliki - 0.10 Stone Cold Dead, srhljivka - 1.45 Superman - 2.30 Melrose Place - 3.15 Beverly Hills - 4.00 Umor, kriminalni film

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Halo, Avstrija - 9.35 Nepopoln zakon, komedija - 11.20 Might Ducks - Super ekipa, komedija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Dr. Holl, film - 14.45 Noč v Benetkah, film - 15.05 Arktika - 16.30 Alpe - Donava - Jadran - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Živali iščejo dom - 17.53 Verstva sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Sporna vprašanja - 19.00 Avstrija v sliki - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Poje ljubezni, film - 22.00 Čas v sliki - 22.05 Charlyeva tela, komedija - 23.35 Dartmorjeva domačija, film - 1.00 Pogledi s strani - 1.05 Sport - 2.10 Videonoc

TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 10.05 Pismo iz Španije, japonski film - 11.50 Narodna glasba - 12.00 Poročila - 12.05 Ponovitve - 14.45 Odgovarjamo na telefon - 15.05 Folkfestival Kalaka - 15.30 Ognjem, nemški film - 17.10 Nepričakovano potovanje - 18.00 Za boljši jezik - 18.15 Štorije - 18.30 Kolo sreče - 18.55 Pravičnica - 19.30 Dnevnik - 20.15 Deklamacija - 20.25 Disko na cesti - 22.20 Ekskluzivno - 22.40 Silvester, ponovitev - 23.35 Smetana družbe, nemški film

TV MADŽARSKA 2

- 6.30 Za kmetovalce - 7.00 Narodnostne oddaje - 10.05 Otroški program - 11.00 Naravoslovni filmi: Zgodovina zven, Avstralske divjine - 12.05 Pesem doni - 12.30 Olimpijci - 12.50 Narodopisje - 13.00 Telesport - 13.30 Naravoslovni filmi: Otroci savane, Izumi življenja, Oglikove žoge - 15.00 Sliki brez meja - 15.30 Trend - 16.00 Zabavna glasba - 16.30 Horizont - 17.00 Športni program - 19.05 Familija - 19.40 Pari - 20.05 Bingo - 21.00 Kulturni magazin - 21.50 Kaj je novega? - 21.55 Kralj Ŭbu, satjivka

RTL

- 5.30 Različne nadaljevalke in risanke - 10.35 Na knjihi pravičnosti - 11.00 Power Rangers - 11.25 Beethoven - 11.50 Nov Spiderman - 12.10 Erie, Indiana - 12.35 Polna hiša - 13.00 Kdo je tukaj šef? - 14.00 Življenje in jaz - 14.25 Krepka družina - 14.50 Princ iz Bel - Aira - 15.15 Prijazna družina - 15.45 Johnny Bago: Junak za en dan - 16.45 Beverly Hills - 17.45 Melrose Place - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 20.15 Sanjska poroka - 22.00 Kako, prosim? - 23.00 RTL v v soboto ponoči - 0.00 Blue Jean Cop, akcijski srhljivka - 1.40 Gospodar Dragonard Hila, akcijski film - 3.10 Blue Jean Cop, ponovitev - 4.40 Melrose Place

NEDELJA 21. JANUARJA

TV SLOVENIJA 1

- 8.20 Vodnarček, izraelska nanizanka
8.50 Živ žav
9.35 Čebelica Maja
10.00 Nedeljska masa
11.00 Ameriška književnost, dokumentarna serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja, kmetijska oddaja
12.30 Slovenski ljudski plesi
13.00 Poročila
13.05 Hugo
13.35 Karaoke
14.35 Nedeljska reportaža
15.10 Gora, švicarski film
17.00 Dnevnik
17.10 Po domače
18.45 Za tv-kamero
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.10 Nedeljskih 60
21.15 Izigrati kralja, angleška nadaljevalka, 3/4
22.10 Nasveti
22.35 Dnevnik
22.55 Ciklus filmov Matjaža Klopčiča: Sedmina, slovenski film
0.25 Poročila

TV SLOVENIJA 2

- 9.00 Angleška glasbena lestvica
9.25 SP v alpskem smučanju: Veleslalom (ž), 1. tek, prenos iz Cortine
10.10 SP v alpskem smučanju: Slalom (m), 1. tek, prenos iz Veysonnaza
11.20 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
12.25 Veleslalom (ž), 2. tek
13.10 Slalom (m), 2. tek
18.30 Športna nedelja
Finales Dnevnikovega turnirja v malem nogometu
20.10 Mediji, angleška serija
21.05 Večerni gost
21.55 Oko, vajeno teme, angleška drama, 2/3
22.45 Športni pregled

POP TV

- 7.00 Videostrani - 8.00 Smešnosod, otroška oddaja - 9.00 Peter Pan - 9.30 Morska deklica, otroška nanizanka - 10.30 Edera, nanizanka - 11.30 Kuhajmo skupaj - 12.00 Med prijatelji - 13.00 Povratni ogenj, ponovitev - 15.30 Maharadžina hči, nadaljevalka - 16.30 Veterinarka, nanizanka - 17.30 Yentl, film - 19.30 24

ur - 20.00 Prijatelji, nanizanka - 20.30 Urgenca, nanizanka - 21.30 Črni gad, nanizanka - 22.00 Kobra, film - 23.30 Na jug, nanizanka - 0.30 24 ur, ponovitev - 1.00 Videostrani

TV HRVASKA 1

- 8.30 Poročila - 8.35 Leteči medvedki - 9.00 Otroška serija - 9.50 Risanke - 10.00 Skrivnostni svet Arthura Clarka, dokumentarna serija - 10.30 Za otroke - 10.45 Igre na ledu - 12.00 Dnevnik - 12.20 Kmetijska oddaja - 13.10 Folklorna oddaja - 13.40 Mir in dobro - 14.15 Opera Box - 14.50 Vedno v nedeljo - 17.05 Poročila - 17.15 Družinsko drevo, ameriški film - 18.50 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.10 Bravo - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 Črni gad, angleška nanizanka - 23.35 Poročila

TV HRVASKA 2

- 11.00 Koledar - 11.10 Briljantene - 11.55 Vidikon - 12.40 SP v alpskem smučanju: Slalom (m) - 14.00 Košarka FIBA SLAM - 14.30 Treli sport - 14.50 Ameriški nogomet - 15.00 Košarka NBA - 15.35 Smučarski show - 16.05 Rely Granada-Dakar - 16.35 Peta prestava - 17.05 Z jadrni okrog sveta, serija - 17.40 DP v košarki - 19.30 Dnevnik - 20.10 Na koncu moči, ameriški film - 22.05 Športna oddaja - 23.10 Show program z Zagrebfešta

TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Nahrtnik, poln dogodivščin - 6.25 Otroški spored - 9.00 Sport - 11.00 Risanke - 12.00 Športno popoldne - 14.45 Nori hrošč, komedija - 16.30 Prekanjen prevejanec, komedija - 18.05 Baldy Man, nanizanka - 18.30 Srček - 19.00 Noro zaljubljena, nanizanka - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Vse moje hčerke, družinska nanizanka - 21.05 Maria Schell: Življenje, polno strasti - 21.55 K stvari - 23.10 Čas v sliki - 23.15 Vizije - 23.20 Novice iz filmskega sveta - 23.50 Kako pozno je, film - 1.25 Policija San Francisco, kriminalni film - 3.10 Gorila, film - 4.40 Junaki iz pekla, film

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Marija Terezija, film - 10.30 Čas za kulturo - 11.00 Tiskovna konferenca - 12.00 Iz parlamenta - 12.30 Orientacija - 13.00 Čas v sliki - 13.05 Tednik - 13.30 Tuja domovina - 14.00 Pogledi s strani - 14.30 Puščavske sanje - 15.00 Vodnjak pred vrati, film - 16.30 Večno prijateljstvo z živalmi - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za starejše - 17.55 Lipova cesta - 18.25 Kristijan in čas - 18.30 Avstrija v sliki - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Kraj zločina, film - 21.40 Čas v sliki - 21.50 Columbo - 22.50 Majliška princesa, film - 0.25 Pogledi s strani - 0.35 Čas za kulturo - 1.05 Videonoc

TV MADŽARSKA 1

- 7.40 Otroški program - 9.00 Nedeljski magazin - 11.00 Rimokatoliško bogoslužje, prenos - 12.00 Poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Od melodije do melodije - 13.00 Top model - 15.00 Znanstveni poročevalec - 15.30 Glasba - 15.35 Baptistični verski program - 16.00 Disneyjevi filmi - 17.05 NATO - 17.35 Napisne table - 18.00 Evropa je daleč - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.05 Ninočka, ruski film (čb) - 22.05 Deklamacija - 22.10 Ob stoletnici filma: Greta Garbo - 23.10 Klavirski koncerti

TV MADŽARSKA 2

- 7.35 Kje, kaj? - 8.00 Moški spol - 8.30 Zgodovina književnosti - 9.00 Vesoljske igre - 9.25 Računalništvo - 9.55 Portugalska kuhinja - 10.45 Narodna glasba - 11.00 Sport - 13.00 Tv-magister - 14.00 Balaton, jezero pozimi - 14.30 Išče mo izginule odrasle - 15.05 Gimnazijci - 16.00 Ishvan Gaal, portret - 17.05 Baywatch, serija - 17.55 Turizem - 18.30 Evropski magazin - 19.00 Udje, serija - 19.30 Pravičnica - 19.45 Mojtrovine - 20.05 Mozartov gala - 21.20 Ukradene umetnine - 21.50 Telesport - 22.50 Okolje - 22.55 Kaj je novega? - 23.00 Okrogla miza

RTL

- 5.30 Različne risanke in nadaljevalke - 10.10 Na knjihi pravičnosti - 11.00 Ujetniki na otoku časa - 11.50 Prijazna družina - 12.50 Disneyjeve repotaže - 13.10 Ženska je najboljša, film - 14.55 Ekipa A - 15.50 Pomorska raziskava DSV - 16.45 Earth 2 - 17.45 Živalski magazin - 18.45 Poročila - 19.10 V nedeljo odprto - 20.15 In z bogom... na Malorco, komedija - 22.15 Spieglov tv-magazin - 23.00 Prime Time - 23.20 Prijazna družina - 0.10 Igre gostov - 0.45 Prevajara, film - 1.25 Dark Shadows, film - 2.10 Barbel Schafer - 3.05 Ilona Christen - 3.55 Hans Meiser

PONEDELJEK 22. JANUARJA

TV SLOVENIJA 1

- 10.20 Lažnivi Kljukec
11.05 Prilikačevki, angleška nadaljevalka
11.30 Sedmina, slovenski film
13.00 Poročila
13.05 Novice iz sveta razvedrila
14.00 Utrip
14.15 Zrcalo tedna
14.30 Za tv-kamero
14.45 Forum
15.00 Nedeljska reportaža
15.30 Večerni gost
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Dnevnik
17.10 Radovedni Taček: Rog
17.25 Tv-oko, angleška serija
18.00 Simpsonovi, ameriška animirana serija
18.30 Lingo, tv-igrice
19.05 Risanka
19.15 Žrebanje 3 x 3

- 19.30 Dnevnik
20.05 Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
20.35 Televizijska konferenca
21.25 Clive James, dokumentarna serija
22.30 Dnevnik
23.00 Umori, ameriška nanizanka
23.50 Svet poroča

TV SLOVENIJA 2

- 10.30 Angleščina
10.55 Ljudje in zemlja
11.25 V žarišču
11.40 Policisti s srcem, avstralska nanizanka
12.25 Avto leta
13.15 Sobotna noč
15.15 Studio City
16.10 Športni pregled
16.40 Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
17.10 Učitelj, francoska nadaljevalka
18.00 Po Sloveniji
18.45 Sedma sleza, športna oddaja
19.15 Angleška glasbena lestvica
20.10 Osmi dan
20.40 Arabeska, ameriški film
22.25 Brane Rončel izza odra
Adalberto Alvarez

POP TV

- 7.00 Videostrani - 11.00 Santa Barbara, ponovitev - 12.00 Prijatelji, ponovitev - 12.30 Urgenca, ponovitev - 13.30 Maharadžina hči, ponovitev - 14.30 Kobra, ponovitev filma - 16.30 POP 30 - 17.00 Santa Barbara - 18.00 MacGyver, nanizanka - 19.00 Roseanne, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Ljubiva se, film - 22.00 MASH, nanizanka - 22.30 Magnum, nanizanka - 23.30 24 ur, ponovitev - 0.00 POP 30, ponovitev - 0.30 Videostrani

TV HRVASKA 1

- 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Modul 8 - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Velika nagrada ameriški film - 14.45 Srečanje s pisateljem - 15.05 Poročila - 15.10 Izobraževalni program - 16.15 Modul 8 - 16.45 Hrvaška danes - 17.45 Kristalni imperij, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Alpe-Donava-Jadran - 19.30 Dnevnik - 20.10 Živa resnica, dokumentarna oddaja - 20.40 Dramski program - 21.35 Glasbena oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.3



9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Ločitveno sodišče - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Odkritnikov ne poljubljamo, film - 22.30 Extra, magazin - 23.00 Deset pred enajsto - 23.30 Kino novice - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Prijazna družina - 1.30 Zlata dekleta - 2.00 Barbel Schafer - 2.55 Dnevnik - 3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans Meiser - 5.05 Eksplozivno

1.25 Čas za kulturo - 2.00 Pogledi s strani - 2.05 Videonoc

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Tarzan - 9.35 Dopoldne, vmes Ljubezen na preizkušnjo, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Telepakk - 15.20 Fizika - 16.00 Poročila - 16.05 Sposojena Zemlja - 16.30 Top model - 17.00 Za otroke - 17.30 Don Quijote - 17.55 Katoliška kronika - 18.15 Posel - 18.30 Vse ali nič, kviz - 18.55 Za otroke - 19.15 Ažurno - 20.20 Splošna nevarnost, serija - 21.10 Studio '96 - 21.55 Izvedenja nezgodno, francoski film (čb) - 22.40 Politični debatni program - 23.30 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

16.35 Tri vasi v Malni - 17.05 Hotel Paradiz, serija - 18.00 Regionalni program - 19.05 Magnum, kriminalna - 20.00 Muza - 20.10 Novinarski klub - 21.00 Dnevnik - 21.10 Okolje - 21.15 Turek 21, kviz - 21.45 Klip mix - 22.00 Objektiv - 22.30 Kaj je novega? - 22.35 Čar športa

RTL

5.30 Poročila - 5.35 Čas hrepenenja - 6.00 Poročila - 6.05 Prijazna družina - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Ločitveno sodišče - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dvojna pogodba - 21.15 Defektiv Hanks - 22.10 Quincy - 23.10 Miami Vice - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Prijazna družina - 1.30 Zlata dekleta - 2.00 Barbel Schafer - 2.55 Dnevnik - 3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans - 5.05 Eksplozivno

SREDA 24. JANUARJA

TV SLOVENIJA 1

10.10 Pravilica
10.25 Skok med zvezde, novozelandska nanizanka
10.50 Roka rocka
11.40 Mediji, angleška serija
12.30 Slovenski ljudski pesi
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Zgodbe iz školje
16.00 Gospodarska oddaja
17.00 Dnevnik
17.10 Pod klopkom
18.00 V najboljših družinah, norveška nanizanka
18.35 Kolo sreče
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Gospod Bean, angleška nanizanka
20.40 Film: ledna: Ermo, kitajski film
22.30 Dnevnik
23.00 Umori, ameriška nanizanka
23.50 Krajstvo, danska nadaljevanka, 3/5
0.40 Poročila

TV SLOVENIJA 2

11.40 Tv-ambulanta
12.10 V žarišču
12.40 Opus
13.25 Somrak stoletja. Moč slik, koprodukcijski film, 2. del
14.55 Gora, švicarski film
16.35 Gospod Bean, angleška nanizanka
17.10 Umor v družini, ameriška nadaljevanka, 3/4
18.00 Po Sloveniji
18.45 Univerzitetni razgledi
19.15 V vrtincu
20.05 V žarišču
20.35 Športna središča: EP v umetniškem drsanju, pari
22.45 Potret Pavla Merkuja
Kačji pastir, opera

POP TV

7.00 Videostrani - 11.00 Santa Barbara, ponovitev - 12.00 Magnum, ponovitev - 13.00 MASH, ponovitev - 13.30 Kuhajmo skupaj, ponovitev - 14.00 Točka pravice: Fotomodel, ponovitev - 15.00 Ograje našega mesta, ponovitev - 16.00 Avtodrom, ponovitev - 16.30 POP 30 - 17.00 Santa Barbara, nanizanka - 18.00 MacGyver, nanizanka - 19.00 Roseanne, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Elo, film - 22.00 MASH, nanizanka - 22.30 Obraz ledna - 23.00 Magnum, nanizanka - 0.00 24 ur, ponovitev - 0.30 POP 30, ponovitev - 1.00 Videostrani

TV HRVASKA 1

7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Še se bomo srečali, britanski film - 14.35 Otroški program - 15.05 Poročila - 15.10 Ekologija - 15.40 Ugroženost Plitvičkih jezer - 16.15 Za otroke - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Kristalni imperij, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Mediji - 19.30 Dnevnik - 20.10 Reportaža - 20.55 Tv-parlament - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 Poročila

TV HRVASKA 2

7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Otroška serija - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Moj sorodnik iz Amerike, danski film - 14.35 Frida, otroška serija - 15.05 Poročila - 15.10 V cerkvi sv. Lenarta - 15.40 Naši likovni umetniki - 16.15 Za otroke - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Kristalni imperij, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Obnova Hrvatske - 19.30 Dnevnik - 20.10 Poslovni klub - 20.45 Ekran brez okvira - 21.45 Glasbena oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 S ciljem in razlogom - 23.55 Poročila

TV AVSTRILIJA 1

6.05 Roseanne, ponovitev - 6.25 Otroški spored - 9.05 Naš glasni dom - 9.30 Kdo je tukaj šef? - 9.55 Ekipa A - 10.40 Vesoljska ladja Enterprise - 11.30 Sport - 13.00 Otroški spored - 15.05 Posoljska ladja Enterprise - 16.25 Ekipa A - 17.15 Zlata dekleta - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.10 Dr. Quinnova, zdravnica iz strasti - 19.00 Roseanne - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Univerzum: Krokodili - 21.10 Dobrodošli v Avstriji - 22.05 Parium umirnih, erotična srhljivka - 23.35 Čas v sliki - 23.40 Blue Collar, srhljivka - 1.30 Kalifornijski klan - 2.15 Schiejk vsak dan - 3.15 Dobrodošli v Avstriji - 5.05 Reševalna postaja

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Umori so njen konjček, ponovitev - 9.55 Bogati in lepi, ponovitev - 11.00 Schiejk vsak dan - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Tuma - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Sporna vprašanja - 13.40 Umori so njen konjček - 14.25 Kalifornijski klan - 15.10 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 22.05 Parium umirnih, erotična srhljivka - 23.35 Čas v sliki - 23.40 Blue Collar, srhljivka - 1.30 Kalifornijski klan - 2.15 Schiejk vsak dan - 3.15 Dobrodošli v Avstriji - 5.05 Reševalna postaja

TV AVSTRILIJA 1

6.05 Roseanne - 6.25 Otroški spored - 9.05 Naš glasni dom - 9.30 Kdo je tukaj šef? - 9.55 Ekipa A - 10.40 Vesoljska ladja Enterprise - 11.30 Prekanjen prevejanec, ponovitev komedije - 13.00 Sport - 13.40 Otroški spored - 15.05 Popajev sov - 15.25 Mini Čas v sliki - 15.35 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Ekipa A - 17.15 Golden Palace, razvedrila nanizanka - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.10 Dr. Quinnova, zdravnica iz strasti - 19.00 Roseanne - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Zasedovanje, kriminalni film - 21.55 Policijski klic 110, film - 23.25 Čas v sliki - 23.30 Sport - 0.00 Operacija, film - 1.35 Kalifornijski klan - 2.20 Schiejk vsak dan - 3.20 Dobrodošli v Avstriji - 5.10 Akti X - skrivnostni primeri FBI, ponovitev

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Umori so njen konjček - 9.55 Bogati in lepi - 11.00 Schiejk vsak dan - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Univerzum: Krokodili - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Na kraju samem - 13.40 Umori so njen konjček - 14.25 Kalifornijski klan - 15.10 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija v sliki - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Sreče za Lauro, film - 21.45 Pogledi s strani - 22.00 Čas v sliki - 22.30 TV pomaga - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Khagan, gospodar Avarov, film - 23.20 Umor v New York City, film - 0.50 Veseli grešnik, komedija - 2.25 Čas za kulturo - 3.05 Pogledi s strani - 3.10 Videonoc

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Tarzan - 9.35 Dopoldne, vmes Kariera nekake sleparja, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Telepakk - 12.55 Gospodarska abeceda - 14.20 Poročila - 14.30 Tenis iz Avstralije - 15.20 Zgodovina - 16.00 Poročila - 16.05 Naravno zdravstvo - 16.30 Top model - 17.00 Za otroke - 17.30 Smemica - 17.55 Nujna pomoč - 18.10 Išče mo izginule odrasle - 18.30 Družabna igra - 18.55 Za otroke - 19.15 Televideo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Deklamacija - 20.20 Karibujeva pot, serija - 20.50 Družinsko življenje - 22.25 Varstvo mest - 22.50 Alahovi vojščaki, dokumentarni film - 23.45 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

15.00 Zamejski Madžari - 15.30 Alpe-Donava-Jadran - 16.00 Pratika - 16.05 Marta, vesela opera - 17.30 Rin-Tin-Tin, serija - 18.00 Regionalni program - 18.15 Madžarska danes - 19.05 Smrtonosni objem, francoski film - 20.50 Glasba - 21.00 Dnevnik - 21.10 Policijska poročila - 21.15 Okrogla miza - 21.45 Muza - 22.00 Objektiv - 22.30 Kaj je novega? - 22.35 Sport - 23.05 Rožnata palača, avstrijski film

RTL

5.30 Poročila - 5.35 Čas hrepenenja - 6.00 Poročila - 6.05 Buds Stipendium - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Ločitveno sodišče - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Hočem nove starše, drama, 1. del - 21.05 Tv-namig - 21.15 Hočem nove starše, 2. del - 22.10 Sternov tv-magazin - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Prijazna družina - 1.30 Zlata dekleta - 2.00 Barbel Schafer - 2.55 Dnevnik - 3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans Meiser - 5.05 Eksplozivno

CETRTEK 25. JANUARJA

TV SLOVENIJA 1

9.55 Črni tulipan, kratki film
10.35 Batman, ameriška nanizanka
11.00 Opazujmo naravo, kanadska serija
11.25 Po domače
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.40 Clive James, dokumentarna serija
15.30 Televizijska konferenca
16.20 Skrivnostni svet Arthurja Clarka, angleška serija
17.00 Dnevnik
17.10 Živ znan
18.00 V najboljših družinah, norveška nanizanka
18.35 Kolo sreče
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Norec v množici, ameriška nanizanka
20.40 Tehnik
21.30 Posvečeno Eli Fitzgerald, francoski dokumentarni film
22.40 Dnevnik
23.05 Poslovna borza
23.20 Umori, ameriška nanizanka
0.10 Poročila

TV SLOVENIJA 2

11.10 Univerzitetni razgledi
11.40 V žarišču
12.10 Ljubljana, reka, ki izginja
13.00 Športna središča
15.00 Beetlejuice, ameriški film
16.30 Norec v množici, ameriška nanizanka
17.00 Izigrati krojača, angleška nadaljevanka, 3/4
18.00 Po Sloveniji
18.45 Svetovni poslovni utrip, ameriška oddaja
19.15 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05 V žarišču
20.35 Okus po zločinu, angleška nanizanka
21.25 Povečava
22.10 Film
23.50 Večer jazz

POP TV

7.00 Videostrani - 11.00 Santa Barbara, ponovitev - 12.00 Magnum, ponovitev - 13.00 MASH, ponovitev - 13.30 Veleslalom zvezd, ponovitev reportaže - 14.30 Elo, ponovitev filma - 16.30 POP 30 - 17.00 Santa Barbara - 18.00 MacGyver, nanizanka - 19.00 Roseanne, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Gorile v megli, film - 22.00 MASH, nanizanka - 22.30 Policijski, nanizanka - 23.00 Magnum, nanizanka - 0.00 24 ur, ponovitev - 0.30 POP 30, ponovitev - 1.00 Videostrani

TV HRVASKA 1

7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Kviz za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Morska pošast, britanski film - 14.35 Zgodba o harfi - 14.40 Risanka - 15.05 Poročila - 15.10 Evropske dežele: Danska - 15.40 Vikinske poti - 16.15 Kviz za otroke - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Kristalni imperij, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Moč denarja - 19.30 Dnevnik - 20.10 Smrt Jugoslavije, angleška serija - 21.15 Željka Ogresta in gostje - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 Theatron - 1.15 Poročila

TV HRVASKA 2

14.35 Koledar - 14.45 Ekran brez okvira - 15.45 Za prigrisec dolarjev, serija - 16.15 Federacija in konfederacija - 16.45 Tenis - 19.15 EP v umetniškem drsanju, plesni pari - 21.05 Kitajska plaža, ameriška nanizanka - 22.00 Stoletnica filma: Stage Door, ameriški film - 23.35 Od 16 do 24, oddaja o filmu

TV AVSTRILIJA 1

6.05 Roseanne - 6.25 Otroški spored - 9.00 Naš glasni dom - 9.25 Kdo je tukaj šef? - 9.50 Ekipa A - 10.40 Carry On, komedija - 12.10 Sport - 13.00 Otroški spored - 15.25 Mini Čas v sliki - 15.35 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Ekipa A - 17.15 Golden Palace, razvedrila nanizanka - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.10 Dr. Quinnova, zdravnica iz strasti - 19.00 Pri Huxtablovih - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Komisar Rex - 21.05 Pa prav Chicago!, nanizanka - 21.50 Cobra - 22.35 Neslišno pride smrt, kriminalni film - 0.05 Čas v sliki - 0.10 Umor, kriminalni film - 1.35 Kalifornijski klan - 2.20 Schiejk vsak dan - 3.20 Dobrodošli v Avstriji - 5.10 Pa prav Chicago, ponovitev

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Umori so njen konjček - 9.55 Bogati in lepi - 11.00 Schiejk vsak dan - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Reportaža - 13.00 Čas v

RADIO MURSKI VAL UKV 94,6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHZ)

PETEK: 5.45 Prebujajte se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.10 Vreme, ceste - 6.25 Obvestila - 6.30 Horoskop - 6.40 Pesem tedna - 6.45 Prebiramo dnevne časopise - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v treh jezikih - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Dopoldne na MV - 8.00 Poročila - 8.05 Obvestila - 8.10 Pozdrav in napovednik - 8.30 Mali oglasi - 9.00 Menjalniški tečajji bank - 9.15 Zamurjenci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečajji agencij - 10.30 Ki-noventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.05 Obvestila - 12.15 Kronika UNZ-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na MV - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Kultura in sport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Večerni program MV - 19.30 Sipli mi - 22.00 Želim vam lahko noč

SOBOTA: 5.45 Prebujajte se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.10 Vreme, ceste - 6.25 Obvestila - 6.30 Horoskop - 6.45 Pesem tedna - 6.50 Prebiramo dnevne časopise - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v treh jezikih - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Dopoldne na MV - 8.00 Poročila - 8.05 Obvestila - 8.10 Pozdrav in napovednik - 8.30 Mali oglasi - 9.00 Menjalniški tečajji bank - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečajji agencij - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gosti - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.05 Obvestila - 12.15 Kronika UNZ-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na MV - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.30 Evropa v enem tednu, BBC - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Kulturni koledar - 17.05 Radijski knjižni sejmi - 17.30 Mali oglasi - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Večerni program MV - 19.30 Dober večer, Benot - 22.00 Želim vam lahko noč

NEDELJA: 8.00 Začenjamo nov dan - 8.05 Horoskop - 8.15 Panonski odmevi - 8.50 Zamurjenci, ponovitev - 9.15 Misel in čas - 9.30 Srečanje na MV - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 19.00 Radijski dnevnik

PONEDELJEK: 5.45 Prebujajte se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.10 Vreme, ceste - 6.25 Obvestila - 6.30 Horoskop - 6.40 Sport - 6.45 Pesem tedna - 6.50 Prebiramo dnevne časopise - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v treh jezikih - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Dopoldne na MV - 8.00 Poročila - 8.05 Obvestila - 8.10 Pozdrav in napovednik - 8.30 Mali oglasi - 9.00 Menjalniški tečajji bank - 9.15 Zupan na obisku - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečajji agencij - 11.00 Voni po bencinu - oddaja o avtomobilizmu - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.05 Obvestila - 12.15 Kronika UNZ-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na MV - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Minute za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Sport - 17.30 S krščakom,

sliki - 13.10 Pogled v deželo - 13.40 Umori so njen konjček - 14.25 Kalifornijski klan - 15.10 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Zgodbe iz Avstrije - 21.05 Vera - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Šiling - 23.00 Nočna straža - 23.45 Sport - 0.15 Rojstvo Evrope - 1.10 Čas za kulturo - 1.45 Pogledi s strani - 1.45 Moderni časi, znanstveni magazin - 2.25 Videonoc

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Taksi, serija - 9.35 Dopoldne, vmes Marienthof, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Telepakk - 12.55 Telepakk - 13.25 Gospodarska abeceda - 14.20 Poročila - 14.30 tenis - 15.20 Književnost - 16.00 Poročila - 16.05 Čudovite živali - 16.30 Top model - 17.00 Vklopi, oddaja za otroke - 17.30 Čakajoč na vlado - 17.55 Biblijsko literarno društvo - 18.15 Posel - 18.30 Družabna igra - 18.55 Za otroke - 19.30 Dnevnik - 20.20 Malo mesto, serija - 21.00 Družinsko življenje - 22.30 Mostovi - 23.20 Jazz glasbeniki za otroke - 23.55 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

15.15 D. Keller, ponovitev - 16.05 Obvezno čtivo: Kristjani, serija - 17.00 Varstvo okolja - 17.30 Salty, serija - 18.00 Regionalni program - 19.05 MacGyver, serija - 20.00 Dandanes - 20.15 Glasba - 21.00 Dnevnik - 21.10 Okolje - 21.15 Kriminalistični magazin - 21.45 Muza - 22.00 Objektiv - 22.25 Vreme - 22.30 Kaj je novega? - 22.35 Sport - 23.05 Dolge sence, nemški film

RTL

5.30 Poročila - 5.35 Čas hrepenenja - 6.00 Poročila - 6.05 Prijazna družina - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.00 Med nami - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Ločitveno sodišče - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Zdravnik, ki mu ženske zaupajo - 21.15 Straža - 22.15 Smrtonosne misli, srhljivka - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Prijazna družina - 1.30 Zlata dekleta - 2.00 Barbel Schafer - 2.55 Dnevnik - 3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans Meiser - 5.05 Eksplozivno

cekon pa z marelof - 18.15 Bilo je nekoč ... - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Večerni program MV - 19.30 Moja mala nočna glasba - 22.00 Želim vam lahko noč

TOREK: 5.45 Prebujajte se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.00 Izbor pesmi tedna - 6.10 Vreme, ceste - 6.25 Obvestila - 6.30 Horoskop - 6.45 Pesem tedna - 6.50 Prebiramo dnevne časopise - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v treh jezikih - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo - 8.00 Dopoldne na MV - 8.00 Poročila - 8.05 Obvestila - 8.10 Pozdrav in napovednik - 8.30 Oar, kak san zljuf-to ... nogomet - 9.00 Menjalniški tečajji bank - 10.00 Poročila



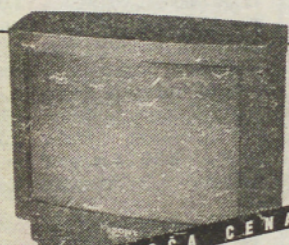
MERKUR

od 11. do 27. januarja 1996

MERKURJEVE VROČE CENE

videorekorder SONY SLV 296, 2 glavi, razširjeno področje sprejema kabelskih kanalov, mirujoča slika, predvajanje v obratni smeri, daljinsko upravljanje

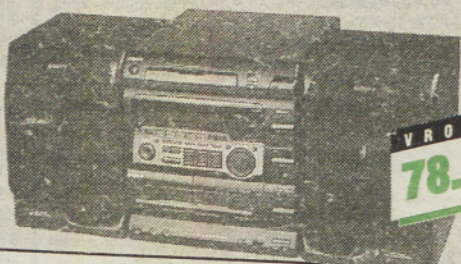
VROČA CENA
64.690,00



televizor SONY KV-M 2171K, ekran 55 cm, HI-BLACK Trinitron, teletext, časovno programiranje, daljinsko upravljanje, možnost nastavitve 60 programov

VROČA CENA
94.520,00

glasbeni stolp SONY MHC 801, digitalni radio, RDS, 2 x 50 W sin., 9-stopenjski analizator zvoka, funkcija "karaoke", digitalni dvojni kasofon, dolby B, hitro presnemavanje, avto reverse, CD gramofon, trossistamski zvočniki z bass refleksom, daljinsko upravljanje



VROČA CENA
78.825,00



kavni avtomat SIEMENS TC 52001, moč 2600 W, za 8 skodelic kave in 4 skodelice ekspresne kave, nastavek za segrevanje mleka za kapučino oz. tople napitke

VROČA CENA
21.980,00

zamrzovalna omara, IBERNA, SCV 25 ECO, bruto prostornina 250 l, neto prostornina 189 l, mere: 143 x 60 x 60 cm



VROČA CENA
63.480,00

NOVO!



pomivalni stroj, SIEMENS, SERIE IQ, SN 28350, 12 pogrinjkov, 2 x 4 programi: predpranje, hitri program, normalni program ECO, normalni program pri 65°C, možnost pomivanja v eni kosari, AQUA STOP, mere: 85 x 60 x 60 cm

VROČA CENA
133.180,00



VROČA CENA
1.790,00

reflektor KAIJ R 01/1, enojni, leseni, 1 x 40 W



VROČA CENA
3.490,00



VROČA CENA
5.290,00



VROČA CENA
1.990,00



VROČA CENA
1.790,00

plafoniera, STEKLO, 20A, 1 x 60 W
plafoniera, STEKLO, 26A, 1 x 60 W



VROČA CENA
76.866,00

peč na petrolej, KEROSUN, 3000 ECO, mere: 56,2 x 27,9 x 45,4 cm, moč 3300 W, ogreva prostor 30 do 40 m², poraba 0,31 l/h, darilo: 20 l petroleja



VROČA CENA
1.990,00



VROČA CENA
1.990,00

medeninasta ključka, PREMAR, Titania, za ključ
medeninasta ključka, PREMAR, Titania, za cilindar



sekljalnik, MGA GORENJE, SS 103, Elektronik, moč 480 W, elektronska brezstopenjska regulacija vrtljajev



VROČA CENA
12.920,00

sesalec CORONA, LUX E, moč 1100 W, mehanska nastavek sesalne moči na ročaju cevi, avtomatski navijalnik kabla, indikator napolnjenosti papirne filter vrečke

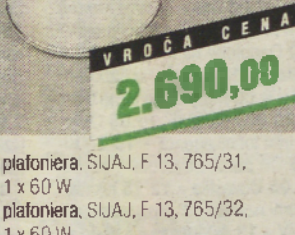


VROČA CENA
4.890,00

sušilnik las, BRAUN, Silencio PX 1200 SV, moč 1200 W, dvostopenjsko stikalo, posebno oblikovan difuzor in šoba za usmerjeno sušenje



VROČA CENA
1.990,00



VROČA CENA
2.690,00

plafoniera, SIJAJ, F 13, 765/31, 1 x 60 W
plafoniera, SIJAJ, F 13, 765/32, 1 x 60 W



VROČA CENA
5.790,00



VROČA CENA
4.290,00

medeninasta ključka, MANDELLI, MIDA 200, za ključ
medeninasta ključka, MANDELLI, BAIA 850, za cilindar



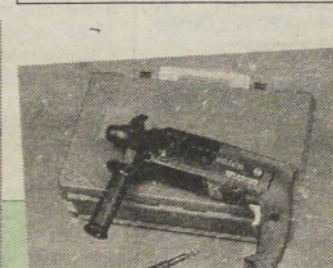
VROČA CENA
35.690,00

vrtlino kladivo, AEG, 3000 XN 2, vpetje SDS plus, sistem FIXTEC, moč 600 W, od 0 do 1050 obr/min in od 0 do 3370 obr/min, levo-desno vrtnje, pribor: kovček, vrtlina glava in adapter



VROČA CENA
11.390,00

povratna žaga, ISKRA ERO, PZ 55A, moč 420 W, nihajni mehanizem, število nihajev od 600 do 3300/min, globina reza: les 55 mm, aluminij 15 mm



VROČA CENA
39.990,00

vrtlino kladivo, BOSCH, GBH2/24 DSR, vpetje SDS plus, moč 620 W, od 0 do 870 obr/min, levo-desno vrtnje, pribor: svedri 6, 8 in 10 mm, konica in dielo



VROČA CENA
8.990,00

kotni brusilni stroj, BLACK&DECKER, BL 550, moč 550 W, 10000 obr/min, premer rezalne plošče 115 mm



VROČA CENA
13.990,00

baterijski vrtlino stroj, SKIL 2475, 12 V, od 0 do 700 obr/min, petstopenjska momentna sklopka, levo-desno vrtnje, samozatezna vrtlina glava do 10 mm, pribor: kovček, komplet treh svedrov, komplet štirih izvijalnih nastavkov



VROČA CENA
36.990,00

obilč, AEG, HB 750, moč 750 W, širina reza 102 mm, globina reza do 2 mm, 13000 obr/min



VROČA CENA
22.690,00

vrtlino v kovčku, BLACK&DECKER, KD 250 RE, moč 710 W, od 0 do 1200 obr/min in od 0 do 3000 obr/min, vpenjalna glava 13 mm



VROČA CENA
76.990,00

pralni stroj, GORENJE GA, PS WA 911X, 22 programov, zmogljivost 5 kg, od 400 do 1100 obr/min, ECO sistem, tuš sistem, nerjavna kad, mere: 85 x 60 x 60 cm



VROČA CENA
68.840,00

pomivalni stroj, IBERNA, LSI 56, 12 pogrinjkov, 5 programov: hladno pomivanje, normalni program, varčevalni program, izpiranje-sušenje hitro pomivanje, mere: 85 x 60 x 60 cm



VROČA CENA
840,00

set za čiščenje, art. 1111



VROČA CENA
1.790,00

koš za perilo, BEKAFORM, 60 l

Vroče cene veljajo do prodaje zalog, od 11. do 27. januarja 1996, za takojšnja plačila ali pri nakupu na potrošniško posojilo. Pri nakupu z Merkurjevo kartico zaupanja še najmanj 4 % in največ 8 % ceneje!

Obiščite Merkurjev trgovski center v MURSKI SOBOTI: TC Merkur ter prodajalno pridobitelja Merkurjevega franšizinga v CANKOVI: KZ Zadrugi center.

MOŽNOST VEČ ZA UGODNEJŠI NAKUP!

- na posojilo na 5, 6, 9 ali 12 mesecev,
 - na tri čke,
 - štiri čke z odloženim plačilom (prvi ček zapade v plačilo naslednji mesec).
- Z Merkurjevo kartico zaupanja velja osnovni 4 % popust. Najmanjši znesek na čeku je 4.000,00 SIT.



62000 MARIBOR
CANKARJEVA 3
Telefon: h.c. 062/23 961
Telefax: 062/29 779

ZAVAROVALNICA MARIBOR, delniška zavarovalna družba,
Maribor, Cankarjeva 3, Predstavništvo LJUTOMER, išče

ZASTOPNIKE

za sklepanje zavarovanj na območjih Ljutomer,
Murska Sobota, Radenci, Gornja Radgona,
Sv. Jurij in Lendava.

Prednost imajo kandidati z dokončano najmanj srednjo šolo.

Delo se bo opravljalo pogodbeno.

Kandidate naprošamo, da svoje vloge
skupaj z dokazili o šolski izobrazbi in kratkim opisom
dosedanjih izkušenj pošljejo na naslov:

**ZAVAROVALNICA MARIBOR, d. d., PREDSTAVNIŠTVO
LJUTOMER**, Prešernova 7,

69240 Ljutomer,
v roku 15 dni od objave.

“ZDAJ SE ZNAM
BRANITI SAMA!”



LUNA

VGRAJENA ALARMNA NAPRAVA



Prikupna zunanost devetnajstice, njena moč in
udobje nepridiprava zlahka zvabijo v nečedne
posle. Zato se je zapeljiva Renaultova
najstnica odločila, da ne bo
skrbela le za dobro počutje in
varno vožnjo svojih potnikov, pač
pa tudi za samoobrambo.
Renault 19 ima odslej vgrajeno
alarmno napravo!

RENAULT 19
Za dolgo bo zapeljal tudi vas.

RENAULT priporoča elf



POMURSKA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE SKLADOV, d. d.
69.000 MURSKA SOBOTA, KOCJEVA 14 a, TEL. 069 32 897, FAKS 069 32 898

OBVESTILO DELNIČARJEM!

Obveščamo vse delničarje **POMURSKE INVESTICIJSKE DRUŽBE, d. d.** in
POMURSKE INVESTICIJSKE DRUŽBE 2, d. d., da smo:

v dosedanjem poteku lastninjenja v Sloveniji kupili delnice 12 slovenskih
podjetij. Med večjimi so:

LEK, d. d.

MURA, d. d.

POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d.

ŽIVILA Kranj, d. d.

MURALES, d. d., Ljutomer

KEMIČNA TOVARNA MOSTE, d. d., Ljubljana

in druga manjša podjetja, od katerih smo štiri prodali za gotovino.

Za vse, ki se še niste odločili o naložbi svojega certifikata, je odprta

POMURSKA INVESTICIJSKA DRUŽBA 3, d. d.

SAMO ŠE 11 DNI !

Avto boljši, cena nižja.

AVANTA



Omejene količine modela Accent 1,3 LSi 1000 DEM ceneje.

Sedaj že za 16.500 DEM.

Avtomobili Hyundai Accent so bogato opremljeni, zmogljivi,
varni in udobni. Kupite jih lahko tudi na kredit ali leasing.
Garancija za vse modele velja tri leta ali 100.000 prevoženih km.

PRODAJA:

AVTOBUSNI PROMET MURSKA SOBOTA,
Štefana Kovača 30,
69000 MURSKA SOBOTA,
tel.: 069/32-065



HYUNDAI

accent
KOMU MAR MOČ BREZ ZNAČAJA

SEZNAM

kandidatov za nadomestne volitve članov Občinskega sveta
Občine Odranci, dne 28. januarja 1996.

Na podlagi 41. člena ter 2. odstavka 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS št. 72/93, 7/94) je OVK Odranci, s sedežem v Odrancih, sestavila seznam kandidatov za nadomestne volitve članov Občinskega sveta Občine Odranci, ki bodo 28. januarja 1996.

Številka volilne enote: 2

Območje volilne enote obsega območje ulic: Ravenska, Vezna, Cvetna, Ribiška, Ob Črncu in Mladinska.

KANDIDAT JE:

1. Štefan BOGDAN: roj. 05. 10. 1944,

Odranci, Mladinska 6, natakar.

Predlagatelj: SDSS

Voli se en (1) kandidat.

Številka volilne enote: 3

Območje volilne enote obsega območje ulic: Štefana Kovača, Gasilska, Jugovska, Granska, Mladinska, naselje Gredice in Ulica Na Kamni.

KANDIDAT JE:

1. Ciril KAVAŠ: roj. 06. 05. 1967,

Odranci, naselje Gredice 7, medicinski tehnik.

Predlagatelj: SDSS

Voli se en (1) kandidat.

Občinska volilna komisija Odranci.

motorna vozila

NISSAN PRIMERA 1.6, letnik 1992, kovinsko sive barve, servo volan, centralno daljinsko zaklepanje, ugodno prodam. Tel.: 24 308. m5596

RENAULT 5, diesel, 12/1990, lepo ohranjen, prodam. Tel.: 24 929, zvečer. m5592

LADO KARAVAN, letnik 1986, dobro ohranjen, vozen, prodam. Kuplen, Motovilci 32, tel.: 53 023. m5624

JUGO 45, letnik 1989, registriran do julija, prodam. Kern, Šafarsko 9, m5626

GOLF JGL, letnik 1981, tehnično izpravljen, neregistriran, prodam. Kranjčeva 10, Moravske Toplice, m5647

KOMBI IMV z mercedesovim motorjem, dvojna kabina, kesonar, registriran do marca, z dobro ohranjenim motorjem (opravljen generalna) prodam. Tel.: 46 071. m5651

HYUNDAI PONY, letnik 1993, prevoženih 32.000 km, prodam. Tel.: 32 885. m5653

GOLF 1.3, letnik 1981, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 57 048. m5657

RENAULT 12, za dele, prodam. Tel.: 87 358. m5664

MAZDA 323 1.6, 16. V. SEDAN, letnik 1990, prva lastnica, prodam. Tel.: 61 623. m5668

CITROEN ZX 1.4, letnik 1992, ugodno prodam. Tel.: 61 623. m5668

RENAULT 4, letnik 1992, prva lastnica, prodam. Tel.: 61 623. m5668

GOLF DIZEL, letnik 1984, prodam. Tel.: 43 390. m5675

RENAULT 5 TC, letnik 1986 in SKODO 105 L, letnik 1983, oboje registrirano, ugodno prodam. Tel.: 26 275. m5679

AUDI 80, letnik 1980, 1.6 in Traktor Steyer tip 40 s priključki, prodam. Pečarovič 48 ali tel.: 51 060. m5684

TAM 75 2100, registriran, vozen, in Kombanij Maser Ferguson 685 S in traktor Styer Zaba, prodam. Tel.: 76 750. m5685

OSEBNI AVTOMOBIL znamke SUZUKI - MARUTI, letnik 1994, prodam. Tel.: 069 32 396. m5691

SUZUKI MARUTI, letnik 1995, cena po dogovoru, prodam. Tel.: 82 630. m5694

RENAULT CLIO RN 1.2, letnik 1993, ugodno prodam. Tel.: 31 447. m5700

MAZDA 323 SEDAN, letnik 1990, prevoženih 85.000 km, ugodno prodam. Tel.: 79 050. m5703

živali

NESNICE stare eno leto, prodamo za zakol ali nadaljno rejo. Cena za 1 kom 200 do 250 SIT. Tel.: 069 62 392. m5591

TELICO, visoko brejo, A-kontrola, prodam. Kisilak, Zvenavlje 34. m5630

PLEMENSKE MERJASCE, pujske, svinje za pripust in traktor LTZ 55, prodam. Frančka Koroša, Slavka Osterca 21, Veržej ali tel.: 87 100. m5638

TELICO, A-kontrola, brejo devet mesecev, prodam. Franc Kovač, Domajinci 37, tel.: 49 167. m5639

MALE PUJSKE prodam. Murski Črnci 18, p. Tišina. m5645

KRAVO, 6 mesecev brejo, z drugim teletom, prodam. Tel.: 31 413 ali Krog, Trubarjeva 66. m5654

PERZIJSKE MUCE prodam. Tel.: 76 590. m5660

BREJO KRAVO, staro 6 let, prodam. Kot 1 a. m5665

KRAVO, staro tri leta, s teletom, prodam. St. Kovača 15, Odranci tel.: 70 513. m5670

MALE PUJSKE, svinjo za zakol, 250 kg in Renault 4 za rezervne dele prodam. Tel.: 42 597. m5697

posesti

STANOVANJSKO HIŠO z delavnico v Mikloša Kuzmiča 47 v Murski Soboti. prodam. Tel.: 21 651. m5586

NA SONČNI STRANI Slovenskih goric, v Stavešincih, kjer pravi, od sonca obsijani, janzevec je doma, prodam 1 ha goric z novo hišo in gospodarskim poslopjem, avtomatsko prešo in pravimi vinskimi kletmi ter vso ostalo kletarsko in vinogradniško opremo. Možnost kmečkega turizma. Cena 330.000 DEM. Tel.: 062 734 130. m5588

STANOVANJE, v centru Murske Sobotice, trisobno, okrog 70 m², v 1. ali II. nadstropju, kupim. Tel.: 49 190. m5614

TRAVNIK, 40 arov, na Vaneči, primerno za vinograd, prodam. Vaneča 87. m5623

GRADIMO

V GORNJIH PETROVCIH

VEČNAMENSKO

POSLOVNO STAVBO

(trgovine, frizerski salon, bančništvo, zavarovalništvo itd.)

OB GLAVNI CESTI V SREDIŠČU G. PETROVEC.

Stavba bo vseljiva do konca septembra 1996.

Informacije

DILL d.o.o., (069) 32 322

ali

GOMBOC,

gradbeni inženiring (069) 42 202

VINOGRAD, s kletjo Ujrtas v Lendavi, prodam. Tel.: 79 063, zvečer po 20. uri. m5629

ENOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti prodam. Tel.: 33 011 od 8. ure do 16. ure. m5631

GRADBENO PARCELO z lokacijskim dovoljenjem v Gerlinčih - Fik-

Sinci, ob glavni cesti, prodam. Tel.: 49 145. m5634

HIŠO z velikim poslovnim prostorom, v 3. gradbeni fazi, prodam. Tel.: 23 249. m5642

VINOGRAD v Lendavskih Gorah, 15 arov, s kletjo, ugodno prodam. Tel.: 15. Lipa 44, tel.: 069 42 171. m5643

Pri kateri sestavljenki



dobite rešitev že pri prvem koščku?



Ford Summit motors vam v sodelovanju z Banko Creditanstalt d.d. nudi ugodne kredite za vsa nova vozila Ford na področju celotne Slovenije. Ob tem vam nudi še izjemne popuste za nekatere modele Ford Escort do 1.500 DEM in za nekatere modele Ford Escort karavan do 2.000 DEM!



CREDITANSTALT



Cene s popustom: ESCORT Champion 1.3i 3 vrata, samo 22.499 DEM, ESCORT CL 1.4i 3 vrata, samo 23.499 DEM, ESCORT CL 1.4i karavan, samo 24.999 DEM, ESCORT CLX 1.6i 16V KAT 5 vrat, samo 27.999 DEM, ESCORT CLX 1.6i 16V karavan, samo 28.499 DEM.

Pooblaščen trgovci in serviserji

Internet: <http://www.k2.net/~ford>

SKUPINA 061 in 0601: Avtošola Kapoli (061/52-275), Servis Trn (061/721-720), JAK Avto (061/1312-028), Avto Mela (061/1681-434), Avtošola (061/292), Servis Hribar (0601/64-033), Servis Savi (061/50-903). SKUPINA 062 in 0602: Avto Šerbec (062/656-120), Avto Sport Shop (062/811-394), Avto Šerbec (0602/43-805), Avtomarket Bebernik (0602/66-265). F. Avto Center (062/303-400). SKUPINA 063: Avto Celje (063/31-919), Avto Celje - Zave (063/77-16), Avto Celje - Sanjar (063/741-202), Avto Celje - Velenje (063/851-060), Avto Anik (063/461-193), Avto EDO (063/824-298), Kavčič Andrej (063/754-091), 063/885-214. SKUPINA 064: Avtošola Kapoli (064/241-358), Mustang (064/718-566), Avto M (064/53-334), Servis Trn (064/332-711), SKUPINA 065: Trade (065/21-185), Avtošola Bajc (065/61-235), Avtošola GVS (065/73-135), Avtošola Gorenšek (065/85-128), SKUPINA 066 in 067: Nova (066/31-599), Avtošola Sedara (067/32-110), SKUPINA 068 in 0608: PSC Pač (0608/61-450), PSC Stepan (0608/52-407), A1&R (0608/41-350), Servis Groznik (061/599-110). SKUPINA 069: S.O.S. Company (069/23-507), Avto Rajh (069/81-560), Trn (069/75-074).

URADNI ZASTOPNIK PROGRAMA FORD ZA SLOVENIJO: Summit motors Ljubljana d.o.o.

Mercator-SVS, d.d.

POSEZONSKO ZNIZANJE ZIMSKI KONFEKCIJI

za 30%

OD 10. 1. DO 24. 1. '96

V vseh M-tekstilnih prodajalnah v SV Sloveniji.

POSEZONSKO ZNIZANJE ZIMSKI OBUTVI

za 30%

DO 31. 1. '96

V vseh M-prodajalnah z obutvijo v SV Sloveniji.

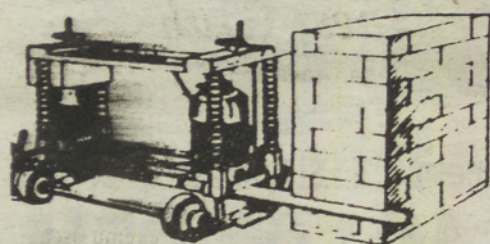
MERCATOR, NAJBOLJŠI SOSED!

B2 D.O.O. LJUBLJANA MARIBOR MURSKA SOBOTA

V novem letu smo za Vas pripravili novo ponudbo **RAČUNALNIŠKIH TEČAJEV** Windows 95 ter programsko opremo zanj, kot so Word 7.0, Excel 7.0, Corel Draw 6.0 in sveda vse ostale tečaje. Pokličite, pošljemo Vam brezplačen katalog naše ponudbe.

22 - 539

S sodobno tehniko – s strojnim rezanjem



hitro in kakovostno izoliramo

zidove vaše hiše, kleti

in gospodarskih poslopij pred vlago.

- **Strokovno hidroizoliramo terasaste strehe** – z domačim in uvoženim izolacijskim materialom.
- **Naredimo zunanjo in notranjo toplotno izolacijo objektov.**

KAKOVOSTNE STORITVE, UGODNE CENE, 5-letna garancija.

Gradbene izolacije **HACK**, 69223 DOBROVNIK 244, tel./telefaks (069) 79 166

NUJNO NAJMEMO
eno- do dvosobno
stanovanje v Murški
Soboti, plačilo vnaprej.
Dill, d.o.o.,
tel.: 32 322. m5652

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
Finančni inženiring

TUDI MI V POMURJU

Oplemenite svoj denar po zelo ugodni
obrestni meri in kratkoročno
premostitvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel.-telex: (069) 32 848

DVOETAŽNO stanovanjsko hišo,
vseljivo, z vrtom v Radizelu pri Mari-
boru, prodam ali zamenjam z do-
plačilom za trisobno stanovanje v M.
Soboti in trisobno opremljeno stano-
vanje v Radizelu, dam v najem. Tel.:
062 605 374. m5699

STAREJŠO HIŠO v Odrancih. Gaj-
ka 8, prodam. Tel.: 061 823 178.
popoldne po 15. uri. m5705

kmetijska
mehanizacija

TRAKTOR IMT 542 prodam. Tel.:
53 398. m5597

ŽITNI KOMBAIN KLAS MERCA-
TOR, širina kose 3 m, s kabino in
bunkerjem, v odličnem stanju, ugod-
no prodam. Tel.: 062 790 722.
m5601

STROJ za montažo in demontažo
pum prodam. Tel.: 49 065. m5615

TRAKTOR FERGUSON 558 z nak-
ladalom Karko Peši 6 prodam. Gra-
dišče 9. m5622

KOMBANJ ZMAJ 142 in traktorsko
skopipilico, 340 l, prodam. Lukače-
vci 5, p. Martijanci. m5669

KOMBANJ ZMAJ 142, vrtačkasto
brano 200 in plug IMT, 2/12 cola,
prodam. Tel.: 43 378. m5671

OKOPALNIK za sladkorno peso pro-
dam. Tel.: 57 100. m5677

NAKLADALNO PRIKOLICO PÖ-
TINGER, primerno za hriboviti te-
ren, prodam. Tel.: 65 483. m5681

KOMBANJ ZMAJ 142 z adapterjem
za korozo, dobro vzdrževan, prodam.
Lipovci 51, tel.: 41 307. m5693

SLAMOREZNICO železno in elek-
trni motor enofazni, prodam. Tel.: 41
171. m5701

razno

Preključem veljavnost spričevala za
1. letnik Srednje kmetijske šole v
Rakičanu, izdanega leta 1995. Brigita
Kocet. Prosenjakovci 60/a. m5605

TROSED IN DVA FOTELJA, skoraj
nove, ugodno prodam. Tel.: 83 241
ali Nostinci 30, p. Ljutomer. m5609

Preključem veljavnost hranilne knji-
žice št. 21610-I, izdane pri HKS Pa-
nonka v Murški Soboti na ime Mar-
jan Horvat, Tišina 72, p. Tišina.
m5610

Preključem veljavnost zaključnega
spričevala Osnovne šole Puconci,
izdanega leta 1993. Darja Lulik, Bo-

KRAJEVNA SKUPNOST RADENCI
Razpisna komisija KRS

objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA ODDAJO VZDRŽEVANJA KABELSKO-
RAZDELILNEGA SISTEMA V RADENCIH

Namen in pogoji razpisa:

Razpisovalec želi zagotoviti vzdrževanje celotnega kabelsko-razde-
lilnega sistema Radenci vključno z glavno postajo.

Vzdrževanje se bo oddalo najugodnejšemu ponudniku.

Na ta razpis se lahko prijavijo vse pravne in fizične osebe, ki so
registrirane za opravljanje te dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Najugodnejši ponudnik je dolžan zagotoviti:

- servisno vzdrževanje v mesečnih in letnih ciklikih,
- popravila na podlagi reklamacij naročnikov,
- vzdrževanje omaric obsebnih mest kablov,
- dežurstvo in intervencijsko vzdrževanje,
- odpravljanje napak v sekundarnem omrežju v 12 urah,
- odpravljanje napak v glavni postaji in primarnem omrežju v 24 urah.

3. V razpisnem roku so dolžni vsi ponudniki opisno predložiti:

- predvideni mesečni oz. letni načrt vzdrževanja,
- opis lastne tehnične opremljenosti,
- kadrovska struktura za opravljanje dejavnosti,
- ceno vzdrževanja sistema KRS po priključnem mestu,
- morebitne dodatne ugodnosti,
- določanje reference.

6. Pogodba se sklene za dobo najmanj 5 let.

Rok za predložitev ponudbe je 15 dni po objavi tega javnega razpisa.

Razpisovalec bo najkasneje v 30 dneh pisno obvestil o izbiri vse
ponudnike.

Vse dodatne informacije se dobijo na sedežu Krajevne skupnosti
Radenci.

Ponudbe je potrebno vložiti pisno na naslov: Krajevna skupnost
Radenci, KRS, razpisna komisija, s pripisom »javni razpis -
vzdrževanje«.

DEKLE za delo pri šanku takoj zapo-
slimo. Tel.: 063 762 860. m5596

ZASTOPNIKE za razne dejavnosti
na območju Pomurja iščemo. Delo je
pogodbeno. Javite se na tel.: 46 238,
po 13. uri. vsak dan. m5607

OTROKE sprejemem v varstvo v do-
poldanskem in popoldanskem času.
Tel.: 26 717. m5637

NATAKARICO ali dekle z veseljem
do dela v kava baru v Radencih zapo-
slimo. Tel.: 26 473, po 16. uri.
m5646

SATELITSKI SISTEMI z
montažo samo 33.900 SIT.
Montaža zemeljskih anten
samo 15.000 SIT. Taf. Tr-
nje 61, telefon 70 021.

storitve

STARA OKNA IN VRATA vam zate-
snimo, da vam ne bo več pihalo! Ga-
rancija 10 let. Roletarsko RUGELJ,
Černelavci, Gederovska 11, tel.: 32
920. m5627

ČE SE ODLOČATE za adaptacijo
podstrešja ali stanovanja z mavčnimi
ploščami, vam naredimo strop in
predeine stene, parket ter druge suhe
montaže. MGE Vrbojak, 069 60 015
ali 61 471. m5678



*Zaspala mama draga si,
zaprla trudne si oči,
bolečino si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj, komaj v 43.
letu, nas je zapustila ljuba žena,
mamica, hčerka in sestra

Marija Žalman

iz Cankove 71

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in
znancem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku,
poklonili cvetje, vence, darovali za sv. maše in izrekli
sožalje. Posebna hvala osebju Internega oddelka
Bolnišnice M. Soboti, posebno dr. Tatjani Puc - Kos in
dr. Mariji Perič, g. župniku za pogrebni obred, pevcam
za odpete žalostinke, govorniku za poslovilne besede ter
Pogrebništvu Banfi. Vsem še enkrat - iskrena hvala.

Žalujoci vsi njeni

V 75. letu nas je zapustil mož, oče, dedi in tast

Julij Sabotin

iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga počastili s svojo
prisotnostjo na njegovi zadnji poti, še posebej se
zahvaljujemo g. kaplanu Benkoviču, lovem, kolektivoma
Telekoma in Pošte v M. Soboti, vsem govornikom,
pevcem, tudi vsem, ki ste darovali cvetje in izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in sestram Internega
oddelka in Pogrebništvu Banfi.

Žalujoci: žena Šarika in hčerki z družinama



*Skromno, tiho si živela,
za nas si delala in skrbela,
srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa solzijo se oči.*

ZAHVALA

V 76. letu nas je za vedno
zapustila draga žena, mama,
sestra, tašča, stara mama in
prababica

Marija Gaber

iz M. Sobote

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki
ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli
pisna in ustna sožalja, darovali vence, šopke, sveče, za
bolnico ter za svete maše in jo v velikem številu
pospremili k njenemu zadnjemu počitku.
Zahvaljujemo se g. župniku za pogrebni obred, pevcem
za odpete žalostinke in govorniku za ganljive besede
slovesa. Hvala tudi Pogrebništvu Banfi.

Vsem skupaj še enkrat - iskrena hvala.

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi



*Ker v mojih mislih zdaj si dan in noč
in v sleherni si uri in minuti,
ne vem več, kaj prived je varajoč
in kaj resnica kaj sree le sluti.
(A. Gradnik)*

V SPOMIN

17. januarja je minilo dve leti
žalosti, odkar nas je zapustil dragi
mož, oče, stari oče in pradedek

Štefan Škerlak

iz Moščanec

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem
grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji



ZAHVALA

Utujen od bolezni je mirno in za
vedno zaspal naš dragi mož, oče,
stari oče, brat in tast

**Janez
Bertalanč**

iz Korovec 41

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste
nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli
pisna in ustna sožalja ter darovali vence, šopke, sveče in
za svete maše.

Hvala tudi g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke, govorniku ter sodelavcem Mure.
Tvoji najdražji



ZAHVALA

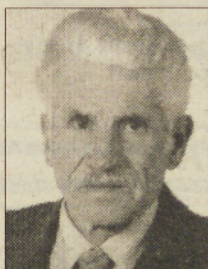
V 75. letu nas je za vedno zapustila
naša draga mama, tašča, babica in
prababica

**Kristina
Donko**

iz Doljne Bistrice

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in jo v
tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti,
darovali cvetje, vence, sveče in za svete maše ter izrekli
sožalje. Posebna hvala g. kanoniku za pogrebni obred,
pevcam za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne
besede. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni



*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.
Zdaj zaman iščejo naše te oči,
zaman kliče naše te srce,
ker med nami te več ni,
rosijo nam solzne se oči.*

ZAHVALA

V 63. letu nas je po dolgi in težki
bolezni za vedno zapustil naš dragi
mož, oče, stari ata, brat, stric in
bater

Ernest Grah

od Grada 153

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in sosedom, še posebno družini Alojza Šinka,
ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, ga
pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje,
vence in za svete maše, nam pa izrekli ustno in pisno
sožalje. Iskrena hvala celotnemu zdravstvenemu osebju
Internega oddelka bolnišnice v Rakičanu in
Zdravstvenega doma Grad, še posebno dr. Čurčiču.
Hvala tudi g. župniku za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke, govornici Anici Kuzmič za besede
slovesa ter kolektivu Mure iz M. Sobote.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

*Žalujoci: žena Frida, hčerka Majda, sinova Ernest in
Drago z družinami, sestri in brata z družinami ter
ostalo sorodstvo*

Zapustil nas je stari ata
Pogrešali te bomo.

Tvoji vnuki Danijela, Matej, Mirjana, Simona in Rene



*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od življenja.
Ne jokajte ob mojem grobu,
le tihi mir mi zaželite.*

V SPOMIN

17. januarja mineva leto žalosti in
bolečine, odkar nas je zapustil naš
najdražji mož, oče in dedek

Štefan Sobočan

iz Gomilice 101

Vsem, ki se ga spominjate z lepo mislijo in postojite ob
njegovem grobu, mu poklonite cvetje ali prižigate sveče,
iskrena hvala.
Tvoji najdražji



*Življenje tone v noč,
še žarek upanja si išče pot,
ostala pa je bolečina
in tiha solza večnega spomina.*

V SPOMIN

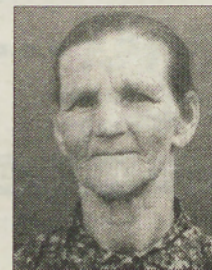
19. januarja mineva dve leti, odkar
nas je zapustil dragi mož in oče

Janez Legen

iz Rakičana

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem
grobu in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi



*Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpre ti rajska vrata,
tam gori v večnosti.*

ZAHVALA

V 93. letu nas je zapustila draga
mama, tašča, babica in prababica

Barbara Barat

roj. Rašcan s Hotize

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste jo
pospremili na zadnji poti, darovali vence, šopke, cvetje,
sveče, za svete maše, darove za cerkvene zvonove, nam pa
izrekli sožalje. Posebna hvala g. župniku za pogrebni
obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala vsem, ki ste
jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.
Žalujoci vsi, ki smo jo imeli radi



V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 18.
januar, ko mineva peto žalostno
leto, odkar nas je za vedno
zapustila naša draga in nepozabna

Helena Vidovič

roj. Vogler iz Cankove

Žalostni in potrti obiskujemo tvoje počivališče - dom
miru, hvaležni smo ti za vse, kar nam je dalo tvoje
dobro srce.

Prisčna hvala vsem, ki obiskujete njen grob, ji prinašate
cvetje in prižigate sveče.
Vsi njeni



*Ljubila si pesem ptic, zemljo,
ljubila si nas, vse naokoli,
a sedaj pohitela si v nebo,
spomin nate zbledel nikoli ne bo.*

ZAHVALA

V 71. letu nas je nenadoma zapustila
draga mama, tašča, stara mama in
sestra

Marija Benko

roj. Hari
iz Domajincev 48

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem ter vsem, ki ste jo pospremili k
prezgodnjemu počitku, ji darovali vence, cvetje, sveče in za
sv. maše ter nam izrekli sožalje. Iskrena hvala tudi g. župniku,
pevcem in govornici za poslovilne besede. Vsem iskrena
hvala.

*Žalujoci: sin Jože, snaha Jožica, vnuk Tomaž z Jožico in
sestra Kristina z družino*



*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil dragi
mož, oče, tast in stari oče

Koloman Temlin

iz Kroške 25 v Murski Soboti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem in vsem, ki ste darovali za vence,
šopke, sveče, mrliško vežico in izrekli sožalje.
Posebna hvala g. duhovniku Novaku za pogrebni obred
in pevcem za odpete žalostinke.
Vsem skupaj lepa hvala.

*Žalujoci: žena Gizela, sin Štefan z družino ter ostalo
sorodstvo*



*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine velike si prestala.
Zdaj boš v grobu mirno spala.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je po dolgi in težki
boleznini zapustila naša draga

Karolina Šandor

roj. Kuronja iz Gorice 18

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih
priskočili na pomoč, jo pospremili na njeni zadnji poti, ji
darovali vence, cvetje in sveče ter nam izrekli sožalje. Hvala g.
Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in g.
Severju za odigrano Tišino. Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Gorica, 8. 1. 1996
Žalujoci vsi njeni



*Zaspala si tiho, mirno,
utrujena od boja in bolečin,
za teboj ostala je praznina
in v srcu našem bolečina.*

ZAHVALA

8. januarja nas je v 67. letu za vedno
zapustila draga mama, stara mama in
tašča

Helena Mikola

roj. Fujs iz Bodonec

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in jo
pospremili na zadnji poti, darovali vence, šopke in sveče.
Iskrena hvala g. duhovniku Jošarju za pogrebni obred in
pevcem za odpete žalostinke ter sodelavcem Upravne enote
Murska Sobota. Vsem še enkrat iskrena hvala!
Žalujoci vsi, ki smo jo imeli radi



V 90. letu nas je za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, tast, dedek in
pradedek

Martin Farkaš

s Hotize

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo zdravstvenemu
osebju Internega oddelka Bolnice M. Sobota,
Zdravstvenega doma Lendava, vsem sorodnikom,
botrini, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč
v najtežjih trenutkih.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu
obiskali, ga pospremili k večnemu počitku, mu poklonili
cvetje, vence, sveče, darovali za svete maše ter izrekli
sožalje.

Posebna hvala g. župniku Kovaču za ganljiv pogrebni
obred in pevcem za lepo odpete žalostinke.
Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Z žalostjo v srcu tvoji najdražji



*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega
trpljenja, bolezen je bila
močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 69. letu nas je zapustil dragi
mož, oče in dedi

Štefan Benko

iz Murske Sobotne

Posebna zahvala vsem za izrečeno sožalje in vsem, ki so
nam stali ob strani v težkih trenutkih.

*Žalujoci žena Karolina, hčerka Zdenka z družino ter
sin Borut*



V SPOMIN

Danes mineva 15 let, odkar nas je
v 16. letu tragično v prometni
nesreči zapustil naš dragi sin in
brat

Dušan Verbajnsak

iz Verzeja

Iskrena hvala vsem, ki se ga še spominjate, mu prinašate
cvetje in prižigate sveče.

Posebna hvala sošolcem in sošolkam iz osnovne šole.

Tvoji neutolažljivi: mama, oče in sestra z družino



V SPOMIN

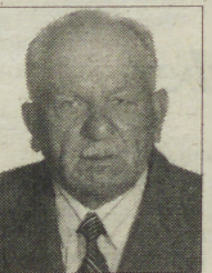
22. januarja bo minilo leto žalosti,
ko nas je nenadoma zapustil naš
dragi mož, oče in dedek

Karel Časar

iz Zenkovec

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, obiščete njegov grob
in prižigate sveče.

Njegovi najdražji



*Pomlad bo na vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rosna tla
in jokala, ker tebe ni.
(Gregorčič)*

V SPOMIN

Mineva leto žalosti in bolečine,
odkar nas je zapustil dragi mož,
oče in dedek

Jožef Škafar

iz Nemščaka

Vsem, ki se ga spominjate z lepo mislijo, prinašate rože
in prižigate sveče, iskrena hvala.

Vsi njegovi



*Skrb, delo in trpljenje,
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu
mirno spal.*

ZAHVALA

V 84. letu nas je za vedno zapustil
dragi mož, oče, tast, dedek in
pradedek

Jože Komaricki

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, sostanovalcem
Vrtno 2 in 4 ter Staneta Rozmana 9, znancem in
prijateljem za darovano cvetje in sveče ter za sv. maše.
Iskrena hvala govorniku g. Merklinu iz ZB M. Sobota,
upokojeniškemu pevskemu zboru, g. kaplanu in
cerkvenim pevcem, kolektivu Pogrebništva M. Sobota,
kolektivu OŠ Miška Kranjca in krajanom Velike Polane,
sodelavkam Stanhome, kolektivu Peks iz Škofje Loke
ter vsem ostalim, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji
poti.

Vsi njegovi žalujoci

*Našemu dediju v slovo
tvojih 17 vnukov in 4 pravnuki*

*Na grobu vama rožice lepo cveto,
one naj vama povedo,
kako jih zaliva naše solzno oko!*

V SPOMIN

Že leto dni te zemlja krije, v grobu mirno spiš, a v naših srcih še živiš, naš dragi sin, oče, dedek, brat, stric in boter

Štefan Matjašec

iz Renkovec 154

17. januarja bo minilo žalostno leto, odkar te ni več med nami. Nate bo ostal večni spomin.

Spominjamo se tudi drage mame, babice, sestre, tete in botre

Ane Matjašec

roj. Zdravce iz Renkovec 154

Letos bo minilo 12 let, odkar te ni več med nami. Nate ostal bo večni spomin. Hvala vsem, ki stojite ob njunem grobu ter prižigate sveče.

Vsem še enkrat - prisrčna hvala!

Zalujoci: hčerki Marija z možem Dragom in Valerija z možem Alojzom, vnuki Iztok, Zalika, Monika, Zoran in Urška



*Nema bolečina se je oglasila,
milo je duša za pomoč prosila,
prehitro telo te je zapustilo,
v novem letu več srce ni bilo.*

ZAHVALA

V 65. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

Ida Cug

roj. Preninger
iz Doline 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč. Hvala za darovano cvetje, sveče, denarna nakazila in izrečena sožalje. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke. Simoni za poslovilne besede in gospodu Štefanu za odigrano Tišino. Vsem iskrena hvala.

Zalujoca družina in sorodstvo



*Solze se nama ne morejo posušiti,
tudi ran ne ozdraviti,
ker tebe, dragi sinek, nama ne more
nihče več nazaj vrniti.*

V SPOMIN

Že dve leti tvoj večni dom le rože zdaj krasijo in sveče ti v spomin gorijo, vendar bolečina ostaja ista, ker te ne solza ne žalost zbudila nista.

Boštjan Štiblar

iz Kroga

30. 9. '76-18. 1. '94

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem preranem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Mama in ati



*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od življenja.*

ZAHVALA

V 81. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, stric in svak

Ivan Mesarič

iz Lipovec 179

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Darovali vence, šopke, sveče in za svete maše, nam pa izrekli ustna in pisna sožalja. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter gospodu Ivanu Šebjanu za besede slovesa ob odprtem grobu.

Zalujoca žena in sorodstvo



*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu
mirno spala.*

ZAHVALA

V 76. letu nas je zapustila draga žena, mama, tašča, babica, prababica in sestra

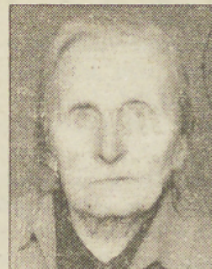
Barbara Sobočan

roj. Filip
iz Lipe 80

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje jo pospremili na zadnji poti. Darovali vence, šopke, sveče in za sv. maše. Iskrena hvala g. kaplanu, govorniku ter vsem pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoci vsi njeni



*Na zelenem griču dotrajan
in osamljen dom stoji,
ki bil nekoč prijazen je,
a zdaj ostal pa prazen je.*

ZAHVALA

26. decembra 1995 je v 94. letu umrla draga sestra in sorodnica

Terezija Smodiš

roj. Špilak iz Otovce 40

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Darovali vence in cvetje ter dali v dobrodelne namene. Hvala gospodu duhovniku Balažicu, pevcem žalostink, godbi na pihala iz Bakovec in Pogrebništvu Banfi.

Posebna hvala vsem, ki ste ji pomagali v času njene osamljenosti in starosti, jo obiskovali in skrbeli zanjo ter ji lepšali jesen življenja.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Zalujoci vsi njeni

Zapustil nas je naš dolgoletni sodelavec in stanovski kolega

Geza Hodošček, dr. vet. med.

veterinar v Škokuju

Od pokojnega smo se poslovili v sredo, 10. 1. 1996, ob 15. uri na pokopališču v M. Soboti. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Kolegi in bivši sodelavci Veterinarskega zavoda Slovenije OE Murska Soboti



*Tiho, mirno si živel,
za naju delal in skrbel,
zdaj hiša je prazna,
a tebe več ni, zavedno
zatisnil si trudne oči.*

ZAHVALA

V 76. letu nas je nepričakovano zapustil

Ivan Pozvek

iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Darovali vence, sveče in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se g. župniku in pevcem za odpete žalostinke ter g. Merklinu za pogrebni govor.

Zalujoca žena Marjeta in vsi ostali najdražji



*V življenju le skrb in delo si
poznala, sedaj od vsega
truda si zaspala,
očista si tja, kjer ni več bolečin,
a nate vedno bo ostal spomin.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama, prababica in sestra

Ana Kovač

iz Vadarec
nazadnje stanujoča v M. Soboti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti. ji darovali vence, cvetje, sveče in za sv. maše. Hvala tudi g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter osebju Internega oddelka Bolnišnice M. Sobota za požrtvovalno pomoč ob njeni bolezni.

Njeni najdražji



*Temen oblak izza gore
privlekel se je nad polje,
nad poljem v sredi je obstal,
nebo je čez in čez obdal.
To ni oblak izza gore,
to tudi ni ravno polje,
to misel le je žalostna
na sredi srca mojega.
(S. Jenko)*

Po kratki in težki bolezni nas je v 55. letu zapustil

Viktor Kerec

iz Skok pri Mariboru

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Zalujoci: tašča in tast ter svakinja z družino s Hodoša



ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila draga mama, babica, prababica in tašča

Jolanka Novak

roj. Roman
iz Hodoša 43

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Darovali vence, cvetje, sveče in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala Internemu oddelku Bolnice M. Sobota, duhovniku g. Viliju Kerčmarju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Heleni Roman za ganljivo slovo ter Pogrebništvu Banfi.

Zalujoci: hčerki Albina in Ilonka z družinama in sin Emil



*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 78. letu je sklenila življenjsko pot naša draga mama, babica, prababica in sestra

Cecilija Maček

rojena Hüll iz Vadarec 74

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Sevrju za odigrano Tišino, g. Rudiju Potočnjeku za lepe besede slovesa ob odprtem grobu ter Pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Zalujoci vsi njeni najdražji



Vodja soboške kovinarske šole in najbolje opremljene avtomehanske delavnice južno od Stuttgarta Andrej Kuhar - Edison je šefu šole Ludvigu Sukiču - Ringu predložil načrt motorja z notranjim izgorovanjem. Žagarjevo nagrado si bosta razdelila. Trije hišniki njune šole so pred časom odpotovali po predčasno pomlad, da je kidala sneg pred šolo. Edison je obljubil, da bo odkril tudi lopato in uvedel telovadbo.

Nekdanji poštar in čudežni dosmrtni soboški župan s kučanovskim učinkom Andrej Gerencer - Broker (LDS) je iz obrambe prešel v najboljši napad. Občinskega svetnika Mirana Győreka - Izirajderja (SDSS) je zaposlil kot zapreženega prevajalca in ga prisilil v kolaboracijo. Izirajderju so prebegli Brokerjevi golobi pismonoši nosili zaupna tuja pisma.

Kmečki svetnik Evgen Sapač - Brzi (Gašpar) je v spremstvu zvestega mu žezlonosca Duha (Boltizarja) na dan svetih treh kraljev pri Klementu v Kalužnici izjavil: »Postal bom Marijin častilec, če najdeva Hegeduša (Mih)». Je kdo videl, kam je plavala repatica?

Prezidij je ogorčen nad žaljivostjo polnomočnega sodnega akta, v katerem piše, da je Stefan Harkai - Stefan Harkai »začel več piti in kaditi«, nič pa o tem, da je z obema dejavnostma tudi nehal! Harkaju - Harkaju priporočam, da si tolažbo išče v besedah rajnega Josipa Broza: »Ja ne priznajem ovaj sud!«

Brigita Bavčar - B rigita Bavčar ta teden znova ni poslala zbadljivke na svoj račun. Odločila pa se je zmanjšati vrednost delnic v Podjetju za informiranje, firmi zaposlitve svojega srca.

Poslanka Anju Mariška se je z dvema političnima kolegicama začasno zaposlila v nekdanji lendavski marelovoj fabriki, ker hočejo podoživeti zatiranje žensk.

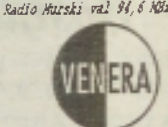
KESEDA NI KONJ

Cene sadja in zelenjave

	Velikost	Garaja	Ljubljana	Radgona	Ljutomer
Jabolka	70-100	120	100		
Pomaranče	-	150	150		
Mandarine	-	250	200		
Hruške	80-180	-	250		
Ananas	-	300	350		
Kivi	140-200	260	280		
Banane	-	130	130		
Grejdlje	250	390	480		
Limon	-	230	240		
Paradižnik	170-220	340	300		
Paprika	250	390	300		
Endivija	150	190	200		
Radik	130-200	250	250		
Karfiol	80	150	150		
Meleha solata	240-280	400	480		
Cebula	45-60	100	80		
Česen	220	300	300		
Jajca	-	22	18		

BODITE Z NAMI - NE BOSTE SAMI

VESTNIK Trgovina na drobno
VERE HORVAT,
Žižki 61a,
telefon: 70 211



18.1.
1996

Kupon z odgovorom, polnim imenom in naslovom pošljite na dopisnico do naslednjega četrta na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 M. Sobota

KUPON Nagradno vprašanje:

V kakšni nakladi izhaja tednik **Vestnik**?

GEZA
SE
ZLZA

Radgonski mehurčki

Pozdravljene, ljube moje! Tako črni so bili prejšnji teden 'Mehurčki'. Tehnični šef, potrudi se in naj bodo Mehurčki zopet lepo modrikasto mehurčkasti. Upam, da ne zahtevam preveč.

In upam, da nisem preveč sitna, čeprav malo pokašljujem in to vreme mi nič ne paše. Zopet je hladno, megleno in sploh neprijetno vreme.

Ja, pohvaliti moram radgonsko Komunalo, ki je tako lepo očistila pločnike in odstranila sneg iz našega mesta in se preimenovala v 'odjugo'. Naši zimski službi pa je tako ostalo še precej denarja za nov sneg (če bo zapadel). Komunala pa bo še naprej delala po principu (vsaj kar se snega tiče): Če ga je Bog dal, naj ga Bog vzame! Važno je, da imajo dober džip (komunalci, ne Bog) in mobilitel. Na komunalce (tu mislim bolj šefe) bom še stresala jezo.

Ja, še nekaj dogodkov se je zgodilo minuli teden. Eden me je kar dobro pogrel, ko sem slišala, kaj se dogaja. Poglejte, ljube moje, pred letom (ali kdaj že) je odšel v penzijo direktor Kmetijstva Črnei. Naredil je tako 'južnjaško fešto' v sejemski hali, da ljudje ne pominijo. Danes je to njegovo bivše podjetje v stečaju, delavci pa na zavodu. Žalostno! Glavno, da je direktor ostal 'u sječanju'. Zdaj odhaja v penzijo še en direktor iz znane radgonske trgovske hiše, ki ima tako lepo ime Sloga. In da ne bi zaostajal, je tudi ta gospod direktor priredil veliko fešto. Važno je, da se je

in pije, kdo pa plača? Upam, da bodo naše trgovke imele službo tudi v bodoče, čeprav so padle zdaj pod Ptuj. Tudi ta direktor bo ostal 'u dobrom sječanju'!

Ja, Prleki pa so osvajali štajersko prestolnico. Napadli so jo z dvema kompozicijama iz Ljubljane in iz Radgone preko Ormoža. Baje je bilo stransko srečanje (menda že šesto, malo sem se zmotila prejšnji teden). Če bom zvedela kakšne zanimivosti, bom napisala. Vsaka čast pa našemu rojaku in akademiku! S svojo vitalnostjo in neverjetnim razumom prekaša mnogo Radgončanov, čeprav si je nadel častiljivih devet križev.

Pa še to bi rada napisala. Brala sem, da je napisal najboljši aforizem o bosih ljudeh in obutvi naš znani Radgončan in vsestranski dopisnik. Torej, tudi med moškimi Radgončani je še precej bistrih glav, ki dobro opazujejo dogajanje. Čestitka, gospod L. K.! Pa še kakšno dobro napišite!

Za konec pa se zopet oglašam Radio »Bačkova«. Vprašanje: Ali je res radgonski župan za novo leto dal v osrednji slovenski dnevnik Delo celostransko čestitko?

Odgovor: Načelno da! Vendar vas moram popraviti. Čestitka ni bila v Delu, ampak v lokalnem časopisu Prepih. Čestitka ni bila celostranska, ampak majhna 4 x 2 centimetra. In te čestitke ni dal župan občine, ampak občinski hišnik!

Radgonska klepetulja

SVETI TRIJE KRALJI - V tem kraju blizu Benedikta so imeli pred kratkim prve vaške igre na snegu. Šlo je za neke vrste prikaz nekdanjega sankanja in smučanja, sodelovati pa so smeli le tisti, ki so bili stari čez 50 let in so si sami izdelali tekmovalne pripomočke. To pomeni, da so imeli smučarji, kot nekdanji, smuči iz sodovih dog, sankarji pa so se spuščali v »nečkah«, v katerih so nekdanji gospodinjice mesile kruh. Tekmovanje sta organizirala Martin Jakopčič iz Stajngrove in Janez Žižek od St. Treh kraljev. Postal naj bi tradicionalno. (L. Kr.)

LJUTOMER - Brali smo o odprtju obnovljenih pošt v Gornji radgoni, Radencih in Ljutomeru. Za prvi dve je bilo zapisano, da so uredili dostop tudi invalidom (vozičkarjem), tega pa ni v Ljutomeru. Tako v tem mestu invalide vozičkarje še naprej loči slabih 20 centimetrov, da bi lahko sami opravili svoje zadeve na pošti, brez tuje pomoči. Da bo ironija še večja, so znotraj pošte uredili lično govorilnico za invalide vozičkarje. Pri zadetih in njihovo društvo se sprašujejo, zakaj invalidom ni omogočen dostop v pošto poslopje? (F. Fe.)

GORNJA RADGONA - Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov R Slovenije v Gornji Radgoni je ob koncu decembra razpisal natečaj za razdelitev zemlje v velikosti 260 hektarjev. Zanimanje je bilo ogromno, saj je za petkrat presežilo ponudbo. Interesenti bodo do konca januarja dobili sporočilo, koliko zemlje so dobili in kje se nahajajo parcele.

Sicer pa je sklad v lanskem letu še oddal 410 hektarjev zemljišč. (F. Kl.)

MELINCI - Marija in Anton Baša sta v lastni hiši odprla kemično čistilnico in pralnico, lokal pa sta poimenovala Micka. Med drugim bodo prali tudi gostinske prte. Otvoritevne slovesnosti sta se udeležila tudi beltski župan Jože Kavaš in predsednik občinskega sveta Marjan Maučec. O pomenu pridobitve je nekaj besed povedal predsednik KS Melinci Stefan Pintarič in tudi prerezal otvoritveni trak. (J. Ž.)

GORNJA RADGONA - Radgonska kabelska televizija je imela lani 312 ur programa. Vanjo so poleg Gornje Radgone vključene še tele vasi: Lomanoše, Črešnjenci, Mele, Orehovci, Podgrad, Norički Vrh in del Janževega Vrha - skupaj 1.450 naročnikov. Teh pa bo še več, saj pravkar napeljujejo omrežje v Zbigovcih, delu Črešnjencev, v Lastomercih in Radmošcih.

Cena priključka na kabelsko televizijo je 1.280 mark v tolarjih. Za interni program, ki oddaja na 11. kanalu, skrbi zasebni studio Jožeta Čosiča. Na sporedu so reportaže, filmi, kontaktne oddaje in tudi videostrani. Nekateri oddaje (kasete) radgonske kabelske tv predvajajo tudi v Radencih, Apačah in pri Vidmu ob Ščavnici. (F. Kr.)

Turnišče: cene pujskov

Minuli četrtek, 11. januarja, so na sejmju pujskov v Turnišču prodajali le 27 živali, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Cene se že dolgo časa niso spremenile in tudi tokrat je bilo potrebno za par odsteti od 10.000 do 15.000 tolarjev. Lastnike je zamenjalo 20 pujskov.

Cene rabljenih avtomobilov

V nedeljo, 14. januarja, so na sejmju rabljenih avtomobilov v Murski Soboti prodajali 41 vozil, prodali pa so štiri.

Znamka	Letnik	Prev. km	Cena
Zastava 101	1989	73.000	3.500 DEM
VW Jetta	1981	114.000	2.600 DEM
Jugo 55	1990	54.000	3.600 DEM
Visa Olcit	1991	47.000	1.800 DEM
Fiat Croma 1,6	1989	93.000	9.200 DEM
Fiat Tipo 1,4	1991	100.000	12.700 DEM
Škoda Favorit	1991	64.000	7.100 DEM
Jugo 45 AX	1988	60.000	2.700 DEM
VW Jetta	1981	166.000	3.900 DEM
Opel Astra	1993	43.000	18.700 DEM
Hyundai Pony GLX	1990	68.000	9.500 DEM
Opel Kadet 1,3 GL	1989	95.000	10.000 DEM
Mitsubishi Colt	1991	70.000	12.500 DEM
Alfa Romeo 1,7 TS	1994	4.000	26.900 DEM
Jugo Koral 55	1988	37.000	4.200 DEM
Golf D	1990	84.000	12.800 DEM
Opel Kadet 1,3 GL	1986	92.000	8.800 DEM

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 16. januarja 1996, tečaj velja od 16. januarja 1996 od 12.30. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 16. januarja 1996 od 00.00 dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.260,4016	1.294,00	1.329,60
Francija	100	2.590,0278	2.632,50	2.732,20
Nemčija	100	8.863,5837	9.100,00	9.350,00
Italija	100	8,1474	8,19	8,59
Švica	100	11.004,5823	11.185,10	11.608,50
ZDA	1	1228,1940	131,00	135,20

AKTUALNO GOTOVINSKA IN NAMENSKA POSOJILA PO NIŽJIH OBREŠTNIH MERAH

Komitente LB Pomurske banke, d. d., Murska Sobota obveščamo, da smo v mesecu januarju znižali obrestne mere za gotovinska in namenska posojila in podaljšali obdobje dobo za gotovinsko posojilo in posojila za nakup avtomobilov.

Gotovinska posojila odobravamo na obdobje do 4 let, namenska posojila za nakup avtomobilov pa na obdobje do 5 let. Posojilo odobravamo po naslednjih obrestnih merah: gotovinsko in namenska posojila do 1. leta po TOM + 11 % letno, od meseca februarja naprej pa po TOM + 9 % letno namenska posojila nad 1 do 2 let po TOM + 12 % letno namenska posojila nad 2 do 6 let po TOM + 12,5 % letno gotovinska posojila nad 1 do 4 let po TOM + 13 % LETNO. Komitentom LB Pomurske banke, d. d., Murska Sobota odobravamo vsa posojila brez depozita.

O podrobnostih v zvezi z odobranjem posojil se lahko osebno pogovorite z našimi referenti v vseh organizacijskih enotah banke.